

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

**ΠΜΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ
ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ –
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΡΤΑΙΩΝ**

Αργυρώ Μέλίου

A.M. 88

Επιβλέπων: Αικατερίνη Γαλανού

Επίκουρος Καθηγήτρια

Πρέβεζα, Ιούνιος 2018

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

**ΠΜΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ
ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ –
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΡΤΑΙΩΝ**

Αργυρώ Μέλίου

A.M. 88

Επιβλέπων: Αικατερίνη Γαλανού

Επίκουρος Καθηγήτρια

Πρέβεζα, Ιούνιος 2018

**THE EVALUATION OF SERVICES PROVIDED BY THE
LOCAL GOVERNMENT – THE CASE OF SCHOOL
COMMITTEES OF THE MUNICIPALITY OF ARTA**

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Πρέβεζα , 4 Ιουλίου 2018

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής
Αικατερίνη Γαλανού
Επίκουρος Καθηγήτρια

2. Μέλος επιτροπής
Κυπριωτέλης Ευστράτιος
Λέκτορας

3. Μέλος επιτροπής
Ναζάκης Χαρίλαος,
Καθηγητής

© Μέλιου Αργυρώ, 2018.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις διατάξεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Μέλιου Αργυρώ

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΤΕΙ Ηπείρου αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με βοήθησαν και ιδιαίτερα:

Την επιβλέπουσα της διπλωματικής μου επίκουρο καθηγήτρια κα Αικατερίνη Γαλανού για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση που μου προσέφερε σε όλα τα στάδια της εργασίας. Οι γνώσεις της, ο κατευθυντήριος ρόλος της και η άψογη συνεργασία της ήταν καθοριστικοί παράγοντες για την ολοκλήρωση και την παρουσίαση ενός άρτιου αποτελέσματος.

Τους υπόλοιπους καθηγητές και διδάσκοντες του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις γνώσεις και τον επιστημονικό τρόπο σκέψης που μας μετέδωσαν.

Τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς και γονείς για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων και το χρόνο που διέθεσαν για την έρευνα.

Τέλος τον σύζυγό μου Γρηγόρη για την αμέριστη συμπαράσταση και υπομονή που επέδειξε όλο το διάστημα εκπόνησης της εργασίας.

Αργυρώ Μέλιου

Ιούνιος 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία έχει ως στόχο την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης και συγκεκριμένα των σχολικών επιτροπών του δήμου Αρταίων. Η έννοια της αξιολόγησης είναι στενά συνδεδεμένη με την έννοια της ποιότητας και τη μέτρηση της ικανοποίησης των πελατών – πολιτών από ένα σύστημα παροχής υπηρεσιών όπως είναι ένας δημόσιος οργανισμός.

Η διπλωματική εργασία δομείται από δύο μέρη και τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο μέρος είναι θεωρητικό και αποτελείται από δύο κεφάλαια, ενώ το δεύτερο μέρος είναι ερευνητικό και αποτελείται επίσης από δύο κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να προσεγγιστεί η έννοια της ποιότητας στη Διοικητική Επιστήμη και να αναδειχτεί η διαφορά της ποιότητας υπηρεσιών από την ποιότητα των προϊόντων. Επίσης παρουσιάζονται ο ορισμός και τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών και οι βασικές παράμετροι της ποιότητας των υπηρεσιών. Ακόμα προσεγγίζεται η ποιότητα στο δημόσιο τομέα της οικονομίας και δίνεται έμφαση στην τοπική αυτοδιοίκηση και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της στον τομέα παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες. Τέλος παρουσιάζονται οι μέθοδοι μέτρησης της ποιότητας υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο μετά την ιστορική αναδρομή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, παρουσιάζεται το σύστημα διακυβέρνησης των δήμων και τα νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης α' βαθμού. Δίνεται έμφαση στα δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ειδικά στις σχολικές επιτροπές που γίνεται εκτενής αναφορά και παρουσίαση.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται γενική παρουσίαση του δήμου Αρταίων και των νομικών του προσώπων και αναλυτική παρουσίαση των δύο σχολικών επιτροπών του δήμου με εμβάθυνση στον τρόπο λειτουργίας τους και στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η έρευνα στις δύο σχολικές επιτροπές του δήμου Αρταίων. Γίνεται ανάλυση της μεθόδου έρευνας, του ερευνητικού εργαλείου

και παρουσιάζεται η δομή των ερωτηματολογίων. Μετά την επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων από τα ερωτηματολόγια γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ακολουθούν τα συμπεράσματα της έρευνας και οι προτάσεις.

Λέξεις-κλειδιά: Αξιολόγηση, ποιότητα υπηρεσιών, σχολικές επιτροπές, νομικά πρόσωπα, πελάτης-πολίτης.

ABSTRACT

This postgraduate diploma thesis aims at evaluating the services provided by local legal entities and in particular the school committees of the municipality of Arta. The concept of evaluation is closely linked to the concept of quality and measurement of customer – citizen satisfaction with a service delivery system like a public institution. The diploma thesis is structured in two parts and four chapters. The first part is theoretical and consists of two chapters, while the second part is research and also consists of two chapters.

The first chapter attempts to approach the concept of quality in Administrative Science and to highlight the difference in quality of services from product quality. Also, the definition and characteristics of services and the basic parameters of service quality are presented. Moreover, the quality of the economy in the public sector is being approached and emphasis is placed on local government and its particular characteristics in the field of services to citizens. Finally, the methods of measuring the quality of services in the public sector are presented.

In the second chapter, following the historical retrospective of local government in Greece, the system of governance of the municipalities and the legal persons of the first degree government are presented. Emphasis is placed on municipal legal entities under public law and especially on school committees, which are extensively mentioned and presented.

In the third chapter there is a general presentation of the Municipality of Arta and its legal persons and a detailed presentation of the two school committees of the municipality with a deeper analysis of their way of functioning and the problems they face.

The fourth chapter presents the research in the two school committees of the municipality of Arta. An analysis of the research method, the research tool and the structure of the questionnaires are presented. After the preliminary data from the questionnaires are processed, the results are presented, followed by the conclusions of the survey and the suggestions.

Keywords: Evaluation, quality of services, school committees, legal persons, client - citizen

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
ABSTRACT	9
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	10
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	13
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ΕΙΚΟΝΩΝ	16
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	18
1. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	19
1.1 Η ποιότητα ως έννοια	19
1.1.1 Γενικά για την Διοικητική Επιστήμη	19
1.1.2 Η έννοια της ποιότητας στη Διοικητική Επιστήμη	20
1.1.3 Η σημασία της ποιότητας	22
1.2 Ποιότητα υπηρεσιών	23
1.2.1 Ορισμός και χαρακτηριστικά των υπηρεσιών	23
1.2.2 Βασικές παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών	25
1.3 Ποιότητα στο Δημόσιο Τομέα	27
1.3.1 Η έννοια της δημόσιας υπηρεσίας και της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας	27
1.3.2 Δημόσια Διοίκηση και ποιότητα.....	28
1.4 Τοπική Αυτοδιοίκηση και παρεχόμενες υπηρεσίες	33
1.4.1 Δημόσιος Τομέας και Τοπική Αυτοδιοίκηση	33
1.4.2 Αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και παρεχόμενες υπηρεσίες.....	34
1.4.3 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	36
1.5 Μέθοδοι μέτρησης της ποιότητας υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα	40
1.5.1 Είδη ερευνών ικανοποίησης πελατών-πολιτών	41
1.5.2 Διαδικασία σχεδιασμού έρευνας ικανοποίησης.....	43
1.5.3 Μοντέλα μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα.....	44
2. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	50
2.1 Ιστορική αναδρομή της τοπικής αυτοδιοίκησης	50

2.2 Σύστημα διακυβέρνησης – συγκρότηση των οργάνων	59
2.2.1 Διοικητική διαίρεση της χώρας.....	59
2.2.2 Το σύστημα διακυβέρνησης του δήμου.....	61
2.3 Νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης α' βαθμού	69
2.3.1 Γενικά για τα νομικά πρόσωπα	69
2.3.2 Τα δημοτικά νομικά πρόσωπα	70
2.3.3 Σύσταση και διάκριση των δημοτικών νομικών προσώπων	72
2.3.4 Τα δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	74
2.4 Οι Σχολικές Επιτροπές	77
2.4.1 Ιστορική αναδρομή	77
2.4.2 Νομική υπόσταση των Σχολικών Επιτροπών (Σ.Ε).....	79
2.4.3 Σκοπός και έργο των Σχολικών Επιτροπών	80
2.4.4 Διοίκηση των Σχολικών Επιτροπών	80
2.4.5 Λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών	82
3. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ	87
3.1 Συνοπτική περιγραφή του Δήμου Αρταίων	87
3.2 Νομικά πρόσωπα του Δήμου Αρταίων	92
3.3 Οι Σχολικές Επιτροπές του Δήμου Αρταίων.....	96
3.3.1 Σχολική Επιτροπή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.....	96
3.3.2 Σχολική Επιτροπή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	99
3.3.3 Τρόπος λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών του δήμου Αρταίων	103
3.3.4 Προβλήματα λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών	115
3.3.5 Η σημασία των δράσεων των Σχολικών Επιτροπών.....	117
4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ	119
4.1 Έρευνα Σχολικών Επιτροπών Δήμου Αρταίων	119
4.1.1 Γενικά	119
4.1.2 Σκοπός της έρευνας	120
4.2 Μεθοδολογική προσέγγιση της έρευνας	122
4.2.1 Μέθοδος έρευνας.....	122
4.2.2 Προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα	122
4.2.3 Πληθυσμός – Δείγμα	123

4.2.4 Ερευνητικό εργαλείο – Διαμόρφωση ερωτηματολογίου	124
4.3 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.....	131
4.3.1 Αποτελέσματα της έρευνας για τη Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης	131
4.3.2 Αποτελέσματα της έρευνας για τη Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης	166
4.4 Συμπεράσματα – Προτάσεις.....	201
4.4.1 Συμπεράσματα για την Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης.....	201
4.4.2 Συμπεράσματα για την Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης	204
4.4.3 Προτάσεις	205
5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	209
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	219

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας εκπαίδευσης δήμου Αρταίων	98
Πίνακας 2: Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας εκπαίδευσης δήμου Αρταίων	102
Πίνακας 3: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Οικονομικοί απολογισμοί χρήσεων 2015, 2016, 2017.....	107
Πίνακας 4: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Ανάλυση κοινού μεγέθους των απολογισμών ως προς τα συνολικά έσοδα κάθε χρήσης	108
Πίνακας 5: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - % Μεταβολή των μεγεθών του απολογισμού ανά έτος Έτος βάσης: 2015	109
Πίνακας 6: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Οικονομικοί απολογισμοί χρήσεων 2015, 2016, 2017.....	110
Πίνακας 7: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Ανάλυση κοινού μεγέθους των απολογισμών ως προς τα συνολικά έσοδα κάθε χρήσης	111
Πίνακας 8: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - % Μεταβολή των μεγεθών του απολογισμού ανά έτος Έτος βάσης: 2015	112
Πίνακας 9: Κατανομή ως προς το φύλο	131
Πίνακας 10: Κατανομή ως προς την ηλικία	132
Πίνακας 11: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών.....	133
Πίνακας 12: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία	134
Πίνακας 13: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου	135
Πίνακας 14: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου στην οικεία σχολική μονάδα	136
Πίνακας 15: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα	137
Πίνακας 16: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων	138
Πίνακας 17: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων.....	138
Πίνακας 18: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας.....	139
Πίνακας 19: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	140
Πίνακας 20: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	141
Πίνακας 21: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	141
Πίνακας 22: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	142

Πίνακας 23: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	143
Πίνακας 24: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16.....	144
Πίνακας 25: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής.....	146
Πίνακας 26: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής	148
Πίνακας 27: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	150
Πίνακας 28: Κατανομή ως προς το φύλο	152
Πίνακας 29: Κατανομή ως προς την ηλικία	152
Πίνακας 30: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο	153
Πίνακας 31: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία	154
Πίνακας 32: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	155
Πίνακας 33: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	156
Πίνακας 34: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή.....	156
Πίνακας 35: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	157
Πίνακας 36: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9	158
Πίνακας 37: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής.....	159
Πίνακας 38: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής	162
Πίνακας 39: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	164
Πίνακας 40: Κατανομή ως προς το φύλο	167
Πίνακας 41: Κατανομή ως προς την ηλικία	168
Πίνακας 42: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών.....	169
Πίνακας 43: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία	170
Πίνακας 44: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή	171
Πίνακας 45: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή στην οικεία σχολική μονάδα	172
Πίνακας 46: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα	173
Πίνακας 47: Κατανομή ως προς τη συστέρηση σχολικών μονάδων	174

Πίνακας 48: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων.....	174
Πίνακας 49: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας.....	175
Πίνακας 50: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	176
Πίνακας 51: Κατανομή ως προς την ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής .	177
Πίνακας 52: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	177
Πίνακας 53: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	178
Πίνακας 54: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	178
Πίνακας 55: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	179
Πίνακας 56: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16.....	181
Πίνακας 57: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής.....	182
Πίνακας 58: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής	184
Πίνακας 59: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	186
Πίνακας 60: Κατανομή ως προς το φύλο	188
Πίνακας 61: Κατανομή ως προς την ηλικία	188
Πίνακας 62: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο	189
Πίνακας 63: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία	190
Πίνακας 64: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	191
Πίνακας 65: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	191
Πίνακας 66: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	192
Πίνακας 67: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	192
Πίνακας 68: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9	193
Πίνακας 69: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής.....	194
Πίνακας 70: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής	197

Πίνακας 71: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	199
---	-----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ΕΙΚΟΝΩΝ

Διάγραμμα 1: Κατανομή ως προς το φύλο.....	132
Διάγραμμα 2: Κατανομή ως προς την ηλικία	132
Διάγραμμα 3: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών	133
Διάγραμμα 4: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία	134
Διάγραμμα 5: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου.....	135
Διάγραμμα 6: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου στην οικεία σχολική μονάδα.....	136
Διάγραμμα 7: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα.....	137
Διάγραμμα 8: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων.....	138
Διάγραμμα 9: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων.....	139
Διάγραμμα 10: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας.....	139
Διάγραμμα 11: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	140
Διάγραμμα 12: Κατανομή ως προς την ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	140
Διάγραμμα 13: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	141
Διάγραμμα 14: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	142
Διάγραμμα 15: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	142
Διάγραμμα 16: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	143
Διάγραμμα 17: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16ς	145
Διάγραμμα 18: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	151
Διάγραμμα 19: Κατανομή ως προς το φύλο.....	152
Διάγραμμα 20: Κατανομή ως προς την ηλικία	153
Διάγραμμα 21: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο	154
Διάγραμμα 22: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία	155
Διάγραμμα 23: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	157

Διάγραμμα 24: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9.....	158
Διάγραμμα 25: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	164
Διάγραμμα 26: Κατανομή ως προς το φύλο.....	167
Διάγραμμα 27: Κατανομή ως προς την ηλικία	168
Διάγραμμα 28: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών	169
Διάγραμμα 29: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία	170
Διάγραμμα 30: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή	171
Διάγραμμα 31: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή στην οικεία σχολική μονάδα..	172
Διάγραμμα 32: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα.....	173
Διάγραμμα 33: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων.....	174
Διάγραμμα 34: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων.....	174
Διάγραμμα 35: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας.....	175
Διάγραμμα 36: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	176
Διάγραμμα 37: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	177
Διάγραμμα 38: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	178
Διάγραμμα 39: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	179
Διάγραμμα 40: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	180
Διάγραμμα 41: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16.....	181
Διάγραμμα 42: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	186
Διάγραμμα 43: Κατανομή ως προς το φύλο.....	188
Διάγραμμα 44: Κατανομή ως προς την ηλικία	189
Διάγραμμα 45: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο	189
Διάγραμμα 46: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία	190
Διάγραμμα 47: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.....	191
Διάγραμμα 48: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	193
Διάγραμμα 49: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9.....	194
Διάγραμμα 50: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	199

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Συντομογραφίες	Ερμηνεία
A.C.S.I.	Αμερικανικός Δείκτης Ικανοποίησης Πελατών
E.C.S.I.	Ευρωπαϊκός Δείκτης Ικανοποίησης Πελατών
E.F.Q.M.	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Ποιοτικής Διοίκησης
E.O.Q.	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ποιότητας
I.S.O.	Οργανισμός Διεθνών Προτύπων
SERV. QUAL.	Ποιότητα Υπηρεσιών
A.Δ.Α.Ε. Ο.Τ.Α.	Αρταίων Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.
A.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
A.Κ.	Αστικός Κώδικας
B.Δ.	Βασιλικό Διάταγμα
Δ.Ε.Υ.Α.Α.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Άρτας
Δ.Ο.Π.	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
ΔΗ.Κ.Ε.Δ.Α.	Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αρταίων
Ε.Ε.	Ετερόρρυθμη Εταιρεία
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Ε.Ο.Κ.	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Π.Ε.	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
ΕΠΑ.Λ.	Επαγγελματικό Λύκειο
Ι.Κ.Ε.	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
Κ.Α.Π.	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
Κ.Δ.Κ.	Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων
Κ.Ε.Π.	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π.	Κέντρο Κοινωνικής Μέριμνας – Παιδείας – Αθλητισμού – Πολιτισμού Δήμου Αρταίων
N.	Νόμος
N.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
N.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ο.Ε.	Ομόρρυθμη Εταιρεία
Ο.Ε.Υ.	Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Ο.Ο.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Σ.Ε.	Σχολική Επιτροπή
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

1. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

1.1 Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΩΣ ΕΝΝΟΙΑ

1.1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Από το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα και ειδικά μετά το τέλος του Β' παγκόσμιου πολέμου παρατηρείται ραγδαία ανάπτυξη των επιστημών της διοίκησης. Η λεγόμενη επιστημονική διοίκηση αφήνει πίσω της τις εμπειρικές μεθόδους διοίκησης των επιχειρήσεων και οργανισμών και σηματοδοτεί την δημιουργία μίας νέας επιστημονικής περιοχής που ονομάστηκε Διοικητική Επιστήμη ή Management. Η νέα αυτή επιστημονική περιοχή χρησιμοποιεί σαν βάση της τα μαθηματικά και την στατιστική και προσπαθεί με ποσοτικές μεθόδους να επιλύσει προβλήματα που παρουσιάζονται στις επιχειρήσεις αλλά και σε κάθε είδους οργανισμό δημόσιο ή ιδιωτικό ακόμα και σε επίπεδο κράτους ή και διακρατικής ένωσης.

Η Διοικητική Επιστήμη για να ολοκληρωθεί σαν επιστημονική περιοχή χρησιμοποιεί στοιχεία και γνώσεις από άλλες επιστήμες όπως η Οικονομική Επιστήμη, η επιστήμη του Μάρκετινγκ, η Κοινωνιολογία, η Νομική και οι Πολιτικές Επιστήμες, αλλά η μεγάλη ανάπτυξή της οφείλεται στην Επιχειρησιακή Έρευνα και στις Επιστήμες των Αποφάσεων. Η Επιχειρησιακή Έρευνα είναι από τους νεότερους κλάδους των εφαρμοσμένων μαθηματικών και χρησιμοποιεί στατιστικές και ποσοτικές μεθόδους για την επίλυση πραγματικών προβλημάτων. Με τη βοήθεια της Πληροφορικής και την ραγδαία ανάπτυξη των υπολογιστών η Επιχειρησιακή Έρευνα μπορεί να επιλύσει πολύπλοκα και μεγάλου όγκου δεδομένων προβλήματα και είναι η βάση της Διοικητικής Επιστήμης. Πολλές φορές μάλιστα τα όρια Διοικητικής Επιστήμης και Επιχειρησιακής Έρευνας είναι δυσδιάκριτα αν και πρόκειται για διαφορετικές επιστήμες στο χώρο των επιχειρήσεων.

1.1.2 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Το θέμα της ποιότητας έχει απασχολήσει την επιστήμη της Διοίκησης τις τελευταίες δεκαετίες και έχει αναλυθεί εκτενέστατα στην βιβλιογραφία και μελετάται συνεχώς μέχρι σήμερα. Όμως ο ορισμός της ποιότητας σαν έννοια δεν είναι ούτε εύκολος ούτε μονοσήμαντος και σαφής. Και αυτό γιατί εμπλέκονται διάφορες συνώνυμες έννοιες και εκφράσεις όπως αξιοπιστία, αξιολόγηση, βελτιστοποίηση, ικανοποίηση που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή και όλες εκφράζουν αυτό που ονομάζουμε με τον όρο ποιότητα.

Πολλοί ερευνητές και επιστήμονες έχουν προχωρήσει στην διατύπωση ορισμών που εκφράζουν επιστημονικά την έννοια της ποιότητας στην Διοικητική Επιστήμη.

Έτσι κατά τον Oakland (2005) <<ποιότητα είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων του πελάτη, χωρίς αυτές οι απαιτήσεις να περιορίζονται στη λειτουργικότητα του προϊόντος ή υπηρεσίας>>. Ο ίδιος θεωρεί ότι η ποιότητα είναι συνυφασμένη με την αξιοπιστία δηλαδή <<την ικανότητα το προϊόν ή υπηρεσία να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του πελάτη διαχρονικά>>.

Ο Deming θεωρεί πως ποιότητα για ένα προϊόν είναι η προβλέψιμη ομοιομορφία και αξιοπιστία του σε χαμηλό κόστος και η καταλληλότητά του για την αγορά.

Κατά τον Juran ποιότητα για ένα είδος, είναι η καταλληλότητά του για χρήση, που απαιτεί ποιότητα στην σχεδίαση, ποιότητα στην προσαρμογή στις προδιαγραφές, διαθεσιμότητα και κατάλληλη εξυπηρέτηση μετά την πώληση (Λογοθέτης 2005, σελ. 108).

Ο Crosby αναφέρει πως η ποιότητα για ένα είδος είναι η συμμόρφωση ενός προϊόντος με τις προδιαγραφές του πελάτη (Ζαβλάνος 2006, σελ.26).

Ο Δερβιτσιώτης δίνει έναν γενικό και περιεκτικό ορισμό για την ποιότητα: <<ποιότητα για ένα είδος (προϊόν ή υπηρεσία) είναι η προσφερόμενη στον πελάτη αξία για την συνολική διάρκεια χρήσης του, σε σχέση με το συνολικό οικονομικό και ψυχολογικό κόστος για τον κύκλο ζωής του είδους>> (Δερβιτσιώτης 2005, σελ.30).

Παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι ερευνητές επικεντρώνονται στην ικανοποίηση των αναγκών του πελάτη και στην γενική παραδοχή πως η αντίληψη της ποιότητας για τον καταναλωτή-πελάτη είναι διαφορετική από τον παραγωγό-επιχείρηση. Η

αντίληψη της ποιότητας για τον πελάτη ορίζεται από τον βαθμό ικανοποίησης των αναγκών του από ένα προϊόν ή υπηρεσία και από την προσδοκία ικανοποίησης που έχει από το προϊόν αυτό ή την υπηρεσία (Δερβιτσιώτης 2005).

Κάθε άτομο έχει διαφορετικά κριτήρια για την ικανοποίηση των αναγκών του από ένα προϊόν ή υπηρεσία καθώς και διαφορετικές προσδοκίες ικανοποίησης από το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία. Έτσι η αντίληψη της ποιότητας είναι διαφορετική από άτομο σε άτομο (Goetsch and Davis 2013).

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι οι περισσότεροι ερευνητές που διατύπωσαν ορισμούς για την έννοια της ποιότητας συμφωνούν ότι η ποιότητα πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες του πελάτη πλήρως και η έννοια του πελάτη είναι γενικότερη από τον αποδέκτη-αγοραστή ενός προϊόντος ή υπηρεσίας. Πελάτης θεωρείται κάθε χρήστης ενός προϊόντος ή υπηρεσίας συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων που μετέχουν στην αλυσίδα παραγωγής ή διάθεσης προϊόντων ή υπηρεσιών (Λογοθέτης 2005).

Επίσης οι ερευνητές τα τελευταία χρόνια γενικεύουν την έννοια της ποιότητας χρησιμοποιώντας τους όρους αντιλαμβανόμενη και αναμενόμενη ή προσδοκόμενη ποιότητα δίνοντας βάρος στην αντίληψη ποιότητας για τον καταναλωτή-πελάτη.

Οι αρχικοί ορισμοί ποιότητας αναφέρονταν στην αξιοπιστία ενός προϊόντος και στις προδιαγραφές του(σχεδίαση-συναρμολόγηση-λειτουργία). Ο έλεγχος ποιότητας ή έλεγχος ελαττωματικών προϊόντων με βάση στατιστικά μοντέλα γίνονταν για τον έλεγχο των προδιαγραφών από το μέρος του παραγωγού-επιχείρηση και δεν λάμβαναν υπόψιν τις ανάγκες του πελάτη-καταναλωτή.

Όμως τις τελευταίες δεκαετίες οι επιστήμονες βλέπουν την έννοια της ποιότητας ολιστικά και έχουν αναπτύξει έναν ιδιαίτερο κλάδο της Διοικητικής Επιστήμης την Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ). Σύμφωνα με την ΔΟΠ η ποιότητα αποτελεί ένα σύστημα αρχών, αξιών, προτύπων και μεθόδων που εξασφαλίζουν την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, την ικανοποίηση των πελατών-πολιτών και γενικότερα τη βελτιστοποίηση της απόδοσης των επιχειρήσεων και των οργανισμών (Κέφης Β. 2005). Για πολλούς μελετητές μάλιστα η ποιότητα εξαρτάται άμεσα από την ικανοποίηση των πελατών-πολιτών.

1.1.3 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Από τους ορισμούς που έχουν διατυπωθεί για την ποιότητα και την εμβάθυνση των μελετητών στη ΔΟΠ αντιλαμβανόμαστε την σημασία της ποιότητας των αγαθών και υπηρεσιών για τις επιχειρήσεις και τους πελάτες. Κοινός τόπος των μελετητών είναι η μεγάλη αξία της ποιότητας στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο οικονομικό περιβάλλον. Η σημασία της ποιότητας είναι σημαντική σύμφωνα με πολλούς ερευνητές για τους παρακάτω λόγους:

- Η ποιότητα δεν είναι διαπραγματεύσιμη ενώ η τιμή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας μπορεί να είναι, γιατί υπάρχει μεγάλη πιθανότητα απώλειας πελατών
- Η ποιότητα είναι διάχυτη παντού
- Η ποιότητα αυξάνει την παραγωγικότητα
- Η ποιότητα οδηγεί σε μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς
- Η ποιότητα οδηγεί σε βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης ή του οργανισμού
- Το κόστος έλλειψης ποιότητας είναι πολύ υψηλό

Παρατηρούμε από τα παραπάνω την σημαντικότητα της έννοιας της ποιότητας για τις επιχειρήσεις-οργανισμούς-κράτη και τους πελάτες-χρήστες-πολίτες γενικεύοντας την σημασία της σε όλες τις εκφάνσεις των σχέσεων των ατόμων στην κοινωνία και στην οικονομική ζωή.

Η διάχυση της ποιότητας σε όλο το φάσμα των κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων αποτελεί την πεμπτουσία της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας. Η εφαρμογή των αρχών της ΔΟΠ έχει ως στόχο την από κοινού συνεργασία όλων των ατόμων μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού με σκοπό την παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών που ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πελατών-πολιτών (Ζαβλανός Μ. 2006).

Επίσης η σημασία της ποιότητας φαίνεται από τη μεγιστοποίηση της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών, όπως αυτή γίνεται αντιληπτή από τον πελάτη-πολίτη με την αμοιβαία συμμετοχή όλων των εργαζομένων (Τσότρας Γ. 1995).

Τέλος η σημασία και η αξία της ποιότητας είναι τόσο μεγάλη γιατί εκτός από απλή εφαρμογή μεθόδων και αρχών αποτελεί αλλαγή νοοτροπίας και κουλτούρας

από όλους. <<Η ποιότητα είναι πάντοτε αποτέλεσμα διανοητικών προσπαθειών και η επιθυμία για την παραγωγή ενός ανώτερου προϊόντος και δεν είναι ποτέ τυχαία>> σύμφωνα με τον Άγγλο συγγραφέα και φιλόσοφο John Ruskin.

1.2 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1.2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι ορισμοί για την έννοια της ποιότητας που αναλύσαμε στην προηγούμενη παράγραφο είναι γενικοί και περιλαμβάνουν τόσο τα προϊόντα όσο και τις υπηρεσίες. Όμως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών σε σχέση με τα προϊόντα είναι αποδεκτά από όλους σχεδόν τους μελετητές. Ο τομέας των υπηρεσιών έχει τεράστιες διαφορές από τα αγαθά-προϊόντα και μεγαλύτερη δυσκολία ορισμού της έννοιας της ποιότητας.

Για να οριστεί όμως η έννοια της ποιότητας στον τομέα των υπηρεσιών θα πρέπει πρώτα να οριστεί η έννοια της <<υπηρεσίας>>. Με τον όρο υπηρεσία (service) περιγράφεται μια σειρά ενεργειών οι οποίες έχουν ως στόχο την ικανοποίηση των αναγκών αυτού που λαμβάνει την υπηρεσία (πελάτης, πολίτης, ασθενής κ.α.) (Χυτήρης 2004, Χυτήρης & Άννινος 2005).

Επίσης σύμφωνα με τους Kotler και Armstrong (1991) οι υπηρεσίες είναι:

<<οι δραστηριότητες ή τα πλεονεκτήματα που ο ένας αντισυμβαλλόμενος μπορεί να προσφέρει στον άλλον και τα οποία είναι κατά βάση μη χειροπιαστά και δεν καταλήγουν στην ιδιοκτησία κάποιου αντικειμένου. Η δε παραγωγή τους μπορεί να είναι ή να μην είναι συνδεδεμένη με κάποιο φυσικό προϊόν>>.

Ένας γενικός και περιεκτικός ορισμός της έννοιας της <<υπηρεσίας>> που λαμβάνει υπόψιν τις θέσεις πολλών μελετητών είναι αυτός που έχει δημοσιευτεί από τον Οργανισμό Διεθνών Προτύπων (ISO) (1992) και είναι ο εξής:

<<ως υπηρεσία ορίζονται οι δραστηριότητες του προμηθευτή κατά τη διεπαφή του με έναν πελάτη και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων όλων των προμηθευτών προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των πελατών>>.

Από τους παραπάνω ορισμούς παρατηρούμε ότι οι έννοιες υπηρεσία και ποιότητα είναι άμεσα εξαρτημένες με κοινό παρονομαστή την ικανοποίηση των αναγκών του πελάτη. Η ποιότητα των υπηρεσιών θεωρείται από τους ερευνητές από τις περισσότερο ενδιαφέρουσες επιστημονικές περιοχές λόγω της δυσκολίας που παρουσιάζει στον καθορισμό της και στην μέτρησή της.

Το management της ποιότητας υπηρεσιών θεωρείται πιο δύσκολο από τον έλεγχο της ποιότητας των προϊόντων λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των υπηρεσιών.

Η βασική διαφορά έγκειται στο ότι το <<προϊόν>> στον τομέα των υπηρεσιών δεν έχει υλική υπόσταση, είναι άυλο. Από αυτή τη βασική διαφορά προκύπτουν και άλλες με αποτέλεσμα οι υπηρεσίες να διαφοροποιούνται από τα αγαθά-προϊόντα στα παρακάτω σημεία σύμφωνα με τους μελετητές (Ζαβλάνος 2006, Δερβιτσιώτης 2005, Kotler 1996, Tsitskari et al., 2006):

- Είναι ακαθόριστες και μη χειροπιαστές
- Δεν αποθηκεύονται και δεν μεταφέρονται
- Πολλές φορές ο καταναλωτής-πολίτης μετέχει ενεργά στην παροχή μιας υπηρεσίας
- Καταναλώνονται την στιγμή που δημιουργούνται
- Ο καταναλωτής-πολίτης δεν θεωρείται ιδιοκτήτης της παρεχόμενης υπηρεσίας παρά την καταβολή αντιτίμου
- Είναι διαδικασίες ή δραστηριότητες που δεν μπορούν να δοκιμαστούν εκ των προτέρων από τους καταναλωτές-πολίτες
- Δεν μπορούν να διαιρεθούν
- Δεν μπορούν να μεταπωληθούν
- Αποτελούν συνήθως αποτέλεσμα επιμέρους διαδικασιών και επομένως αξιολογούνται όλες μαζί ταυτόχρονα

Πολύ πιο περιεκτικά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών που περιλαμβάνουν πολλά από τα προηγούμενα σύμφωνα με τους Parasuraman & Zeithaml (1985) είναι:

- Αυλότητα (intangibility)
- Αδιαιρετότητα (inseparability)
- Ετερογένεια (heterogeneity)

➤ Μη συντηρησιμότητα (perishability)

Από τα παραπάνω χαρακτηριστικά των υπηρεσιών καταλαβαίνουμε τη δυσκολία που παρουσιάζεται στον έλεγχο, τη μέτρηση και τη διασφάλιση ποιότητας. Η ποιότητα των υπηρεσιών είναι μία πολύπλοκη διαδικασία γιατί οι ίδιες οι υπηρεσίες είναι πολύπλοκες και ιδιαίτερες και προσδιορίζεται και αξιολογείται με βάση διαφορετικά κριτήρια ανάλογα με το είδος των υπηρεσιών που μελετούμε.

1.2.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω ο κεντρικός στόχος της ποιότητας υπηρεσιών είναι η ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών του πελάτη-πολίτη.

Τα κριτήρια για την ποιότητα μιας υπηρεσίας είναι πολύ δύσκολο να οριστούν με ακρίβεια λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των υπηρεσιών και ειδικά λόγω της ετερογένειας και της έλλειψης συντηρησιμότητας που χαρακτηρίζουν τις υπηρεσίες. Αυτό σημαίνει ότι κάθε πελάτης είναι ξεχωριστός ως προς το τι απαιτεί από μία υπηρεσία, όπως και κάθε πάροχος είναι μία ξεχωριστή οντότητα ως προς την ικανότητά του να παρέχει την συγκεκριμένη υπηρεσία. Έτσι παρατηρείται δυσκολία να συστηματικοποιηθεί η διαδικασία παροχής υπηρεσίας από μία επιχείρηση ή οργανισμό (ετερογένεια). Επίσης οι υπηρεσίες δεν είναι δυνατόν να αποθηκευτούν γιατί καταναλώνονται από τον πελάτη την στιγμή που δημιουργούνται. Άρα δεν μπορούν να επαναληφθούν με τον ίδιο τρόπο για τον επόμενο πελάτη και έτσι χάνεται η δυναμικότητα της εμπειρίας και η επαναληψιμότητα (έλλειψη συντηρησιμότητας).

Οι επιστήμονες της Διοικητικής Επιστήμης όμως, καθόρισαν κάποια γενικά κριτήρια για την ποιότητα μιας υπηρεσίας προσπαθώντας να ελαχιστοποιήσουν την επίδραση του παράγοντα της υποκειμενικότητας που χαρακτηρίζει τόσο τον πελάτη όσο και τον πάροχο μιας υπηρεσίας. Τα κριτήρια αυτά ομαδοποιούνται σε δύο μεγάλες κατηγορίες σύμφωνα με τον Gronroos (1984):

- την τεχνική ποιότητα που αφορά την παραγωγή της υπηρεσίας, δηλαδή αυτό που παρέχεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας των υπηρεσιών

- την λειτουργική ποιότητα που αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η υπηρεσία παρέχεται και αφορά κυρίως τις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ παρόχου και πελάτη (συμπεριφορά, ικανότητα εξυπηρέτησης, νοοτροπία, εμφάνιση)

Το σύνολο των χαρακτηριστικών των δύο κατηγοριών δημιουργούν στον πελάτη την αντιληπτή ποιότητα (ποιότητα που αντιλαμβάνεται από την εμπειρία λήψης της υπηρεσίας), η οποία συγκρίνεται με την προσδοκία που του είχε δημιουργηθεί πριν την λήψη της υπηρεσίας (προσδοκώμενη ποιότητα).

Οι ερευνητές ανέλυσαν περαιτέρω τις παραμέτρους που θεωρούνται καθοριστικές για την ποιότητα των υπηρεσιών. Έτσι σύμφωνα με τη μελέτη των Berry, Parasuraman και Zeithaml (1990) ορίζονται δέκα παράγοντες-διαστάσεις που καθορίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών γενικά:

- **Πιστότητα (Conformity):** Εκφράζει τη συνέπεια, την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα της επιχείρησης ή του οργανισμού.
- **Ανταπόκριση (Correspondence):** Δείχνει τη θέληση και την ετοιμότητα του παρόχου της υπηρεσίας να παρέχει την υπηρεσία άμεσα και γρήγορα στον πελάτη.
- **Ικανότητα (Ability):** Σημαίνει ότι ο πάροχος έχει τις κατάλληλες γνώσεις και την απαραίτητη επιδεξιότητα για να παρέχει τις υπηρεσίες του στους πελάτες. Συνήθως δείχνει τις γνώσεις και τις δεξιότητες του προσωπικού μιας επιχείρησης ή οργανισμού που είναι απαραίτητες για την σωστή εξυπηρέτηση των πελατών.
- **Πρόσβαση (Access):** Δείχνει αν η υπηρεσία είναι εύκολα προσβάσιμη στον πελάτη χωρίς προβλήματα προσέγγισης και επαφής.
- **Αβρότητα (Abrotita):** Εκφράζει την ευγένεια, τη λεπτότητα, τη φιλικότητα και τον σεβασμό του προσωπικού της επιχείρησης προς τους πελάτες που έρχεται σε επαφή.
- **Επικοινωνία (Communication):** Σημαίνει ότι οι πελάτες είναι καλά πληροφορημένοι σε γλώσσα που γίνεται άμεσα αντιληπτή από τους ίδιους και την δυνατότητα του παρόχου μιας υπηρεσίας να αντιλαμβάνεται την βούληση των πελατών του.

- **Αξιοπιστία (Reliability):** Εκφράζει τη συνέπεια, την πειστικότητα και την τιμιότητα. Δείχνει τη συνέπεια της επιχείρησης να διατηρεί υψηλό το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- **Ασφάλεια (Safety):** Δείχνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν πρέπει να περικλείουν κινδύνους, αβεβαιότητα, φόβο ή αμφιβολία.
- **Κατανόηση (Comprehension):** Εκφράζει την προσπάθεια μιας επιχείρησης ή οργανισμού να καταλάβει τις ανάγκες και τις επιθυμίες των πελατών της.
- **Απτότητα (Tangibles):** Η έννοια της απτότητας εκφράζει τα υλικά μέσα που είναι απαραίτητα για την παραγωγή μιας υπηρεσίας, όπως το προσωπικό και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την παροχή της υπηρεσίας.

Το σύνολο των δέκα παραγόντων-διαστάσεων ποιότητας καθορίζουν το επίπεδο ποιότητας μιας υπηρεσίας και το βαθμό που θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες του πελάτη.

1.3 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

1.3.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Είδαμε στην προηγούμενη παράγραφο τον ορισμό και τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών γενικά. Τώρα θα προσπαθήσουμε να οριοθετήσουμε την έννοια της δημόσιας υπηρεσίας. Σύμφωνα με το επίσημο γλωσσάρι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο ορισμός της δημόσιας υπηρεσίας είναι:

<<Δημόσια υπηρεσία: Η έκφραση έχει δύο έννοιες: ενίοτε σημαίνει τον οργανισμό παραγωγής της υπηρεσίας, ενώ άλλοτε αναφέρεται στην αποστολή κοινής ωφέλειας που έχει ανατεθεί στον οργανισμό αυτό. Με στόχο να προαχθεί ή να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση της αποστολής κοινής ωφέλειας, οι δημόσιες αρχές μπορούν να επιβάλλουν ειδικές υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον οργανισμό παραγωγής της υπηρεσίας, για παράδειγμα στον τομέα των επίγειων, εναέριων ή σιδηροδρομικών μεταφορών ή στον τομέα της ενέργειας. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν να επιβάλλονται σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα. Πρέπει να σημειωθεί ότι συχνά

συγγέουμε εσφαλμένα τη δημόσια υπηρεσία με το δημόσιο τομέα (συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας διοίκησης), δηλαδή συγγέουμε αποστολή και νομικό καθεστώς, αποδέκτη και κύριο>>.

Επίσης ο ορισμός της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας πάντα σύμφωνα με το επίσημο γλωσσάρι της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι:

<<Υπηρεσία κοινής ωφέλειας: Ως υπηρεσία κοινής ωφέλειας νοούνται οι δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, εμπορικού χαρακτήρα ή όχι, τις οποίες οι δημόσιες αρχές θεωρούν κοινωφελείς και για το λόγο αυτό τους επιβάλλουν ειδικές υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών μη οικονομικού χαρακτήρα (υποχρεωτικό σύστημα σχολικής εκπαίδευσης, κοινωνική προστασία, κ.λ.π.), τις λειτουργίες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας (ασφάλεια, δικαιοσύνη, κ.λ.π.) και τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ενέργεια, επικοινωνίες, κ.λ.π.)>>.

Από τους παραπάνω ορισμούς κατανοούμε ότι η δημόσια υπηρεσία είναι η αποστολή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας (κοινωφελείς δραστηριότητες) που έχει ανατεθεί σε έναν οργανισμό δημόσιο, δημοτικό ή και ιδιωτικό με σκοπό την εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος των πολιτών. Άρα σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών και τις βασικές παραμέτρους ποιότητας των υπηρεσιών γενικά δεν διαφέρει. Η ουσιαστική διαφορά είναι, ότι επιδίωξη των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας είναι η εξυπηρέτηση του πελάτη-πολίτη χωρίς να προσποριστεί κέρδος, ενώ επιδίωξη των παρόχων ιδιωτικών υπηρεσιών είναι πάλι η εξυπηρέτηση του πελάτη με σκοπό όμως τη μεγιστοποίηση του κέρδους.

1.3.2 ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Η Δημόσια Διοίκηση αποσκοπεί με τη χρήση διαφόρων μέσων και ενεργειών στην επίτευξη αποτελεσμάτων, που σκοπό έχουν την ικανοποίηση του γενικού συμφέροντος των πολιτών ενός κράτους.

Η Δημόσια Διοίκηση είναι το σύνολο των υπηρεσιών και των οργανισμών που λειτουργούν υπό την εποπτεία του κράτους. Η εκάστοτε κυβέρνηση υλοποιεί το πρόγραμμά της και την πολιτική της μέσω της Δημόσιας Διοίκησης.

Τα τελευταία χρόνια με την πρόοδο της Διοικητικής Επιστήμης, της Πληροφορικής και της τεχνολογίας γενικά, ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης ήταν αναπόφευκτος, αλλά και επιτακτική ανάγκη και απαίτηση των πολιτών. Έτσι περνάμε σε ένα μεταβατικό στάδιο από την γραφειοκρατία στη σύγχρονη δημόσια διοίκηση. Βασικό στοιχείο για την εξάλειψη της γραφειοκρατίας η εφαρμογή μεθόδων ολικής ποιότητας σε όλο το φάσμα της Δημόσιας Διοίκησης. Η σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση θα πρέπει να βασίζεται σε δύο άξονες-κλειδιά:

- Να ανταποκρίνεται στο σύγχρονο περιβάλλον, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες στο μέγιστο βαθμό, αλλά και τις απαιτήσεις των πολιτών για καλύτερα παρεχόμενες υπηρεσίες.
- Να δίνει έμφαση στο <<κράτος δικαίου>>, το οποίο θα υπηρετεί τον πολίτη και δε θα τον διοικεί.

Άρα ο στόχος της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης είναι η λειτουργία υπηρεσιών και οργανισμών με ευέλικτη δομή, σύγχρονη διοίκηση, χρήση των νέων τεχνολογιών, μείωση της γραφειοκρατίας και κεντρικό σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός θα πρέπει οι υπηρεσίες και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα να λειτουργούν και να εφαρμόζουν τα συστήματα και τις μεθόδους ποιότητας και εξυπηρέτησης πελατών που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας με τις κατάλληλες προσαρμογές.

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι το management της ποιότητας υπηρεσιών είναι ιδιαίτερα δύσκολο και πολύπλοκο λόγω της φύσης των υπηρεσιών και οι μέθοδοι ελέγχου ποιότητας των προϊόντων ή αγαθών γενικότερα, δεν μπορούν να εφαρμοστούν αυτούσιες στις υπηρεσίες. Ειδικά στην παροχή υπηρεσιών του δημόσιου τομέα οι δυσκολίες είναι ακόμα μεγαλύτερες, γιατί οι διαδικασίες παροχής υπηρεσιών είναι πολύπλοκες, με πολλές συναλλαγές που γίνονται σε πραγματικό χρόνο και αναγκαστική τήρηση νομικών κανόνων.

Κοινό χαρακτηριστικό όμως του management ποιότητας υπηρεσιών ιδιωτικού και δημόσιου τομέα είναι η επικέντρωση στην ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών του πελάτη-πολίτη.

Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αρχίσει να ωριμάζουν οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και οι πολίτες να αναζητούν και να απαιτούν καλύτερες και ποιοτικότερες υπηρεσίες από το δημόσιο τομέα και μάλιστα με μετρήσιμα αποτελέσματα. Έτσι έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται τεχνικές Διοίκησης Ολικής Ποιότητας σε οργανισμούς του δημοσίου και να αναπτύσσεται μία νέα επιστημονική περιοχή της Διοικητικής Επιστήμης, η Δημόσια Διοίκηση ή δημόσιο management. Στόχος του δημόσιου management είναι η μεγιστοποίηση του οφέλους που εισπράττουν οι χρήστες των δημόσιων οργανισμών μέσα από την κάλυψη των πραγματικών τους αναγκών (Τσέκος Θ., 2007).

Η ανάπτυξη και εδραίωση του δημόσιου management οφείλεται σύμφωνα με τον S. Borins (1995) στους εξής λόγους:

- Στην πληροφοριακή έκρηξη
- Στην παγκοσμιοποίηση της οικονομίας
- Στις αυξημένες αξιώσεις των πολιτών για ποιοτικές υπηρεσίες
- Στην αναζήτηση από τους εργαζόμενους δυνατότητας ανάπτυξης-αναβάθμισης (δημιουργία καριέρας) και όχι απλώς μιας θέσης εργασίας
- Στη λειτουργική ανεπάρκεια των μεγάλων γραφειοκρατικών οργανώσεων σε συνθήκες χρηματοοικονομικής στενότητας

Ακόμα και οι κυβερνήσεις έχουν καταλάβει την αξία της επιστημονικής διοίκησης στο δημόσιο τομέα και αποφάσισαν να ασκούν την πολιτική τους χρησιμοποιώντας επαγγελματίες managers και επιστήμονες υπαλλήλους για την διοίκηση των δημοσίων οργανισμών και υπηρεσιών, εγκαταλείποντας το παλιό γραφειοκρατικό μοντέλο διοίκησης.

Οι κυβερνήσεις πλέον δίνουν έμφαση σε νέες μεθόδους και τεχνικές διοίκησης, ώστε να ανέβει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών, να αυξηθεί η παραγωγικότητα με παράλληλα καλύτερη χρήση των πόρων και μείωση του κόστους (Kakouris & Meliou 2011).

Όμως παρά την ανάπτυξη που έχει συντελεστεί τόσο σε επιστημονικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής δημόσιου management ποιότητας έχουμε ακόμα μεγάλη υστέρηση σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Αυτό

οφείλεται λόγω των βασικών διαφορών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι διαφορές αυτές που κάνουν πολύ δύσκολο το management υπηρεσιών του δημοσίου είναι:

- Η κυβέρνηση-διοίκηση δεν έχει ανταγωνισμό
- Οι κρατικές υπηρεσίες δυσκολεύονται να δικαιολογήσουν στους πολίτες επενδύσεις στην τεχνολογία
- Ο δημόσιος τομέας δεν διαθέτει τα απαραίτητα κίνητρα για υπηρεσίες προσανατολισμένες στον πελάτη-πολίτη, όπως το αυξημένο κέρδος από τη διακράτηση πελατών ή ο κίνδυνος απώλειας πελατών
- Η ιδιωτικότητα των πολιτών, καθώς σε ένα πετυχημένο πελατοκεντρικό σύστημα ποιότητας, οι πελάτες-πολίτες πρέπει να δίνουν πληροφορίες για το άτομό τους και τις προσδοκίες τους

Επίσης η υστέρηση στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημοσίου τομέα οφείλεται σε πέντε παράγοντες σύμφωνα με τους ερευνητές Dias & Rafael (2007). Αυτοί είναι:

- Οι φορείς του δημοσίου έχουν κάθετη οργάνωση, ο καθένας με δική του ιεραρχία και δομή με αποτέλεσμα το σύστημα να γίνεται πολύπλοκο και να απαιτείται η συνεργασία και η επαφή με διάφορους φορείς για την επίλυση των αιτημάτων των πολιτών.
- Υπάρχουν πολλά κανάλια διοχέτευσης πληροφοριών, ηλεκτρονικά και με προσωπική επαφή σε κάθε φορέα, γεγονός που δυσχεραίνει την ομογενοποίηση των διαδικασιών.
- Σε κάθε χώρα υπάρχουν διαφορετικού μεγέθους, βαθμίδας και χαρακτήρα φορείς, που πρέπει να συνεργαστούν μεταξύ τους στα πλαίσια διακρατικών συμμαχιών και συμφωνιών (Ευρωπαϊκή Ένωση, Ο.Ο.Σ.Α.), αλλά και της παγκόσμιας τάσης για ιδιωτικοποίηση παραδοσιακών κρατικών δραστηριοτήτων, όπως η υγεία και η εκπαίδευση.
- Κάθε φορέας εκτός από τη δική του δομή και οργάνωση, έχει και τη δική του κουλτούρα και ιστορία με αποτέλεσμα να απαιτείται ένα ευέλικτο και απλό σύστημα οργάνωσής τους.
- Κάθε φορέας του δημοσίου απαιτεί το δικό του επίπεδο ασφάλειας δεδομένων και παρεχόμενων υπηρεσιών καθιστώντας έτσι πιο δύσκολη

την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των φορέων.

Η αντιμετώπιση των παραγόντων αυτών θα συμβάλλει στη δημιουργία μιας πολιτικής ποιότητας με κέντρο τον πολίτη.

Η μεγαλύτερη δυσκολία, όμως του management ποιότητας του δημοσίου τομέα είναι ο προσδιορισμός του πελάτη-πολίτη, σε αντίθεση με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Στις υπηρεσίες του δημοσίου δεν ταυτίζεται πάντα αυτός που πληρώνει μία υπηρεσία (φορολογούμενος πολίτης) και αυτός που την χρησιμοποιεί και την απολαμβάνει (χρήστης).

Παράδειγμα κάποιος πολίτης πληρώνει μέσω φόρων για όλη του τη ζωή τη λειτουργία ενός πανεπιστημίου και ο ίδιος δε χρησιμοποιεί ποτέ τις υπηρεσίες του γιατί δεν μπόρεσε να εισαχθεί σε αυτό και να σπουδάσει.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι επίσης οι κοινωνικές δομές πρόνοιας τις οποίες χρηματοδοτούν όλοι οι πολίτες, αλλά τις χρησιμοποιούν κατά κανόνα αυτοί που δεν κατέβαλλαν ποτέ ή δε θα καταβάλλουν κάποιο αντίτιμο όπως οι άποροι, ορφανοί, ανάπηροι κ.ά.

1.4 ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1.4.1 ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η έννοια του Δημόσιου Τομέα είναι ευρύτερη από αυτή της Δημόσιας Διοίκησης. Περιλαμβάνει όχι μόνο τις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του κράτους (στενός δημόσιος τομέας), αλλά και νομικά πρόσωπα που εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα ή επιχορηγούνται ή εποπτεύονται από το κράτος, άσχετα αν η νομική τους προσωπικότητα είναι δημοσίου ή ιδιωτικού ή μεικτού δικαίου. Έτσι στο Δημόσιο Τομέα περιλαμβάνονται (Σπηλιωτόπουλος Ε. 1996, Γεωργακόπουλος Θ., Πατσουράτης Β. 1995):

- Η **Κεντρική Διοίκηση**. Σε αυτήν ανήκουν τα υπουργεία και όλες οι κρατικές υπηρεσίες και οργανισμοί που έχουν ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών γενικού χαρακτήρα προς το κοινωνικό σύνολο, όπως η εθνική άμυνα, η δημόσια ασφάλεια, η δικαιοσύνη, η εκπαίδευση, αλλά και η λήψη μέτρων απαραίτητων για τη λειτουργία του κράτους όπως η φορολογία κ.ά.
- Οι **Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης** (Δήμοι και Περιφέρειες). Οι οργανισμοί αυτοί παρέχουν στους πολίτες υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος και χαρακτήρα, που περιορίζονται όμως σε τοπικό επίπεδο.
- Οι **Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης**. Σκοπός των οργανισμών αυτών είναι η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης στους πολίτες, όπως η σύνταξη, η υγειονομική περίθαλψη, η παροχή επιδομάτων κ.ά.
- Τα **Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου** (Ν.Π.Δ.Δ.) όπως τα πανεπιστήμια, τα νοσοκομεία κ.τ.λ. που παρέχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες στους πολίτες.
- Οι **τράπεζες** που ανήκουν στο δημόσιο κατά την πλειοψηφία των μετοχών τους.
- Οι **ανάδοχοι** δημόσιας υπηρεσίας.

Η Αυτοδιοίκηση είναι η σύσταση οργανικών μονάδων της Δημόσιας Διοίκησης, έξω από το νομικό πρόσωπο του κράτους, που έχουν δική τους νομική προσωπικότητα και δικά τους όργανα. (Μπέσιλα-Βήκα Ευ., 1995). Έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: σε

εδαφικά νομικά πρόσωπα και σε μη εδαφικά. Τα εδαφικά νομικά πρόσωπα αποτελούν τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ τα μη εδαφικά τους φορείς της Ειδικής ή Καθ' ύλης Αυτοδιοίκησης (πανεπιστήμια κ.ά.).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ανήκει στο δημόσιο τομέα και βασικό της χαρακτηριστικό είναι ότι διοικείται από εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού (αιρετούς). Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) έχουν σκοπό την παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο σε μια προκαθορισμένη γεωγραφική περιοχή (τοπική αρμοδιότητα).

Ο νομοθέτης έχει καθιερώσει στη χώρα μας δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ν.3852/2010). Ο πρώτος βαθμός συνίσταται από τους Δήμους και ο δεύτερος από τις Περιφέρειες. Κύρια χαρακτηριστικά των Ο.Τ.Α. είναι η άσκηση δημόσιας εξουσίας, η ύπαρξη οργάνων και η χωριστή νομική προσωπικότητα.

1.4.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ.1 του Συντάγματος της Ελλάδας, η αποστολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Καθιερώνεται δηλαδή γενική αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. σε όλες τις τοπικές υποθέσεις.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία αποκέντρωση αρμοδιοτήτων από την Κεντρική Διοίκηση προς τους αυτοδιοικούμενους οργανισμούς και ειδικά τους Ο.Τ.Α. Το κράτος κρατά τις βασικές επιτελικές αρμοδιότητες και μεταβιβάζει τις υπόλοιπες εκεί που μπορούν να ασκηθούν καλύτερα και με μικρότερο κόστος.

Έτσι οι Ο.Τ.Α. έχουν αποκτήσει πάρα πολλές αρμοδιότητες και ειδικά οι Δήμοι έχουν σηκώσει το βάρος των καθημερινών συναλλαγών και υποθέσεων των πολιτών.

Οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαχωρίζονται ανάλογα με τη φύση τους σε δύο κατηγορίες:

- Τις <<δοτές>> ή ανατιθέμενες από το κράτος αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται για λογαριασμό της κεντρικής διοίκησης, όπως π.χ. η τήρηση του δημοτολογίου και του ληξιαρχείου.

- Τις <<ίδιες>> ή αποκλειστικές αρμοδιότητες. Αυτές ασκούνται αποκλειστικά από τους Ο.Τ.Α., όπως π.χ. η κατασκευή και συντήρηση του οδικού δικτύου και η αποκομιδή των απορριμάτων.

Οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. και ειδικά των πρωτοβάθμιων, που έχουν καθημερινή επαφή με τους πολίτες διακρίνονται σε τομείς δραστηριότητας σύμφωνα με τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) και το πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν.3852/2010). Οι τομείς αυτοί είναι:

- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος
- Ποιότητας ζωής των πολιτών και εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων
- Απασχόλησης
- Κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης
- Αγροτικής ανάπτυξης, κτηνοτροφίας και αλιείας
- Πολιτικής προστασίας
- Κρατικών υποθέσεων

Κάθε τομέας περιλαμβάνει έναν μεγάλο αριθμό αρμοδιοτήτων που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν των δραστηριοτήτων των πολιτών. Οι πολίτες στην καθημερινότητά τους καταναλώνουν άμεσα πολύ περισσότερο δημοτικές παρά κρατικές υπηρεσίες. Συνεπώς η ποιότητα ζωής των πολιτών εξαρτάται περισσότερο από την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους αποκεντρωμένους φορείς και ειδικά τους Ο.Τ.Α. (Τσέκος Θ., 2002).

Οι υπηρεσίες που παρέχουν οι φορείς της αυτοδιοίκησης στους πολίτες, παρέχονται είτε από τις ίδιες υπηρεσίες των φορέων, είτε από νομικά πρόσωπα που ιδρύονται από τους Ο.Τ.Α. για το σκοπό αυτό (Βρεφονηπιακοί σταθμοί, Σχολικές Επιτροπές κ.ά.).

Το management των υπηρεσιών και η εφαρμογή μεθόδων διοίκησης ποιότητας στους Ο.Τ.Α. είναι απαραίτητο περισσότερο από κάθε άλλο δημόσιο φορέα, λόγω της πολυπλοκότητας και της διαφορετικότητας των υπηρεσιών που παρέχουν, αλλά και της προσωπικής και καθημερινής επαφής με τον πολίτη.

Η ικανοποίηση των αναγκών του πελάτη-πολίτη πρέπει να είναι κεντρικός στόχος των Ο.Τ.Α. και στοίχημα για τους τοπικούς άρχοντες, διότι είναι αυτοί που θα

κριθούν από τους πολίτες, όπως ακριβώς κρίνουν οι πελάτες τις υπηρεσίες μίας ιδιωτικής επιχείρησης. Το κόστος έλλειψης ποιότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι υψηλό σε σχέση με τους άλλους δημόσιους φορείς.

Οι πολίτες κρίνουν αυστηρά την έλλειψη ποιοτικών υπηρεσιών και δεν εκλέγουν ξανά τους αιρετούς που θεωρούν υπεύθυνους. Οι πολίτες δεν έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν πάροχο υπηρεσίας, έχουν όμως τη δυνατότητα να αλλάξουν τη διοίκηση του Ο.Τ.Α. της περιοχής τους.

1.4.3 ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.4.3.1 ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αν και ανήκει στο Δημόσιο Τομέα έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που την κάνουν να διαφέρει από τους υπόλοιπους φορείς του δημοσίου. Τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά της είναι (Ψυχάρης Ι., Σιμάτου Ελ., 2003):

- Η δημοκρατική συγκρότηση
- Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων
- Η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια
- Η άσκηση διοικητικής εποπτείας από την κεντρική διοίκηση

Προχωρώντας στην ανάλυση αυτών των χαρακτηριστικών παρατηρούμε τα εξής:

α) Η δημοκρατική συγκρότηση των Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ.2 του Συντάγματος της Ελλάδας, οι αρχές των Ο.Τ.Α. εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία (δημοτικές και περιφερειακές εκλογές) από τους πολίτες της εδαφικής περιφέρειας κάθε Ο.Τ.Α.

Είναι δηλαδή απόλυτα νομιμοποιημένα τα όργανα διοίκησης των Ο.Τ.Α. και η δημοκρατική συγκρότηση είναι εμφανής. Η λαϊκή κυριαρχία που είναι το συστατικό στοιχείο της δημοκρατίας πραγματώνεται σε τοπικό επίπεδο από το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο αιρετός χαρακτήρας των οργάνων της, εξυπηρετεί καλύτερα τόσο τους σκοπούς του κράτους σε τοπικό επίπεδο, όσο και τους ίδιους

τους πολίτες, που εκλέγουν με άμεσο τρόπο τους τοπικούς τους άρχοντες οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα τις ανάγκες και τα προβλήματά τους.

Αν και οι δημοτικές εκλογές είναι έντονα πολιτικοποιημένες και επηρεασμένες από το κεντρικό πολιτικό σκηνικό το χαρακτηριστικό αυτό της Αυτοδιοίκησης της προσδίδει την αυτοτέλειά της.

β) Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων

Ο συνταγματικός νομοθέτης στο άρθρο 102 παρ.1 ορίζει ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει αποκλειστικά στους Ο.Τ.Α. Με την αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 εκτός από την καθιέρωση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης, κατοχυρώνεται για πρώτη φορά ρητά, το τεκμήριο αρμοδιότητας για τις τοπικές υποθέσεις. Το τεκμήριο αρμοδιότητας έχει άμεση σχέση με το τοπικό συμφέρον και υπερισχύει της τοπικής υπόθεσης. Το χαρακτηριστικό αυτό της Αυτοδιοίκησης αναφέρεται στην τοπική έκταση της υπευθυνότητας, το οποίο σημαίνει ότι οι μονάδες των Ο.Τ.Α. έχουν υπευθυνότητα για τις υποθέσεις που υπάγονται στην εδαφική τους δικαιοδοσία.

Το τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των Ο.Τ.Α. ισχυροποιείται από τη συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (συνθήκη Μάαστριχτ), οι διατάξεις της οποίας προβλέπουν ότι οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται όσο το δυνατόν από επίπεδα πλησιέστερα στον πολίτη, για να είναι ορθολογικότερες και δικαιότερες (αρχή της επικουρικότητας).

γ) Η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια

Η δημοκρατική συγκρότηση και η νομική προσωπικότητα των Ο.Τ.Α. έχει ως αποτέλεσμα την αυτοτέλεια έναντι της κεντρικής διοίκησης. Η αυτοτέλεια συνίσταται σε διοικητική και οικονομική.

Η διοικητική αυτοτέλεια των αυτοδιοικούμενων οργανισμών σημαίνει ότι έχουν δικά τους όργανα διοίκησης και αποφασίζουν και εκτελούν τις αποφάσεις τους ελεύθερα και με δική τους ευθύνη χωρίς να υπόκεινται σε διαταγές των κρατικών οργάνων. Η διοικητική αυτοτέλεια κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα του 1975/1986 άρθρο 102 παρ.2.

Βέβαια διοικητική αυτοτέλεια δε σημαίνει αυτονομία και μη συμμόρφωση με τους νόμους του κράτους, αλλά αυτοδιοίκηση, ελευθερία δράσης και ανάληψη πρωτοβουλιών χωρίς έλεγχο σκοπιμότητας από το κράτος.

Η οικονομική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α. κατοχυρώθηκε στο αναθεωρημένο Σύνταγμα του 2001 άρθρο 102 παρ.5. Έτσι οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί αποκτούν οικονομική ανεξαρτησία, το οποίο σημαίνει ότι μπορούν να έχουν δική τους περιουσία και έσοδα, να τα διαχειρίζονται αυτά κατά βούληση, να καθορίζουν τα έξοδά τους, να επιβάλλουν τέλη για τις υπηρεσίες τους, να συντάσσουν δικό τους προϋπολογισμό και απολογισμό και να ασκούν δημοσιονομικό αυτοέλεγχο. Το κράτος δεσμεύεται στο να μεριμνά για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων στους Ο.Τ.Α. προκειμένου αυτοί να εκπληρώνουν την αποστολή τους σύμφωνα με τη συνταγματική επιταγή.

Επίσης δίνεται η δυνατότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να επιβάλλει φορολογία (είσπραξη τοπικών εσόδων), ώστε να διασφαλίζει την οικονομική της ανεξαρτησία για την καλύτερη υλοποίηση των σκοπών της.

δ) Η άσκηση διοικητικής εποπτείας από την κεντρική διοίκηση

Η άσκηση εποπτείας στους Ο.Τ.Α. από τα όργανα της κεντρικής διοίκησης καθιερώνεται συνταγματικά με το άρθρο 102 παρ.4 και έγκειται στη διαφύλαξη της ενότητας και της συνέχειας του κράτους. Ταυτόχρονα η διοικητική εποπτεία των Ο.Τ.Α. διαφυλάσσει και προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών από πιθανές αυθαιρεσίες των τοπικών οργάνων.

Η άσκηση εποπτείας συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων των οργάνων της αυτοδιοίκησης και όχι σκοπιμότητας. Δηλαδή δεν παρεμποδίζεται η ελευθερία δράσης των Ο.Τ.Α.

Η άσκηση εποπτείας θεωρείται δικλείδα ασφαλείας για τους πολίτες, αλλά και για την ίδια την αυτοδιοίκηση.

Από την ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μπορούμε να διακρίνουμε και άλλα δευτερογενή ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που προσδίδουν στους Ο.Τ.Α. ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλους φορείς του δημοσίου αυτοδιοικούμενους ή μη. Τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά θεμελιώνουν και την αναγκαιότητα ύπαρξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σαν μορφή οργάνωσης του δημόσιου τομέα.

Τα κυριότερα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι:

- Η αμεσότητα και η εγγύτητα κατά την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες.
- Τα μέλη των οργάνων διοίκησης των Ο.Τ.Α. (αιρετοί) προέρχονται από τον τοπικό πληθυσμό και έχουν άμεση και πλήρη γνώση των τοπικών προβλημάτων.
- Οι Ο.Τ.Α. ασκούν πολύπλευρες δραστηριότητες και μεγάλο αριθμό αρμοδιοτήτων σε διαφορετικούς τομείς. Κανένας οργανισμός του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα δεν έχει τόσες διαφοροποιημένες δραστηριότητες και τομείς δράσης.
- Υπάρχει προσωπική επαφή των αιρετών με τους πολίτες. Δυνατότητα των πολιτών να εκφράζονται δημοσίως, να κρίνουν την τοπική αρχή και να εισακούεται η γνώμη τους.
- Τα όργανα διοίκησης των Ο.Τ.Α. ιεραρχούν τα θέματα που απασχολούν την περιοχή τους και συντονίζουν καλύτερα την δράση τους, γιατί γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες, τις προτεραιότητες και τις ειδικές συνθήκες κάθε περιοχής.
- Η παροχή αγαθών και υπηρεσιών από την Τοπική Αυτοδιοίκηση γίνεται αποτελεσματικότερα και με μικρότερο κόστος, λόγω της μείωσης του αριθμού των καναλιών και διαδικασιών που πρέπει να περάσουν τα διάφορα θέματα. Οι διαδικασίες για την υλοποίηση μιας υπηρεσίας είναι συντονισμένες γιατί υπάρχει πλήρης γνώση των τοπικών συνθηκών.
- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση λόγω της αυτοτέλειας που έχει, μπορεί να παίρνει πρωτοβουλίες, να αποκτά εμπειρίες και να καινοτομεί στην προσφορά υπηρεσιών ή μεθόδων διοίκησης ή πρωτοπόρων ιδεών, που μεταδίδονται και σε άλλους φορείς. Το κόστος αποτυχίας από τη δοκιμή μιας νέας ιδέας

ή ενός πειραματισμού είναι πολύ μικρότερο σε έναν Ο.Τ.Α. παρά στην κεντρική διοίκηση.

- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ενθαρρύνει τη δημοκρατία και τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. Αυτό γίνεται αφενός λόγω της εγγύτητας των δημοτών με τα καθημερινά θέματα και αφετέρου με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (συμμετοχή σε δημοτικό συμβούλιο, νομικά πρόσωπα, δημοτικές επιχειρήσεις, σχολικές επιτροπές κ.ά.).

1.5 ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Κάθε σύστημα ποιότητας που εφαρμόζεται στον τομέα των υπηρεσιών γενικά, για να είναι αξιόπιστο και αποτελεσματικό θα πρέπει να μπορεί να αξιολογείται. Αξιολόγηση σημαίνει μέτρηση της ποιότητας των υπηρεσιών, προκειμένου να έχει η επιχείρηση ή ο οργανισμός γενική εικόνα του συστήματος ποιότητας που εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του στους πελάτες. Έτσι διακρίνονται οι αδυναμίες στην ποιότητα υπηρεσιών και γίνονται οι αναγκαίες διορθωτικές κινήσεις.

Στο δημόσιο τομέα η εφαρμογή μεθόδων μέτρησης και αξιολόγησης της ποιότητας, λόγω των ιδιαιτεροτήτων σε σχέση με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα δημιουργεί προκλήσεις στους ερευνητές, αλλά και στα στελέχη–managers του δημόσιου. Οι μέθοδοι που εφαρμόζονται γενικά στον τομέα των υπηρεσιών, έχουν εφαρμογή και στους δημόσιους φορείς με κάποιες παραλλαγές και προσαρμογές. Οι παράγοντες που θα αποφασιστούν για τη μέτρηση της απόδοσης και μέσω αυτής της μέτρησης της ποιότητας (Fryer et al, 2009) είναι:

- Τι θα μετρηθεί
- Πώς θα μετρηθεί
- Η μετάφραση των δεδομένων
- Η επικοινωνία των αποτελεσμάτων

Η ποιότητα υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα είναι ταυτόσημη έννοια με την ικανοποίηση των πελατών-πολιτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Έτσι όταν μιλάμε για μεθόδους μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών, ουσιαστικά μιλάμε για έρευνες

ικανοποίησης πελατών, διότι μας ενδιαφέρουν οι αντιλήψεις των πολιτών (αντιλαμβανόμενη ποιότητα) για τις υπηρεσίες που προσφέρονται και όχι οι εσωτερικές διεργασίες ποιότητας που έχει αναπτύξει κάθε οργανισμός.

Μία καλά δομημένη έρευνα ικανοποίησης των πολιτών μπορεί να είναι ένα αξιόπεραστο εργαλείο για τους διευθυντές του δημοσίου, καθώς αυτοί γίνονται συχνά αποδέκτες κατακερματισμένων και συχνά επαναλαμβανόμενων πληροφοριών, από τα διάφορα κανάλια των δημόσιων φορέων (Guglielmetti & Musellab, 2013).

1.5.1 ΕΙΔΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ-ΠΟΛΙΤΩΝ

Ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, την υπηρεσία ή τον οργανισμό για τον οποίο γίνεται η έρευνα και τις συνθήκες που επικρατούν υπάρχουν δύο είδη ερευνών ικανοποίησης πελατών-πολιτών.

1. Ποιοτικές έρευνες ικανοποίησης

Οι έρευνες αυτές έχουν στόχο την εξαγωγή αναλυτικής πληροφορίας και πρόσθετων διευκρινίσεων για τη στάση και τις απόψεις ενός συνόλου πολιτών. Τα κύρια χαρακτηριστικά τους είναι (Κίτσιος Φ., 2011):

- Οι απαντήσεις των πελατών-πολιτών δεν έχουν προκαθορισμένη μορφή.
- Τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών, βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην παρατήρηση.
- Το δείγμα των πελατών-πολιτών είναι συνήθως μικρό, αλλά πραγματοποιείται σε βάθος ανάλυση της συμπεριφοράς των πελατών.
- Δεν είναι δυνατή συνήθως η γενίκευση των αποτελεσμάτων.

Τα είδη των ποιοτικών ερευνών που χρησιμοποιούνται είναι (Κίτσιος Φ., 2011):

- **Συνεντεύξεις σε βάθος.** Πρόκειται για προσωπικές συνεντεύξεις γενικών ερωτήσεων χωρίς καθορισμένο ερωτηματολόγιο (ερωτήσεις ανοικτού τύπου). Ο χρόνος συνέντευξης είναι μεγάλος (1-2 ώρες).
- **Ομάδες συζήτησης πελατών.** Πρόκειται για ομάδες πελατών (5-10 ατόμων) με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, που συζητούν σε ανοικτή

συζήτηση ένα προκαθορισμένο θέμα με το συντονισμό ενός υπευθύνου του οργανισμού.

- **Παρατηρήσεις.** Εδώ γίνεται παρατήρηση των πελατών κατά τη διάρκεια της αγοράς ή της χρήσης ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Οι τεχνικές παρατήρησης διαφέρουν μεταξύ τους (παρατήρηση από εξειδικευμένο προσωπικό, βιντεοσκόπηση κ.ά.).
- **Συμβουλευτικές ομάδες πελατών.** Μοιάζουν με τις ομάδες συζήτησης πελατών. Η σύσταση της ομάδας έχει μεγάλη διάρκεια (1-2 έτη), μεγάλο βαθμό ομοιογένειας και ασχολείται και συζητά ένα γνωστό και προκαθορισμένο θέμα.

2. Ποσοτικές έρευνες ικανοποίησης

Οι ποσοτικές έρευνες έχουν στόχο την εξαγωγή συγκεκριμένων μέτρων της ικανοποίησης των πελατών, τα οποία βασίζονται σε στατιστικά αξιόπιστα δεδομένα. Έτσι είναι δυνατή η γενίκευση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε όλο τον πληθυσμό των πελατών-χρηστών των υπηρεσιών της επιχείρησης ή του οργανισμού. Στις περισσότερες περιπτώσεις για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιείται ένα προκαθορισμένο ερωτηματολόγιο που είναι δομημένο με ερωτήσεις κλειστού τύπου. Το δείγμα στις ποσοτικές έρευνες είναι αρκετά μεγάλο για να έχουμε αξιόπιστα αποτελέσματα, αλλά δεν πραγματοποιείται σε βάθος ανάλυση της συμπεριφοράς των πελατών. Τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών βασίζονται σε μοντέλα ποσοτικής ανάλυσης και στατιστικές επιστημονικές μεθόδους.

Τα είδη των ποσοτικών ερευνών είναι (Κίτσιος Φ., 2011):

- **Ταχυδρομικές έρευνες** ή με χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email). Έχουν χαμηλό κόστος –σχεδόν μηδενικό με τη χρήση email- και μπορούν να καλύψουν μεγάλες γεωγραφικές περιοχές. Είναι πολύ διαδεδομένες, ειδικά σε κοινωνικές μελέτες ή όταν είναι δύσκολη η προσωπική επαφή με τον πελάτη-πολίτη και το δείγμα πρέπει να είναι διαστρωματοποιημένο από όλη την επικράτεια της χώρας.
- **Προσωπικές συνεντεύξεις.** Στο είδος αυτό υπάρχει προσωπική επαφή με τον πελάτη και δημιουργείται σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Έχουν σχετικά υψηλό κόστος και διεξάγονται από εξειδικευμένο προσωπικό. Με τις προσωπικές συνεντεύξεις μπορούν να γίνουν και ερωτήσεις ανοικτού

τύπου και να έχουμε μεγαλύτερο μέγεθος πληροφορίας από κάθε ερωτώμενο και πιο βαθιά ανάλυση της συμπεριφοράς των πελατών. Συνήθως χρησιμοποιείται συνδυασμός ερωτηματολογίου κλειστού και ανοικτού τύπου σε εξειδικευμένους οργανισμούς, που παρέχουν υπηρεσίες όχι στο ευρύ κοινό, αλλά σε συγκεκριμένη ομάδα χρηστών και απαιτείται εξαγωγή αναλυτικής πληροφορίας (ειδικά νομικά πρόσωπα, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκπαιδευτικοί οργανισμοί, σχολικές επιτροπές κ.ά.).

- **Τηλεφωνικές έρευνες.** Εδώ έχουμε συνδυασμό των χαρακτηριστικών των δύο προηγούμενων ειδών. Διατηρούν την προσωπική επαφή με τον πελάτη και ταυτόχρονα μπορούν να καλύπτουν μεγάλες και απομακρυσμένες γεωγραφικές περιοχές και μεγάλα δείγματα. Επίσης με αυτές μειώνεται ο κίνδυνος του στατιστικού σφάλματος, λόγω άρνησης απόκρισης των πελατών.

Άλλα είδη ερευνών ικανοποίησης που χρησιμοποιούνται στο δημόσιο τομέα είναι οι αντιληπτικές έρευνες και οι έρευνες ικανοποίησης παραπόνων.

1.5.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σε όλες τις έρευνες ικανοποίησης πελατών απαιτείται μία διαδικασία σχεδιασμού της έρευνας. Τα στάδια αυτής της διαδικασίας είναι κοινά για όλες τις έρευνες ικανοποίησης και συνοψίζονται στα παρακάτω (Κίτσιος Φ., 2011):

- Καθορισμός στόχων της έρευνας. Είναι το σημαντικότερο βήμα γιατί επηρεάζει τα υπόλοιπα βήματα διεξαγωγής και οργάνωσης της έρευνας.
- Καθορισμός των διαστάσεων ικανοποίησης. Στο βήμα αυτό πρέπει να καθοριστούν οι διαστάσεις ικανοποίησης των πελατών-πολιτών.
- Καθορισμός της διαδικασίας μέτρησης ικανοποίησης. Στο στάδιο αυτό με βάση τους στόχους της έρευνας, καθορίζεται το γενικότερο πρόγραμμα μέτρησης της ικανοποίησης και η ενσωμάτωσή του με τις διαδικασίες του οργανισμού ή της υπηρεσίας.

- Καθορισμός δείγματος και διαδικασίας έρευνας. Στο βήμα αυτό καθορίζεται το δείγμα από το συνολικό πληθυσμό πελατών ή χρηστών των υπηρεσιών του οργανισμού, στους οποίους απευθύνεται η έρευνα. Πολλές φορές σε οργανισμούς με μικρό πληθυσμό πελατών-χρηστών αντί του δείγματος -αν είναι εφικτό- λαμβάνεται ολόκληρος ο πληθυσμός στην έρευνα, με αποτέλεσμα τα συμπεράσματα της έρευνας να είναι γενικευμένα χωρίς την ύπαρξη στατιστικών λαθών. Επίσης στο βήμα αυτό επιλέγεται το είδος και ο τρόπος διεξαγωγής της έρευνας (ταχυδρομική, τηλεφωνική, συνεντεύξεις, κ.τ.λ.).
- Ανάπτυξη και δοκιμή ερωτηματολογίου. Είναι το τελευταίο στάδιο της έρευνας ικανοποίησης με την ανάπτυξη του ερωτηματολογίου και την διεξαγωγή της πιλοτικής έρευνας. Θεωρείται το πιο δύσκολο στάδιο της διαδικασίας γιατί πρέπει να αναπτυχθεί και να δοκιμαστεί το βασικό εργαλείο της έρευνας ικανοποίησης που είναι το ερωτηματολόγιο. Στο στάδιο αυτό πρέπει να δομηθεί σωστά το ερωτηματολόγιο, να καθοριστεί ο χρόνος απαντήσεων στις ερωτήσεις, καθώς και το είδος των ερωτήσεων (ανοικτού, κλειστού, μεικτού τύπου). Κρίσιμο σημείο στο στάδιο αυτό είναι η πιλοτική έρευνα, όπου εκεί φαίνονται οι αδυναμίες στη διεξαγωγή της έρευνας και κυρίως οι αδυναμίες στη δομή του ερωτηματολογίου. Η πιλοτική έρευνα βοηθά να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις τόσο σε επίπεδο οργάνωσης όσο και σε επίπεδο διεξαγωγής της έρευνας ικανοποίησης.

1.5.3 ΜΟΝΤΕΛΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Οι επιστήμονες της Διοικητικής Επιστήμης λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των υπηρεσιών σε σχέση με τα προϊόντα έχουν αναπτύξει διάφορα μοντέλα-πρότυπα μέτρησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από μια επιχείρηση ή ένα δημόσιο φορέα. Το βασικό χαρακτηριστικό όλων αυτών των μοντέλων είναι η ικανοποίηση του πελάτη-πολίτη από τις υπηρεσίες που του παρέχονται. Έτσι όταν μιλάμε για ποιότητα υπηρεσιών, ουσιαστικά αναφερόμαστε στο βαθμό ικανοποίησης των αναγκών του χρήστη των υπηρεσιών αυτών.

Στο δημόσιο τομέα τα μοντέλα μέτρησης της ποιότητας υπηρεσιών ή ικανοποίησης πελατών-πολιτών που χρησιμοποιούνται και προσεγγίζουν περισσότερο τις ιδιαιτερότητες των δημόσιων φορέων είναι:

1. Ο Αμερικανικός δείκτης ικανοποίησης πελατών (ACSI)

Το μοντέλο αυτό αναπτύχθηκε το 1994 από ερευνητές του πανεπιστημίου Michigan και είναι βασισμένο στο μοντέλο του Fornell, που εφαρμόστηκε το 1989 στη Σουηδία και έγινε το πρώτο Σουηδικό βαρόμετρο ικανοποίησης πελατών. Το μοντέλο ACSI μετρά πανεθνικά στις ΗΠΑ, την ικανοποίηση των πελατών από την ποιότητα των υπηρεσιών που καταναλώνουν, σε διάφορους τομείς (Fornell et al, 1996) και ειδικός κυβερνητικός οργανισμός εκδίδει τριμηνιαίες εκθέσεις. Χρησιμοποιείται στις δημόσιες υπηρεσίες και κυβερνητικούς οργανισμούς των ΗΠΑ και κεντρικός στόχος του μοντέλου είναι η μεταβλητή Ικανοποίηση Πελάτη.

Στο μοντέλο αυτό περιλαμβάνεται ένα σύστημα σχέσεων αιτίου-αποτελέσματος και συσχετίζει τις μεταβλητές που διαμορφώνουν την ικανοποίηση του πελάτη με τις μεταβλητές που εκφράζουν τις επιπτώσεις της ικανοποίησης.

Οι παράγοντες-μεταβλητές που διαμορφώνουν την ικανοποίηση του πελάτη είναι:

- **Αντιλαμβανόμενη Ποιότητα.** Ο παράγοντας αυτός αναφέρεται στην αντίληψη ποιότητας που βίωσε ο πελάτης από την κατανάλωση της υπηρεσίας από την πιο πρόσφατη συναλλαγή του με τον οργανισμό και διαμορφώνεται από την αξιολόγηση της ικανοποίησης των αναγκών του και την αξιοπιστία της υπηρεσίας.
- **Αντιλαμβανόμενη Αξία.** Η μεταβλητή αυτή αναφέρεται στο αντιλαμβανόμενο επίπεδο ποιότητας ενός πελάτη για μία υπηρεσία σε σχέση με την τιμή αγοράς-χρήσης της υπηρεσίας και συχνά λέγεται δείκτης <<value for money>>. Είναι σημαντικός δείκτης και αξιολογεί αμφίδρομα τη σχέση της ποιότητας με την τιμή.
- **Προσδοκίες Πελατών.** Η μεταβλητή αυτή μετρά το επίπεδο ποιότητας που αναμένουν (προσδοκούν) οι πελάτες από μία υπηρεσία και προσδιορίζεται από προηγούμενη εμπειρία χρήσης της υπηρεσίας ή από φήμες από άλλους πελάτες ή διαφήμιση της υπηρεσίας.

Οι μεταβλητές που εκφράζουν τις επιπτώσεις της ικανοποίησης είναι:

- **Παράπονα Πελατών.** Με τη μεταβλητή αυτή μετράται το ποσοστό των πελατών που εκφράζουν παράπονα στον οργανισμό για την ποιότητα μίας υπηρεσίας και ο τρόπος που ο οργανισμός αντιμετωπίζει τα παράπονα αυτά.
- **Καταναλωτική Αφοσίωση/Πίστη.** Η μεταβλητή αυτή είναι η εξαρτημένη μεταβλητή του μοντέλου ACSI και θεωρείται παράγοντας κερδοφορίας μιας ιδιωτικής επιχείρησης ή παράγοντας αποτελεσματικότητας για έναν δημόσιο φορέα. Μετρά την εκφρασμένη πιθανότητα επαναγοράς μιας υπηρεσίας από έναν πελάτη και μάλιστα σε διάφορες τιμές. Δείχνει την καταναλωτική πίστη των πελατών.

Οι παραπάνω μεταβλητές υπολογίζονται σαν επιμέρους δείκτες σε μια εκατοντάβαθμη κλίμακα (0-100), με τη χρήση ερωτηματολογίων. Κάθε ερώτηση έχει δικό της συντελεστή βαρύτητας και έτσι υπολογίζεται ο δείκτης ικανοποίησης πελάτη (ACSI). Σύμφωνα με το μοντέλο υπάρχει θετική σχέση μεταξύ των μεταβλητών αντιλαμβανόμενη ποιότητα, αντιλαμβανόμενη αξία, προσδοκιών του πελάτη και του δείκτη ικανοποίησης. Τα αποτελέσματα της ικανοποίησης σχετίζονται επίσης άμεσα με το δείκτη ικανοποίησης. Έχουμε θετική σχέση καταναλωτικής αφοσίωσης και δείκτη ACSI και αρνητική σχέση (αντιστρόφως ανάλογη) με τη συχνότητα εμφάνισης παραπόνων από τους πελάτες.

2. Ο Ευρωπαϊκός δείκτης ικανοποίησης πελατών (ECSI)

Το μοντέλο αυτό είναι μία σύγχρονη και διεθνώς καθιερωμένη μέθοδος ικανοποίησης πελατών για προϊόντα και υπηρεσίες, που αναπτύχθηκε το 1997 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ποιότητας (EOQ) με τη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Ποιοτικής Διοίκησης (EFQM) και του δικτύου CSI και υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συμμετέχουν σε αυτόν το δείκτη 13 συνολικά χώρες.

Όπως η αμερικανική προσέγγιση ποιότητας με το δείκτη ACSI, έτσι και η ευρωπαϊκή με το δείκτη ECSI, συσχετίζει διάφορα μέτρα ικανοποίησης πελατών με προκαθορισμένες σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος. Οι μεταβλητές που συναντώνται στον ACSI, διατηρούνται και στον Ευρωπαϊκό δείκτη, με τη διαφορά ότι στην ευρωπαϊκή προσέγγιση διαχωρίζεται η αντιλαμβανόμενη ποιότητα του προϊόντος από την αντιλαμβανόμενη ποιότητα των υπηρεσιών που συνοδεύουν το προϊόν και εισάγει τη μεταβλητή της εταιρικής εικόνας που αναφέρεται στο όνομα της μάρκας

και στο είδος των σχέσεων που αναπτύσσονται ανάμεσα στην επιχείρηση ή τον οργανισμό και τον πελάτη. Κατά τα άλλα οι μεταβλητές που εκφράζουν την ικανοποίηση του πελάτη και οι μεταβλητές που εκφράζουν τις επιπτώσεις της ικανοποίησης παραμένουν οι ίδιες όπως και στον ACSI.

Ο Ευρωπαϊκός δείκτης ικανοποίησης πελατών δημιουργεί ένα ενιαίο πλαίσιο αναφοράς για τη μέτρηση της διαχρονικής τάσης της ικανοποίησης των πελατών και τη σύγκριση των στοιχείων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

3. Το μοντέλο SERVQUAL

Το μοντέλο αυτό είναι το πιο διαδεδομένο μοντέλο μέτρησης της ποιότητας μιας υπηρεσίας και έχει επικρατήσει διεθνώς να χρησιμοποιείται στις έρευνες μέτρησης ποιότητας. Παρουσιάστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 από τους

Parasuraman, Berry και Zeithaml. Το SERVQUAL (SERV από τη λέξη SERVICE, δηλαδή υπηρεσία και QUAL από τη λέξη QUALITY, δηλαδή ποιότητα) εξετάζει τη διαφορά μεταξύ των προσδοκιών και των αντιλήψεων για την ποιότητα των υπηρεσιών και τη συσχετίζει με το βαθμό ικανοποίησης των πελατών.

Η μέθοδος χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά στον κλάδο των υπηρεσιών τόσο του ιδιωτικού, όσο και του δημοσίου τομέα και το βασικότερο πλεονέκτημά της είναι ότι η ποιότητα προσδιορίζεται από τους ίδιους τους καταναλωτές της υπηρεσίας και όχι με βάση κάποιες προδιαγραφές που έχει θέσει η επιχείρηση ή ο οργανισμός. Η μέθοδος λαμβάνοντας υπόψιν τις αντιλήψεις των πελατών για τη σημαντικότητα των επιμέρους χαρακτηριστικών των υπηρεσιών επιτρέπει στην επιχείρηση ή το δημόσιο φορέα να θέσει προτεραιότητες, να βελτιώσει τα κρίσιμα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών του και να μεγιστοποιήσει την ποιότητά τους.

Το μοντέλο χρησιμοποιεί τις έννοιες προσδοκίες E (Expectations) και αντιλήψεις P (Perceptions). Οι προσδοκίες εκφράζουν την ποιότητα που αναμένουν-προσδοκούν οι πελάτες-πολίτες από μία υπηρεσία (προσδοκία ποιότητας), ενώ οι αντιλήψεις εκφράζουν την ποιότητα που αντιλαμβάνονται οι πελάτες-πολίτες μετά την κατανάλωση-χρήση της υπηρεσίας (αντίληψη ποιότητας). Με βάση αυτές τις έννοιες δημιουργήθηκε ένα μοντέλο -αρχικά δέκα διαστάσεων ποιότητας και αργότερα μετά την αναθεώρηση της μεθόδου από τους δημιουργούς της (Parasuraman et al, 1988)-

πέντε διαστάσεων γνωστό στη βιβλιογραφία σαν RATER από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων που εκφράζουν κάθε διάσταση:

- **Reliability (Αξιοπιστία)**: Δείχνει το βαθμό συνέπειας και φερεγγυότητας ενός οργανισμού κατά την παροχή των υπηρεσιών του.
- **Assurance (Ασφάλεια)**: Εκφράζει την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια που εμπνέει το προσωπικό ενός οργανισμού με τις γνώσεις του και τις ικανότητές του.
- **Tangibles (Υλικά)**: Παρουσιάζει την εξωτερική εικόνα του οργανισμού (εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, εμφάνιση του προσωπικού κ.τ.λ.).
- **Empathy (Εμπάθεια)**: Εκφράζει το ενδιαφέρον, την προσοχή και την κατανόηση που δείχνει η επιχείρηση ή ο οργανισμός στους πελάτες τους.
- **Responsiveness (Ανταπόκριση)**: Δείχνει την προθυμία του προσωπικού ενός οργανισμού να παρέχει άμεση εξυπηρέτηση και βοήθεια στους πελάτες του.

Οι πέντε διαστάσεις που αναφέραμε επιμερίζονται σε 22 επιμέρους δείκτες-ερωτήσεις και αποτελούν το ερωτηματολόγιο της μεθόδου. Το ερωτηματολόγιο έχει τη μορφή διπλών ερωτήσεων (προσδοκία-αντίληψη), δηλαδή έχουμε 22 διπλές ερωτήσεις. Ο ερωτώμενος πελάτης-πολίτης επιλέγει να απαντήσει σε κάθε ερώτηση σύμφωνα με μία επτάβαθμη ή συχνότερα πεντάβαθμη κλίμακα Likert, είτε θετική είτε αρνητική. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων γίνεται με δύο τρόπους. Είτε επιμέρους ανάλυση κάθε δείκτη-ερώτησης, δηλαδή με τη διαφορά μεταξύ προσδοκιών και αντιλήψεων ποιότητας (E-P), είτε ανάλυση σύμφωνα με το κενό ή <<χάσμα>> ανάμεσα στην προσδοκία (E) και την αντίληψη (P) της κάθε διάστασης. Το κενό αυτό υπολογίζεται από τη στάθμιση της διαφοράς των τιμών E και P κάθε επιμέρους δείκτη της διάστασης και έτσι προκύπτει μία τιμή για όλη τη διάσταση. Το ίδιο γίνεται και για τις πέντε διαστάσεις του προτύπου.

Η μεθοδολογία του προτύπου αποτελείται από πέντε κενά ή χάσματα, τα οποία σχετίζονται με το επίπεδο ποιότητας και η ύπαρξή τους προκαλεί χαμηλό επίπεδο παροχής υπηρεσίας από έναν οργανισμό.

Το πρότυπο SERVQUAL αν και είναι η πιο ευρέως χρησιμοποιούμενη μέθοδος από τους ερευνητές και έχει καθιερωθεί ως βασική μεθοδολογία μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών, εντούτοις αρκετοί επιστήμονες και managers έχουν

εκφράσει τις διαφωνίες τους για την εφαρμογή της στην αξιολόγηση των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα.

Ισχυρίζονται (Gianoccaro et al, 2008) ότι εκτός από την ικανοποίηση από την παροχή μιας υπηρεσίας πολύ σημαντικό ρόλο παίζει και ο βαθμός σπουδαιότητας ή σημαντικότητας, που δίνουν οι πολίτες σε κάθε επιμέρους δείκτη ή σε διάσταση συνολικά. Για παράδειγμα δεν αξιολογείται ο βαθμός σημαντικότητας που δίνουν οι πολίτες στη διάσταση Αξιοπιστία και στη διάσταση Υλικά σε έναν δημόσιο οργανισμό, με αποτέλεσμα οι καλές τιμές που πιθανόν να δίνει η μέθοδος στη διάσταση Υλικά, στην πραγματικότητα δεν αντιπροσωπεύει καλή ποιότητα υπηρεσιών, γιατί ο βαθμός σημαντικότητας της διάστασης αυτής είναι χαμηλός σε σχέση με την Αξιοπιστία.

Επίσης πολλοί ερευνητές διαφωνούν για τους επιμέρους δείκτες-ερωτήσεις του μοντέλου και τον επιμερισμό τους στις διαστάσεις, αλλά και ότι οι πέντε διαστάσεις ποιότητας δεν έχουν καθολική ισχύ και δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε όλες τις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα σε όλους τους δημόσιους οργανισμούς και σε όλες τις χώρες (Buttle, 1996).

Ακόμα έχουν υπάρξει προβληματισμοί για τη χρήση της κλίμακας Likert και την αξιοπιστία των απαντήσεων των πελατών-πολιτών.

Σήμερα ειδικά στη μέτρηση και αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών του δημοσίου, οι επιστήμονες χρησιμοποιούν παραλλαγές του μοντέλου SERVQUAL, προσαρμοσμένες στις εκάστοτε συνθήκες, όπως το μοντέλο SERVPERF, αλλά και παραλλαγές του ACSI και του ECSI, καθώς και άλλα πρότυπα μέτρησης της ποιότητας και της ικανοποίησης των πολιτών.

Όμως σε δημόσιους φορείς και οργανισμούς με ειδικό σκοπό, πολύπλοκη λειτουργία και εξειδικευμένους χρήστες των υπηρεσιών τους είναι δύσκολο να εφαρμοστούν μοντέλα μέτρησης ποιότητας που απευθύνονται σε ευρύ κοινό, όπως αυτά που περιγράψαμε. Εκεί καταφεύγουμε σε εμπειρικά μοντέλα μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών, που απευθύνονται σε συγκεκριμένο κλάδο υπηρεσιών καθώς και σε ποιοτικές μεθόδους μέτρησης της ικανοποίησης των πολιτών-χρηστών.

2. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα. Ο Κλεισθένης ιδρυτής της Αθηναϊκής Πολιτείας, χώρισε την Αθήνα σε 10 φυλές και σε 100 δήμους. Κάθε δήμος είχε το δικό του όνομα, τη δική του διοικητική περιφέρεια και τα δικά του όργανα διοίκησης τα οποία εκλεγόταν άμεσα από τους κατοίκους του.

Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας τη διοικητική διαίρεση της Οθωμανικής επικράτειας αποτελούσαν τα εγιαλέτια ή βιλαέτια (επαρχίες) που ήταν πολύ μεγάλες διοικητικές περιφέρειες. Το βιλαέτι της Ρούμελης αποτελούσε όλο σχεδόν το Ευρωπαϊκό τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και περιλάμβανε τη Θεσσαλία, την Ήπειρο, τη Θράκη, την Αλβανία, τη Βουλγαρία και τη Μακεδονία από τα υψίπεδα της Βοσνίας μέχρι τον Όλυμπο. Επίσης το βιλαέτι των Νήσων περιλάμβανε τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο και σε αυτό υπάγονταν τα νησιά του Αιγαίου, η Πελοπόννησος, η Στερεά Ελλάδα, η περιοχή της Καλλιπόλης και η μικρασιατική Τρωάδα.

Τα εγιαλέτια χωρίζονταν σε σαντζάκια ή πασαλίκια (Θεσσαλία, Ήπειρος, Πελοπόννησος) τα οποία αντιστοιχούσαν περίπου στα σημερινά γεωγραφικά διαμερίσματα και αυτά με τη σειρά τους υποδιαιρούνταν σε καζάδες. Ο καζάς αντιστοιχούσε περίπου στο σημερινό νομό και κάθε καζάς αποτελούνταν από κοινότητες.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία επειδή δεν μπορούσε να ασκήσει άμεση και αποτελεσματική διοίκηση στα αχανή εδάφη της παραχώρησε σε χριστιανούς και εβραίους (λαούς των <<ιερών βιβλίων>>) το δικαίωμα της άτυπης, περιορισμένης και ελεγχόμενης τοπικής αυτοδιοίκησης με κύριο σκοπό την κατανομή και είσπραξη των φόρων για το κράτος.

Οι ελληνορθόδοξες κοινότητες επί Τουρκοκρατίας δεν ήταν κάποιο επίσημα αναγνωρισμένο νομικό πρόσωπο, ούτε ένα ενιαίο και ομοιόμορφο σύστημα αυτοδιοίκησης, αλλά ιστορικά μορφώματα που ποίκιλλαν από περιοχή σε περιοχή. Είχε σημασία για την οργάνωση των κοινοτήτων και τα προνόμια που τους παραχωρούσε η Τουρκική διοίκηση, αν μια περιοχή είχε υποταχθεί με αντίσταση ή όχι, τότε είχε υποταχθεί (πριν ή μετά την άλωση της Πόλης), αλλά και η γεωγραφική της θέση και η ιδιαίτερη οικονομική σημασία της.

Ο ρόλος των ελληνικών κοινοτήτων κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας αναδείχτηκε λόγω της ιστορικής συγκυρίας. Ήταν σημείο αναφοράς και συσπείρωσης του ελληνικού και χριστιανικού στοιχείου. Κύρια χαρακτηριστικά τους η συλλογική ευθύνη, η αλληλεγγύη και οι ισχυροί δεσμοί που συνέδεαν τα μέλη τους.

Υπήρχαν πολλές διαφοροποιήσεις τόσο ως προς τη δημιουργία, όσο και στην ανάπτυξη του θεσμού των κοινοτήτων. Αλλού έχουμε υποτυπώδη ανάπτυξη και αλλού πολύ υψηλό βαθμό κοινωνικής οργάνωσης (Αμπελάκια Λάρισας). Επίσης σε άλλες περιοχές έχουμε συνένωση χωριών και οικισμών για τη δημιουργία κοινότητας (Ζαγοροχώρια) και σε άλλες τη διάσπαση περιοχών σε περισσότερες από μία κοινότητες. Τέλος σε κάποιες περιοχές συνυπήρχαν χριστιανικές, εβραϊκές και μουσουλμανικές κοινότητες (Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα).

Ακόμα και ο τρόπος ανάδειξης των κοινοτικών αρχόντων ήταν διαφορετικός από κοινότητα σε κοινότητα. Συνήθως όμως μία φορά το χρόνο, κατά κανόνα την άνοιξη, τα μέλη των κοινοτήτων εξέλεγαν τους εκπροσώπους τους. Δικαίωμα συμμετοχής είχαν όλοι οι άνδρες του χωριού που ήταν συνεπείς στις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Η εκλογή γινόταν συνήθως δια βοής σε κεντρικό σημείο της κοινότητας (πλατεία, εκκλησία, σχολείο). Οι τοπικοί άρχοντες ονομάζονταν - ανάλογα με την περιοχή - προεστοί, δημογέροντες, επίτροποι, πρωτόγεροι, πρόκριτοι, ή ανεπίσημα από το λαό κοτζαμπάσηδες, επιστάτες και μουχτάρηδες. Συνήθως ήταν μέλη της ανώτερης κοινωνικής τάξης και απολάμβαναν προνόμια από την Τουρκική διοίκηση. Εκτός από το βασικό καθήκον τους που ήταν η κατανομή, συγκέντρωση και είσπραξη των φόρων για λογαριασμό του κράτους, είχαν και άλλα διοικητικά, εκτελεστικά, δικαστικά και αστυνομικά καθήκοντα. Είχαν αρκετές αρμοδιότητες στον ελληνικό πληθυσμό και σχετική αυτονομία, πάντα όμως στα πλαίσια που έθετε η οθωμανική νομιμότητα.

Η συμβολή των ελληνικών κοινοτήτων την περίοδο της Τουρκοκρατίας – παρά τα φαινόμενα του δεσποτισμού, της τυρρανικής αντιμετώπισης του λαού, του τοπικισμού και της κακοδιαχείρισης που παρατηρήθηκαν – ήταν σημαντική γιατί κατάφεραν να διασώσουν και να διαφυλάξουν τον ελληνικό πολιτισμό και τα εθνικά ιδεώδη και να αποτελέσουν τα πρώτα άτυπα κύτταρα δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης στον ελλαδικό χώρο.

Με την επανάσταση του 1821 έχουμε το πρώτο θεσμικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση, όχι όμως αποτυπωμένο στο επαναστατικό Σύνταγμα της Α' Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου το 1821-1822 αλλά στους νόμους α) 12/30 Απριλίου 1822 <<Περί Οργανισμού των Ελληνικών Επαρχιών>> και β) 29 Νοεμβρίου 1822 <<Περί εκλογής των Παραστατών>>.

Η ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, όμως ουσιαστικά αρχίζει με την ίδρυση του ελληνικού κράτους και χωρίζεται σε τρεις μεγάλες ιστορικές περιόδους:

Α) Ίδρυση ελληνικού κράτους – 1912

Με το Βασιλικό Διάταγμα (Β.Δ.) της 27ης Δεκεμβρίου 1833 <<Περί συστάσεως των Δήμων>> της Αντιβασιλείας καθιερώνεται ο θεσμός του Δήμου και καταργούνται οι Κοινοτικές και Επαρχιακές Δημογεροντίες που είχε ιδρύσει ο Καποδίστριας το 1828. Η επικράτεια διαιρέθηκε σε δήμους που αποτελούσαν ενιαίο και μοναδικό τύπο οργάνωσης πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι υπάγονταν σε 47 επαρχίες και οι επαρχίες σε 10 νομούς. Οι δήμοι συστήνονταν σε οικισμούς άνω των 300 κατοίκων και τα χωριά με μικρότερο πληθυσμό έπρεπε υποχρεωτικά να συγχωνευθούν. Έτσι δημιουργήθηκαν αρχικά 750 δήμοι, οι οποίοι το 1840 περιορίστηκαν σε 250. Υπήρχαν 3 κατηγορίες-τάξεις δήμων:

- Δήμοι με πληθυσμό άνω των 10000 κατοίκων
- Δήμοι με πληθυσμό από 2000 έως 10000 κατοίκους
- Δήμοι με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους

Το νομοθέτημα της Αντιβασιλείας ήταν ιδιαίτερα σύγχρονο για την εποχή του και ακολουθούσε το πρότυπο του αντίστοιχου γαλλικού νόμου. Εμπνευστής και δημιουργός του ήταν ο Βαυαρός νομικός Μάουρερ, μέλος της τριμελούς Αντιβασιλείας του Όθωνα και βασική καινοτομία που εισάγει είναι ότι η διοίκηση

των δήμων ασκείται από το Δήμαρχο σαν μονοπρόσωπο εκτελεστικό όργανο και από το δημοτικό συμβούλιο σαν πολυπρόσωπο συλλογικό βουλευόμενο όργανο.

Οι αρμοδιότητες των δήμων ήταν εντυπωσιακά πολλές για την εποχή και την οικονομική κατάσταση του νεοσύστατου κράτους. Είχαν αρμοδιότητες πολεοδομικές, παιδείας, κοινωνικής πρόνοιας, επιβολής τοπικών φόρων, αλλά και αρμοδιότητες για λογαριασμό του κεντρικού κράτους (στρατολογικές, αστυνομικές κ.ά.). Οι αδυναμίες του κράτους και των περιφερειακών δομών ήταν η αιτία για τη συγκέντρωση αρμοδιοτήτων και εξουσίας στους δήμους, που έφεραν το κύριο βάρος αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων.

Το νομοθέτημα της 27ης Δεκεμβρίου 1833 συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε αρκετές φορές, αλλά ο βασικός κορμός του παρέμεινε ο ίδιος και η ισχύς του ήταν περίπου 80 χρόνια, μέχρι το 1912.

Την εποχή του Χαρίλαου Τρικούπη έγινε μία πρώτη προσπάθεια ίδρυσης της αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού με το νομοσχέδιο <<Περί νομαρχιακής επιτροπής>>, το οποίο δε συζητήθηκε ποτέ στη Βουλή. Το 1887 τελικά ψηφίζεται η νομαρχιακή διοίκηση με νομαρχιακά συμβούλια και καταργείται η επαρχιακή διοίκηση, ενώ το 1891 επί κυβερνήσεως Δηλιγιάννη επανήλθε ο θεσμός της επαρχιακής διοίκησης και καταργούνται τα νομαρχιακά συμβούλια.

B) 1912 – 1975

Το κίνημα του αστικού εκσυγχρονισμού και φιλελευθερισμού με ηγέτη τον Ελευθέριο Βενιζέλο είχε σκοπό την εξυγίανση του κοινοβουλευτισμού και την απαλλαγή των βουλευτών από την εξάρτησή τους από τους τοπικούς άρχοντες. Έτσι ο νόμος ΔΝΖ/1912 <<περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων>> θεωρείται τομή για την ελληνική τοπική αυτοδιοίκηση. Σύμφωνα με το νόμο αυτό καθιερώθηκε ένα δυαδικό σύστημα αποτελούμενο από χιλιάδες δήμους και κοινότητες με διαφοροποιημένο αντίστοιχα καθεστώς. Ως δήμοι ορίζονταν οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις με πληθυσμό πάνω από 10000 κατοίκους.

Όλες οι άλλες περιπτώσεις κωμοπόλεων και χωριών αποτελούσαν τις κοινότητες. Το ελάχιστο όριο πληθυσμού για τη δημιουργία κοινότητας ήταν οι 300 κάτοικοι, εκτός εάν ο οικισμός ήταν έδρα παλαιού δήμου ή είχε σχολείο στοιχειώδους εκπαίδευσης και πρόσοδο άνω των 2000 δραχμών από ίδια κοινοτική περιουσία.

Κατά την εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν περίπου 6000 δήμοι και κοινότητες. Με τον τρόπο αυτό διασπάστηκαν τα φέουδα των τοπαρχών-δημάρχων που ήλεγχαν τους δήμους και μέσω αυτών την κρατική εξουσία και ταυτόχρονα ισχυροποιήθηκε η κεντρική εκτελεστική εξουσία του κράτους.

Η εκλογή των δημάρχων γινόταν άμεσα από το λαό για τέσσερα χρόνια, ενώ ο πρόεδρος της κοινότητας εκλεγόταν έμμεσα από το κοινοτικό συμβούλιο για θητεία ενός έτους. Επίσης καθιερώθηκε στους δήμους η δημαρχιακή επιτροπή, όργανο εκλεγόμενο από το δημοτικό συμβούλιο με σημαντικές αρμοδιότητες στην οικονομική διαχείριση, στην εποπτεία των υπηρεσιών, στο διορισμό των δημοτικών υπαλλήλων κ.ά.

Ο νόμος καθιέρωσε ακόμα ότι οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων που αναγόταν στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ήταν άμεσα εκτελεστές και κατήργησε τον προληπτικό έλεγχο των πράξεων των δήμων και κοινοτήτων.

Παρά τα πολλά θετικά στοιχεία του νομοθετήματος υπήρχαν και αρκετά αρνητικά, όπως η οικονομική εξάρτηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από το κράτος, η αποψίλωση των αρμοδιοτήτων τους ειδικά στα θέματα εκπαίδευσης και η δημιουργία χιλιάδων μικρών και θνησιγενών κοινοτήτων, που μαράζωσαν και παρήκμασαν το θεσμό.

Ο εθνικός διχασμός του 1915-1916, η μικρασιατική καταστροφή του 1922 και η άφιξη πάνω από ένα εκατομμύριο προσφύγων στην Ελλάδα επηρέασε όχι μόνο το κράτος, αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση που δεν μπόρεσε να ξεπεράσει τις αδυναμίες της και να αναπτυχθεί.

Την περίοδο του Μεσοπολέμου παρατηρείται μία σταδιακή μείωση των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των περιφερειακών υπηρεσιών του κράτους και τη δημιουργία νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με ειδικά καθήκοντα, που ελέγχονταν από το κράτος. Έχουμε θεαματική επέκταση των δραστηριοτήτων της κεντρικής διοίκησης σε βάρος της αποκέντρωσης.

Με το Σύνταγμα του 1927 στο άρθρο 107 η χώρα διαιρείται σε περιφέρειες και κατοχυρώνεται θεσμικά η τοπική αυτοδιοίκηση. Προβλέπονται τουλάχιστον δύο βαθμοί αυτοδιοίκησης, όπου την πρώτη βαθμίδα αποτελούσαν οι Κοινότητες.

Η προσπάθεια όμως για δημιουργία δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης δεν ευοδώθηκε και έσβησαν οι ελπίδες για την ανάκαμψη του θεσμού το 1935, με την επαναφορά στη δομή του νόμου ΔΝΖ/1912.

Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936 ενώ θεωρούσε επιτακτική την ανάγκη συγχώνευσης των κοινοτήτων δεν προχώρησε σε μεταρρυθμίσεις ευρείας κλίμακας, που θα έδιναν λύσεις σε χρονίζοντα προβλήματα.

Μετά τη Γερμανική κατοχή και τον εμφύλιο πόλεμο οι τεράστιες πληθυσμιακές, κοινωνικές και οικονομικές ανακατατάξεις επέβαλαν τη ριζική αναδιάρθρωση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Όμως όλα τα νομοθετήματα που ψηφίστηκαν και εκδόθηκαν κινούνταν στη φιλοσοφία και στις επιλογές του ΔΝΖ/1912 με μικρές τροποποιήσεις και αλλαγές.

Στο Σύνταγμα του 1952 η δομή της αυτοδιοίκησης παραμένει αμετάβλητη και το 1954 συντάχθηκε ο πρώτος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας, με σημαντικές διατάξεις, χωρίς όμως να δημιουργήσει μεταρρυθμιστικό κλίμα. Οι δήμοι και οι κοινότητες ουσιαστικά λειτουργούσαν σαν παραρτήματα της κρατικής διοίκησης και οι αιρετοί τοπικοί άρχοντες σαν διαμεσολαβητές των τοπικών συμφερόντων στην κεντρική διοίκηση.

Η επτάχρονη δικτατορία (1967-1974) δεν προχώρησε σε σημαντικές παρεμβάσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση και κινήθηκε στα ασφαλή μονοπάτια του προδικτατορικού καθεστώτος. Ουσιαστικά έχουμε ένα νομικό πλαίσιο που οι βασικοί του άξονες είναι σταθεροί για περίπου 63 χρόνια.

Γ) 1975 – Σήμερα

Με την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974, η χώρα και η τοπική αυτοδιοίκηση μπαίνουν σε νέα μεταρρυθμιστική τροχιά. Μετά το δημοψήφισμα του 1974 που έλυσε το πολιτειακό ζήτημα και καθιέρωσε την αβασίλευτη δημοκρατία, ψηφίζεται το Σύνταγμα του 1975. Στο άρθρο 102 του Συντάγματος κατοχυρώνεται θεσμικά για πρώτη φορά ο πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης που τον αποτελούν οι Δήμοι και οι Κοινότητες, ενώ τους υπόλοιπους βαθμούς ο συνταγματικός νομοθέτης τους αφήνει να οριστούν με κοινό νόμο. Επίσης προβλέπεται ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Ο.Τ.Α. και ότι οι Ο.Τ.Α. απολαμβάνουν διοικητική

αυτοτέλεια. Ακόμα ορίζεται στο Σύνταγμα το πλαίσιο εποπτείας των Ο.Τ.Α. από το κράτος, χωρίς να εμποδίζεται η πρωτοβουλία και η ελεύθερη δράση τους.

Το 1980 ψηφίστηκαν σημαντικά νομοθετήματα που προσπάθησαν να εκσυγχρονίσουν το θεσμό ενόψει και της εισόδου της χώρας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ε.Ο.Κ.). Ένα μεγάλο μέρος των χρηματοδοτικών εισροών από την Ε.Ο.Κ. κατευθύνθηκε προς την τοπική αυτοδιοίκηση γι' αυτό και οι θεσμοί των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησαν επιρροή για αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο και στους κανόνες λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Οι νόμοι αυτοί ήταν:

- Ο νόμος **1065/1980** αφορούσε το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα, που εισήγαγε σημαντικές καινοτομίες, όπως η καθιέρωση του τεκμηρίου αρμοδιότητας για τις τοπικές υποθέσεις, ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων σε αποκλειστικές και συντρέχουσες και η ενδεικτική απαρίθμηση των τελευταίων. Ακόμα προβλέφτηκε η δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων και γενικά κερδοσκοπικών εταιρειών από τους Ο.Τ.Α. με στόχο ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο για την τοπική αυτοδιοίκηση.
- Ο νόμος **1069/1980** κατοχύρωσε θεσμικά τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης και αποτέλεσε την πρώτη εκτεταμένη ιδιωτικοποίηση δημοτικών υπηρεσιών.
- Ο νόμος **1080/1980** προσπάθησε να κάνει ορθολογικότερο το σύστημα των προσόδων.

Τη **δεκαετία του 1980** έχουμε επίσης σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης με τις παρακάτω νομοθετικές παρεμβάσεις:

α) με το νόμο 1270/1982, που εισήγαγε τη δημοτική αποκέντρωση και το θεσμό των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων στις μεγάλες πόλεις και των συνοικιακών συμβουλίων στους υπόλοιπους δήμους της χώρας.

β) με το νόμο 1416/1984 διευκολύνθηκε η συνεργασία της αυτοδιοίκησης με άλλους δημόσιους φορείς για την παροχή υπηρεσιών και την εκτέλεση έργων τοπικού ενδιαφέροντος καθώς και οι μεταξύ των Ο.Τ.Α συνεργασίες με τη δημιουργία των Αναπτυξιακών Συνδέσμων.

Τη **δεκαετία του 1990** σημαντική τομή είναι η ενεργοποίηση του θεσμού της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης με την ίδρυση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

στη θέση των κρατικών νομαρχιών. Ο διορισμένος κρατικός νομάρχης καταργείται και στη θέση του έχουμε τον αιρετό νομάρχη που εκλέγεται άμεσα από το λαό σαν επικεφαλής συνδυασμού κατά αντιστοιχία με το δήμαρχο. Ο αιρετός νομάρχης είναι το ηγετικό όργανο διοίκησης του νομού και αποτελεί δεσπόζουσα εκτελεστική μορφή. Ο νόμος που ενεργοποίησε τη συνταγματική πρόβλεψη και καθιέρωσε την αυτοδιοίκηση δεύτερου βαθμού είναι ο 2218/1994 και οι μετέπειτα τροποποιήσεις του με τους νόμους 2240/1994 και 2303/1995. Σημαντικό είναι επίσης το Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.) 30/1996 <<Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης>> που αποτελεί κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την οργάνωση και λειτουργία των Ο.Τ.Α. δεύτερου βαθμού.

Σταθμό όμως στη σύγχρονη ιστορία της αυτοδιοίκησης αποτέλεσε ο νόμος 2539/1997 γνωστός σαν <<Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας>>. Η νομοθετική αυτή παρέμβαση συνέβαλε στον εκσυγχρονισμό του διοικητικού συστήματος της χώρας. Η μεταρρύθμιση ήταν ευρείας κλίμακας και στόχος της ήταν η δημιουργία λιγότερων και ισχυρότερων δήμων μέσω των υποχρεωτικών συνενώσεων. Έτσι από 457 Δήμους και 5318 Κοινότητες που υπήρχαν στην ελληνική επικράτεια, δημιουργήθηκαν 910 Δήμοι και μόνο 124 Κοινότητες.

Οι νέοι Δήμοι διαιρούνταν σε δημοτικά διαμερίσματα. Το δημοτικό διαμέρισμα ήταν η εδαφική περιοχή του παλαιού και καταργημένου Ο.Τ.Α. και σε αυτό συνιστώνται τα Τοπικά Συμβούλια με 3-7 μέλη ανάλογα με τον πληθυσμό του διαμερίσματος. Με αυτόν τον τρόπο υλοποιούνταν η δημοτική αποκέντρωση και η εκπροσώπηση των παλαιών δήμων ή κοινοτήτων στο νέο Ο.Τ.Α.

Οι νέοι Δήμοι ενισχύθηκαν με επιστημονικό διοικητικό και τεχνικό προσωπικό για να ανταπεξέλθουν στη νέα δομή, στα νέα πληθυσμιακά δεδομένα, αλλά και στις πολλαπλές αρμοδιότητες που τους ανατέθηκαν καθώς και στη διαχείριση των Ευρωπαϊκών Κοινοτικών Προγραμμάτων.

Το <<Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας>> αποτέλεσε τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στο διοικητικό χάρτη της χώρας από το 1912.

Τη **δεκαετία του 2000** η τοπική αυτοδιοίκηση παίρνει σταδιακά τη σημερινή της μορφή. Το 2001 γίνεται η αναθεώρηση του Συντάγματος του 1975/1986. Στο

Σύνταγμα καθιερώνονται ρητά δύο βαθμοί αυτοδιοίκησης, που είναι παράλληλοι και χωρίς ιεραρχική σχέση μεταξύ τους.

Το 2006 τροποποιείται και εκσυγχρονίζεται ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων με το νόμο 3463/2006 που ισχύει μέχρι σήμερα. Στο νέο Κώδικα αναφέρονται ρητά οι αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., το εκλογικό σύστημα, η συγκρότηση των οργάνων, το σύστημα διακυβέρνησης, η κρατική εποπτεία, οι οικονομικοί πόροι καθώς και θέματα που αναφέρονται στα δημοτικά νομικά πρόσωπα.

Το **2010** έχουμε την τελευταία μεγάλη μεταρρύθμιση στην τοπική αυτοδιοίκηση. Καθώς η χώρα βρίσκεται σε οικονομική κρίση και σε κηδεμονία και επιτήρηση από τους δανειστές της, επιβάλλονται οι συνενώσεις τόσο των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. όσο και των δευτεροβάθμιων για να δημιουργηθούν λιγότεροι, μεγαλύτεροι και καλύτερα διοικούμενοι οργανισμοί. Η οικονομία κλίμακας και η αποτελεσματικότερη διαχείριση των περιορισμένων πόρων είναι το ζητούμενο. Η κακοδιαχείριση και οι σπατάλες των χρόνων της οικονομικής άνθησης επιβάλλουν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης και παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας. Η τοπική αυτοδιοίκηση σαν βασικός μοχλός οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας των πολιτών είναι η πρώτη που πρέπει να μεταρρυθμιστεί.

Έτσι το 2010 ψηφίζεται ο νόμος 3852/2010 γνωστός σαν << Πρόγραμμα Καλλικράτης >>. Με το νόμο αυτό άλλαξε η διοικητική διαίρεση της χώρας, επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Έχουμε ευρείες αναγκαστικές συνενώσεις δήμων και κατάργηση των κοινοτήτων. Δημιουργούνται πλέον 325 νέοι μεγάλοι δήμοι σε όλη τη χώρα. Ο νόμος θεωρείται συνέχεια του <<Καποδίστρια>> και διέπεται από παρόμοια φιλοσοφία συνενώσεων.

Ο νέος νόμος στην πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011 και ισχύει μέχρι σήμερα. Σε επόμενες παραγράφους και κεφάλαια της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα αναφερθούμε εκτενέστερα σε διατάξεις του νομοθετήματος.

2.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

2.2.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Ο νόμος 3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> όπως αναφέραμε, άλλαξε τη διοικητική δομή της χώρας και δημιούργησε μία νέα αρχιτεκτονική της αποκεντρωμένης διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.

Έτσι εισάγεται ο θεσμός των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων οι οποίες αντικαθιστούν τις 13 κρατικές περιφέρειες. Σε αυτές μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες των κρατικών περιφερειών, δηλαδή αρμοδιότητες κρατικές που το Σύνταγμα επιβάλλει να ασκούνται από το κράτος και τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του και δεν εκχωρούνται στην αυτοδιοίκηση.

Συστάθηκαν στην επικράτεια 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις:

- Αττικής με έδρα την Αθήνα
- Μακεδονίας – Θράκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τα Ιωάννινα
- Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λάρισα
- Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίων νήσων με έδρα την Πάτρα
- Αιγαίου με έδρα τον Πειραιά
- Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο

Επικεφαλείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ήταν αρχικά οι Γενικοί Γραμματείς που ήταν πολιτικά πρόσωπα (μετακλητοί υπάλληλοι) που διορίζονταν από την κυβέρνηση (υπουργό Εσωτερικών). Βαθμολογικά και μισθολογικά ήταν αντίστοιχοι του Γενικού Γραμματέα υπουργείου.

Αργότερα με το άρθρο 28 του νόμου 4325/2015 καταργήθηκαν οι θέσεις των Γενικών Γραμματέων και σε κάθε αποκεντρωμένη διοίκηση συνιστάται θέση προϊσταμένου που ονομάζεται Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο Συντονιστής προέρχεται από την υπαλληλική ιεραρχία και είναι ανώτατος δημόσιος υπάλληλος με αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Επιλέγεται για πενταετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί για άλλη μία φορά από ειδικό υπηρεσιακό

συμβούλιο επιλογής Γενικών Διευθυντών. Βαθμολογικά και μισθολογικά είναι αντίστοιχος με τον Γενικό Διευθυντή υπουργείου.

Με τον <<Καλλικράτη>> άλλαξε και η αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού. Καταργήθηκαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και δημιουργούνται οι αιρετές περιφέρειες. Η χώρα διαιρέθηκε σε 13 αιρετές περιφέρειες στη θέση των γεωγραφικών ορίων των κρατικών περιφερειών.

Οι περιφέρειες αυτές είναι:

- Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με έδρα την Κομοτηνή
- Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- Δυτικής Μακεδονίας με έδρα την Κοζάνη
- Ηπείρου με έδρα τα Ιωάννινα
- Θεσσαλίας με έδρα τη Λάρισα
- Ιονίων Νήσων με έδρα την Κέρκυρα
- Δυτικής Ελλάδας με έδρα την Πάτρα
- Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λαμία
- Αττικής με έδρα την Αθήνα
- Πελοποννήσου με έδρα την Τρίπολη
- Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Μυτιλήνη
- Νοτίου Αιγαίου με έδρα την Ερμούπολη Σύρου
- Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο

Κάθε αιρετή περιφέρεια χωρίστηκε σε περιφερειακές ενότητες. Οι περιφερειακές ενότητες είναι οι εδαφικές περιοχές των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και αντιστοιχούν στο νομό. Συνολικά δημιουργούνται 74 περιφερειακές ενότητες σε όλη τη χώρα. Η περιφερειακή ενότητα δεν αποτελεί αυτοδιοικητικό θεσμό και δεν έχει νομική προσωπικότητα, αλλά είναι θεσμός περιφερειακής αποκέντρωσης αντίστοιχος με αυτόν της δημοτικής ενότητας στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. Σε κάθε μία περιφερειακή ενότητα επικεφαλής είναι αντιπεριφερειάρχης άμεσα εκλεγμένος με το συνδυασμό του περιφερειάρχη με αυξημένες κατά τόπον αρμοδιότητες. Ουσιαστικά εκπροσωπεί και εφαρμόζει την πολιτική του περιφερειάρχη στην περιοχή του.

Στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση με τον <<Καλλικράτη>> έχουμε ευρείες αναγκαστικές συνενώσεις. Από 1034 δήμους και κοινότητες δημιουργούνται 325 νέοι μεγάλοι δήμοι και καταργούνται οι κοινότητες. Οι νέοι δήμοι αναλαμβάνουν εκτός των αρμοδιοτήτων που είχαν και μέρος των αρμοδιοτήτων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

Οι δήμοι διαίρονται σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες αποτελούν τις εδαφικές περιοχές των δήμων και κοινοτήτων που συνενώθηκαν. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε τοπικές κοινότητες που αντιστοιχούν στα παλαιά δημοτικά διαμερίσματα.

2.2.2 ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Σαν σύστημα διακυβέρνησης ορίζουμε το σύνολο των κανόνων που διέπουν τη συγκρότηση, την οργάνωση και τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων του δήμου καθώς και το σύστημα εκλογής τους.

Το θεσμικό πλαίσιο καθορίζεται από το νόμο 3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> και από τον ισχύοντα Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων που είναι ο νόμος 3463/2006.

Η αρχιτεκτονική του συστήματος διακυβέρνησης είναι ενιαία για τον πρώτο και το δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης σύμφωνα με τον <<Καλλικράτη>>. Έτσι αναπτύσσοντας το δημοτικό σύστημα διακυβέρνησης, αναδεικνύονται και οι βασικές αρχές του συστήματος διακυβέρνησης της περιφέρειας.

Τα κύρια και βασικά όργανα διοίκησης του δήμου είναι ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο. Τα όργανα αυτά έχουν τη δημοκρατική νομιμοποίηση γιατί εκλέγονται άμεσα από τους πολίτες του δήμου. Η εξουσία τους προέρχεται από το λαό που τους εξέλεξε και λογοδοτούν στους πολίτες για τις πράξεις τους. Όλα τα υπόλοιπα όργανα του δήμου είναι παράγωγα και προέρχονται από αυτά τα δύο.

1. Ο Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος είναι το επίκεντρο του συστήματος διακυβέρνησης γιατί είναι το κύριο εκτελεστικό όργανο, αλλά και ο πολιτικός και διοικητικός προϊστάμενος όλου του διοικητικού μηχανισμού του δήμου. Όπως αναφέραμε έχει άμεση λαϊκή νομιμοποίηση η οποία θωρακίζει θεσμικά τον ηγετικό του ρόλο.

Ο Δήμαρχος είναι ο επικεφαλής της δημοτικής παράταξης που πλειοψήφησε στις εκλογές και ο νόμος του δίνει ευρεία πλειοψηφία στο δημοτικό συμβούλιο (3/5 των εδρών). Μέσω της πλειοψηφίας αυτής καθορίζει την πορεία του δήμου μέσα από τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο ρόλος του Δημάρχου είναι επιτελικός, δηλαδή κατευθύνει τη δράση των δημοτικών υπηρεσιών και εφαρμόζει το πρόγραμμα για το οποίο εκλέχτηκε από τους πολίτες. Όμως ασκεί και το ρόλο του προϊσταμένου των υπηρεσιών και των υπαλλήλων του δήμου. Πολλές φορές όμως η άσκηση των διοικητικών λειτουργιών του Δημάρχου ασκείται σε βάρος των επιτελικών καθηκόντων του, γιατί το σύστημα διοίκησης του δήμου είναι πολυδαίδαλο και επιφορτισμένο με πολλές αρμοδιότητες. Έτσι ο νομοθέτης πρόβλεψε τη σύσταση της θέσης του Γενικού Γραμματέα του δήμου στους μεγαλύτερους δήμους, ώστε να αποφορτίζει και να επικουρεί το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα.

Ο Γενικός Γραμματέας προΐσταται μετά το Δήμαρχο όλων των δημοτικών υπηρεσιών και των υπαλλήλων του δήμου και έχει συγκεκριμένα διοικητικά καθήκοντα, χωρίς όμως να ασκεί πολιτική δράση. Επιλέγεται από το Δήμαρχο, αφού προκηρυχτεί δημόσια η θέση και η θητεία του ακολουθεί τη θητεία του Δημάρχου. Ο Δήμαρχος μπορεί να τον αντικαταστήσει οποτεδήποτε με αιτιολογημένη απόφασή του.

Ο <<Καλλικράτης>> πρόβλεψε επίσης, για τον καλύτερο συντονισμό του επιτελικού ρόλου του Δημάρχου τη σύσταση της Εκτελεστικής Επιτροπής που είναι το <<υπουργικό συμβούλιο του δήμου>>. Αποτελείται από το Δήμαρχο που είναι ο πρόεδρος και τους Αντιδημάρχους. Η Εκτελεστική Επιτροπή καθορίζει την πολιτική και τις δράσεις του δήμου και εφαρμόζει το δημοτικό πρόγραμμα.

Με αυτόν τον τρόπο συλλογικοποιείται η εκτελεστική λειτουργία του Δημάρχου και συντονίζεται η άσκηση των επιτελικών καθηκόντων του.

Βέβαια η εξουσία και το status του Δημάρχου δεν μειώνονται, απλώς ενισχύεται η συλλογική διοίκηση και η συλλογική ευθύνη.

Οι αρμοδιότητες του Δημάρχου με τον <<Καλλικράτη>> δεν διαφέρουν σημαντικά από αυτές που προέβλεπε ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας του 2006. Έτσι ο Δήμαρχος έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες, αρμοδιότητες εκπροσώπησης του νομικού προσώπου του δήμου, αρμοδιότητες προϊσταμένου των δημοτικών υπηρεσιών, συνυπεύθυνου για την οικονομική διαχείριση του δήμου καθώς και υπεύθυνος για την έκδοση πιστοποιητικών και αδειών που χορηγεί ο δήμος σε εκτέλεση αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων του.

Σημαντική καινοτομία είναι η νομοθετικά αναγνωρισμένη αρμοδιότητα του Δημάρχου να συγκροτεί Ομάδες Διοίκησης Έργου και Ομάδες Εργασίες με σκοπό τη μελέτη και επεξεργασία ζητημάτων του δήμου και την υποβολή τεκμηριωμένων προτάσεων και εισηγήσεων στα αρμόδια όργανα για τη λήψη αποφάσεων (δημοτικό συμβούλιο). Οι ομάδες αυτές αποτελούνται από δημοτικούς συμβούλους, δημοτικούς υπαλλήλους, ιδιώτες, εξειδικευμένους επιστήμονες και είναι ένα σημαντικό εργαλείο στη άσκηση του επιτελικού ρόλου του Δημάρχου.

2. Το Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο βουλευόμενο όργανο του δήμου και έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, δηλαδή αποφασίζει για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανατίθενται σε άλλο όργανο του δήμου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει λαϊκή και δημοκρατική νομιμοποίηση γιατί τα μέλη του εκλέγονται άμεσα από τους πολίτες κατά τις δημοτικές εκλογές. Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου είναι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, που εκλέγονται είτε μέσω των συνδυασμών των υποψηφίων Δημάρχων είτε σαν ανεξάρτητοι υποψήφιοι. Εκπροσωπούν τους πολίτες της δημοτικής ενότητας του δήμου που εκλέγονται – κάθε δημοτική ενότητα έχει ορισμένο αριθμό εδρών στο Δημοτικό Συμβούλιο ανάλογα με τον πληθυσμό της – και η θητεία τους είναι πενταετής.

Ο συνδυασμός που πλειοψήφησε στις εκλογές εκλέγει στο Δημοτικό Συμβούλιο τα 3/5 των μελών του και οι υπόλοιποι επιλαχόντες συνδυασμοί (μειοψηφία) τα 2/5 των μελών του. Άρα ο πλειοψηφών συνδυασμός έχει ισχυρή πλειοψηφία και ο

επικεφαλής του που εκλέγεται Δήμαρχος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει την πολιτική του εκμεταλλευόμενος την πλειοψηφία αυτή.

Το Δημοτικό Συμβούλιο στην αρχή και στο μέσο της δημοτικής περιόδου εκλέγει από τα μέλη του το προεδρείο του (πρόεδρος, αντιπρόεδρος, γραμματέας) οι οποίοι για λόγους ανεξαρτησίας και αμεροληψίας δεν μπορούν να κατέχουν το αξίωμα του αντιδημάρχου.

Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου είναι δημόσιες και σε αυτές οι δημοτικοί σύμβουλοι εκθέτουν τις απόψεις τους ελεύθερα χωρίς περιορισμό. Έχουν πλήρη ανεξαρτησία της γνώμης τους και ελευθερία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Στις συνεδριάσεις καλείται και ο Δήμαρχος αν και δεν είναι μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου. Επίσης στις συνεδριάσεις μπορούν να συμμετάσχουν ως εισηγητές διευθυντές και προϊστάμενοι δημοτικών υπηρεσιών, πρόεδροι και μέλη τοπικών κοινοτήτων καθώς και δημότες εάν συζητείται θέμα που τους αφορά.

Οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του και πρέπει να εφαρμόζονται άμεσα από τη δημοτική αρχή, αλλιώς θεωρείται παράβαση καθήκοντος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το συλλογικό όργανο που εκπροσωπεί τους πολίτες του δήμου και εκφράζει αυθεντικά το λαϊκό αίσθημα, γι' αυτό και θεωρείται το σημαντικότερο όργανο διοίκησης του δήμου μαζί με το Δήμαρχο.

Άλλα σημαντικά όργανα του δήμου είναι η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής. Επίσης προβλέπονται όργανα συμβουλευτικά και γνωμοδοτικά όπως η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης και το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών. Παρακάτω θα περιγράψουμε τη λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής που έχουν σημαντικές και ουσιαστικές αρμοδιότητες.

3. Η Οικονομική Επιτροπή

Το όργανο αυτό διαδέχεται την παλιά δημορχιακή επιτροπή και αποκτά το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της. Μετέχει ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν Αντιδήμαρχος ως πρόεδρος και 6 έως 10 δημοτικοί σύμβουλοι ως μέλη

ανάλογα με τον αριθμό των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Από την πλειοψηφία εκλέγονται 4 έως 6 μέλη και από τις παρατάξεις της μειοψηφίας εκλέγονται 2 έως 4 μέλη. Το Δημοτικό Συμβούλιο εκλέγει με απόλυτη πλειοψηφία τα μέλη που προτείνονται από την παράταξη της πλειοψηφίας και από τις παρατάξεις της μειοψηφίας αντίστοιχα μαζί με τους αναπληρωτές τους. Η εκλογή γίνεται αμέσως μετά την εκλογή του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

Η Οικονομική Επιτροπή έχει σημαντικότερες αρμοδιότητες όπως είναι η σύνταξη του προϋπολογισμού, ο έλεγχος για την υλοποίησή του και η ενημέρωση του Δημοτικού Συμβουλίου για την πορεία εκτέλεσής του. Επίσης προελέγχει τον απολογισμό, αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων, καταρτίζει τους όρους δημοπρασιών και τις κατακυρώνει, αποφασίζει τη σύναψη δανείων, την αποδοχή κληρονομιών και κληροδοσιών, αποφασίζει για ζητήματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, την άσκηση ενδίκων μέσων, τον δικαστικό και εξωδικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο την επιβολή τελών, φόρων, εισφορών και δικαιωμάτων. Τέλος εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο το σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου και τα σχέδια των κανονιστικών αποφάσεων. Ουσιαστικά είναι το όργανο που αποφασίζει για όλα τα οικονομικά ζητήματα του δήμου και προετοιμάζει τις εισηγήσεις για τα αντίστοιχα θέματα που θα συζητηθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο.

4. Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Το όργανο αυτό συγκροτείται στους δήμους με πληθυσμό πάνω από 10000 κατοίκους. Συγκροτείται ακριβώς όπως και η Οικονομική Επιτροπή από δημοτικούς συμβούλους διαπαραταξιακά. Μετά την εκλογή του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου γίνεται κατά σειρά πρώτα η εκλογή των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και μετά η εκλογή των μελών της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής με τη διαδικασία που περιγράψαμε στην προηγούμενη παράγραφο.

Το όργανο αυτό έχει σημαντικές αρμοδιότητες σε κρίσιμους τομείς δημοτικής πολιτικής όπως τα ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας, των χρήσεων γης, τα πολεοδομικά, τα χωροταξικά και τα συγκοινωνιακά. Πριν τη θεσμοθέτηση της επιτροπής αυτής τα ζητήματα αυτά ήταν αντικείμενο συγκρούσεων των τοπικών συμφερόντων και ατέρμονων συζητήσεων στο πολυπληθές Δημοτικό Συμβούλιο

χωρίς καμία επεξεργασία και μελέτη και τελικά οι αποφάσεις λαμβάνονταν με τη βούληση του Δημάρχου ελέγχοντας την πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου.

Με τη λειτουργία της επιτροπής αναλύονται διεξοδικά τα ζητήματα με την παρουσία και τη γνώμη της μειοψηφίας πριν εισαχθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής έχει και τις αρμοδιότητες της παλαιάς δημορχιακής επιτροπής που αναφέρονται στην αδειοδότηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, γιατί θεωρείται ότι σχετίζονται άμεσα με την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία της δημόσιας υγείας.

5. Οι Αντιδήμαρχοι

Με τον <<Καλλικράτη>> επικαιροποιείται και προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα των συνενωμένων δήμων ο θεσμός του Αντιδημάρχου.

Οι Αντιδήμαρχοι επικουρούν το Δήμαρχο στα καθήκοντά του και ορίζονται από αυτόν για θητεία τουλάχιστον δυόμισι ετών. Όμως μπορούν να αντικατασταθούν οποτεδήποτε με αιτιολογημένη απόφαση του Δημάρχου. Ως Αντιδήμαρχοι ορίζονται δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας και ο διορισμός τους και η ανάθεση καθηκόντων σε αυτούς είναι αποκλειστικό προνόμιο του Δημάρχου. Είναι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και έχουν αρμοδιότητες κατά τομείς για όλο το δήμο, αλλά και κατά τόπο, δηλαδή κατά δημοτική ενότητα.

Ο αριθμός των Αντιδημάρχων σε κάθε δήμο προσδιορίζεται από τον πληθυσμό του και από το πλήθος των δημοτικών ενοτήτων του.

Στις κατά τόπο αρμοδιότητες των Αντιδημάρχων είναι η ευθύνη λειτουργίας των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας, η παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων, των εργασιών και των δραστηριοτήτων του δήμου στα όρια της δημοτικής ενότητας, η συνεργασία με τους προέδρους των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων και η μέριμνα για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που διατίθεται από το δήμο για την περιφέρεια της δημοτικής ενότητας.

Ο Αντιδήμαρχος είναι ο διάυλος επικοινωνίας των πολιτών με το Δήμαρχο. Τα αιτήματα των πολιτών, τα παράπονα και τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας μεταφέρονται από τον Αντιδήμαρχο στο Δήμαρχο και στην Εκτελεστική Επιτροπή

και έτσι η δημοτική αρχή έχει συνολική και διαρκή εικόνα της πορείας του έργου της σε όλη τη δημοτική περιφέρεια.

Επίσης οι Αντιδήμαρχοι έχουν δικαίωμα υπογραφής σημαντικών εγγράφων, πιστοποιητικών και βεβαιώσεων με την εξουσιοδότηση του Δημάρχου για την καλύτερη εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των πολιτών.

6. Όργανα ενδοδημοτικής αποκέντρωσης

Για λόγους ιστορικής συνέχειας, εκπροσώπησης των παλαιών καταργημένων Ο.Τ.Α. και καλύτερης εξυπηρέτησης των κατοίκων των δημοτικών ενοτήτων των νέων δήμων ο νόμος 3852/2010 προέβλεψε την ενδοδημοτική αποκέντρωση.

Τα επίπεδα ενδοδημοτικής αποκέντρωσης είναι οι δημοτικές και οι τοπικές κοινότητες.

Δημοτικές Κοινότητες είναι τα δημοτικά διαμερίσματα που λειτουργούσαν στους δήμους των μεγάλων πόλεων άνω των 100000 κατοίκων που είχαν συσταθεί με το νόμο 1270/1982 και τα δημοτικά διαμερίσματα του νόμου 2359/1997 (<<Καποδίστριας>>) με πληθυσμό άνω των 2000 κατοίκων.

Τοπικές Κοινότητες είναι όλα τα υπόλοιπα δημοτικά διαμερίσματα που είχαν συσταθεί με τον <<Καποδίστρια>> και έχουν πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων.

Τα όργανα της δημοτικής κοινότητας είναι το Συμβούλιο Δημοτικής Κοινότητας και ο Πρόεδρος του. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από 5-15 μέλη ανάλογα με τον πληθυσμό της δημοτικής κοινότητας και εκλέγεται ταυτόχρονα με την εκλογή του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου. Σε αντιστοιχία με το Δημοτικό Συμβούλιο η κατανομή των εδρών γίνεται με τον ίδιο τρόπο. Δηλαδή τα 3/5 των εδρών του Συμβουλίου εκλέγονται από το συνδυασμό του επιτυχόντος Δημάρχου και τα υπόλοιπα 2/5 αναλογικά από τους επιλαχόντες συνδυασμούς (μειοψηφία).

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας εκλέγεται έμμεσα από τα μέλη του για θητεία δύομισι ετών ακολουθώντας τη θητεία του προεδρείου του Δημοτικού Συμβουλίου.

Στις τοπικές κοινότητες τα όργανα διαφοροποιούνται ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Σε όσες τοπικές κοινότητες έχουν πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων

προβλέπεται το Συμβούλιο Τοπικής Κοινότητας που απαρτίζεται από 3 μέλη και ο Πρόεδρος του, ενώ σε αυτές με πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων προβλέπεται μόνο ένας Εκπρόσωπος της κοινότητας.

Η εκλογή των οργάνων των τοπικών κοινοτήτων γίνεται ταυτόχρονα με την εκλογή του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου, αλλά το σύστημα εκλογής είναι αναλογικό. Δηλαδή κάθε συνδυασμός εκλέγει τοπικούς συμβούλους ανάλογα με τον αριθμό έγκυρων ψήφων που έλαβε στις εκλογές. Πρόεδρος του Συμβουλίου Τοπικής Κοινότητας εκλέγεται αυτοδίκαια ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του συνδυασμού που πλειοψήφησε στην τοπική κοινότητα, ανεξάρτητα αν ο συνδυασμός αυτός είναι του επιτυχόντος Δημάρχου ή ανήκει στους συνδυασμούς της μειοψηφίας. Δηλαδή στις τοπικές κοινότητες σε αντίθεση με τις δημοτικές κοινότητες, αποσυνδέεται η εκλογή του Συμβουλίου και του Προέδρου του από την εκλογή του Δημάρχου.

Αντίστοιχα στις μικρές τοπικές κοινότητες κάτω των 300 κατοίκων η εκλογή του Εκπροσώπου γίνεται από το συνδυασμό που πλειοψήφησε στην τοπική κοινότητα. Εκπρόσωπος εκλέγεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης υποψήφιος του συνδυασμού αυτού.

Τα όργανα ενδοδημοτικής αποκέντρωσης έχουν σημαντικές τοπικές αρμοδιότητες, αλλά κυρίως έχουν αρμοδιότητες εισηγητικές και γνωμοδοτικές προς το δημοτικό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής και τα άλλα όργανα του δήμου για θέματα που αφορούν την περιοχή τους.

Τα όργανα των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων συνεργάζονται με τους Αντιδημάρχους και τα άλλα όργανα διοίκησης του δήμου και είναι ο σύνδεσμος των κατοίκων των περιφερειών του δήμου με τη δημοτική αρχή. Τα όργανα αυτά βρίσκονται πιο κοντά στους δημότες και γνωρίζουν καλύτερα τα τοπικά προβλήματα. Οι προτάσεις τους και οι εισηγήσεις τους πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τη δημοτική αρχή, γι 'αυτό και ο νόμος προβλέπει τη συμμετοχή των Προέδρων των συμβουλίων στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, όταν συζητείται θέμα που αφορά την κοινότητα τους.

Οι αρμοδιότητες τόσο των Συμβουλίων Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων όσο και των Προέδρων τους αναφέρονται αναλυτικά στο νόμο 3852/2010 (<<Καλλικράτης>>).

2.3 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ

2.3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ως νομικά πρόσωπα ο Αστικός Κώδικας (Α.Κ.) ορίζει τα υποκείμενα δικαίου, τα οποία μπορεί να είναι ενώσεις προσώπων ή συγκεντρώσεις περιουσιών. Δημιουργούνται για συγκεκριμένο σκοπό και αποκτούν αυτοτελή ικανότητα δικαίου, δηλαδή νομική προσωπικότητα.

Ονομάζονται νομικά πρόσωπα σε αντιδιαστολή με τα φυσικά πρόσωπα (άνθρωποι) γιατί δεν υπάρχουν στη φύση και είναι νομικά κατασκευάσματα. Αποκτούν υπόσταση απευθείας από το νόμο. Στην περίπτωση ένωσης προσώπων το νομικό πρόσωπο έχει τη μορφή σωματείου (φιλανθρωπικά σωματεία, αθλητικά σωματεία), ενώ στην περίπτωση συγκέντρωσης περιουσιών το νομικό πρόσωπο που προκύπτει έχει τη μορφή ιδρύματος (νοσηλευτικά ιδρύματα).

Η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα της ύπαρξης των νομικών προσώπων προκύπτει από την ίδια την κοινωνία. Η κοινωνική πραγματικότητα έχει αποδείξει ότι η επιδίωξη κοινωνικών, ιδιωτικών αλλά και κερδοσκοπικών σκοπών επιτυγχάνεται καλύτερα και με μεγάλη χρονική διάρκεια όταν συνενώνονται πρόσωπα ή περιουσίες. Για το λόγο αυτό το δίκαιο δημιούργησε τα νομικά πρόσωπα, τους έδωσε υπόσταση και τα κατέστησε φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δηλαδή αυτοτελή υποκείμενα δικαίου.

Τα νομικά πρόσωπα διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Τα Νομικά Πρόσωπα **Δημοσίου** Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)
- Τα Νομικά Πρόσωπα **Ιδιωτικού** Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)

Τα Ν.Π.Δ.Δ. ιδρύονται από το κράτος και ασκούν δημόσια εξουσία. Ουσιαστικά είναι δημόσιες υπηρεσίες αυτοδιοίκητες με δικό τους οργανισμό και λειτουργία.

Ακολουθούν τους κανόνες του δημοσίου δικαίου και ειδικά του διοικητικού δικαίου. Παραδείγματα τέτοιων νομικών προσώπων είναι οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νοσοκομεία, τα πανεπιστήμια, οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, η Εκκλησία της Ελλάδος κ.ά.

Τα Ν.Π.Ι.Δ. ιδρύονται από ιδιώτες και από το κράτος, εξυπηρετούν ιδιωτικούς σκοπούς, ακολουθούν τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου και εφαρμόζουν τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Τα Ν.Π.Ι.Δ. διακρίνονται σε νομικά πρόσωπα του αστικού δικαίου και σε νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου.

Τα νομικά πρόσωπα του αστικού δικαίου, που ρυθμίζονται από τον Α.Κ. είναι: το σωματείο, το ίδρυμα, η επιτροπή εράνων και η αστική εταιρεία.

Τα νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου είναι οι εμπορικές εταιρείες κάθε μορφής (Ο.Ε, Ε.Ε, Α.Ε, Ε.Π.Ε, Ι.Κ.Ε, κοινοπραξίες) και οι συνεταιρισμοί.

Επίσης τα Ν.Π.Ι.Δ. διακρίνονται σε κερδοσκοπικά όταν έχουν οικονομικούς σκοπούς και επιδιώκουν το κέρδος και μη κερδοσκοπικά όταν έχουν άλλους σκοπούς (φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς, πολιτιστικούς) και δεν επιδιώκουν κέρδος.

Τέλος αξίζει να αναφέρουμε μία τρίτη κατηγορία νομικών προσώπων που υπακούουν τόσο στους κανόνες του δημοσίου δικαίου, όσο και του ιδιωτικού δικαίου. Είναι τα νομικά πρόσωπα μικτής φύσης τα οποία κατά κανόνα έχουν τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και ιδιαίτερα Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.), ιδρύονται όμως με κρατική πρωτοβουλία από τα όργανα της πολιτείας και επιτελούν σκοπούς που αφορούν το κοινωνικό σύνολο. Αυτά τα νομικά πρόσωπα ενώ ακολουθούν τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, το κράτος παρεμβαίνει στη λειτουργία τους μέσω του ελέγχου της πλειοψηφίας των μετοχών τους ή μέσω της διοίκησής τους. Τέτοια νομικά πρόσωπα είναι οι δημόσιες επιχειρήσεις (Δ.Ε.Η, ΕΛ.ΤΑ, Ε.Ρ.Τ, Ε.ΥΔ.Α.Π) αλλά και οι κρατικές τράπεζες (Τράπεζα της Ελλάδος, Εθνική Τράπεζα).

2.3.2 ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Οι Ο.Τ.Α. από τη σύστασή τους με την ίδρυση του ελληνικού κράτους ανέλαβαν την υποχρέωση να δημιουργήσουν τις κατάλληλες υποδομές και να ικανοποιήσουν τις τοπικές ανάγκες των κατοίκων τους. Έτσι προσέφεραν ποικιλία έργων και

υπηρεσιών όπως καθαριότητα, φωτισμό, κατασκευή δρόμων, λειτουργία βιβλιοθηκών, θεάτρων και αναψυκτηρίων. Επειδή όμως οι δυνατότητές τους ήταν περιορισμένες και οι υπηρεσίες τους δεν είχαν το κατάλληλο προσωπικό τόσο αριθμητικά όσο και ποιοτικά ανέθεταν συγκεκριμένα έργα ή υπηρεσίες σε ιδιώτες με συμβάσεις παραχώρησης πάντα με την έγκριση του κράτους.

Ο νόμος ΔΝΖ/1912 προέβλεπε ότι οι Ο.Τ.Α. μπορούσαν είτε να παρέχουν οι ίδιοι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και γενικού οικονομικού συμφέροντος είτε να παραχωρούν την αντίστοιχη αρμοδιότητα σε ιδιώτες.

Ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας του 1936 έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. να συστήνουν με διατάγματα, αυτόνομα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με αντικείμενο << την ειδικότερη οργάνωση και προαγωγή μιας υπηρεσίας ή ενός τοπικού έργου ή σκοπού>> (Σαπουνάκης Τ., 1997). Αυτά τα πρώτα δημοτικά νομικά πρόσωπα ήταν τα ιδρύματα που διέθεταν νομική και διοικητική αυτοτέλεια, αυτόνομη διαχείριση και ίδιους πόρους. Βέβαια κινούνταν στα στενά πλαίσια της νομοθεσίας για την αυτοδιοίκηση, όμως είχαν σχετική διοικητική και επιχειρησιακή αυτονομία.

Ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας του 1954 παρά το γεγονός ότι δεν έκανε μεταρρυθμιστικές τομές για την αυτοδιοίκηση και δεν αντιμετώπισε τα σοβαρά οικονομικά της προβλήματα, είχε και θετικά στοιχεία όπως η συστηματική κατηγοριοποίηση των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με το νόμο δημιουργήθηκαν τρεις κατηγορίες νομικών προσώπων:

- Τα Ιδρύματα που αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ. και έχουν σαν αντικείμενο την κοινωνική πρόνοια και περίθαλψη (βρεφοκομεία, γηροκομεία, νοσοκομεία).
- Τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. που αποτελούν και αυτά Ν.Π.Δ.Δ. και ασκούν δραστηριότητες σε ποικίλες αρμοδιότητες της αυτοδιοίκησης κυρίως στον πολιτισμό, στην παιδεία, στον αθλητισμό και στον τουρισμό (βιβλιοθήκες, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, ωδεία, θέατρα, γυμναστήρια, λουτρά).

- Οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ. και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση και εκμετάλλευση έργων και την παροχή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Η ταξινόμηση αυτή ισχύει μέχρι σήμερα σε γενικές γραμμές. Όμως διευρύνθηκε η επιχειρηματική δραστηριότητα των Ο.Τ.Α. και συστάθηκαν μαζί με νέες δημοτικές επιχειρήσεις ειδικά μετά τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα του 1980.

Σήμερα το βασικό θεσμικό πλαίσιο των δημοτικών νομικών προσώπων καθορίζεται από τον ισχύοντα Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Ν.3463/2006) και από το Ν.3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>>, ο οποίος άλλαξε τελείως την αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα.

Με τον <<Καλλικράτη>> εκτός από συγχωνεύσεις δήμων έχουμε και εκτεταμένες συγχωνεύσεις και καταργήσεις νομικών προσώπων της αυτοδιοίκησης. Έτσι από περίπου 6000 νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις των δήμων καταλήξαμε να έχουμε σήμερα περίπου 1500 δημοτικά νομικά πρόσωπα.

2.3.3 ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Τα δημοτικά νομικά πρόσωπα συστήνονται όπως προβλέπει ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006), πάντα με αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων των δήμων και για συγκεκριμένο σκοπό. Συνήθως ιδρύονταν νομικά πρόσωπα για τομείς αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης με εξειδικευμένη λειτουργία που δεν μπορούσαν οι υπηρεσίες των δήμων να εξυπηρετήσουν όπως οι τομείς της κοινωνικής πρόνοιας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

Το <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> στην προσπάθεια περιορισμού των δαπανών λόγω της οικονομικής ύφεσης και της δημιουργίας μεγάλων και ισχυρών δήμων, μείωσε μέσω συγχωνεύσεων τα δημοτικά νομικά πρόσωπα και κατάργησε πολλά από αυτά που δεν είχαν ουσιαστικό αντικείμενο λειτουργίας. Ειδικά στις δημοτικές επιχειρήσεις που λειτουργούσαν σαν Ν.Π.Ι.Δ. έγιναν οι περισσότερες καταργήσεις. Οι δημοτικές επιχειρήσεις ιδρύθηκαν μαζί με τα τελευταία τριάντα χρόνια με τη μορφή των Α.Ε. και προσπάθησαν να δώσουν αναπτυξιακή ώθηση στην τοπική αυτοδιοίκηση. Πολλές φορές όμως δημιουργήθηκαν επιχειρήσεις <<φαντάσματα>>

χωρίς αντικείμενο και σκοπό και άλλες φορές οι εταιρείες αυτές ήταν φορείς κακοδιαχείρισης και σπατάλης. Αποτέλεσμα ήταν μεγάλες ζημιές των δήμων που ήταν οι κύριοι μέτοχοί τους και μικρή συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο.

Ο <<Καλλικράτης>> διατηρεί τη διάκριση των δημοτικών νομικών προσώπων που προβλέπει ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων. Έτσι έχουμε δύο κατηγορίες νομικών προσώπων:

- Τα δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία αποτελούνται από τα δημοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- Τα δημοτικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που αποτελούνται από τις επιχειρήσεις των δήμων.

Το άρθρο 103 του Ν.3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> προβλέπει τα σχετικά με τη σύσταση και συγχώνευση των Ν.Π.Δ.Δ. των νέων δήμων, ενώ το άρθρο 107 του ίδιου νόμου τα σχετικά με τις επιχειρήσεις των νέων δήμων.

Συγκεκριμένα προβλέπονται:

1. Δημοτικά Ν.Π.Δ.Δ.

- Σε κάθε δήμο μπορούν να συνιστώνται ή να υπάρχουν μέχρι 2 νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ένα για τους τομείς κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος όπως προβλέπονται στο άρθρο 75 του Ν.3463/2006 (Δ.Κ.Κ.). Εάν όμως ο δήμος έχει κοινωφελή επιχείρηση που καλύπτει κάποιους από τους προαναφερόμενους τομείς αρμοδιοτήτων τότε μπορεί να έχει μέχρι 1 νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που να καλύπτει τους υπόλοιπους τομείς.

Τα υφιστάμενα νομικά πρόσωπα που περιέχονται στο νέο δήμο υποχρεωτικά συγχωνεύονται σε ένα νομικό πρόσωπο για καθέναν τομέα αρμοδιοτήτων που περιγράψαμε παραπάνω.

Μόνο στους μεγάλους δήμους με πληθυσμό άνω των 300000 κατοίκων μπορούν να λειτουργούν μέχρι 2 νομικά πρόσωπα για καθέναν από τους τομείς αρμοδιοτήτων που προαναφέραμε.

Είναι φανερή η επιθυμία του νομοθέτη για οικονομία κλίμακας και δημιουργία νομικών προσώπων χωρίς αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων.

- Κάθε δήμος μπορεί να έχει ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για τη διοίκηση και διαχείριση ζώνης λιμένα.
- Σε κάθε δήμο οι σχολικές επιτροπές συγχωνεύονται σε 2 νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ένα για τις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στους δήμους με πληθυσμό άνω των 300000 κατοίκων μπορούν να συνιστώνται νομικά πρόσωπα σχολικών επιτροπών σε κάθε δημοτική κοινότητα.

2. Επιχειρήσεις των δήμων

Κάθε δήμος μπορεί να έχει:

- μία κοινωφελή επιχείρηση
- μία δημοτική επιχείρηση ύδρευσης – αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.)
- μία δημοτική επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες επιχειρήσεις στους συνενωμένους δήμους
- μία δημοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, εφόσον είχαν συσταθεί τέτοιες επιχειρήσεις στους συνενωμένους δήμους.

Καμία άλλη εταιρεία δεν επιτρέπεται να συνιστούν οι δήμοι ούτε να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες.

Οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που συνενώνονται στο νέο δήμο υποχρεωτικά συγχωνεύονται σε μία επιχείρηση ανά είδος σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

2.3.4 ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Όπως αναφέραμε, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων σύμφωνα με τον <<Καλλικράτη>> είναι περιορισμένα σε αριθμό και έχουν συγκεκριμένους τομείς αρμοδιοτήτων. Οι τομείς αρμοδιοτήτων τους είναι η κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη, η παιδεία, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός και το περιβάλλον. Οι δραστηριότητες και οι δράσεις σε αυτούς τους τομείς απαιτούν εξειδίκευση, ευελιξία,

οργάνωση, οικονομικούς πόρους και αυτοτέλεια που δεν μπορεί να προσφέρει ο δήμος και οι υπηρεσίες του. Ακόμα οι δράσεις αυτές προϋποθέτουν λαϊκή συμμετοχή, συνεργασίες με εθελοντικές οργανώσεις, πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους και εξειδικευμένους επιστημονικούς φορείς τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού τομέα. Έτσι ο νομοθέτης αφού ομαδοποίησε τους τομείς αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων σύστησε τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των νέων <<Καλλικρατικών>> δήμων με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών και την ικανοποίηση των δημοτών.

Τα Ν.Π.Δ.Δ. των δήμων ασκούν κρατική εξουσία και απολαμβάνουν διοικητική, επιχειρησιακή και οικονομική αυτοτέλεια.

Η διοίκηση των δημοτικών Ν.Π.Δ.Δ. σύμφωνα με το άρθρο 240 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ασκείται από διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από 5 έως 15 μέλη τα οποία ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το δημοτικό συμβούλιο. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι ο δήμαρχος, δημοτικοί σύμβουλοι καθώς και δημότες ή κάτοικοι που είναι χρήστες των υπηρεσιών του νομικού προσώπου ή έχουν ανάλογη επαγγελματική δράση ή ειδικές γνώσεις ανάλογα με το σκοπό του νομικού προσώπου. Επίσης στο διοικητικό συμβούλιο μετέχει και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων εφόσον το νομικό πρόσωπο έχει πάνω από 10 εργαζομένους.

Ένα τουλάχιστον από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου και στην περίπτωση που τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι περισσότερα από 5 τότε 2 τουλάχιστον ορίζονται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.

Μετά τον ορισμό των μελών, το δημοτικό συμβούλιο του δήμου εκλέγει από τα μέλη αυτά τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου. Όμως στην περίπτωση που έχει οριστεί από το δημοτικό συμβούλιο ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου ο δήμαρχος, αυτός αυτοδικαίως καθίσταται και πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου.

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και λήγει πάντα με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Τα μέλη κατά τη διάρκεια της θητείας τους μπορούν να

αντικατασταθούν με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για σοβαρό λόγο που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Το νομικό πρόσωπο εκπροσωπεί στις δημόσιες αρχές και στα δικαστήρια ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται ο αντιπρόεδρος.

Παρατηρούμε ότι τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων είναι όργανα λαϊκής συμμετοχής και στη διοίκησή τους συμμετέχουν όχι μόνο αιρετοί αλλά και πολίτες και εργαζόμενοι. Αυτό θεωρητικά τουλάχιστον, προσδίδει διοικητική αυτοτέλεια και αυτονομία στο νομικό πρόσωπο. Από την άλλη όλες οι εξουσίες του νομικού προσώπου πηγάζουν από το δήμο, γι' αυτό και το κυρίαρχο και αποφασιστικό όργανο του δήμου, το δημοτικό συμβούλιο με τις αποφάσεις του συστήνει, συγχωνεύει, καταργεί και ορίζει τη διοίκηση των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (άρθρα 239,240,241 του Ν.3463/2006 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

Οι χρήστες των υπηρεσιών και των δράσεων των νομικών προσώπων είναι το σύνολο των κατοίκων ενός δήμου. Ανάλογα όμως με το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών σε κάθε τομέα δράσης των νομικών προσώπων οι χρήστες διακρίνονται σε κοινωνικές ομάδες. Τέτοιες ομάδες είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, η τρίτη ηλικία, τα νήπια και βρέφη, οι άποροι, οι ασχολούμενοι με τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, οι καλλιτέχνες, οι μουσικοί, οι εκπαιδευτικοί κ.ά.

Ένα δημοτικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που θα αναλύσουμε στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι οι Σχολικές Επιτροπές.

2.4 ΟΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

2.4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι Σχολικές Επιτροπές είναι ένας θεσμός που ξεκίνησε να λειτουργεί ατύπως από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Αρχικά οι πρόκριτοι και οι δημογέροντες λειτούργησαν σαν σύνδεσμος ανάμεσα στα ελληνικά σχολεία και στην Τουρκική διοίκηση, βοηθώντας τους έλληνες δασκάλους στο έργο τους κυρίως σε βασικά υλικά αγαθά και προστατεύοντας τα σχολεία από τις αυθαιρεσίες του τούρκου κατακτητή.

Αργότερα με την δημιουργία των ελληνικών κοινοτήτων σαν πρώιμη μορφή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα βασικός στόχος των τοπικών αρχόντων ήταν η λειτουργία των πρωτοβάθμιων σχολείων (δημοτικών). Σε κάθε χωριό του νεοσύστατου ελληνικού κράτους το βασικό μέλημα της κοινότητας και του προέδρου της ήταν να υπάρχει υποτυπώδης χώρος για σχολείο και βασικά εποπτικά μέσα της εποχής καθώς και η ύπαρξη δασκάλου, ο οποίος αρχικά πληρωνόταν από τα έσοδα της κοινότητας δηλαδή από την συνεισφορά όλων των κατοίκων. Από τότε φαίνεται η ισχυρή εξάρτηση τοπικών κοινοτήτων- εκπαιδευτικών-μαθητών-πολιτών και η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εκπαίδευση χωρίς όμως να έχει θεσμοθετημένο ρόλο. Οι τοπικοί άρχοντες με τους δασκάλους και τους ιερείς θεωρούνται οι κεφαλές των τοπικών κοινωνιών και οι απόψεις τους απόλυτα σεβαστές από τον λαό. Οι προσπάθειές τους για την λειτουργία των σχολείων με ίδια μέσα και η συνεργασία τους αποτελεί πρώιμη και άτυπη μορφή σχολικής επιτροπής.

Η πρώτη θεσμοθετημένη προσπάθεια ίδρυσης των σχολικών επιτροπών έγινε το 1931 με τον Ν.5019/1931 με τον οποίο θεσπίστηκαν οι λεγόμενες σχολικές εφορίες. Οι σχολικές εφορίες ήταν πενταμελείς επιτροπές που διοικούσαν το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου <<Σχολικόν Ταμείον>> που ιδρύθηκε σε κάθε σχολείο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Οι σχολικές εφορίες λειτούργησαν σαν ενδιάμεσος φορέας μεταξύ κράτους-τοπικής αυτοδιοίκησης-εκκλησιαστικής διοίκησης-γονέων και σχολικών μονάδων και ήταν ο κατεξοχήν φορέας που διαχειριζόταν τα έσοδα των σχολικών μονάδων και κάλυπτε όλες τις βασικές δαπάνες λειτουργίας τους καθώς και τις δαπάνες επισκευής και συντήρησης του εξοπλισμού τους. Οι σχολικές εφορίες λειτούργησαν με το καθεστώς αυτό μέχρι το 1985, οπότε και αντικαταστάθηκαν από τις Σχολικές Επιτροπές (Σ.Ε.) με το άρθρο 52 του Ν.1566/1985.

Ο νόμος αυτός καθιέρωσε δύο παράλληλες δομές οργάνων λαϊκής συμμετοχής.

- Τα όργανα με **ουσιαστικές** και πρακτικές αρμοδιότητες και συμμετοχή περισσότερο θεσμικών φορέων τις Σ.Ε.
- Τα όργανα με μεγαλύτερη συμμετοχή εκπαιδευτικών φορέων και **συμβουλευτικές-γνωμοδοτικές** αρμοδιότητες τα Σχολικά Συμβούλια.

Επίσης ο νόμος αυτός θεσμοθέτησε την Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας και την Δημοτική Επιτροπή Παιδείας με εισηγητικό χαρακτήρα.

Τέλος ίδρυσε τις Εφορίες Σχολείων στις οποίες μεταβίβασε την περιουσία των σχολείων.

Ο θεσμός των Σχολικών Συμβουλίων έχει πλήρως ατονήσει καθώς και ο θεσμός των Νομαρχιακών Επιτροπών Παιδείας. Μόνο οι Δημοτικές Επιτροπές Παιδείας συνεχίζουν την λειτουργία τους.

Το 1990 με το άρθρο 5 του Ν.1894/1990 αντικαταστάθηκε το άρθρο 52 του Ν.1566/1985 και καταργούνται οι Εφορίες Σχολείων. Σύμφωνα με τον νόμο τα σχολεία (κτίρια και οικόπεδα) και η σχολική περιουσία μεταβιβάστηκαν στους αντίστοιχους δήμους που ανήκουν γεωγραφικά. Οι Σ.Ε. αποκτούν πιο ουσιαστικές αρμοδιότητες και έργο τους σύμφωνα με την παρ.9 του άρθρου 5 του Ν.1894/1990 είναι η διαχείριση των πιστώσεων που τους διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων, η αμοιβή καθαριστριών, η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους.

Οι Σ.Ε. σύμφωνα με τον Ν.1894/1990 συστήνονται σαν δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Κάθε Σ.Ε. καλύπτει ένα ή περισσότερα σχολεία πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες και τον σχεδιασμό του αντίστοιχου Ο.Τ.Α (δήμου ή κοινότητας)

Με τον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) εξειδικεύεται η λειτουργία των Σ.Ε. σαν δημοτικά νομικά πρόσωπα που ιδρύονται για την στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Οι Σ.Ε. είναι αυτόνομα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. και δεν υπάγονται στην εκπαιδευτική

ιεραρχία, δηλαδή δεν είναι υπηρεσίες των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης του υπουργείου Παιδείας.

Η διοίκηση του νομικού προσώπου των Σ.Ε. περιγράφεται από τα άρθρα 239 και 240 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Δ.Κ.).

Μεγάλη αλλαγή στην λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών τους προσώπων έγινε το 2010 με την ψήφιση του Ν.3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>>. Με τον νόμο αυτό έχουμε εκτεταμένες συγχωνεύσεις δήμων και αλλαγές στα διοικητικά όριά τους, κατάργηση των κοινοτήτων και συγχώνευση των νομικών προσώπων των νέων Ο.Τ.Α. Τα άρθρα 102 και 103 του Ν.3852/2010 καθορίζουν την λειτουργία των νομικών προσώπων των συνενωμένων δήμων.

Ειδικά η παρ.2 του άρθρου 103 του Ν.3852/2010 καθορίζει ότι σε κάθε δήμο συγχωνεύονται όλες οι Σχολικές Επιτροπές σε δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2.4.2 ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (Σ.Ε)

Οι Σ.Ε. με την τωρινή τους μορφή συστήνονται ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) των Ο.Τ.Α. Η νομική τους υπόσταση προκύπτει από τον Ν.3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>>. Ο νόμος αυτός δημιουργεί τα δημοτικά νομικά πρόσωπα των ενιαίων σχολικών επιτροπών συγχωνεύοντας τις σχολικές επιτροπές που λειτουργούσαν μέχρι την ψήφισή του το 2010. Έτσι δημιουργούνται όπως προαναφέραμε, σε κάθε δήμο δύο Σ.Ε.

- μία ενιαία Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που προκύπτει από την συγχώνευση όλων των Σ.Ε. των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας του δήμου.
- μία ενιαία Σ.Ε. δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που προκύπτει από την συγχώνευση όλων των Σ.Ε. των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας του δήμου.

Τα δύο αυτά νομικά πρόσωπα συστήνονται, διοικούνται και λειτουργούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νέο Κ.Δ.Κ. (Ν.3463/2006) στα άρθρα 239, 240 και ειδικά στο άρθρο 243.

Η εξειδίκευση της λειτουργίας των ενιαίων Σ.Ε. γίνεται από την Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) Αριθμ. 8440/2011 (ΦΕΚ Β' 318) που ίσχυε και εφαρμοζόταν μέχρι την 1-2-2018, οπότε τροποποιήθηκε με την Υ.Α. Αριθμ. 1940/2018 (ΦΕΚ Β' 310) η οποία επίσης τροποποιήθηκε σε ορισμένα σημεία της με την Υ.Α. Αριθμ. 5293/2018 (ΦΕΚ Β' 816).

2.4.3 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ο σκοπός ίδρυσης των Σ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 243 του Κ.Δ.Κ. είναι η στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Έργο κάθε σχολικής επιτροπής είναι η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.), η αμοιβή καθαριστριών, η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους, η εισήγηση προς τις αντίστοιχες διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες, η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για την στήριξη και υποβοήθηση της λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

2.4.4 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Οι ενιαίες Σ.Ε. σαν αυτόνομα δημοτικά νομικά πρόσωπα διοικούνται από διοικητικά συμβούλια (Δ.Σ.) αποτελούμενα από πέντε έως δεκαπέντε μέλη που ορίζονται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο. Μέλη του Δ.Σ. είναι ο δήμαρχος ή ο αρμόδιος αντιδήμαρχος Παιδείας, δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας και της

μειοψηφίας, δημότες και υποχρεωτικά τουλάχιστον δύο διευθυντές σχολικών μονάδων εκ των πέντε αρχαιότερων κάθε βαθμίδας εκπαίδευσης, ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος της αντίστοιχης ένωσης γονέων ή του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας και ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων για τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας. Επίσης όταν στις συνεδριάσεις των Δ.Σ. των Σ.Ε. συζητούνται θέματα που αφορούν συγκεκριμένη σχολική μονάδα συμμετέχει και ο οικείος διευθυντής με δικαίωμα ψήφου. Πρόεδρος του Δ.Σ. επιλέγεται συνήθως δημοτικός σύμβουλος της πλειοψηφίας και σε αρκετές περιπτώσεις μεγάλων σε μέγεθος Σ.Ε. που ανήκουν σε μεγάλους πληθυσμιακά δήμους ο ίδιος ο δήμαρχος.

Από τη νέα δημοτική περίοδο, δηλαδή με την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών που θα προκύψουν από τις επόμενες δημοτικές εκλογές του 2019, θα ισχύουν οι ρυθμίσεις της Υ.Α. 1940/2018 όσον αφορά τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου των Σ.Ε. Η νέα απόφαση χωρίς να μεταβάλλει τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου προβλέπει τη συμμετοχή τουλάχιστον 5 διευθυντών σχολικών μονάδων για τις Σ.Ε. πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και 1 τουλάχιστον διευθυντή ή προϊστάμενο νηπιαγωγείων για τις Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Παρατηρούμε την επιθυμία του νομοθέτη για διεύρυνση της συμμετοχής των κατεξοχήν χρηστών των υπηρεσιών των Σ.Ε. που είναι οι διευθυντές των σχολείων, οι οποίοι είναι και οι πλέον γνώστες της καθημερινής λειτουργίας και των προβλημάτων των σχολικών μονάδων. Η αυξημένη συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο των Σ.Ε. εκπαιδευτικών – διευθυντών έναντι των αιρετών θα προσδώσει αυτονομία και ανεξαρτησία στα νομικά πρόσωπα και μικρότερο βαθμό επηρεασμού από τον οικείο δήμο.

2.4.5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Συγκρότηση Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας

Όταν σε κάθε Σ.Ε. υπάρχουν περισσότερα από δύο σχολεία ή σχολικά συγκροτήματα για κάθε βαθμίδα, τότε συγκροτείται σε κάθε σχολείο ή σχολικό συγκρότημα Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας που αποτελείται από τρία έως πέντε μέλη. Στο συμβούλιο συμμετέχουν οπωσδήποτε ο διευθυντής του σχολείου, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος γονέων, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος του συλλόγου διδασκόντων και τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η συγκρότηση του συμβουλίου γίνεται με απόφαση της αντίστοιχης Σ.Ε.

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας διαπιστώνει τις ανάγκες και τα προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία της σχολικής μονάδας και διατυπώνει τις προτάσεις του στη Σ.Ε. που ανήκει. Το συμβούλιο διαχειρίζεται - με διαχειριστή τον διευθυντή - τα χρηματικά ποσά που τίθενται στην διάθεσή του για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας.

Έσοδα των Σχολικών Επιτροπών

Τα έσοδα των Σ.Ε. προέρχονται από:

- Από τις επιχορηγήσεις των δήμων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Ν.1892/1990
- Από προσόδους της σχολικής περιουσίας
- Από εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων
- Από τα έσοδα της εκμετάλλευσης των σχολικών κυλικείων
- Από κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες
- Από κάθε άλλη νόμιμη πηγή

Τα βασικά και σταθερά έσοδα των Σ.Ε. είναι οι επιχορηγήσεις των δήμων. Οι επιχορηγήσεις αυτές προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) Οι Κ.Α.Π. είναι δημόσια έσοδα προερχόμενα από ποσοστό του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, ποσοστό του ΦΠΑ, ποσοστό του φόρου επί των τόκων των καταθέσεων και ποσοστό των τελών κυκλοφορίας που η κεντρική διοίκηση κατανέμει στους δήμους της χώρας ανάλογα με τον πληθυσμό τους και

άλλα κριτήρια για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων. Η κατανομή αυτή γίνεται 4 φορές τον χρόνο, περίπου κάθε τρεις μήνες. Οι δήμοι με αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων τους μεταφέρουν τα ποσά αυτά με την μορφή επιχορηγήσεως στα νομικά πρόσωπα των Σ.Ε.

Κατανομή των πιστώσεων

Η κατανομή των εγκεκριμένων πιστώσεων (εσόδων) για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων γίνεται με απόφαση της Σ.Ε. λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των μαθητών, τον αριθμό των τμημάτων και των αιθουσών διδασκαλίας, την ύπαρξη αιθουσών πολλαπλών χρήσεων, τη λειτουργία γυμναστηρίων, βιβλιοθηκών καθώς και την παλαιότητα των κτιρίων και των εγκαταστάσεων. Επίσης λαμβάνονται υπόψη ειδικές γεωγραφικές συνθήκες (υψόμετρο, χαμηλές θερμοκρασίες, απόσταση από έδρα του δήμου κ.ά.) καθώς και οι ιδιαίτερες ανάγκες των σχολικών μονάδων (ειδικά σχολεία, μουσικά σχολεία κ.ά.).

Οικονομική διαχείριση των Σχολικών Επιτροπών

Οι Σ.Ε. δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των δήμων ούτε τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ. και δεν υποχρεούνται σε σύνταξη προϋπολογισμού. Ο νομοθέτης θέλησε να δώσει ευελιξία στην λειτουργία των Σ.Ε. και να μειώσει την γραφειοκρατία ώστε να εξυπηρετούνται ταχύτερα οι σχολικές μονάδες και να υποστηρίζεται η διοικητική τους λειτουργία αποτελεσματικότερα. Έτσι εφαρμόζεται ένα απλοποιημένο λογιστικό σύστημα Εσόδων-Εξόδων που προσομοιάζει με αυτό των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Β κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

Καταχώριση Εσόδων

Κάθε έσοδο που εισπράττεται υπέρ των Σ.Ε. καταγράφεται και εκδίδεται τριπλότυπο εισπραξής(στέλεχος, απόκομμα, πρωτότυπο) αντίστοιχο με το τιμολόγιο πώλησης που εκδίδουν οι επιχειρήσεις. Τα τριπλότυπα εισπραξής καταχωρίζονται στα Έσοδα του βιβλίου Εσόδων-Εξόδων. Ετήσια έσοδα των Σ.Ε. είναι οι εισπράξεις που πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους ανεξάρτητα από τον χρόνο που δημιουργήθηκε το σχετικό δικαίωμα.

Κάθε χρηματικό ποσό που εισπράττεται από την Σ.Ε. κατατίθεται σε λογαριασμό τράπεζας που τηρεί η Σ.Ε. στο όνομά της. Η κατάθεση γίνεται μέσα σε πέντε μέρες από την είσπραξη του ποσού. Η Σ.Ε. διατηρεί βιβλιάριο καταθέσεων-αναλήψεων.

Καταχώριση Εξόδων

Ως έξοδο θεωρείται κάθε δαπάνη που πραγματοποιείται για τις ανάγκες της Σ.Ε. Κάθε δαπάνη για να πληρωθεί πρέπει να συνοδεύεται από το αντίστοιχο παραστατικό (τιμολόγιο αγοράς ή άλλο παραστατικό του Κ.Β.Σ.). Τα τιμολόγια αγοράς, παροχής υπηρεσιών καθώς και οι τριπλότυπες αποδείξεις πληρωμής δαπάνης καταχωρίζονται στα Έξοδα του βιβλίου Εσόδων-Εξόδων. Ετήσια έξοδα των Σ.Ε. είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους ανεξάρτητα από τον χρόνο που δημιουργήθηκε η σχετική υποχρέωση.

Κάθε πληρωμή γίνεται με ανάληψη μετρητών ή μεταφορά χρημάτων ή έκδοση επιταγής από τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί η Σ.Ε. στην τράπεζα και ενεργείται από τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Σ.Ε. ή από άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Διάθεση πιστώσεων στα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας

Η Σ.Ε. με απόφασή της καθορίζει το ποσό που τίθεται στην διάθεση του κάθε Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας και του οικείου διευθυντή για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων. Το ποσό αυτό κατατίθεται σε τραπεζικό λογαριασμό στο όνομα της Σ.Ε. με την προσθήκη του ονόματος της αντίστοιχης σχολικής μονάδας. Ο διευθυντής εξουσιοδοτείται από τον πρόεδρο της Σ.Ε. να διαχειρίζεται τον τραπεζικό λογαριασμό και να αναλαμβάνει χρήματα από αυτόν. Επίσης επιτρέπεται στον διευθυντή του σχολείου να διατηρεί μετρητά μέχρι 500 Ευρώ ή μέχρι 1000 Ευρώ αν πρόκειται για συγκρότημα σχολείων για αντιμετώπιση άμεσων και έκτακτων δαπανών. Έλεγχος οικονομικής διαχείρισης Σ.Ε.

Για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης των Σ.Ε. πρέπει να τηρούνται υποχρεωτικά τα παρακάτω βιβλία:

- Βιβλίο Εσόδων-Εξόδων

- Κατάσταση εισπράξεων-πληρωμών που τηρείται σε κάθε σχολική μονάδα
- Μπλοκ τριπλοτύπων αποδείξεων εισπραξης και μπλοκ τριπλοτύπων αποδείξεων πληρωμής δαπανών (για όσες δαπάνες δεν μπορούν να εκδοθούν τιμολόγια αγοράς ή παροχής υπηρεσιών)

Η Σ.Ε. καταχωρεί μηχανογραφικά κάθε μήνα στο Βιβλίο Εσόδων-Εξόδων τις λογιστικές εγγραφές, αφού αποσταλούν από τις σχολικές μονάδες φωτοτυπία των καταστάσεων εισπράξεων-πληρωμών του μήνα. Έτσι στο τέλος του έτους αφού καταχωρηθούν όλες οι εγγραφές στο βιβλίο ανά κατηγορία εσόδων ή κατηγορία εξόδων εξάγεται ετήσιος συνοπτικός πίνακας απολογισμού οικονομικού έτους. Ο πίνακας απολογισμού πρέπει να είναι ισοσκελισμένος με αναγραφή τυχόν ταμειακού υπολοίπου. Ο πρόεδρος της Σ.Ε. υποβάλλει μέχρι τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους στο διοικητικό συμβούλιο αντίγραφο του βιβλίου Εσόδων-Εξόδων και τον συνοπτικό πίνακα απολογισμού προηγούμενου οικονομικού έτους με όλα τα σχετικά δικαιολογητικά.

Το διοικητικό συμβούλιο της Σ.Ε. προβαίνει στον έλεγχο των στοιχείων και αποφασίζει για την έγκριση της οικονομικής διαχείρισης. Η απόφαση αυτή υπόκειται στην έγκριση από το δημοτικό συμβούλιο του οικείου δήμου.

Επίσης αντίγραφο του βιβλίου Εσόδων-Εξόδων μαζί με τον ετήσιο συνοπτικό πίνακα απολογισμού και τα πρωτότυπα παραστατικά αποστέλλονται και στο Ελεγκτικό Συνέδριο (Υπηρεσία Επιτρόπου) για έλεγχο.

Φορολογική αντιμετώπιση Σχολικών Επιτροπών

Οι Σ.Ε. είναι τα μόνα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος για όλες τις κατηγορίες των εσόδων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του Ν.4467/2017. Υποχρεώνονται όμως σε υποβολή φορολογικών δηλώσεων καθώς και στη διενέργεια νόμιμων κρατήσεων (φόρων και τελών) υπέρ τρίτων για κάθε πληρωμή δαπάνης που κάνουν. Η απόδοση των κρατήσεων διενεργείται εντός των προβλεπομένων προθεσμιών με απευθείας καταβολή στα ταμεία υπέρ των οποίων έγιναν οι κρατήσεις.

Προσωπικό των Σχολικών Επιτροπών

Οι Σ.Ε. δεν έχουν μόνιμο προσωπικό. Η διοικητική υποστήριξή τους γίνεται από τον οικείο δήμο ο οποίος υποχρεώνεται να διαθέτει έναν ή περισσότερους υπαλλήλους μονίμους ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στις Σ.Ε. Συνήθως είναι υπάλληλοι του τμήματος Παιδείας που απασχολούνται με παράλληλα καθήκοντα στις Σ.Ε.

Στις περιπτώσεις που απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις ή ειδικές απαιτήσεις προσλαμβάνονται εξωτερικοί συνεργάτες με σύμβαση έργου και αμείβονται με έκδοση τιμολογίου παροχής υπηρεσιών.

Χρήστες των υπηρεσιών των Σχολικών Επιτροπών

Οι χρήστες των υπηρεσιών και των δράσεων των νομικών προσώπων των Σχολικών Επιτροπών είναι οι μαθητές, οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί και γενικά όλοι οι δημότες και κάτοικοι που έρχονται σε επαφή με τις σχολικές μονάδες του δήμου. Όμως οι ουσιαστικοί και καθημερινοί χρήστες είναι οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς των μαθητών οι οποίοι λαμβάνουν άμεσα τις υπηρεσίες των Σχολικών Επιτροπών, διαπιστώνουν τα προβλήματα και τις ανάγκες των σχολείων και αξιολογούν τις δράσεις και τις δραστηριότητες του νομικού προσώπου.

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας και ειδικά ο διευθυντής της κάθε σχολικής μονάδας είναι οι καθημερινοί και άμεσοι λήπτες των υπηρεσιών των Σχολικών Επιτροπών και αυτοί που εκπροσωπούν τις κοινωνικές ομάδες των μαθητών, των γονέων και των εκπαιδευτικών όχι μόνο στις Σχολικές Επιτροπές αλλά και στο δήμο.

3. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

3.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

Ο Δήμος Αρταίων βρίσκεται γεωγραφικά στο νομό Άρτας, στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Ηπείρου. Διοικητικά υπάγεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τα Ιωάννινα και είναι η πρωτεύουσα του νομού Άρτας.

Επίσης ο Δήμος Αρταίων είναι η έδρα της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας της αιρετής Περιφέρειας Ηπείρου. Είναι ο μεγαλύτερος από τους 4 δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας και ο δεύτερος μεγαλύτερος της Περιφέρειας Ηπείρου μετά το δήμο Ιωαννιτών.

Ο νέος διευρυμένος δήμος Αρταίων προήλθε από την συνένωση των πρώην <<Καποδιστριακών>> δήμων Αρταίων, Αμβρακικού, Βλαχερνών, Ξηροβουνίου και Φιλοθέης σύμφωνα με το Ν.3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> και ξεκίνησε τη λειτουργία του την 1-1-2011. Οι πρώην δήμοι που συνενώθηκαν αποτελούν πλέον τις Δημοτικές Ενότητες του νέου δήμου και τα δημοτικά διαμερίσματα των παλαιών δήμων αποτελούν τις Δημοτικές ή Τοπικές Κοινότητες ανάλογα με τον πληθυσμό τους.

Ο νέος δήμος έχει πληθυσμό 41.814 κατοίκους, 260 υπαλλήλους και ετήσια τακτικά έσοδα 11.241.000 Ευρώ σύμφωνα με τα στοιχεία του 2011 που συγκέντρωσε η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) για λογαριασμό του υπουργείου Εσωτερικών. Έτσι ο δήμος Αρταίων χαρακτηρίστηκε μεσαίος προς μεγάλος. Ο δήμος παρουσιάζει ανομοιογένεια με πολλά ετερόκλητα χαρακτηριστικά γιατί συνυπάρχουν μία αστική ζώνη με αγροτική, ορεινή και παραθαλάσσια περιοχή.

Διοίκηση του δήμου

Τα όργανα διοίκησης του δήμου είναι το δημοτικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και ο δήμαρχος, όπως

προβλέπονται από τον <<Καλλικράτη>> και από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Το Δημοτικό Συμβούλιο του δήμου Αρταίων αποτελείται από 33 μέλη σύμφωνα με τον πληθυσμό του δήμου. Η θητεία του είναι πενταετής και ακολουθεί τη θητεία του δημάρχου. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου είναι διαπαραταξιακό με τον πρόεδρο να εκλέγεται από την πλειοψηφούσα παράταξη. Η θητεία του προεδρείου είναι δύομισι χρόνια.

Τα 3/5 των μελών του δημοτικού συμβουλίου εκλέγονται από το συνδυασμό του επιτυχόντος δημάρχου (πλειοψηφών συνδυασμός) και τα υπόλοιπα 2/5 από τους συνδυασμούς της μειοψηφίας (επιλαχόντες συνδυασμοί). Στο δήμο Αρταίων 20 δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται από τον πλειοψηφών συνδυασμό και οι υπόλοιποι 13 από τους επιλαχόντες συνδυασμούς.

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από το δήμαρχο και τους αντιδήμαρχους. Οι αντιδήμαρχοι ορίζονται από το δήμαρχο για θητεία τουλάχιστον δύομισι ετών και ο αριθμός τους είναι ανάλογος των δημοτικών ενοτήτων του δήμου. Για το δήμο Αρταίων οι αντιδήμαρχοι είναι 6 και έχουν αρμοδιότητες κατά τόπο (ανά δημοτική ενότητα) και καθ' ύλη (ανά τομέα).

Η Οικονομική Επιτροπή αποτελείται από 6-10 μέλη – δημοτικούς συμβούλους ανάλογα με τον αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου και προεδρεύει ο δήμαρχος ή ο οριζόμενος από το δήμαρχο αντιδήμαρχος. Η οικονομική επιτροπή του δήμου Αρταίων αποτελείται από 8 μέλη με πρόεδρο το δήμαρχο. Τρία (3) από τα μέλη της επιτροπής εκλέγονται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής συγκροτείται ακριβώς όπως και η Οικονομική Επιτροπή. Στο δήμο Αρταίων αποτελείται από 8 μέλη με πρόεδρο το δήμαρχο. Τρία (3) από τα μέλη της εκλέγονται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.

Η θητεία των μελών της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής ακολουθεί τη θητεία του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου (δύομισι χρόνια).

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του δήμου Αρταίων

Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία των υπηρεσιών του δήμου αποτυπώνεται στον Ο.Ε.Υ. που συντάχθηκε σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 97 του <<Καλλικράτη>> και τις οδηγίες και τους πρότυπους οργανισμούς που εκπόνησε η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Ο πρώτος Ο.Ε.Υ. του νέου διευρυμένου δήμου Αρταίων περιελάμβανε τις νέες υπηρεσιακές δομές που έπρεπε να δημιουργηθούν για την υποστήριξη των νέων αρμοδιοτήτων του δήμου και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 1948/15-6-2012.

Αργότερα προέκυψε η ανάγκη - λόγω της εφαρμογής στην πράξη του νέου νομοθετικού πλαισίου - αλλαγών στην υπηρεσιακή δομή του δήμου, ώστε να υποστηρίζονται καλύτερα οι λειτουργίες του και να εναρμονίζονται με τους πρότυπους οργανισμούς της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για τους μεσαίους προς μεγάλους δήμους.

Έτσι το 2017 η εκτελεστική επιτροπή του δήμου αποφάσισε αλλαγές και τροποποιήσεις στον Ο.Ε.Υ. οι οποίες εγκρίθηκαν από το δημοτικό συμβούλιο με την απόφαση 423/14-7-2017 και δημοσιεύτηκε ο τροποποιημένος Ο.Ε.Υ. στο ΦΕΚ Β' 3464/4-10-2017.

Ο νέος Ο.Ε.Υ. περιλαμβάνει την παρακάτω διοικητική και υπηρεσιακή δομή του δήμου Αρταίων:

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
3. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας, Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων και Διαφάνειας
4. Νομική Υπηρεσία
5. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
6. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού και Εξυπηρέτησης του Δημότη
7. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων
8. Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

B. ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού, Πληροφορικής και Περιβαλλοντικών Πολιτικών με τρία τμήματα – διοικητικές ενότητες

A. Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Απασχόλησης

B. Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Γ. Τμήμα Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Γ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Διεύθυνση Ανάπτυξης με τρία τμήματα – διοικητικές ενότητες

A. Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης

B. Τμήμα Πολιτιστικής και Τουριστικής Ανάπτυξης

Γ. Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων

Δ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

1. Διεύθυνση Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου που περιλαμβάνει τρία τμήματα – διοικητικές ενότητες

A. Τμήμα Αποκομιδής, Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών που αποτελείται από δύο Γραφεία

B. Τμήμα Πρασίνου που αποτελείται από δύο Γραφεία

Γ. Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

2. Διεύθυνση Πολεοδομίας και Χωροταξίας που περιλαμβάνει ειδικότερα δύο τμήματα – διοικητικές ενότητες

A. Τμήμα Έκδοσης Αδειών Δόμησης

B. Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών και Ελέγχου Κατασκευών

Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

1. Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, Παιδείας και Αθλητισμού που περιλαμβάνει δύο τμήματα – διοικητικές ενότητες

A. Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας και Εθελοντισμού που αποτελείται από δύο Γραφεία

B. Τμήμα Παιδείας, Δια βίου Μάθησης, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς

ΣΤ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει τα παρακάτω τρία τμήματα

A. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης – Ληξιαρχείου

B. Τμήμα Διοίκησης και Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού

Γ. Τμήμα Μισθοδοσίας

2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει τέσσερα τμήματα

A. Τμήμα Προϋπολογισμού και Λογιστηρίου

B. Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας

Γ. Τμήμα Ταμείου

Δ. Τμήμα Προμηθειών και Αποθηκών

3. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει τα παρακάτω τέσσερα τμήματα

A. Τμήμα Συγκοινωνιακών – Κτιριακών Έργων και Μελετών

B. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων, Ηλεκτροφωτισμού και Εξοικονόμησης Ενέργειας

Γ. Τμήμα Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας και Τοπογραφίσεων

Δ. Τμήμα Πολιτικής Προστασίας

4. Διεύθυνση Κ.Ε.Π. που περιλαμβάνει ειδικότερα δύο τμήματα

A. Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών

B. Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του δήμου Αρταίων είναι εγκατεστημένες στις έδρες των δημοτικών ενοτήτων (έδρες των πρώην δήμων), εξυπηρετούν τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες της κάθε δημοτικής ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στις αντίστοιχες διευθύνσεις ή τμήματα των κεντρικών υπηρεσιών του δήμου.

Αποκεντρωμένες υπηρεσίες υπάρχουν στις 4 δημοτικές ενότητες (Αμβρακικού, Βλαχερνών, Ξηροβουνίου και Φιλοθέης) εκτός της δημοτικής ενότητας Αρταίων που είναι η έδρα του δήμου και είναι εγκατεστημένες οι κεντρικές υπηρεσίες.

Έτσι σε κάθε μία από τις προαναφερόμενες 4 δημοτικές ενότητες είναι εγκατεστημένες οι παρακάτω υπηρεσίες:

- Γραφείο Κ.Ε.Π.
- Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
- Γραφείο Περιβάλλοντος
- Γραφείο Συντήρησης Υποδομών
- Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

3.2 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

Μετά τη συνένωση των δήμων της χώρας και τη δημιουργία των 325 νέων <<Καλλικρατικών>> δήμων, ο νόμος 3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> προέβλεπε ευρείες καταργήσεις και συγχωνεύσεις των νομικών προσώπων των δήμων που λειτουργούσαν έως την 31-12-2010. Τα άρθρα 102 και 103 προβλέπουν τα σχετικά με τις καταργήσεις, συγχωνεύσεις και τον αριθμό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που μπορεί να έχει ένας δήμος σε σχέση με τους τομείς αρμοδιοτήτων του, ενώ τα άρθρα 107, 109 και 110 προβλέπουν τα σχετικά με τις συγχωνεύσεις των δημοτικών επιχειρήσεων και τον αριθμό των επιχειρήσεων που

μπορεί να έχει ή να συνιστά ένας δήμος. Αναλυτική περιγραφή των νομικών προσώπων των δήμων έγινε στο Κεφάλαιο 2 της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Στο δήμο Αρταίων μετά την εφαρμογή των συγχωνεύσεων των νομικών προσώπων δημιουργήθηκαν δύο κατηγορίες νομικών προσώπων: Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

1. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου δήμου Αρταίων

Με την απόφαση 126/14-3-2011 του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 634/2011 αποφασίστηκε κατ' εφαρμογή του νόμου 3852/2010 η κατάργηση των δύο νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του δήμου, διότι για δύο συνεχόμενα έτη δεν συνέταξαν προϋπολογισμό και απολογισμό και έτσι κατέστησαν ανενεργά.

- Αποφασίστηκε με την 127/14-3-2011 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 634/2011 η σύσταση ενός νέου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ – ΠΑΙΔΕΙΑΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ>> (Κ.Κ.Μ.Π.Α.Π.) το οποίο προέκυψε από τη συγχώνευση 15 νομικών προσώπων και έχει αρμοδιότητες στους τομείς κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού. Συγκεκριμένα διαχειρίζεται τη λειτουργία των παιδικών και βρεφικών σταθμών του δήμου, των ΚΑΠΗ, του Δημοτικού Ωδείου, της Δημοτικής Πινακοθήκης και του Αθλητικού Κέντρου (Κολυμβητήριο, Κλειστό Γυμναστήριο, Δημοτικό Στάδιο). Επειδή ο δήμος Αρταίων διαθέτει κοινωφελή επιχείρηση δεν μπορεί να συστήσει άλλο Ν.Π.Δ.Δ. στους παραπάνω τομείς αρμοδιοτήτων. Το νομικό πρόσωπο διοικείται από διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από 13 μέλη.

Επίσης συστήθηκαν με το ίδιο ΦΕΚ δύο νέα Ν.Π.Δ.Δ. που είναι οι δύο ενιαίες σχολικές επιτροπές με τις παρακάτω ονομασίες:

- <<ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ>>
- <<ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ>>

- Τέλος συστήθηκε το <<ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ>> με το ΦΕΚ Α' 471/2012 και αρμοδιότητες τη διοίκηση και διαχείριση της ζώνης λιμένα, την εκμετάλλευση των χώρων δικαιοδοσίας του, την εκτέλεση μικρών έργων με αυτεπιστασία, την εκπόνηση κανονισμών χρήσης έργων και εγκαταστάσεων, τη διευκόλυνση ελλιμενισμού σκαφών και πλοίων και την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και νερού σε αυτά. Το νομικό πρόσωπο του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου διοικείται από 9μελές διοικητικό συμβούλιο στο οποίο συμμετέχει και ο προϊστάμενος της οικείας Λιμενικής Αρχής.

Συνολικά στο δήμο Αρταίων δημιουργήθηκαν 4 νέα Ν.Π.Δ.Δ.

2. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δήμου Αρταίων

Τα Ν.Π.Ι.Δ. του δήμου Αρταίων είναι οι δημοτικές επιχειρήσεις που ακολουθούν τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας ανεξάρτητα εάν ο σκοπός τους είναι κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός και κοινωφελής.

- Με την απόφαση 133/14-3-2011 του δημοτικού συμβουλίου (ΦΕΚ Β' 634/2011) αποφασίστηκε η συγχώνευση των 3 κοινωφελών επιχειρήσεων του δήμου Αρταίων και η σύσταση μίας νέας κοινωφελούς επιχείρησης με την επωνυμία <<ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ>> με διακριτικό τίτλο <<ΔΗ.Κ.Ε.Δ.Α.>>. Ο σκοπός ίδρυσης της επιχείρησης είναι η διαμόρφωση και υλοποίηση ενός μακροχρόνιου προγράμματος δράσης στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος με εξαίρεση την καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή των απορριμμάτων, την οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας καθώς και την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής. Η επιχείρηση διοικείται από διοικητικό συμβούλιο αποτελούμενο από 9 μέλη.

Τα Ν.Π.Ι.Δ. του δήμου Αρταίων που διατήρησαν το ρόλο και τη λειτουργία τους και μετά την εφαρμογή του <<Καλλικράτη>> γιατί είχαν συσταθεί στον παλαιό δήμο Αρταίων και δεν συγχωνεύθηκαν σαν μοναδικά νομικά πρόσωπα είναι:

- • Η <<ΑΡΤΑΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Ο.Τ.Α.>> (Α.Δ.Α.Ε. Ο.Τ.Α.) που ιδρύθηκε το 2009 με το ΦΕΚ Β' 273/2009 και δραστηριοποιείται στον τομέα Ανάπτυξης και Παροχής Υπηρεσιών. Επιμέρους δραστηριότητες της εταιρείας είναι η οργάνωση και διαχείριση του εκθεσιακού χώρου του δήμου Αρταίων και η διοργάνωση και εκμετάλλευση της Δημοτικής Εμποροπανήγυρης και της ετήσιας Πανελλήνιας Εμπορικής Έκθεσης Άρτας καθώς επίσης και η διαχείριση – λειτουργία των δημοτικών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων και του Δημοτικού Ραδιοφώνου. Τέλος παρέχει υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου σε φορείς και επιχειρήσεις του νομού Άρτας για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και διαχειρίζεται τα Ευρωπαϊκά προγράμματα που υλοποιεί ο δήμος Αρταίων και τα νομικά του πρόσωπα. Η εταιρεία διοικείται από 9μελές διοικητικό συμβούλιο.
- • Η <<ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΡΤΑΣ>> (Δ.Ε.Υ.Α.Α.) που ιδρύθηκε σε εφαρμογή του Ν.1069/1980 με την απόφαση 31/1981 του δημοτικού συμβουλίου Άρτας, όπως συμπληρώθηκε με την απόφαση 8/1982 του δημοτικού συμβουλίου και επικυρώθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 472/2-7-1982 ΦΕΚ Α/86 και άρχισε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 1984. Η Δ.Ε.Υ.Α.Α. είναι επιχείρηση κοινωφελούς χαρακτήρα με ευρείες αρμοδιότητες στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης, βιολογικού καθαρισμού, ποιότητας νερού, αποχέτευσης όμβριων υδάτων, αντλιοστασίων κ.ά. Εκτελεί σημαντικά και ποικίλα έργα με μεγάλη σημασία για την ποιότητα ζωής των δημοτών. Η Δ.Ε.Υ.Α.Α. διοικείται από διοικητικό συμβούλιο αποτελούμενο από 8 μέλη με πρόεδρο το δήμαρχο Αρταίων και λειτουργεί με κριτήρια ιδιωτικής οικονομίας.

Συνολικά στο δήμο Αρταίων λειτουργούν 3 Ν.Π.Ι.Δ. – Δημοτικές Επιχειρήσεις.

3.3 ΟΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

3.3.1 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η Σχολική Επιτροπή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων συστάθηκε σαν νέο Ν.Π.Δ.Δ. με την απόφαση 129/14-3-2011 του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 634/2011 και προέκυψε από τη συγχώνευση 54 Σχολικών Επιτροπών των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία και δημοτικά) χωρικής αρμοδιότητας των συνενούμενων δήμων, που αποτελούν το νέο δήμο Αρταίων.

Έργο της Σχολικής Επιτροπής (Σ.Ε.) είναι η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του δήμου και γενικά η στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η σύσταση της Σ.Ε. διέπεται από το άρθρο 103 του νόμου 3852/2010 <<Πρόγραμμα Καλλικράτης>> και από τα άρθρα 240 και 243 του νόμου 3463/2006 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων. Η λειτουργία της Σ.Ε. ρυθμίζεται από την Υ.Α. 8440/2011 (ΦΕΚ Β' 318) η οποία τροποποιήθηκε από 2-2-2018 με την Υ.Α. 1940/2018 (ΦΕΚ Β' 310) και την Υ.Α. 5293/2018 (ΦΕΚ Β' 816).

Το νομικό πρόσωπο της Σ.Ε. διοικείται από διοικητικό συμβούλιο αποτελούμενο από 9 μέλη σύμφωνα με την απόφαση 131/2011 του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου τοποθετείται δημοτικός σύμβουλος της πλειοψηφίας και συνήθως επιλέγεται ο αρμόδιος αντιδήμαρχος Παιδείας και Δια βίου Μάθησης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αποτελούν δύο δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας, δύο δημοτικοί σύμβουλοι της μειοψηφίας, ένας δημότης με επαγγελματική εμπειρία πάνω στο αντικείμενο του νομικού προσώπου και υποχρεωτικά δύο διευθυντές σχολικών μονάδων εκ των πέντε αρχαιότερων και ένας εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας.

Οι 3 δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας και ο δημότης ορίζονται από τον πλειοψηφούντα συνδυασμό του δημοτικού συμβουλίου, ενώ οι συνδυασμοί της μειοψηφίας ορίζουν τους 2 δημοτικούς συμβούλους της μειοψηφίας.

Οι 2 διευθυντές σχολικών μονάδων ορίζονται από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας και ο εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων από τον αντίστοιχο σύλλογο.

Μετά τον ορισμό των μελών το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη αυτά τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση του δημάρχου για τις θέσεις αυτές. Στην περίπτωση που οριστεί σαν μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. ο δήμαρχος καθίσταται αυτοδικαίως και Πρόεδρος του διοικητικού της συμβουλίου.

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. ορίζεται με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και λήγει πάντα με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Σήμερα στο Ν.Π.Δ.Δ. της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων ισχύει η απόφαση 232/2017 του δημοτικού συμβουλίου που ορίζει τα μέλη του 9μελούς διοικητικού του συμβουλίου καθώς και τον Πρόεδρό του.

Στη θέση των συγχωνευθέντων σχολικών επιτροπών συστάθηκαν τα <<Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας>> που είναι ένας νέος θεσμός δημοτικής αποκέντρωσης. Σε κάθε σχολείο ή σχολικό συγκρότημα συγκροτήθηκε ένα Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας αποτελούμενο από τρία μέλη. Υποχρεωτικά μετέχει ο διευθυντής του σχολείου που είναι και πρόεδρος του συμβουλίου, ένας εκπρόσωπος του συλλόγου διδασκόντων και ένας εκπρόσωπος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Συγκροτήθηκαν αρχικά 54 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας τα οποία αποτελούν τις αποκεντρωμένες δομές της Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μετά τις αλλαγές στην ανασυγκρότηση των σχολείων ως οργανικές μονάδες (ιδρύσεις, καταργήσεις, συγχωνεύσεις) από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας συγκροτήθηκαν και βρίσκονται σήμερα σε ισχύ τα παρακάτω 52 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας:

Πίνακας 1: Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας εκπαίδευσης δήμου Αρταίων

A/A	Όνομασία Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας	Δημοτική Ενότητα
1	1ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
2	2ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
3	3ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
4	4ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
5	5ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
6	6ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
7	7ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
8	8ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
9	9ου Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας
10	Δημοτικού Σχολείου Κωστακίων	Άρτας
11	Δημοτικού Σχολείου Ανέζας	Αμβρακικού
12	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Ράχης	Αμβρακικού
13	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Ροδαυγής	Ξηροβουνίου
14	Δημοτικού Σχολείου Καμπής	Ξηροβουνίου
15	Δημοτικού Σχολείου Γαβριάς	Αμβρακικού
16	Δημοτικού Σχολείου Αμμοτόπου	Ξηροβουνίου
17	Δημοτικού Σχολείου Αγ. Σπυρίδωνα	Φιλοθέης
18	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Κορφοβουνίου	Βλαχερνών
19	Δημοτικού Σχολείου Αμπελίων Αμμοτόπου	Ξηροβουνίου
20	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Αγ. Αναργύρων	Άρτας
21	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Πολυδρόσου	Αμβρακικού
22	Δημοτικού Σχολείου Κιρκιζατών	Φιλοθέης
23	Δημοτικού Σχολείου Κεραματών	Άρτας
24	Δημοτικού Σχολείου–Νηπιαγωγείου Καλαμιάς	Φιλοθέης
25	Δημοτικού Σχολείου Καλοβάτου	Φιλοθέης
26	Δημοτικού Σχολείου Γραμμενίτσας	Βλαχερνών
27	Δημοτικού Σχολείου Χαλκιάδων	Φιλοθέης
28	Δημοτικού Σχολείου Ελεούσας	Άρτας
29	Δημοτικού Σχολείου Βίγλας	Αμβρακικού
30	1ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
31	2ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
32	3ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
33	4ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
34	5ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
35	6ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
36	7ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας

A/A	Όνομασία Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας	Δημοτική Ενότητα
37	8ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
38	9ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
39	10ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
40	11ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
41	12ου Νηπιαγωγείου Άρτας	Άρτας
42	Νηπιαγωγείου Χαλκιάδων	Φιλοθέης
43	Νηπιαγωγείου Κεραματών	Άρτας
44	Νηπιαγωγείου Ανέζας	Αμβρακικού
45	Νηπιαγωγείου Χανοπούλου	Βλαχερνών
46	Νηπιαγωγείου Αγ. Σπυρίδωνα	Φιλοθέης
47	Νηπιαγωγείου Καλοβάτου	Φιλοθέης
48	Νηπιαγωγείου Καμπής	Ξηροβουνίου
49	Νηπιαγωγείου Κωστακίων	Άρτας
50	Νηπιαγωγείου Ελεούσας	Άρτας
51	Νηπιαγωγείου Γραμμενίτσας	Βλαχερνών
52	1ου Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Άρτας	Άρτας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018.

Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Σ.Ε. γίνεται από το Τμήμα Παιδείας, Δια βίου Μάθησης, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς οι υπάλληλοι του οποίου απασχολούνται με παράλληλα καθήκοντα στη Σχολική Επιτροπή ενώ η λογιστική, φορολογική και ελεγκτική υποστήριξη από εξωτερικό λογιστικό γραφείο με σύμβαση έργου.

Η Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στεγάζεται στο δημαρχιακό κατάστημα του δήμου Αρταίων στα γραφεία του τμήματος Παιδείας, Δια βίου Μάθησης, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς και οι συνεδριάσεις του διοικητικού της συμβουλίου διεξάγονται στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων.

3.3.2 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η Σχολική Επιτροπή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων συστάθηκε με την απόφαση 130/14-3-2011 του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων (ΦΕΚ Β' 634/2011) σαν Ν.Π.Δ.Δ. και προέκυψε από τη συγχώνευση 17 Σχολικών Επιτροπών των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

(Γυμνάσια, Λύκεια, ΕΠΑ.Λ, Εργαστηριακά Κέντρα, Μουσικό σχολείο, Ειδικό Γυμνάσιο – Λύκειο) χωρικής αρμοδιότητας των συνενομένων δήμων, που αποτελούν το νέο δήμο Αρταίων.

Έργο της Σχολικής Επιτροπής (Σ.Ε.) είναι η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δήμου και γενικά η στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η σύσταση και η λειτουργία της διέπεται από το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο που διέπεται και η Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η διοίκηση του νομικού προσώπου της Σ.Ε. ασκείται από διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από 11 μέλη σύμφωνα με την απόφαση 132/2011 του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων. Στο διοικητικό συμβούλιο μετέχουν τρεις δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας, δύο δημοτικοί σύμβουλοι της μειοψηφίας, δύο δημότες με επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο του νομικού προσώπου, δύο διευθυντές σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκ των πέντε αρχαιότερων, ένας εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας και ένας εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων πάλι κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας.

Οι 3 δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας και οι 2 δημότες ορίζονται από τον πλειοψηφούντα συνδυασμό του δημοτικού συμβουλίου, ενώ οι 2 δημοτικοί σύμβουλοι της μειοψηφίας ορίζονται από τους συνδυασμούς της μειοψηφίας.

Οι 2 διευθυντές σχολικών μονάδων ορίζονται από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας, ο εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων από τον αντίστοιχο σύλλογο και ο εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων από την αντίστοιχη μαθητική κοινότητα.

Μετά τον ορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη αυτά τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση του δημάρχου για τις θέσεις αυτές. Συνήθως Πρόεδρος της Σ.Ε. επιλέγεται δημοτικός σύμβουλος της πλειοψηφίας. Όταν όμως οριστεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. ο

δήμαρχος αυτός καθίσταται αυτοδικαίως και Πρόεδρος του διοικητικού της συμβουλίου.

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και λήγει πάντα με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που είναι σήμερα σε ισχύ είναι η 233/2017 η οποία ορίζει τα μέλη του 11μελούς διοικητικού συμβουλίου της Σ.Ε. και τον Πρόεδρό της καθώς και τη θητεία των μελών αυτών.

Στη θέση των συγχωνευθέντων σχολικών επιτροπών συστάθηκαν τα <<Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας>> που είναι οι αποκεντρωμένες δομές της Σ.Ε. δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκροτήθηκαν αρχικά 17 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας που αποτελούνται από πέντε μέλη. Πρόεδρος του συμβουλίου είναι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας και μετέχουν δύο εκπρόσωποι του συλλόγου διδασκόντων, ένας εκπρόσωπος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων και ένας εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας του σχολείου. Στην περίπτωση συγκροτήματος σχολείων, στο 5μελές συμβούλιο μετέχουν υποχρεωτικά οι διευθυντές των σχολείων που αποτελούν το σχολικό συγκρότημα και μειώνονται αντίστοιχα οι εκπρόσωποι των συλλόγων διδασκόντων. Σήμερα μετά την ανασυγκρότηση των οργανικών μονάδων των σχολείων από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας συγκροτήθηκαν και βρίσκονται σε ισχύ τα παρακάτω 16 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας:

Πίνακας 2: Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας εκπαίδευσης δήμου Αρταίων

A/A	Όνομασία Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας	Δημοτική Ενότητα
1	1ου Γυμνασίου-Λυκείου Άρτας	Άρτας
2	3ου Γυμνασίου-Λυκείου Άρτας	Άρτας
3	4ου Γυμνασίου-Λυκείου Άρτας	Άρτας
4	2ου Γυμνασίου Άρτας	Άρτας
5	2ου Λυκείου Άρτας	Άρτας
6	5ου Γυμνασίου Άρτας	Άρτας
7	Γυμνασίου Ανέζας	Αμβρακικού
8	Λυκείου Ανέζας	Αμβρακικού
9	Γυμνασίου Κωστακίων	Άρτας
10	Γυμνασίου Φιλοθέης	Φιλοθέης
11	Γυμνασίου Γραμμενίτσας	Βλαχερνών
12	Μουσικού Σχολείου Άρτας	Φιλοθέης
13	Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Άρτας	Άρτας
14	1ου Εργαστηριακού Κέντρου Άρτας	Άρτας
15	ΕΠΑ.Λ-Ι.Ε.Κ. Άρτας	Άρτας
16	Εσπερινού Γυμνασίου-Εσπερινού Λυκείου-Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. Άρτας	Άρτας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018.

Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Σ.Ε. δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ασκείται όπως και στη Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από το Τμήμα Παιδείας, Δια βίου Μάθησης, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς του δήμου Αρταίων και οι υπάλληλοί του απασχολούνται με παράλληλα καθήκοντα στη Σχολική Επιτροπή. Η φορολογική και λογιστική υποστήριξη του νομικού προσώπου παρέχεται από το ίδιο εξωτερικό λογιστικό γραφείο που υποστηρίζει και το νομικό πρόσωπο της Σ.Ε. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η έδρα της Σ.Ε. δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βρίσκεται στο δημαρχιακό κατάστημα του δήμου Αρταίων στα γραφεία του τμήματος Παιδείας, Δια βίου Μάθησης, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς και το διοικητικό της συμβούλιο συνεδριάζει στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων.

3.3.3 ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

3.3.3.1 ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τα δύο νομικά πρόσωπα των Σχολικών Επιτροπών που δημιουργήθηκαν με την εφαρμογή του <<Καλλικράτη>> το 2011 αποτελούν τη διάδοχη κατάσταση των παλαιών Σχολικών Επιτροπών τόσο ως προς τα δικαιώματα όσο και ως προς τις υποχρεώσεις τους. Με τη δημιουργία των νέων νομικών προσώπων αλλάζει ο τρόπος διοίκησης και λειτουργίας τους. Πλέον έχουμε ένα οργανωμένο πλαίσιο διοίκησης βασισμένο στη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου, όπως όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου. Αφήνουμε πίσω την αναχρονιστική διοίκηση της σχολικής μονάδας με επιτροπή και προχωράμε σε διοίκηση όλων των σχολικών μονάδων με ισότιμο τρόπο μέσα από τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου.

Το πολυπρόσωπο αυτό όργανο αποτελούμενο από αιρετούς, δημότες, εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές αντιπροσωπεύει όλη την τοπική κοινωνία και απαιτείται η συνεργασία όλων για την καλύτερη και ισότιμη διοικητική υποστήριξη των σχολείων.

Οι παλαιές Σ.Ε. λειτουργούσαν στα πλαίσια της σχολικής μονάδας και κάθε μία δρούσε με τον δικό της τρόπο ανάλογα με τις ικανότητες, τις γνώσεις και τη διάθεση για προσφορά των μελών της και ειδικά του διευθυντή του σχολείου. Με τις νέες ενιαίες Σ.Ε. ο δήμος αποκτά τον πραγματικό έλεγχο της λειτουργίας των σχολείων και έχει την ευθύνη για την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της καθημερινής σχολικής ζωής.

Το αποφασιστικό όργανο διοίκησης των ενιαίων Σ.Ε. όπως προαναφέραμε είναι το διοικητικό συμβούλιο και ο πρόεδρός του. Όμως σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή συγκροτήματος έχουμε τις αποκεντρωμένες δομές των <<Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας>> με πολύ σημαντικό ρόλο αν και δεν έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες. Τα συμβούλια αυτά έχουν εισηγητικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες (διατύπωση προτάσεων, απόψεων και γνώμης) προς τις ενιαίες Σ.Ε.

Τα όργανα αυτά βρίσκονται πιο κοντά στα προβλήματα της σχολικής μονάδας, γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του σχολείου και οι προτάσεις τους είναι σημαντικές για την καλύτερη λειτουργία της σχολικής καθημερινότητας. Επιπλέον έχουν τη

δυνατότητα να διαχειρίζονται τα χρηματικά ποσά που τους διαθέτει η Σ.Ε. για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας πάντα όμως υπό την επίβλεψη της Σ.Ε.

3.3.3.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Το <<κεντρικό>> πρόβλημα λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών όλων των δήμων, είναι διαχρονικά η διαχείριση των περιορισμένων πόρων (εσόδων) και η κατανομή τους με τον καλύτερο (βέλτιστο) δυνατό τρόπο. Η λύση του προβλήματος δεν είναι μαθηματική γιατί υπεισέρχονται παράγοντες κοινωνικοί, εκπαιδευτικοί, οικονομικοί, ανθρωπιστικοί, τοπικοί, αλλά και πολιτικοί, που αναγκάζουν να γίνεται προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος με εμπειρικές μεθόδους που εμπεριέχουν ποιοτικά στοιχεία.

Η κατανομή των πιστώσεων των Σ.Ε στις σχολικές μονάδες, που προβλέπεται από τη νομοθεσία με διάφορα ποσοτικά κριτήρια, δεν έχει εξειδικευτεί με συγκεκριμένο αλγόριθμο και αφήνει στην διοίκηση των Σ.Ε. την διακριτική ευχέρεια να κατανέμουν και να διαθέτουν τις πιστώσεις τους όπως αυτές θεωρούν καλύτερα.

Στις Σχολικές Επιτροπές του δήμου Αρταίων από το 2011 που συστάθηκαν μέχρι σήμερα έχουν εφαρμοστεί διάφοροι τρόποι κατανομής και διάθεσης των πιστώσεων στις σχολικές μονάδες.

α) Την δημοτική περίοδο 2011-2014 και συγκεκριμένα τη διετία **2011-2012** οι εμπλεκόμενοι στη διοίκηση των Σ.Ε. μετά από προτάσεις των διευθύνσεων εκπαίδευσης κατένειμαν τις διαθέσιμες πιστώσεις στις σχολικές μονάδες ανάλογα με το μέγεθος, τον αριθμό των μαθητών, τον αριθμό των τμημάτων και των αιθουσών διδασκαλίας και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε σχολείου. Ακολούθησαν δηλαδή το γράμμα του νόμου και εφάρμοσαν την οικονομική αποκέντρωση των σχολικών μονάδων αφήνοντας τα νεοσυσταθέντα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας να διαχειριστούν τα χρηματικά ποσά που τους διατέθηκαν.

Παρατηρήθηκαν όμως δυσλειτουργίες, παράπονα για μη ισότιμη κατανομή των πόρων, επιλεκτική μεταχείριση ορισμένων σχολικών μονάδων, φαινόμενα κακοδιαχείρισης από ορισμένα συμβούλια και διευθυντές σχολείων και τελικά οι λειτουργικές ανάγκες των σχολείων δεν καλύπτονταν επαρκώς. Ουσιαστικά

εφαρμόστηκε το σύστημα λειτουργίας των παλαιών σχολικών επιτροπών των σχολείων με μεγαλύτερη γραφειοκρατία.

Τη διετία **2013-2014** η διοίκηση των Σ.Ε αποφάσισε να αναλάβει όλες τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων ειδικά στις τομείς της θέρμανσης, ύδρευσης, τηλεφωνίας καθώς και των αναλώσιμων υλικών των σχολείων όπως γραφική ύλη, χαρτικά, μελάνια εκτυπωτών κ.ά. και να κατανείμει στις σχολικές μονάδες ένα μικρό χρηματικό ποσό για την κάλυψη μικροεξόδων και έκτακτων δαπανών.

β) Τη δημοτική περίοδο **2014-2018** με την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών και τον ορισμό από το δημοτικό συμβούλιο νέας διοίκησης στις Σχολικές Επιτροπές εφαρμόστηκε κεντρική οικονομική διαχείριση των πιστώσεων των Σ.Ε.

Σύμφωνα με τον τρόπο αυτό οι Σ.Ε. δεν κατανέμουν τις πιστώσεις τους στις σχολικές μονάδες, αλλά τις διαχειρίζονται κεντρικά. Τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας αφού διαπιστώσουν τις ανάγκες και τα προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία των σχολείων προωθούν τα αιτήματα και τις εισηγήσεις τους προς τις αντίστοιχες Σ.Ε.

Οι Σ.Ε. χρησιμοποιώντας ίδια μέσα, δηλαδή τις υλικοτεχνικές υποδομές και το τεχνικό προσωπικό του δήμου υποστηρίζουν, επισκευάζουν και συντηρούν τις υποδομές των σχολικών μονάδων. Όταν δεν επαρκεί το προσωπικό του δήμου προσλαμβάνουν εξωτερικούς συνεργάτες με ανάθεση έργου ή παροχή υπηρεσίας (ηλεκτρολόγοι, υδραυλικοί, ξυλουργοί, σιδηρουργοί, ελαιοχρωματιστές, συντηρητές καυστήρων, τεχνικοί υπολογιστών κ.ά.). Επίσης οι Σ.Ε. προμηθεύονται τα αναλώσιμα υλικά και τα εποπτικά μέσα των σχολείων από προμηθευτές της επιλογής τους και τέλος πληρώνουν τους λογαριασμούς των οργανισμών κοινής ωφελείας των σχολείων καθώς και τις δαπάνες θέρμανσης και γενικά κάθε δαπάνη που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων. Έτσι οι πιστώσεις κατανέμονται στα σχολεία, αλλά η διαχείρισή τους γίνεται από τη διοίκηση των Σ.Ε.

Με την κεντρική οικονομική διαχείριση των πιστώσεων γίνεται προσπάθεια συμπίεσης του κόστους αγοράς υλικών και παροχής υπηρεσιών, αλλά και καλύτερης εξυπηρέτησης των σχολείων. Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας και το συμβούλιο δεν ασχολούνται καθόλου με τη διοικητική υποστήριξη πλην της καταγραφής των αναγκών και την ενημέρωση της αντίστοιχης Σ.Ε.

Έχουν προταθεί επίσης, από τους εμπλεκόμενους στη διοίκηση των Σ.Ε. αλλά και από τη διοίκηση της εκπαίδευσης διάφορες παραλλαγές των δύο ακραίων τρόπων κατανομής των πιστώσεων στις σχολικές μονάδες όπως είναι η μεικτή οικονομική διαχείριση. Σύμφωνα με αυτήν οι Σ.Ε. διαχειρίζονται τους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας των σχολικών μονάδων και τις δαπάνες θέρμανσης καθώς και κάθε δαπάνη πάγιου εξοπλισμού των σχολείων. Οι υπόλοιπες πιστώσεις που αφορούν τις καθημερινές λειτουργικές ανάγκες κατανέμονται στις σχολικές μονάδες και τη διαχείρισή τους αναλαμβάνουν τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας. Η κατανομή μπορεί να γίνει με ποσοτικά και άλλα κριτήρια που θα αποφασίσουν οι διοικήσεις των Σ.Ε.

Στο πλαίσιο της έρευνας της παρούσας διπλωματικής θα διερευνηθούν οι απόψεις των μελών των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας για την οικονομική διαχείριση και τους τρόπους κατανομής των πιστώσεων των Σ.Ε.

Οι πιστώσεις – έσοδα των Σ.Ε. του δήμου Αρταίων είναι της τάξεως των 500.000 Ευρώ για κάθε νομικό πρόσωπο και η διαχείρισή τους καθώς και η κατανομή τους απαιτεί υπευθυνότητα, διαφάνεια, γνώσεις, σεβασμό στο δημόσιο χρήμα και ισότιμη και δίκαιη κατανομή των πόρων στις σχολικές μονάδες. Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι ετήσιοι οικονομικοί απολογισμοί για τα έτη 2015, 2016 και 2017 κάθε Σχολικής Επιτροπής του δήμου Αρταίων:

Πίνακας 3: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Οικονομικοί απολογισμοί χρήσεων 2015, 2016, 2017

ΕΣΟΔΑ	Ποσά χρήσεων (Ευρώ)		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	68.440,91	82.768,82	64.941,99
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	271.794,20	319.582,72	298.144,68
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	14.750,00	19.950,00	20.000,00
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	84.924,30	84.462,53	98.520,36
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	47.597,10	27.862,02	19.103,75
Λοιπά έσοδα	2.753,33	2.138,89	3.970,42
Σύνολο Εσόδων	490.259,84	536.764,98	504.681,20
ΕΞΟΔΑ	Ποσά χρήσεων (Ευρώ)		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	252,76	75,00	-
Αμοιβές τρίτων	133.470,84	137.504,54	120.537,17
Θέρμανση	45.557,52	49.760,78	56.384,13
Λοιπές δαπάνες	64.834,01	107.550,98	186.393,49
Παροχές τρίτων	66.546,95	76.558,03	61.906,63
Συντηρήσεις - Επισκευές	85.502,56	95.805,85	38.813,12
Κρατήσεις	-	2.227,81	1.318,35
Σύνολο Εξόδων	396.164,64	469.482,99	465.352,89
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	11.326,38	2.340,00	1.696,00
Υπόλοιπο εις νέο	82.768,82	64.941,99	37.632,31

Πηγή: Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου 7/2018, 2/2017, 27/2016.

Πίνακας 4: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Ανάλυση κοινού μεγέθους των απολογισμών ως προς τα συνολικά έσοδα κάθε χρήσης

ΕΣΟΔΑ	% Ποσοστό Συνολικών Εσόδων		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	13,96%	15,42%	12,87%
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	55,44%	59,54%	59,08%
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	3,01%	3,72%	3,96%
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	17,32%	15,74%	19,52%
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	9,71%	5,19%	3,79%
Λοιπά έσοδα	0,56%	0,40%	0,79%
Σύνολο Εσόδων	100,00%	100,00%	100,00%
ΕΞΟΔΑ	% Ποσοστό Συνολικών Εσόδων		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	0,05%	0,01%	0,00%
Αμοιβές τρίτων	27,22%	25,62%	23,88%
Θέρμανση	9,29%	9,27%	11,17%
Λοιπές δαπάνες	13,22%	20,04%	36,93%
Παροχές τρίτων	13,57%	14,26%	12,27%
Συντηρήσεις - Επισκευές	17,44%	17,85%	7,69%
Κρατήσεις	0,00%	0,42%	0,26%
Σύνολο Εξόδων	80,81%	87,47%	92,21%
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	2,31%	0,44%	0,34%
Υπόλοιπο εις νέο	16,88%	12,10%	7,46%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Πίνακας 5: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - % Μεταβολή των μεγεθών του απολογισμού ανά έτος. Έτος βάσης: 2015

ΕΣΟΔΑ	% Μεταβολή του έτους βάσης		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	100,00%	120,93%	94,89%
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	100,00%	117,58%	109,70%
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	100,00%	135,25%	135,59%
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	100,00%	99,46%	116,01%
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	100,00%	58,54%	40,14%
Λοιπά έσοδα	100,00%	77,68%	144,20%
Σύνολο Εσόδων	100,00%	109,49%	102,94%
ΕΞΟΔΑ	% Μεταβολή του έτους βάσης		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	100,00%	29,67%	0,00%
Αμοιβές τρίτων	100,00%	103,02%	90,31%
Θέρμανση	100,00%	109,23%	123,76%
Λοιπές δαπάνες	100,00%	165,89%	287,49%
Παροχές τρίτων	100,00%	115,04%	93,03%
Συντηρήσεις - Επισκευές	100,00%	112,05%	45,39%
Κρατήσεις	-	-	-
Σύνολο Εξόδων	100,00%	118,51%	117,46%
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	100,00%	20,66%	14,97%
Υπόλοιπο εις νέο	100,00%	78,46%	45,47%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Πίνακας 6: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Οικονομικοί απολογισμοί χρήσεων 2015, 2016, 2017

ΕΣΟΔΑ	Ποσά χρήσεων (Ευρώ)		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	55.682,55	71.464,78	102.929,63
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	235.572,34	225.000,00	224.130,72
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	14.840,00	52.900,00	60.000,00
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	45.369,19	47.488,62	59.002,61
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	29.696,50	39.627,90	21.868,57
Λοιπά έσοδα	887,79	290,72	2.774,50
Σύνολο Εσόδων	382.048,37	436.772,02	470.706,03
ΕΞΟΔΑ	Ποσά χρήσεων (Ευρώ)		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	415,10	73,80	-
Αμοιβές τρίτων	68.146,24	69.402,31	56.073,12
Θέρμανση	46.811,82	36.488,42	51.489,17
Λοιπές δαπάνες	49.306,50	90.704,12	206.432,94
Παροχές τρίτων	38.552,18	54.390,99	45.469,41
Συντηρήσεις - Επισκευές	93.692,14	74.878,93	40.655,30
Κρατήσεις	-	2.593,59	2.237,17
Έξοδα εκδηλώσεων	7.403,610	3.320,23	1.325,80
Σύνολο Εξόδων	304.327,59	331.852,39	403.682,91
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	6.256,00	1.990,00	4.475,00
Υπόλοιπο εις νέο	71.464,78	102.929,63	62.548,12

Πηγή: Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου 5/2018, 3/2017, 7/2016.

Πίνακας 7: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - Ανάλυση κοινού μεγέθους των απολογισμών ως προς τα συνολικά έσοδα κάθε χρήσης

ΕΣΟΔΑ	% Ποσοστό Συνολικών Εσόδων		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	14,57%	16,36%	21,87%
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	61,66%	51,51%	47,62%
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	3,88%	12,11%	12,75%
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	11,88%	10,87%	12,53%
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	7,77%	9,07%	4,65%
Λοιπά έσοδα	0,23%	0,07%	0,59%
Σύνολο Εσόδων	100,00%	100,00%	100,00%
ΕΞΟΔΑ	% Ποσοστό Συνολικών Εσόδων		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	0,11%	0,02%	0,00%
Αμοιβές τρίτων	17,84%	15,89%	11,91%
Θέρμανση	12,25%	8,35%	10,94%
Λοιπές δαπάνες	12,91%	20,77%	43,86%
Παροχές τρίτων	10,09%	12,45%	9,66%
Συντηρήσεις - Επισκευές	24,52%	17,14%	8,64%
Κρατήσεις	0,00%	0,59%	0,48%
Έξοδα εκδηλώσεων	1,94%	0,76%	0,28%
Σύνολο Εξόδων	79,66%	75,98%	85,76%
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	1,64%	0,46%	0,95%
Υπόλοιπο εις νέο	18,71%	23,57%	13,29%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Πίνακας 8: ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ - % Μεταβολή των μεγεθών του απολογισμού ανά έτος. Έτος βάσης: 2015

ΕΣΟΔΑ	% Μεταβολή του έτους βάσης		
	2015	2016	2017
Υπόλοιπο προηγ. Έτους	100,00%	128,34%	184,85%
Επιχορηγήσεις από την Κεντρική Διοίκηση	100,00%	95,51%	95,14%
Επιχορηγήσεις από Δήμο Αρταίων	100,00%	356,47%	404,31%
Επιχορηγήσεις Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.	100,00%	104,67%	130,05%
Έσοδα από προσόδους σχολικής περιουσίας	100,00%	133,44%	73,64%
Λοιπά έσοδα	100,00%	32,75%	312,52%
Σύνολο Εσόδων	100,00%	114,32%	123,21%
ΕΞΟΔΑ	% Μεταβολή του έτους βάσης		
	2015	2016	2017
Αγορές παγίων	100,00%	17,78%	0,00%
Αμοιβές τρίτων	100,00%	101,84%	82,28%
Θέρμανση	100,00%	77,95%	109,99%
Λοιπές δαπάνες	100,00%	183,96%	418,67%
Παροχές τρίτων	100,00%	141,08%	117,94%
Συντηρήσεις - Επισκευές	100,00%	79,92%	43,39%
Κρατήσεις	-	-	-
Έξοδα εκδηλώσεων	100,00%	44,85%	17,91%
Σύνολο Εξόδων	100,00%	109,04%	132,65%
Πιστώσεις σε σχολικές μονάδες στο τρέχον έτος	100,00%	31,81%	71,53%
Υπόλοιπο εις νέο	100,00%	144,03%	87,52%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από τους πίνακες των οικονομικών απολογισμών των δύο Σχολικών Επιτροπών για τις χρήσεις 2015, 2016, 2017 δημιουργήσαμε τους πίνακες κοινού μεγέθους με βάση τα ετήσια Συνολικά Έσοδα και τους πίνακες ετήσιας μεταβολής των μεγεθών του απολογισμού παίρνοντας ως έτος βάσης το 2015.

Οι πίνακες κοινού μεγέθους μας επιτρέπουν να συγκρίνουμε τα μεγέθη των απολογισμών με βάση το <<κοινό μέγεθος>> Συνολικά Έσοδα που θεωρείται το κυριότερο και βασικότερο μέγεθος γιατί εκφράζει τους πόρους – πιστώσεις που έχουν στη διάθεσή τους οι Σχολικές Επιτροπές. Το μέγεθος αυτό είναι το αντίστοιχο του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων.

Οι πίνακες ετήσιας μεταβολής των μεγεθών του απολογισμού δείχνουν τη διαχρονική εξέλιξη των διαφόρων κατηγοριών εσόδων και εξόδων και μας επιτρέπουν να κάνουμε συγκρίσεις και να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα.

Από την ανάλυση των παραπάνω πινάκων παρατηρούμε τα εξής:

- Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων των Σχολικών Επιτροπών προέρχεται από τις επιχορηγήσεις του κράτους. Στη Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης το ποσοστό των κρατικών επιχορηγήσεων ως προς τα συνολικά έσοδα είναι 55,44% το 2015, 59,54% το 2016 και 59,08% το 2017. Στη Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 61,66%, 51,51% και 47,62%. Φαίνεται καθαρά η άμεση οικονομική εξάρτηση των Σχολικών Επιτροπών από την Κεντρική Διοίκηση.
- Ένα μεγάλο μέρος των εξόδων προέρχεται από τις δαπάνες Θέρμανσης και τους λογαριασμούς κοινής ωφελείας (Παροχές τρίτων). Στην Α/θμια Εκπαίδευση τα έξοδα Θέρμανσης ως ποσοστό των συνολικών εσόδων είναι 9,29% το 2015, 9,27% το 2016 και 11,17% το 2017. Οι Παροχές τρίτων είναι αντίστοιχα 13,57%, 14,26% και 12,27%. Στην Β/θμια Εκπαίδευση τα έξοδα Θέρμανσης ως ποσοστό των συνολικών εσόδων είναι 12,25% το 2015, 8,35% το 2016 και 10,94% το 2017. Οι Παροχές τρίτων ως ποσοστό των συνολικών εσόδων είναι αντίστοιχα 10,09%, 12,45% και 9,66%. Παρατηρούμε επίσης την εκτόξευση των Λοιπών δαπανών το 2017 με αντίστοιχη μείωση των εξόδων Συντηρήσεων και Επισκευών. Στις Λοιπές δαπάνες περιλαμβάνονται μικρές συντηρήσεις και μικροεπισκευές σε σχολικές μονάδες τις οποίες αναλαμβάνουν με ανάθεση ελεύθεροι επαγγελματίες, ενώ οι δαπάνες της κατηγορίας Συντηρήσεις – Επισκευές αφορούν εκτεταμένες εργασίες σχολείων που αναλαμβάνονται με εργολαβίες μεγαλύτερων ποσών που τις διεξάγει ο δήμος Αρταίων. Φαίνεται καθαρά η πολιτική του δήμου για τόνωση της τοπικής αγοράς και των μικρομεσαίων επαγγελματιών.
- Οι πιστώσεις προς τις σχολικές μονάδες τόσο της Α/θμιας όσο και της Β/θμιας εκπαίδευσης μειώνονται κατά πολύ τα έτη 2016 και 2017, το οποίο σημαίνει ότι οι Σχολικές Επιτροπές αναλαμβάνουν πλήρως τη λειτουργική υποστήριξη των σχολείων

- Παρατηρείται στην Α/θμια εκπαίδευση αύξηση των επιχορηγήσεων του κράτους κατά 17,58% το 2016 και 9,70% το 2017 σε σχέση με το 2015. Αντίθετα έχουμε μείωση των κρατικών επιχορηγήσεων στην Β/θμια εκπαίδευση κατά 4,49% το 2016 και 4,86% το 2017 σε σχέση με το 2015. Ουσιαστικά οι κρατικές επιχορηγήσεις είναι περίπου σταθερές ανά έτος. Αυτό που αλλάζει είναι η κατανομή τους ανά βαθμίδα εκπαίδευσης από τη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας του δήμου Αρταίων, ανάλογα με τις τρέχουσες ανάγκες.
- Τα συνολικά έξοδα στην Α/θμια εκπαίδευση αποτελούν ως ποσοστό των συνολικών εσόδων το 80,81% το 2015, το 87,47% το 2016 και το 92,21% το 2017. Επίσης έχουμε αυξητική τάση των συνολικών εξόδων κατά 18,51% το 2016 και 17,46% το 2017 σε σχέση με το 2015. Στην Β/θμια εκπαίδευση το ποσοστό των συνολικών εξόδων ως προς τα συνολικά έσοδα είναι 79,66% το 2015, 75,98% το 2016 και 85,76% το 2017. Η αύξηση των συνολικών εξόδων αντίστοιχα είναι 9,04% το 2016 και 32,65% το 2017. Παρατηρούμε δηλαδή μεγαλύτερη αύξηση των εξόδων σε σχέση με τα έσοδα ειδικά το 2017, το οποίο οφείλεται στις αυξημένες ανάγκες των σχολικών μονάδων.
- Το υπόλοιπο εις νέο το οποίο είναι τα ταμειακά διαθέσιμα διατηρείται σε ποσοστό των συνολικών εσόδων αρκετά υψηλό. Τα ποσά αυτά παραμένουν στο ταμείο των Σχολικών Επιτροπών και δεν διατίθενται στα σχολεία. Χρησιμοποιούνται για έκτακτες ανάγκες, καθυστερήσεις στην απόδοση των επιχορηγήσεων και γενικά θεωρούνται <<μαξιλάρι>> ασφαλείας το οποίο επιτρέπει την ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων σε καθεστώς κρίσεων.

Η προσεκτική μελέτη των πινάκων των απολογισμών των Σχολικών Επιτροπών μας οδηγεί στην εξαγωγή συμπερασμάτων και είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των διοικητικών συμβουλίων των Σχολικών Επιτροπών, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί κατάλληλα για την παραγωγή και διαμόρφωση πολιτικής της δημοτικής αρχής στον τομέα της παιδείας.

3.3.4 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Οι Σχολικές Επιτροπές του δήμου Αρταίων αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα λειτουργίας με τις σχολικές επιτροπές των άλλων δήμων της χώρας, ειδικά με αυτούς που έχουν κοινά ανθρωπογεωγραφικά χαρακτηριστικά και ίδιο περίπου μέγεθος.

Οι νέες Σ.Ε. σαν καινούργιος θεσμός – δημιουργήθηκαν το 2011 – αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν προβλήματα νομικά, οργανωτικά, οικονομικά και προβλήματα νοοτροπίας και κουλτούρας.

Οι Σ.Ε. παρεμβάλλονται μεταξύ κεντρικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης και διευθύνσεων εκπαίδευσης. Δεν ανήκουν στην εκπαιδευτική ιεραρχία, αλλά στο διοικητικό τους συμβούλιο συμμετέχουν εκπαιδευτικοί (διευθυντές σχολείων), ούτε είναι διοικητική μονάδα των δήμων αλλά αυτόνομα νομικά πρόσωπα που τον πρόεδρό τους όμως ορίζει μέσω του δημοτικού συμβουλίου η δημοτική αρχή. Θεωρούνται λοιπόν εκ της φύσεώς τους ιδιότυπα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι:

- **Νομικά** λόγω κατακερματισμού της νομοθεσίας και της μη κωδικοποίησής της. Εκτός του ιδρυτικού νόμου 3852/2010 και των υπουργικών αποφάσεων που καθορίζουν τη λειτουργία των Σ.Ε. εμπλέκεται ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων καθώς και διάσπαρτοι νόμοι, προεδρικά διατάγματα, εγκύκλιοι, υπουργικές αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις δικαστηρίων που ρυθμίζουν επιμέρους θέματά τους. Αποτέλεσμα είναι πολλές φορές να μην εφαρμόζεται η νομοθεσία ή να εφαρμόζεται πλημμελώς λόγω άγνοιας.
- **Οργανωτικά και διοικητικά**, διότι η διοίκηση ενός νομικού προσώπου που δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση πολλών και διάσπαρτων μικρότερων νομικών οντοτήτων απαιτεί γνώσεις, εμπειρία και διοικητικές ικανότητες των διοικούντων, που πολλές φορές δεν έχουν.

Επίσης η οργάνωση των νέων ενιαίων Σ.Ε. χωρίς πρόβλεψη μόνιμου προσωπικού απαιτεί συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων και κουλτούρα συναίνεσης και διαλόγου. Δήμος – Διευθύνσεις Εκπαίδευσης – Συμβούλια Σχολικών Κοινοτήτων πρέπει να βρίσκονται σε κοινό βηματισμό για να μπορούν οι Σ.Ε. να επιτελούν το έργο τους αποτελεσματικά και έγκαιρα.

- **Οικονομικά**, επειδή οι βασικοί οικονομικοί πόροι των Σ.Ε. μειώνονται συνεχώς ενώ οι ανάγκες των σχολικών μονάδων παραμένουν σταθερές και σε πολλές περιπτώσεις αυξάνονται.

Τα κύρια έσοδα των Σ.Ε. είναι η κρατική επιχορήγηση μέσω των Κ.Α.Π. και οι τακτικές και έκτακτες επιχορηγήσεις των δήμων. Στα χρόνια μετά το 2011 λόγω της βαθιάς οικονομικής κρίσης και της περιοριστικής πολιτικής του κράτους στον τομέα των δαπανών, οι μεγάλοι χαμένοι ήταν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα. Έτσι έχουμε υποχρηματοδότηση των Σ.Ε. με αποτέλεσμα τα έσοδά τους να βαίνουν συνεχώς μειούμενα.

Πλέον καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της βέλτιστης κατανομής των μειωμένων πόρων στις σχολικές μονάδες για την όσο το δυνατόν αρτιότερη στήριξη της διοικητικής τους λειτουργίας και της υλικοτεχνικής τους υποδομής. Αυτό είναι και το βασικό και κεντρικό πρόβλημα της οικονομικής διοίκησης των Σ.Ε.

Τα παραπάνω βασικά προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν τα περισσότερα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αλλά και πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις συμπληρώνονται από την κομματοκρατία, τις μικροπολιτικές σκοπιμότητες και τη δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία των εμπλεκομένων.

Στις Σ.Ε. λόγω της σύνθεσης του διοικητικού τους συμβουλίου παρατηρείται πολύ συχνά το φαινόμενο της παρέμβασης των αιρετών δημοτικών συμβούλων είτε της πλειοψηφίας είτε της μειοψηφίας στο έργο τους, για να εξυπηρετήσουν προσωπικά ή συγγενικά συμφέροντα ή για να ικανοποιήσουν την πολιτική τους πελατεία.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις η άσκηση πίεσης στη διοίκηση των Σ.Ε. να δοθούν υπεργολαβικά και με αναθέσεις εργασίας συντήρησης και επισκευής σχολικών κτιρίων σε φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες, που έχουν συμφέροντα με ορισμένους αιρετούς.

Τέλος η αδιαφορία και η δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία ορισμένων διευθυντών σχολικών μονάδων και άλλων εκπαιδευτικών που συμμετέχουν είτε στα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας, είτε στο διοικητικό συμβούλιο των Σ.Ε. φτάνει στα όρια της αδράνειας και πολλές φορές στα όρια της διαφθοράς.

Όλα τα παραπάνω προβλήματα και καταστάσεις δυσχεραίνουν τη λειτουργία και το έργο των Σ.Ε. και τελικά υποβαθμίζουν τις υλικοτεχνικές υποδομές των σχολικών μονάδων, που είναι αναγκαία συνθήκη για την επίτευξη των σκοπών της εκπαίδευσης.

Κατά συνέπεια η απρόσκοπτη λειτουργία των Σ.Ε. εξασφαλίζει την επάρκεια της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και του εξοπλισμού μιας σχολικής μονάδας, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες διδακτικές και μαθησιακές ανάγκες.

3.3.5 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Οι Σ.Ε. από την εποχή που λειτουργούσαν σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή συγκροτήματος σχολείων επιτελούσαν πολύ σημαντικό έργο, αλλά αθόρυβο και άγνωστο στους πολίτες.

Οι σημερινές ενιαίες Σ.Ε. έχουν πιο πολύπλοκο έργο, περισσότερες υπηρεσίες και δράσεις προς τους χρήστες – πολίτες και ο ρόλος τους πολύ σημαντικός στην καθημερινή λειτουργία των σχολείων.

Ο σχολικός χώρος έχει αναγνωριστεί ως ακρογωνιαίος λίθος των εκπαιδευτικών συστημάτων και θεμέλιο της εκπαιδευτικής πραγματικότητας και της σχολικής καθημερινότητας (Γκιζελή Β. Δ., Μακρίδης Γ. κ.ά, 2007). Η έννοια του σχολικού χώρου περιλαμβάνει τον κτιριακό και τον υπαίθριο σχολικό χώρο και γενικά την υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων. Η υλικοτεχνική υποδομή ως λειτουργία και ως αισθητική εκφράζει το εκπαιδευτικό σύστημα και τις αρχές που το διέπουν (Γκιζελή Β. Δ., 2008). Η υλικοτεχνική υποδομή αποτελεί το <<υλικό τμήμα>> του εκπαιδευτικού συστήματος.

Δεδομένης της τεχνολογικής έκρηξης της σημερινής εποχής η υλικοτεχνική υποδομή και ο εξοπλισμός των σχολείων (επίπλωση, υλικά, όργανα εργαστηρίων, εποπτικά μέσα, μηχανήματα) θα πρέπει να επαρκούν και να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες (Ζωγόπουλος, 2013).

Τα σχολικά κτίρια, οι υλικοτεχνικές υποδομές και τα εξοπλιστικά μέσα συμβάλλουν υποστηρικτικά στη μετουσίωση της παιδαγωγικής θεωρίας σε πράξη

(Σταμάτης, 2006), επηρεάζουν ταυτόχρονα μαθητές και εκπαιδευτικούς και προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου (Ματσαγγούρας 2001, Κόφφας 2002, Γερμανός 2003, Κοινωνικό Πολύκεντρο 2011).

Ειδικά το ζήτημα της συντήρησης και του εξοπλισμού των σχολικών κτιρίων είναι κορυφαίο στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα και δυστυχώς διαφεύγει της προσοχής τόσο των εμπλεκομένων με την εκπαίδευση όσο και των πολιτών.

Στο σημείο αυτό φαίνεται ο πολύ σημαντικός ρόλος των νομικών προσώπων των Σχολικών Επιτροπών και της τοπικής αυτοδιοίκησης γενικότερα, που είναι επιφορτισμένη με τη συντήρηση και την κατασκευή – επισκευή των σχολικών μονάδων. Στους δήμους ανήκουν κατά κυριότητα και κατά αρμοδιότητα τα σχολικά κτίρια και στις Σχολικές Επιτροπές ανήκει η αρμοδιότητα της διοικητικής υποστήριξης των σχολείων, η συντήρηση του εξοπλισμού τους και γενικά οι υλικοτεχνικές τους υποδομές.

Ο ρόλος των Σχολικών Επιτροπών είναι πολυεπίπεδος, πολύπλοκος και πολυποίκιλος και απαιτεί συνεργασίες και συναινέσεις με την εκπαιδευτική κοινότητα, τη δημοτική αρχή και τις κρατικές υπηρεσίες.

Οι ενιαίες Σχολικές Επιτροπές του δήμου Αρταίων στα 7 χρόνια λειτουργίας τους έχουν επιτελέσει σημαντικό έργο για τη βελτίωση των υποδομών των σχολικών μονάδων του δήμου και την αναβάθμιση της σχολικής καθημερινότητας. Ειδικά στα χρόνια της οικονομικής κρίσης που μαστίζει τη χώρα και τους πολίτες, έχουν αναπτύξει δράσεις που βοήθησαν σημαντικά τους χρήστες των υπηρεσιών τους (εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς) και κράτησαν υψηλό το επίπεδο των υποδομών των σχολείων και κατ' επέκταση το εκπαιδευτικό έργο.

Στα πλαίσια της έρευνας της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα γίνει προσπάθεια αξιολόγησης της λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών του δήμου Αρταίων από τους χρήστες των υπηρεσιών τους. Η έρευνα θα δείξει τα σημεία που χρήζουν αντιμετώπισης τόσο στη λειτουργικότητα όσο και στην αποτελεσματικότητα των Σ.Ε. και θα γίνουν προτάσεις για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους προς τις σχολικές μονάδες.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.1 ΈΡΕΥΝΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Οι Σχολικές Επιτροπές του δήμου Αρταίων – όπως αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο - είναι αυτοδιοίκητα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που ανήκουν στο δημόσιο τομέα και παρέχουν υπηρεσίες στους πολίτες. Η αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και η εφαρμογή ενός συστήματος ποιότητας απαιτεί την μέτρηση της ποιότητας των υπηρεσιών αυτών.

Στο κεφάλαιο 1 αναφέραμε τη δυσκολία της εφαρμογής μεθόδων μέτρησης και αξιολόγησης της ποιότητας στο δημόσιο τομέα σε σχέση με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Οι ιδιαιτερότητες του δημοσίου τομέα και ειδικά της τοπικής αυτοδιοίκησης στην παροχή υπηρεσιών στους πολίτες, θεωρείται πρόκληση για τους ερευνητές και τους επιστήμονες του management της ποιότητας των υπηρεσιών.

Ειδικά οι Σχολικές Επιτροπές είναι ιδιότυπα νομικά πρόσωπα που έχουν ειδικό σκοπό και λειτουργία και εξειδικευμένους χρήστες των υπηρεσιών τους και η εφαρμογή γνωστών μοντέλων μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών είναι δύσκολη έως αδύνατη. Η εφαρμογή τέτοιων ποσοτικών μοντέλων θα έδινε στρεβλή εικόνα για την ποιότητα των υπηρεσιών σε αυτά τα νομικά πρόσωπα, γιατί η καθημερινή τους λειτουργία εξαρτάται από παράγοντες οικονομικούς, εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς και η διοίκησή τους είναι σε άμεση σχέση με την πολιτική της δημοτικής αρχής. Τα μοντέλα μέτρησης ποιότητας που απευθύνονται σε ευρύ και ανώνυμο κοινό είναι κατάλληλα για υπηρεσίες και οργανισμούς όπως τα Κ.Ε.Π., το δημοτολόγιο, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί κ.ά.

Στις Σχολικές Επιτροπές για να αξιολογήσουμε τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους θα καταφύγουμε σε εμπειρικά μοντέλα μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές έρευνες ικανοποίησης πελατών – χρηστών.

4.1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο σκοπός της έρευνας στα νομικά πρόσωπα των Σχολικών Επιτροπών του δήμου Αρταίων είναι η αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους στους πολίτες.

Οι υπηρεσίες των Σχολικών Επιτροπών όπως έχουμε ήδη αναφέρει είναι η διοικητική υποστήριξη των σχολείων χωρικής αρμοδιότητας του δήμου Αρταίων και η διαχείριση των πιστώσεων που τους διατίθενται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των αντίστοιχων σχολικών μονάδων. Επίσης έργο τους είναι η κάθε είδους επισκευή και συντήρηση του εξοπλισμού των σχολείων και γενικά η λήψη κάθε μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη και υποβοήθηση της λειτουργίας των σχολικών μονάδων του δήμου Αρταίων.

Η έρευνα θα διεξαχθεί και στις δύο σχολικές επιτροπές του δήμου και θα προσπαθήσει να εξάγει συμπεράσματα για την **λειτουργικότητα** και την **αποτελεσματικότητα** τους.

Όσον αφορά την λειτουργικότητα των σχολικών επιτροπών η έρευνα θα εστιάσει στα παρακάτω θέματα που έχουν προκύψει από την εμπειρία της λειτουργίας των ενιαίων σχολικών επιτροπών από το 2011 μέχρι σήμερα:

- Ενεργή και ουσιαστική ασχολία των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας με τα προβλήματα και τις ανάγκες των σχολικών μονάδων.
- Τρόποι διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών των σχολείων.
- Προβληματισμός για τον αριθμό των μελών του Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών και τη συμμετοχή σε αυτό περισσότερων διευθυντών σχολείων και περισσότερων εκπροσώπων των γονέων.
- Επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών με εκλογική διαδικασία.
- Απόψεις για τον πρόεδρο των Σχολικών Επιτροπών, την εμπειρία του στο χώρο της εκπαίδευσης και την αναγκαιότητα να είναι αιρετός ή όχι.

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των σχολικών επιτροπών η έρευνα θα εστιάσει σε προτάσεις που έχουν γίνει από τους εμπλεκόμενους με τη διοίκηση των σχολικών μονάδων σχετικά με τα παρακάτω θέματα:

- Συνεργασία Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας και Σχολικών Επιτροπών.
- Επιλογή μελών στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης.
- Αναγκαιότητα των μελών των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας και ειδικά των διευθυντών των σχολικών μονάδων να γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών.
- Αποτελεσματικός έλεγχος των Σχολικών Επιτροπών στους απασχολούμενους υπαλλήλους του δήμου στις σχολικές μονάδες και εποπτεία στα κυλικεία των μονάδων αυτών.
- Άμεση αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων των σχολικών μονάδων από τις ενιαίες Σχολικές Επιτροπές.
- Δίκαιη κατανομή των πόρων και ισότιμη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων του δήμου.
- Σφαιρική εικόνα και άποψη των προέδρων των Σχολικών Επιτροπών για τις ανάγκες και τα προβλήματα όλων των σχολικών μονάδων.

Βασικός στόχος της έρευνας είναι να αναδείξει τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Σχολικές Επιτροπές του δήμου Αρταίων, τους τρόπους επίλυσής τους και τη βελτίωση της λειτουργίας τους και της αποτελεσματικότητάς τους, ώστε να παρέχουν ποιοτικές και αξιόπιστες υπηρεσίες στους χρήστες τους που είναι ολόκληρη η εκπαιδευτική κοινότητα (εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς).

4.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.2.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αφού καθορίστηκαν ο βασικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι της έρευνας των σχολικών επιτροπών του δήμου Αρταίων θα παρουσιαστεί η μεθοδολογία που θα αξιολογεί και θα μετρά την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών των σχολικών επιτροπών.

Όπως σημειώσαμε στην προηγούμενη παράγραφο, η αξιολόγηση των υπηρεσιών ενός ιδιότυπου νομικού προσώπου όπως οι Σχολικές Επιτροπές με πολύπλοκη λειτουργία και διοίκηση από διαφορετικές ομάδες συμφερόντων, θα γίνει με εμπειρικές μεθόδους μέτρησης ποιότητας υπηρεσιών που βασίζονται αφενός στην εμπειρία και την παρατήρηση από τη λειτουργία των οργανισμών αυτών και αφετέρου στη βιβλιογραφία από αντίστοιχες έρευνες. Η λειτουργία των ενιαίων σχολικών επιτροπών των δήμων σαν νομικά πρόσωπα μετρά μόνο 7 χρόνια και τα ερευνητικά δεδομένα τόσο από ερευνητές της διοικητικής επιστήμης όσο και από ερευνητές των επιστημών της εκπαίδευσης είναι πολύ λίγα.

Θα γίνει προσπάθεια στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας να συνδυάσουμε τις εμπειρίες από την ενασχόληση με τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών και τα βιβλιογραφικά δεδομένα από έρευνες σε αντίστοιχους οργανισμούς και να δημιουργήσουμε τη μέθοδο μέτρησης και αξιολόγησης της λειτουργίας τους και των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.

4.2.2 ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Η έρευνα θα πραγματοποιηθεί στους άμεσους χρήστες των υπηρεσιών των Σχολικών Επιτροπών που είναι τα μέλη των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας των σχολικών μονάδων αρμοδιότητας κάθε Σχολικής Επιτροπής. Τα μέλη αυτά που είναι οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών και των γονέων – κηδεμόνων κάθε σχολείου, γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας και εκπροσωπούν το σχολείο στην αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή.

Στην έρευνα θα λάβουν μέρος ο διευθυντής/τρια της σχολικής μονάδας, ο εκπρόσωπος του συλλόγου διδασκόντων και ο εκπρόσωπος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του σχολείου. Στα μονοθέσια δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία θα συμμετέχει ο μοναδικός εκπαιδευτικός και ένας εκπρόσωπος του συλλόγου γονέων.

Στην περίπτωση συγκροτήματος σχολείων θα συμμετέχουν ο διευθυντής/τρια του σχολείου που προεδρεύει του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας, ο διευθυντής/τρια ή ο προϊστάμενος/η της ετέρας σχολικής μονάδας του συγκροτήματος και ένας εκπρόσωπος από τους συλλόγους γονέων των σχολείων του συγκροτήματος. Δεν θα συμμετέχουν στην έρευνα οι μαθητές των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λόγω του εξειδικευμένου χαρακτήρα της και της μη εξοικείωσης των μαθητών με διοικητικά και οικονομικά θέματα των Σχολικών Επιτροπών.

4.2.3 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΔΕΙΓΜΑ

Ο πληθυσμός της έρευνας είναι το σύνολο των μελών των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας κάθε Σχολικής Επιτροπής.

Η Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων αποτελείται από 52 τριμελή Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας που εκπροσωπούν όλες τις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία και δημοτικά) χωρικής αρμοδιότητας του δήμου Αρταίων. Τα 37 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας αφορούν σχολικές μονάδες με οργανικότητα πάνω από έναν εκπαιδευτικό (2θέσια – 12θέσια) καθώς και συγκροτήματα δημοτικών – νηπιαγωγείων. Τα υπόλοιπα 15 αφορούν μονοθέσια δημοτικά ή νηπιαγωγεία. Άρα ο πληθυσμός της έρευνας για την Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης είναι: **(37X2)+(15X1)=89 εκπαιδευτικοί και 52 γονείς – κηδεμόνες** σύμφωνα με όσα αναφέραμε στην προηγούμενη παράγραφο.

Η Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων αποτελείται από 16 πενταμελή Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας που εκπροσωπούν όλες τις σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσια, λύκεια, ΕΠΑ.Λ, Εργαστηριακά κέντρα, εσπερινά γυμνάσια – λύκεια κ.ά.) χωρικής αρμοδιότητας του δήμου Αρταίων. Επειδή στην έρευνα δεν συμμετέχουν οι μαθητές – εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων στα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας, για λόγους ομοιομορφίας της έρευνας στα δύο νομικά πρόσωπα και αποφυγής πλεονασμών και ετεροβαρούς

συμμετοχής των εκπαιδευτικών, θα συμμετέχουν και στην έρευνα της Σ.Ε. Β/θμιας Εκπαίδευσης τρία μέλη από τα πέντε των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας, όπως ορίστηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Έτσι ο πληθυσμός της έρευνας για την Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης είναι: **16Χ2=32 εκπαιδευτικοί και 16 γονείς – κηδεμόνες.**

Ο πληθυσμός της έρευνας για τα δύο νομικά πρόσωπα, όπως παρατηρούμε είναι σχετικά μικρός και άρα είναι εφικτό να ερευνηθεί και να μελετηθεί ολόκληρος. Οπότε δεν λαμβάνουμε δείγμα από τον πληθυσμό, αλλά ερευνούμε τον ίδιο τον πληθυσμό με αποτέλεσμα τα συμπεράσματα της έρευνάς μας να είναι γενικευμένα, χωρίς την ύπαρξη στατιστικών λαθών δειγματοληψίας ή τυχαίων λαθών, αφού το δείγμα είναι πάντα μία απεικόνιση και μία εκτίμηση του πληθυσμού και τα συμπεράσματα που λαμβάνονται για έναν πληθυσμό από την έρευνα ενός τυχαίου δείγματος υπόκεινται στην πιθανότητα λάθους (επίπεδο σημαντικότητας).

4.2.4 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ – ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Το κύριο ερευνητικό εργαλείο της έρευνας είναι το ερωτηματολόγιο γιατί ο στόχος της έρευνας είναι η καταγραφή των αντιλήψεων και των απόψεων των μελών των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας των Σχολικών Επιτροπών του δήμου Αρταίων.

Η καταγραφή αντιλήψεων, απόψεων και στάσεων ατόμων σε μία έρευνα και ο προσδιορισμός των παραγόντων που τις επηρεάζουν γίνεται συνήθως με ερωτηματολόγια (Cohen, Manion & Morrison, 2007).

Το ερωτηματολόγιο αν και είναι ένας αρκετά διαδεδομένος και κοινός τρόπος συλλογής δεδομένων, δεν είναι μία εύκολη διαδικασία καθώς απαιτεί μεγάλη εμπειρία και γνώσεις για τη σωστή δόμησή του και την επιλογή του τύπου και του αριθμού των ερωτήσεων. Η μεγαλύτερη - αν και λανθάνουσα - δυσκολία του ερωτηματολογίου έγκειται στο να συνδέσει τα ερευνητικά ερωτήματα με τις ερωτήσεις της έρευνας (Robson, 2007). Αν δεν το καταφέρει αυτό είναι <<εκτός θέματος>> και έχουμε αποτυχία της έρευνας.

Επίσης, επειδή η συμμετοχή των ατόμων σε μία έρευνα είναι εθελοντική, το ερωτηματολόγιο πρέπει να κεντρίζει το ενδιαφέρον τους, να ενθαρρύνει τη συνεργασία τους και να μπορεί να εκμαιεύει απαντήσεις όσο το δυνατόν πιο κοντά στην αλήθεια (Davidson, 1970 όπως αναφέρεται σε Cohen & Manion, 1994).

Στην παρούσα έρευνα ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των ερωτηματολογίων βασίστηκε:

- Σε άλλες εμπειρικές έρευνες σε αντίστοιχα νομικά πρόσωπα (Γούβαλης Θ., 2015, Μπαντή Χ., 2011, Σαμαρά Μ., 2010).
- Σε σχετικά βιβλιογραφικά δεδομένα.
- Στην εμπειρία από την επαγγελματική ενασχόληση με τα ζητήματα λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών.
- Στην πιλοτική εφαρμογή του ερωτηματολογίου σε ένα δείγμα 5 Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας (περίπου 10% του πληθυσμού) της Σ.Ε. Α/θμιας εκπαίδευσης και σε ένα δείγμα 2 Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας (12,5% του πληθυσμού) της Σ.Ε. Β/θμιας εκπαίδευσης.

Η έρευνα αναπτύχθηκε παράλληλα και στις δύο σχολικές επιτροπές του δήμου Αρταίων και τα αντίστοιχα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν στους συμμετέχοντες με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) απευθείας στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των σχολικών μονάδων που εδρεύουν τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας, αξιοποιώντας έτσι τα πλεονεκτήματα της μεθόδου για τους ερευνητές και τους ερωτώμενους (Wright, 2006).

Η μέθοδος του ανώνυμου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου είναι πολύ διαδεδομένη ειδικά στις κοινωνικές και οικονομικές έρευνες με πολλά πλεονεκτήματα (Λινάδρης Α., Παπαγιανόπουλος Κ., Καλησπεράτη Ε., 2011). Στην παρούσα έρευνα έγινε μία παραλλαγή της μεθόδου για να διασφαλιστεί η ανωνυμία των ερωτώμενων, λόγω της προσωπικής – επαγγελματικής επαφής με τα μέλη των Συμβουλίων και ειδικά με τους διευθυντές των σχολικών μονάδων. Έτσι αποφασίστηκε τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια να επιστραφούν από τους ίδιους τους ερωτώμενους σε κυτίο – κάλπη, που στήθηκε γι' αυτό το λόγο έξω από την έδρα των Σχολικών Επιτροπών στο Τμήμα Παιδείας του δήμου Αρταίων. Η επιστροφή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων ηλεκτρονικά θα πρόδιδε την ηλεκτρονική διεύθυνση της σχολικής μονάδας και κατ' επέκταση τα προσωπικά στοιχεία των

ερωτώμενων, με αποτέλεσμα να παραβιαστεί η ανωνυμία τους, που είναι βασικός παράγοντας για την αντικειμενικότητα της έρευνας και την προσέγγιση της πραγματικότητας.

Η έρευνα διεξήχθη το χρονικό διάστημα από 16-4-2018 έως 18-5-2018 και χωρίστηκε σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση (16-4-2018 έως 23-4-2018) στάλθηκαν ηλεκτρονικά τα ερωτηματολόγια στις έδρες των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας. Στάλθηκαν ερωτηματολόγια σε 52 Συμβούλια της Α/θμιας εκπαίδευσης και 16 Συμβούλια της Β/θμιας εκπαίδευσης. Μετά την ηλεκτρονική διανομή των ερωτηματολογίων δόθηκαν διευκρινίσεις στους ερωτώμενους και απαντήθηκαν απορίες τους σχετικές με τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Στη δεύτερη φάση της έρευνας (24-4-2018 έως 18-5-2018) έγινε η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους συμμετέχοντες και η επιστροφή τους από τους ίδιους στο κυτίο – κάλη που στήθηκε έξω από το Τμήμα Παιδείας του δήμου Αρταίων. Τέλος έγινε η συλλογή των έντυπων συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και ο διαχωρισμός τους ανά Σχολική Επιτροπή. Μετά το τέλος της έρευνας θα γίνει η επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων που συλλέχτηκαν.

4.2.4.1 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Για τις ανάγκες της έρευνας δημιουργήθηκαν δύο τύποι ερωτηματολογίων για κάθε Σχολική Επιτροπή.

Ο ένας τύπος αφορά τους διευθυντές των σχολικών μονάδων και τους εκπροσώπους των συλλόγων διδασκόντων και ο άλλος τύπος αφορά τους εκπροσώπους των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων. Οι δύο τύποι ερωτηματολογίων έχουν μικρές αλλά ουσιώδεις διαφορές μεταξύ τους και εκφράζουν τις αντιλήψεις διαφορετικών ομάδων μέσα σε κάθε σχολική μονάδα.

Η δομή των ερωτηματολογίων αναλύεται παρακάτω:

Ερωτηματολόγιο Α (αφορά τους εκπαιδευτικούς)

Το ερωτηματολόγιο Α αποτελείται από 33 ερωτήσεις που ομαδοποιούνται σε 4 ενότητες.

Η **πρώτη (Α) ενότητα** αναφέρεται στα ατομικά – επαγγελματικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων εκπαιδευτικών και αποτελείται από τις ερωτήσεις 1-6. Εκτός από το φύλο και την ηλικία των συμμετεχόντων καταγράφονται οι σπουδές πέραν του βασικού πτυχίου διορισμού, ο χρόνος εκπαιδευτικής υπηρεσίας, ο χρόνος εμπειρίας σε θέση διευθυντή ή προϊστάμενου σχολικής μονάδας και ο χρόνος υπηρεσίας ως διευθυντής ή προϊστάμενος στην οικεία σχολική μονάδα.

Η **δεύτερη (Β) ενότητα** αναφέρεται στα χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας και αποτελείται από τις ερωτήσεις 7-10. Εδώ καταγράφονται η δημοτική ενότητα του δήμου Αρταίων που ανήκει η σχολική μονάδα, αν το σχολείο ανήκει σε συγκρότημα σχολικών μονάδων ή όχι, η παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου και ο αριθμός των μαθητών της σχολικής μονάδας. Οι ερωτήσεις αυτές είναι κριτήρια για την χρηματοδότηση και την κατανομή των πιστώσεων στις σχολικές μονάδες και αποτυπώνουν τις διαφοροποιήσεις στις ανάγκες των σχολείων.

Η **τρίτη (Γ) ενότητα** αναφέρεται στη δομή και την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής και αποτελείται από δύο υποενότητες. Η πρώτη υποενότητα αποτελείται από τις ερωτήσεις 11-17. Εδώ οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν εάν έχουν συμμετάσχει στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής και σε περίπτωση συμμετοχής τους το χρόνο συμμετοχής τους και την ιδιότητα με την οποία συμμετείχαν. Επίσης οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις για τη δραστηριότητα του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας: α) σχετικά με τις ανάγκες της σχολικής μονάδας και β) με την διατύπωση προτάσεων προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή σαν συλλογικό αποκεντρωμένο όργανο.

Τέλος οι επόμενες ερωτήσεις 16-17 θεωρούνται από τις πιο κρίσιμες του ερωτηματολογίου. Οι ερωτώμενοι με την ερώτηση 16 καλούνται να επιλέξουν τον τρόπο που θεωρούν καλύτερο για τη διαχείριση και κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας. Έχουν στη διάθεσή τους 4 επιλογές – τρόπους διαχείρισης και επιλέγουν τον 1. Οι τρόποι διαχείρισης, άλλοι έχουν εφαρμοστεί στην πράξη και άλλοι έχουν προταθεί από τους εμπλεκόμενους με τη διοίκηση των Σχολικών Επιτροπών (αιρετοί, εκπαιδευτικοί, πολίτες).

Η ερώτηση 17 αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης και απαντάται μόνο εάν έχει επιλεγεί συγκεκριμένος τρόπος διαχείρισης.

Η δεύτερη υποενότητα αποτελείται από ένα πακέτο προτάσεων – απόψεων (ερωτήσεις 18-24) στο οποίο καλούνται οι ερωτώμενοι να εκφράσουν το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους με τη χρήση 5θμης κλίμακας Likert η οποία λαμβάνει τις τιμές: 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα.

Οι προτάσεις αφορούν τη δομή και τη λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής και συγκεκριμένα αναφέρονται στον αριθμό των μελών του Δ.Σ. της Σ.Ε., στη συμμετοχή περισσότερων διευθυντών σχολικών μονάδων στο Δ.Σ., στην επιλογή των διευθυντών για το Δ.Σ. με εκλογική διαδικασία, στη σχέση οικονομικών πόρων της Σ.Ε. και λειτουργικότητάς της, στη δυσκολία διαχείρισης από την Σ.Ε. πολλών σχολικών μονάδων και τέλος προτάσεις που αναφέρονται στον πρόεδρο της Σ.Ε., όπως αν πρέπει να έχει εμπειρία από το χώρο της εκπαίδευσης και αν είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες.

Με τις προτάσεις – απόψεις αυτές θα αποτυπωθούν οι αντιλήψεις των ερωτώμενων και μάλιστα με ποικιλία απαντήσεων λόγω της βαθμολογικής διασποράς της 5θμης κλίμακας Likert.

Η **τέταρτη (Δ) ενότητα** αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής και αποτελείται από τις ερωτήσεις 25-33. Οι ερωτήσεις 25-32 αποτελούν μία ομάδα προτάσεων – απόψεων στις οποίες οι ερωτώμενοι καλούνται να εκφράσουν το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους με τη χρήση 5θμης κλίμακας Likert όπως περιγράφηκε παραπάνω.

Οι προτάσεις αφορούν την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής και συγκεκριμένα αναφέρονται στην συνεργασία Σ.Ε. και Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας σχολικής μονάδας, στην αποτελεσματικότητα της Σ.Ε. όταν επιλέγονται μέλη στο Δ.Σ. με εμπειρία από το χώρο της εκπαίδευσης, στην άποψη ότι ο πρόεδρος της Σ.Ε. γνωρίζει τα προβλήματα της σχολικής μονάδας, στην άποψη ότι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τη λειτουργία της Σ.Ε., στην άμεση αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων της σχολικής μονάδας από την Σ.Ε., στην αποτελεσματική εποπτεία και έλεγχο από την Σ.Ε. των υπαλλήλων του δήμου που απασχολούνται στη σχολική μονάδα, στην εποπτεία για τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας και τέλος στην άποψη ότι η

Σ.Ε. ως όργανο λαϊκής συμμετοχής αντιμετωπίζει ισότιμα και ισόρροπα όλες τις σχολικές μονάδες και κατανέμει δίκαια τους πόρους σε αυτές.

Με τις προτάσεις – απόψεις αυτές θα καταγραφούν οι αντιλήψεις των ερωτώμενων και ο βαθμός διασποράς τους για την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής.

Η ερώτηση 33 είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και μπορούν οι ερωτώμενοι να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους και να προτείνουν έναν άλλον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας που θεωρούν πιο αποτελεσματικό.

Η ερώτηση αυτή προέκυψε μετά την πιλοτική εφαρμογή του ερωτηματολογίου και κρίθηκε αναγκαία για να συνδυαστεί η ποσοτική με την ποιοτική έρευνα και να δοθεί η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να εκφραστούν και να δώσουν απαντήσεις και απόψεις – χωρίς προκαθορισμένη μορφή - στο βασικό και κεντρικό ερώτημα του τρόπου διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων.

Ερωτηματολόγιο Β (αφορά τους γονείς και κηδεμόνες)

Το ερωτηματολόγιο Β αποτελείται από 26 ερωτήσεις ομαδοποιημένες σε 3 ενότητες.

Η **πρώτη (Α) ενότητα** αναφέρεται στα ατομικά – επαγγελματικά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων γονέων και αποτελείται από τις ερωτήσεις 1-4. Εκτός από το φύλο και την ηλικία των συμμετεχόντων καταγράφονται το μορφωτικό τους επίπεδο και η επαγγελματική τους ενασχόληση.

Η **δεύτερη (Β) ενότητα** αναφέρεται στη δομή και την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής και αποτελείται από δύο υποενότητες. Η πρώτη υποενότητα αποτελείται από τις ερωτήσεις 5-10 και είναι ίδιες με τις αντίστοιχες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου Α.

Η δεύτερη υποενότητα αποτελείται από μία ομάδα προτάσεων – απόψεων (ερωτήσεις 11-17) στις οποίες καλούνται οι ερωτώμενοι να εκφράσουν το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους με τη χρήση 5θμης κλίμακας Likert η οποία λαμβάνει τις τιμές: 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα. Οι προτάσεις είναι ίδιες με τις αντίστοιχες

προτάσεις του ερωτηματολογίου Α με μία διαφορά. Η ερώτηση 20 του ερωτηματολογίου Α που αναφέρεται στην επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σ.Ε. με εκλογική διαδικασία, αντικαθίσταται με την ερώτηση 13 του ερωτηματολογίου Β η οποία αναφέρεται στη συμμετοχή περισσότερων του ενός γονέων στο Δ.Σ. της Σ.Ε. και αν αυτή η συμμετοχή θα βελτιώνει τη λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες.

Η **τρίτη (Γ) ενότητα** αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής και αποτελείται από μία ομάδα προτάσεων – απόψεων (ερωτήσεις 18-25) στις οποίες οι ερωτώμενοι καλούνται μέσω μιας 5θμης κλίμακας Likert να εκφράσουν το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους. Οι προτάσεις είναι ακριβώς ίδιες με τις αντίστοιχες του ερωτηματολογίου Α.

Η ερώτηση 26 είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και είναι ακριβώς η ίδια με την ερώτηση ανοικτού τύπου (33) του ερωτηματολογίου Α.

Η πλήρης μορφή των δύο ερωτηματολογίων για κάθε Σχολική Επιτροπή παρατίθεται στο παράρτημα της διπλωματικής εργασίας.

4.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.3.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στην έρευνα για τη Σχολική Επιτροπή Α/θμιας Εκπαίδευσης διανεμήθηκαν ηλεκτρονικά **89** ερωτηματολόγια **A** σε εκπαιδευτικούς και **52** ερωτηματολόγια **B** σε γονείς – κηδεμόνες, οι οποίοι αποτελούν το συνολικό πληθυσμό των 52 Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας όπως αναφέραμε στην παράγραφο 4.2.3.

Ανταποκρίθηκαν **67** εκπαιδευτικοί (75,2% του συνόλου) και **29** γονείς (55,7% του συνόλου) οι οποίοι προέρχονται από **44** Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας (84,6% του συνόλου) και παρέδωσαν συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

Τα πρωτογενή δεδομένα από τις απαντήσεις των ερωτώμενων ταξινομήθηκαν και επεξεργάστηκαν με το στατιστικό – λογιστικό πρόγραμμα EXCEL 2007 του Microsoft Office και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα.

1) Ερωτηματολόγιο A (συμπληρώνεται από διευθυντές/προϊσταμένους σχολικών μονάδων και εκπροσώπους συλλόγου διδασκόντων)

A) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

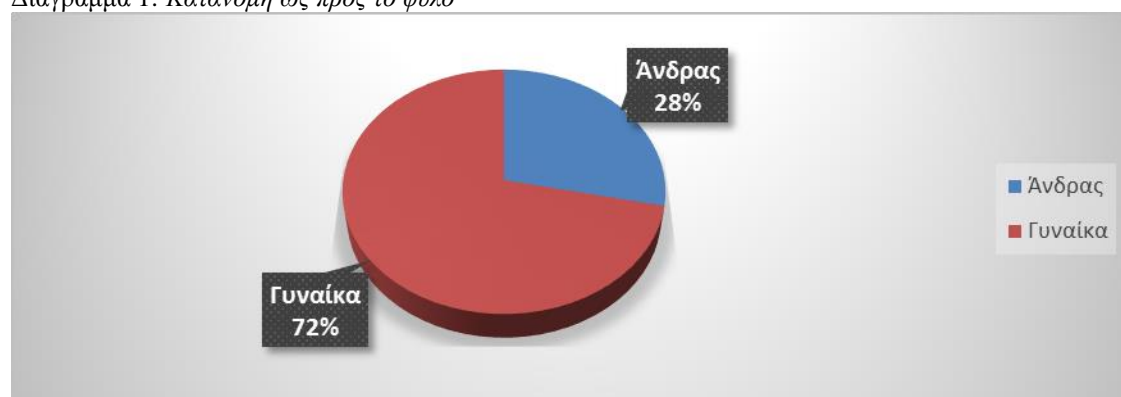
Ερώτηση 1: Φύλο

Πίνακας 9: Κατανομή ως προς το φύλο

Φύλο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Άνδρας	19	28,36%
Γυναίκα	48	71,64%
Σύνολο	67	100,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 1: Κατανομή ως προς το φύλο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Παρατηρούμε από τον πίνακα ότι η συντριπτική πλειονότητα των ερωτώμενων εκπαιδευτικών (περίπου 72% των συμμετεχόντων) είναι γυναίκες. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση υπηρετεί διαχρονικά μεγάλος αριθμός γυναικών και ειδικά στα νηπιαγωγεία όπου εκεί είναι καθολική σχεδόν η υπεροχή των γυναικών έναντι των ανδρών. Χαρακτηριστικά από τα 44 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας που συμμετείχαν στην έρευνα τα 25 (56,8% του συνόλου) είναι νηπιαγωγεία ή συγκροτήματα δημοτικών – νηπιαγωγείων.

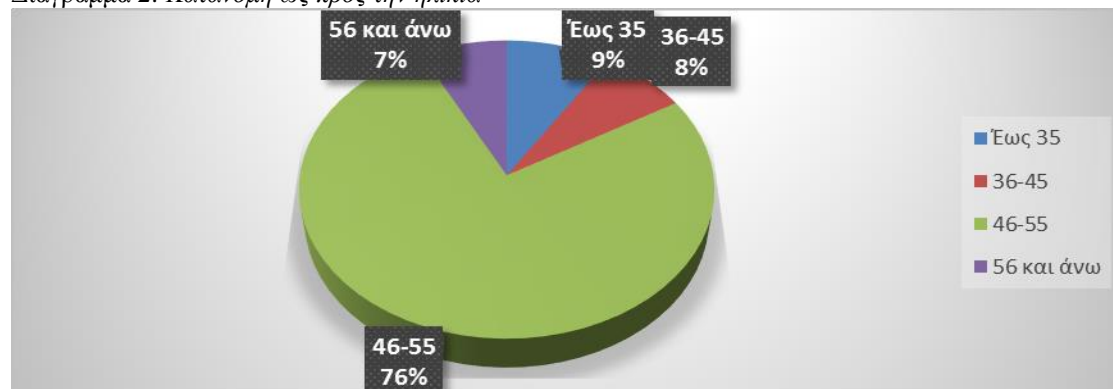
Ερώτηση 2: Ηλικία

Πίνακας 10: Κατανομή ως προς την ηλικία

Ηλικία (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 35	6	9,0%
36-45	5	7,5%
46-55	51	76,1%
56 και άνω	5	7,5%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 2: Κατανομή ως προς την ηλικία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από την κατανομή ως προς την ηλικία των ερωτώμενων παρατηρούμε ότι το 76,1% ανήκει στην ηλικιακή κλάση 46-55 ετών. Αυτό δείχνει ότι τις θέσεις ευθύνης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (διευθυντές – προϊστάμενοι – υποδιευθυντές – εκπρόσωποι συλλόγου διδασκόντων) καταλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί αυτής της ηλικιακής κλάσης, που έχουν και τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας.

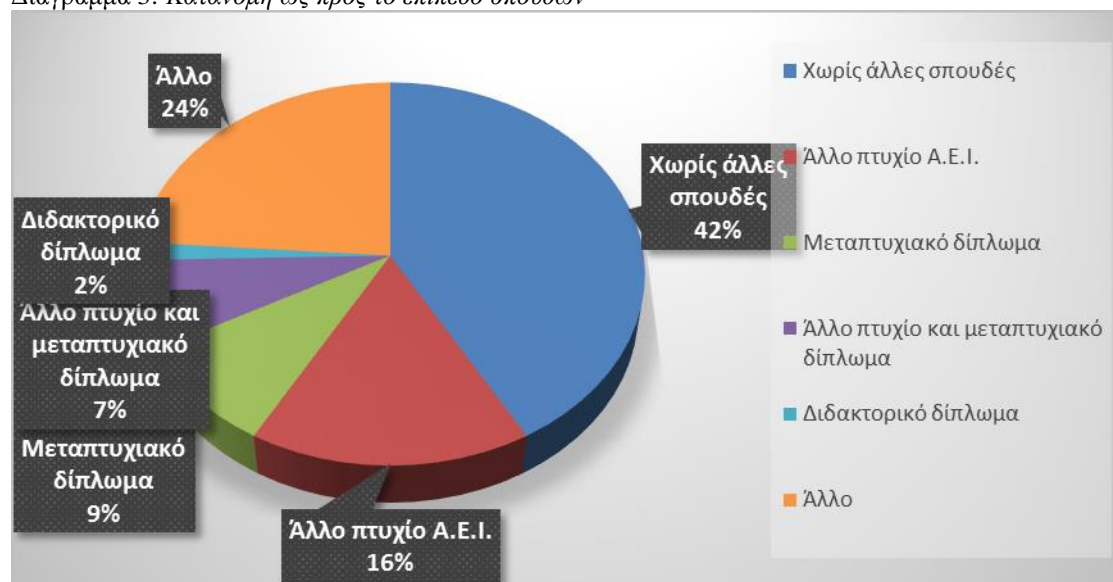
Ερώτηση 3: Επίπεδο σπουδών

Πίνακας 11: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών

Άλλες σπουδές εκτός πτυχίου διορισμού	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Χωρίς άλλες σπουδές	28	41,8%
Άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι.	11	16,4%
Μεταπτυχιακό δίπλωμα	6	9,0%
Άλλο πτυχίο και μεταπτυχιακό δίπλωμα	5	7,5%
Διδακτορικό δίπλωμα	1	1,5%
Άλλο	16	23,9%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 3: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς το επίπεδο σπουδών φαίνεται από τον πίνακα και το σχήμα ότι το 42% περίπου των συμμετεχόντων δεν έχει άλλες σπουδές εκτός του πτυχίου διορισμού τους. Επίσης ένα σημαντικό ποσοστό περίπου 24% απάντησε ότι έχει και άλλο προσόν εκτός του πτυχίου, το οποίο εξειδίκευσαν ότι είναι το μεταπτυχιακό του

Διδασκαλείου το οποίο αποκτούσαν παλαιότερα δάσκαλοι και νηπιαγωγοί. Ακόμα ένα 16% κατέχει και άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι., ένα 9% έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα και ένα 7% έχει άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι. και μεταπτυχιακό. Μόνο ένας συμμετέχοντας έχει διδακτορικό δίπλωμα. Συνολικά το 58% των συμμετεχόντων έχει και άλλες σπουδές εκτός του βασικού πτυχίου, το οποίο δείχνει το υψηλό επίπεδο προσόντων των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στα σχολεία του δήμου Αρταίων.

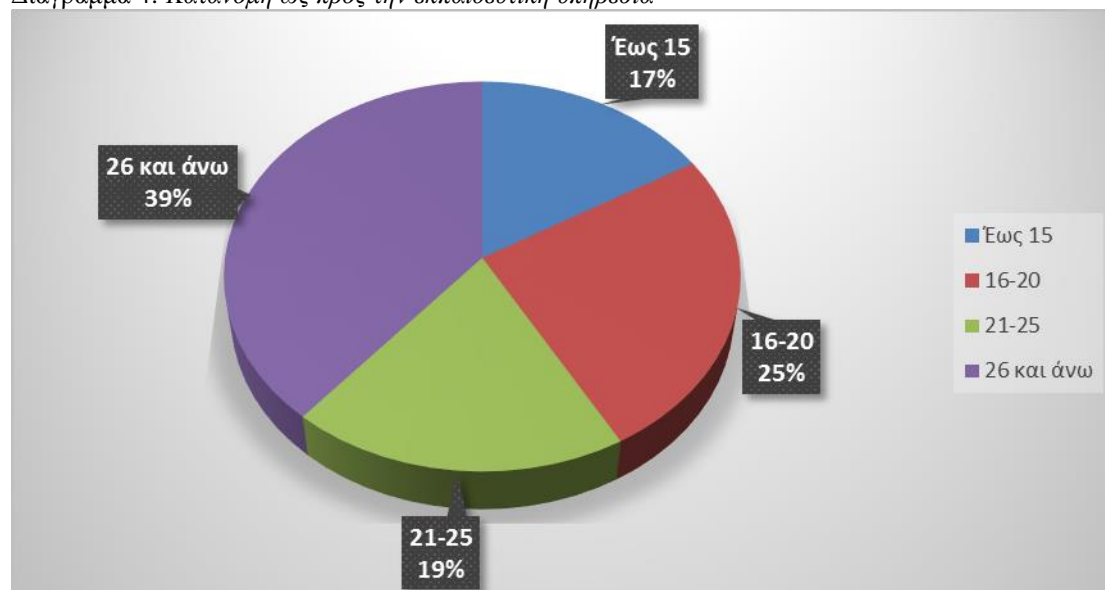
Ερώτηση 4: Εκπαιδευτική υπηρεσία

Πίνακας 12: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία

Χρόνος εκπαιδευτικής υπηρεσίας (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 15	11	16,4%
16-20	17	25,4%
21-25	13	19,4%
26 και άνω	26	38,8%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 4: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία βλέπουμε ότι το 39% των ερωτώμενων έχει πάνω από 26 χρόνια υπηρεσίας, το 19% από 21-25 χρόνια και το 25% από 16-20 χρόνια. Συνολικά το 83% των ερωτώμενων έχει εκπαιδευτική υπηρεσία πάνω από 16 χρόνια. Αυτό συμφωνεί με τα ευρήματα της ηλικιακής

κατανομής και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η αρχαιότητα και κατά συνέπεια και η ηλικία παίζουν σημαντικό ρόλο για την κατάληψη θέσης ευθύνης στην εκπαίδευση.

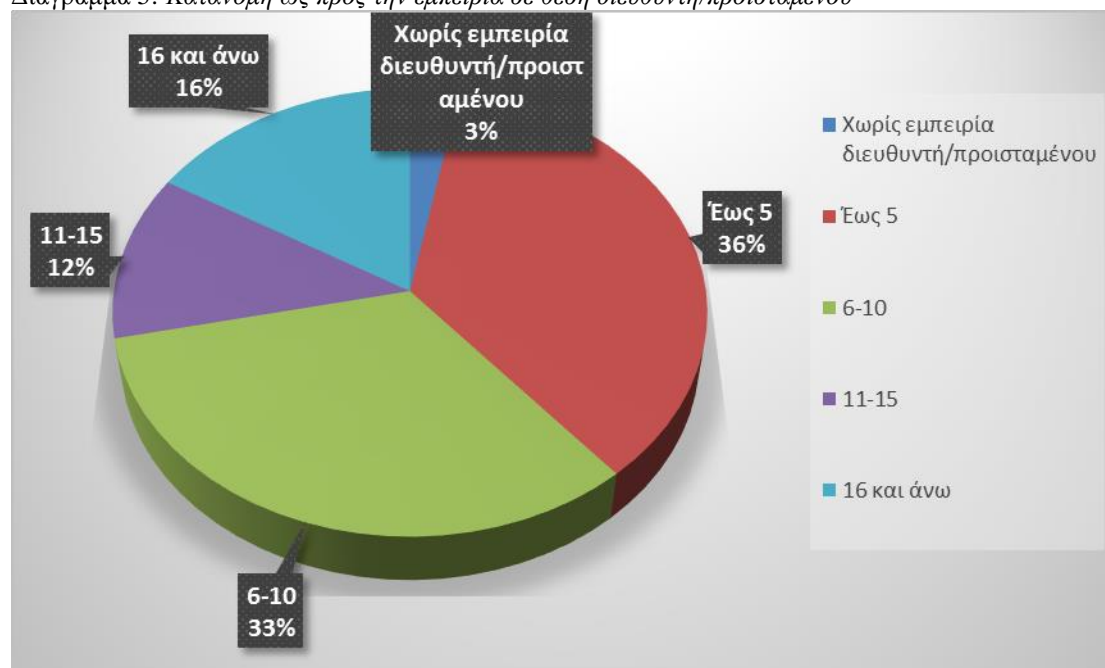
Ερώτηση 5: Διευθυντική εμπειρία

Πίνακας 13: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου

Χρόνος εμπειρίας σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου σχολικής μονάδας (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Χωρίς εμπειρία διευθυντή/προϊσταμένου	2	3,0%
Έως 5	24	35,8%
6-10	22	32,8%
11-15	8	11,9%
16 και άνω	11	16,4%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 5: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου σχολικής μονάδας παρατηρούμε ότι περίπου το 36% των συμμετεχόντων έχει διευθυντική εμπειρία έως 5 χρόνια, το 33% έχει 6-10 χρόνια, το 12% 11-15 χρόνια και το 16% από 16 χρόνια και άνω. Συνολικά το 97% των συμμετεχόντων στην έρευνα έχει εμπειρία σε θέση ευθύνης σε σχολική μονάδα. Αυτό δείχνει ότι τα μέλη των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας έχουν διοικητική εμπειρία στην εκπαίδευση.

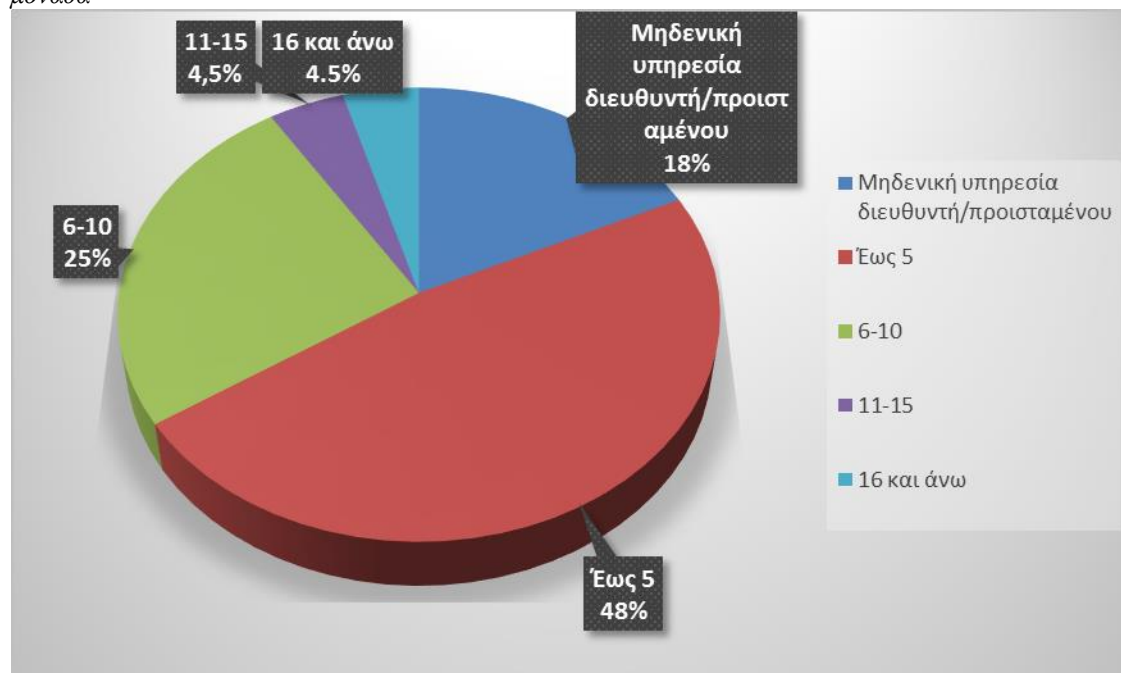
Ερώτηση 6: Διευθυντική υπηρεσία στην οικεία σχολική μονάδα

Πίνακας 14: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου στην οικεία σχολική μονάδα

Χρόνος υπηρεσίας ως διευθυντής/προϊστάμενος στην οικεία σχολική μονάδα υπηρετήσης (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Μηδενική υπηρεσία διευθυντή/προϊσταμένου	12	17,9%
Έως 5	32	47,8%
6-10	17	25,4%
11-15	3	4,5%
16 και άνω	3	4,5%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 6: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή/προϊσταμένου στην οικεία σχολική μονάδα

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από τον πίνακα 4.6 και το αντίστοιχο σχήμα παρατηρούμε ότι το 48% των ερωτώμενων έχει υπηρετήσει ως διευθυντής/προϊστάμενος στο σχολείο που υπηρετεί σήμερα έως 5 χρόνια και το 25% έχει υπηρετήσει 6-10 χρόνια. 11-15 χρόνια και άνω των 16 έχει υπηρετήσει το 4,5%, ενώ μηδενική υπηρεσία ως διευθυντής/προϊστάμενος στο οικείο σχολείο έχει το 18% των ερωτώμενων. Συνολικά το 82% των συμμετεχόντων στην έρευνα εκπαιδευτικών έχει υπηρετήσει σε διοικητική θέση ευθύνης στο σχολείο που υπηρετούν σήμερα. Αυτό σημαίνει ότι

γνωρίζουν τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας και μπορούν να διατυπώνουν προτάσεις για τη λειτουργία της προς την Σχολική Επιτροπή.

B) Χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας

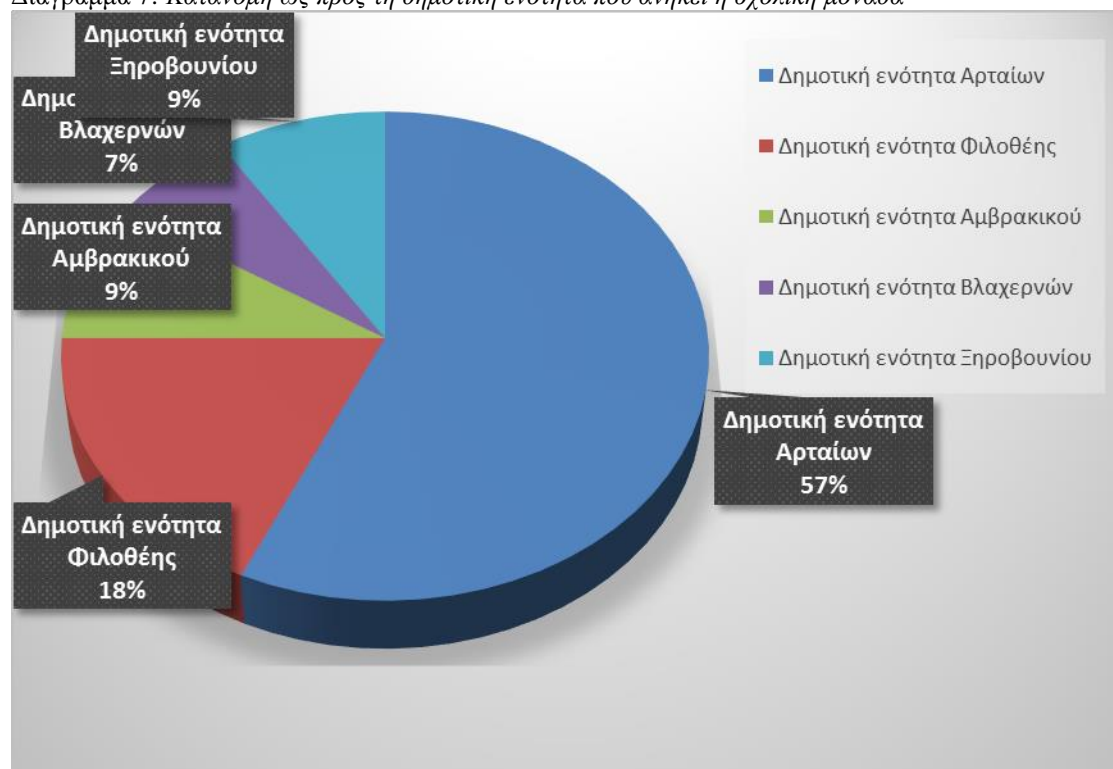
Ερώτηση 7: Δημοτική ενότητα σχολικής μονάδας

Πίνακας 15: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα

Δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Δημοτική ενότητα Αρταίων	25	56,8%
Δημοτική ενότητα Φιλοθέης	8	18,2%
Δημοτική ενότητα Αμβρακικού	4	9,1%
Δημοτική ενότητα Βλαχερνών	3	6,8%
Δημοτική ενότητα Ξηροβουνίου	4	9,1%
Σύνολο	44	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 7: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς την δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα βλέπουμε ότι το 57% των συμμετεχόντων στην έρευνα σχολικών μονάδων ανήκει στη δημοτική ενότητα Αρταίων που είναι η μεγαλύτερη δημοτική ενότητα του δήμου και η έδρα του παλαιού Καποδιστριακού δήμου Αρταίων.

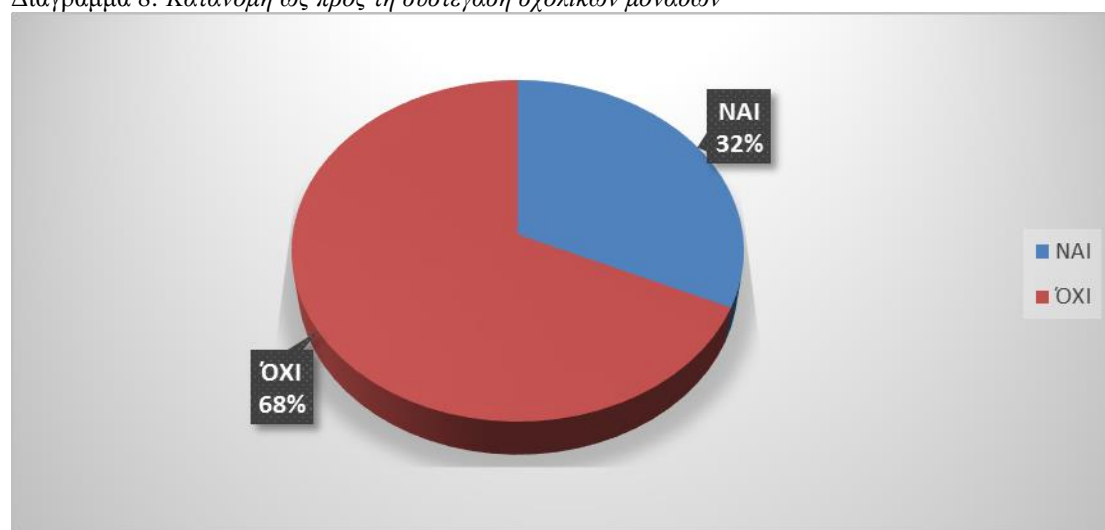
Ερώτηση 8: Συστέγαση σχολικών μονάδων

Πίνακας 16: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων

Το σχολείο ανήκει σε συγκρότημα με 2 και άνω σχολικές μονάδες	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	14	31,8%
ΌΧΙ	30	68,2%
Σύνολο	44	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 8: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 68% των σχολικών μονάδων δεν ανήκουν σε συγκρότημα σχολείων, ενώ το 32% ανήκουν σε συγκρότημα με δύο και άνω σχολεία. Συνήθως τα μικρά δημοτικά σχολεία στις περιφερειακές δημοτικές ενότητες και σχεδόν όλα τα νηπιαγωγεία δεν είναι συστεγαζόμενα. Τα σχολεία του αστικού ιστού που κατασκευάστηκαν την τελευταία εικοσαετία ακολουθούν το μοντέλο του συγκροτήματος δημοτικό – νηπιαγωγείο. Τα παλαιά μεγάλα δημοτικά σχολεία της πόλης είναι ανεξάρτητα.

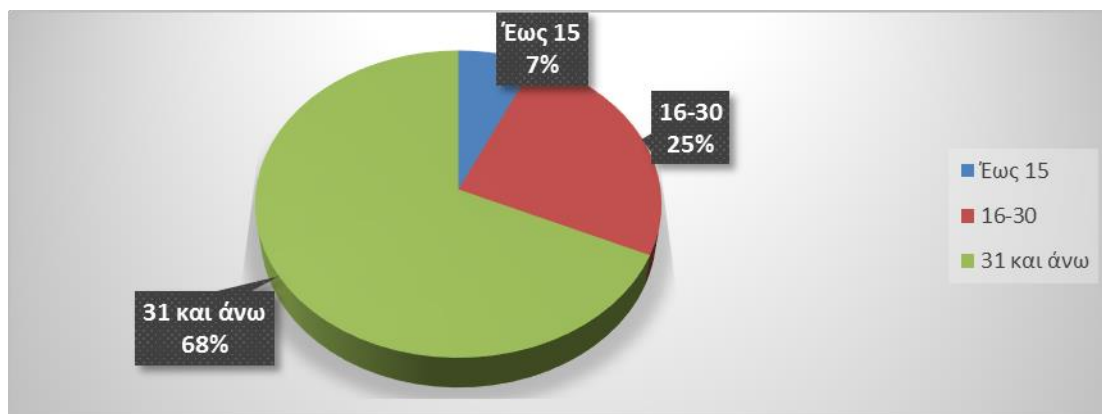
Ερώτηση 9: Παλαιότητα κτιρίων σχολείου ή συγκροτήματος σχολείων

Πίνακας 17: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων

Παλαιότητα κτιρίων (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 15	3	6,8%
16-30	11	25,0%
31 και άνω	30	68,2%
Σύνολο	44	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 9: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Παρατηρούμε ότι το 68% των κτιρίων των σχολικών μονάδων της έρευνας έχουν παλαιότητα άνω των 31 χρόνων, το 25% είναι 16-30 χρόνια και μόνο το 7% των σχολείων έχουν κατασκευαστεί την τελευταία 15ετία. Αυτό δείχνει τις σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές στο χώρο της παιδείας, αλλά και τα αυξημένα έξοδα συντήρησης που έχουν τα παλαιά κτίρια σχολείων, που επιβαρύνουν την Σχολική Επιτροπή.

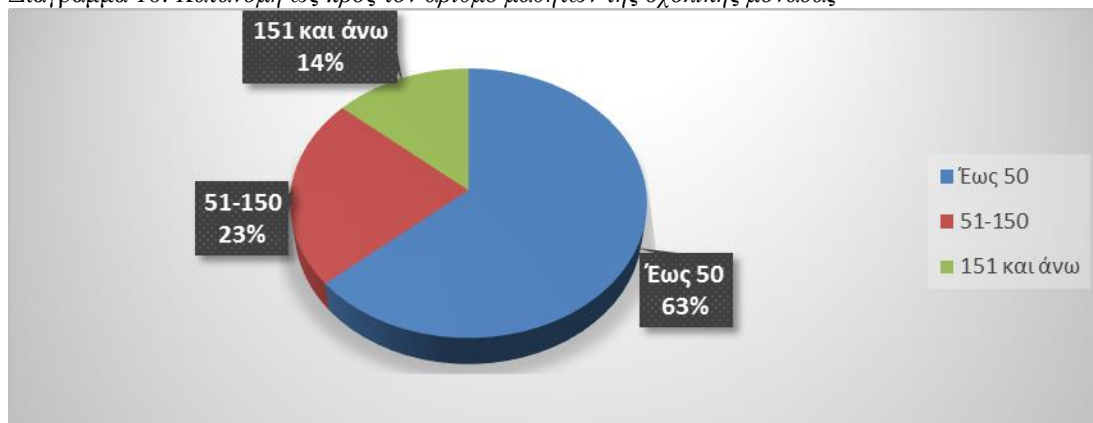
Ερώτηση 10: Αριθμός μαθητών σχολικής μονάδας

Πίνακας 18: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας

Αριθμός μαθητών	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 50	28	63,6%
51-150	10	22,7%
151 και άνω	6	13,6%
Σύνολο	44	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 10: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς τον αριθμό των μαθητών το 63% των σχολικών μονάδων έχουν έως 50 μαθητές. Πρόκειται για τα μικρά δημοτικά σχολεία και όλα τα νηπιαγωγεία του δήμου Αρταίων που η οργανικότητά τους (1θέσια και 2θέσια), άρα και η δυναμικότητά τους σε μαθητές είναι μικρή. Το 23% των σχολείων έχουν 51-150 μαθητές και θεωρούνται μεσαία σχολεία. Αυτά είναι τα σχολεία της έδρας των δημοτικών ενοτήτων και αρκετά σχολεία της πόλης. Τέλος το 14% των σχολικών μονάδων έχουν από 151 και άνω μαθητές και αποτελούν τα μεγάλα σχολεία της πόλης και του δήμου.

Γ) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

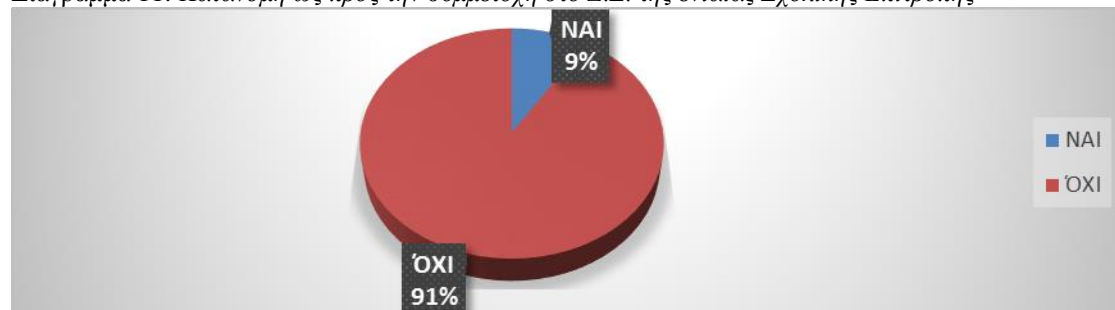
Ερώτηση 11: Συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 19: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	6	8,96%
ΌΧΙ	61	91,04%
Σύνολο	67	100,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

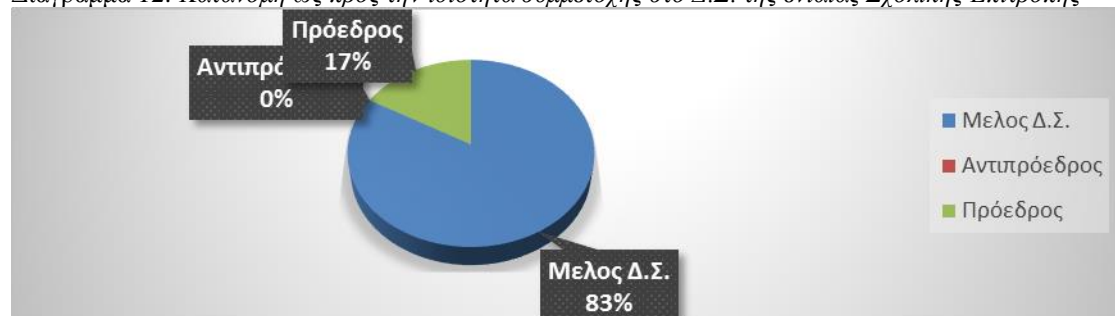
Διάγραμμα 11: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ερώτηση 12: Ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής

Διάγραμμα 12: Κατανομή ως προς την ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 91% των ερωτώμενων δεν έχει συμμετάσχει στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 που συστάθηκε σαν νομικό πρόσωπο και μόνο το 9% έχει συμμετάσχει. Όπως έχουμε αναφέρει μόνο δύο διευθυντές εκ των πέντε αρχαιοτέρων συμμετέχουν στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών, οπότε το εύρημα είναι αναμενόμενο. Ο πίνακας 4.12 δείχνει ότι από τους 6 συμμετέχοντες στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής οι 5 είχαν την ιδιότητα του μέλους και μόνο 1 είχε διατελέσει Πρόεδρος. Προφανώς πρόκειται για εκπαιδευτικό που ήταν δημοτικός σύμβουλος της πλειοψηφίας του δημοτικού συμβουλίου του δήμου Αρταίων.

Ερώτηση 13: Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 20: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 3	3	50,0%
4 και άνω	3	50,0%
Σύνολο	6	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 13: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Οι μισοί συμμετέχοντες στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής έχουν συμμετάσχει χρονικό διάστημα έως 3 χρόνια και οι άλλοι μισοί από 4 και άνω χρόνια.

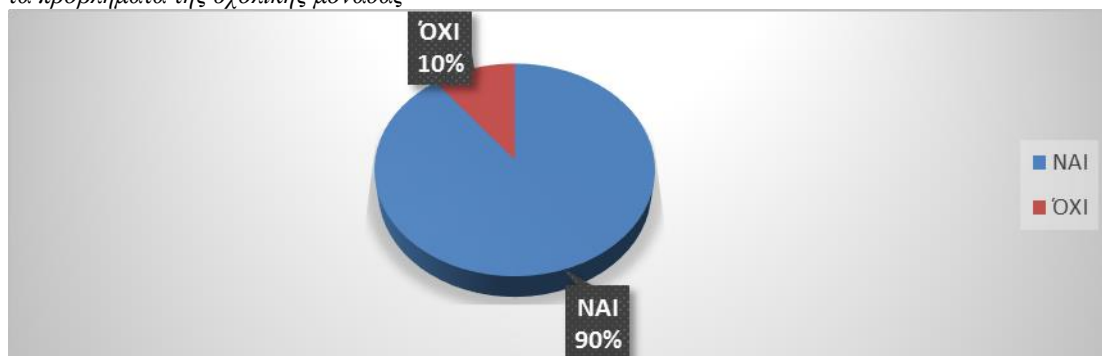
Ερώτηση 14: Συμμετοχή του Συμβουλίου στα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πίνακας 21: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	60	89,6%
ΌΧΙ	7	10,4%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 14: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 90% των ερωτώμενων απάντησαν ότι το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας στο οποίο είναι μέλη ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας. Αυτό δείχνει την ενεργό συμμετοχή των ερωτώμενων στη λειτουργία του Συμβουλίου του σχολείου και την ουσιαστική δράση τους στα θέματα που απασχολούν την σχολική μονάδα. Μόνο ένα 10% απάντησε ότι το Συμβούλιο δεν ασχολείται ουσιαστικά με τα θέματα του σχολείου.

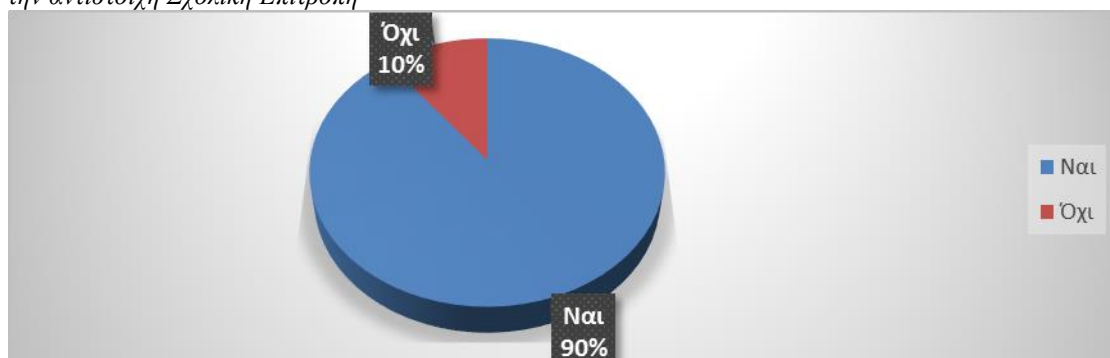
Ερώτηση 15: Υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου προς την Σχολική Επιτροπή

Πίνακας 22: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	60	89,6%
ΌΧΙ	7	10,4%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 15: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ακριβώς η ίδια εικόνα με την προηγούμενη ερώτηση τόσο σε απόλυτους αριθμούς, όσο και σε ποσοστά. Οι ερωτώμενοι πιστεύουν σε ποσοστό 90% ότι το Συμβούλιο σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την Σχολική Επιτροπή. Ουσιαστικά οι δύο ερωτήσεις αναφέρονται στη σωστή λειτουργία του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας σαν αποκεντρωμένη δομή της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.

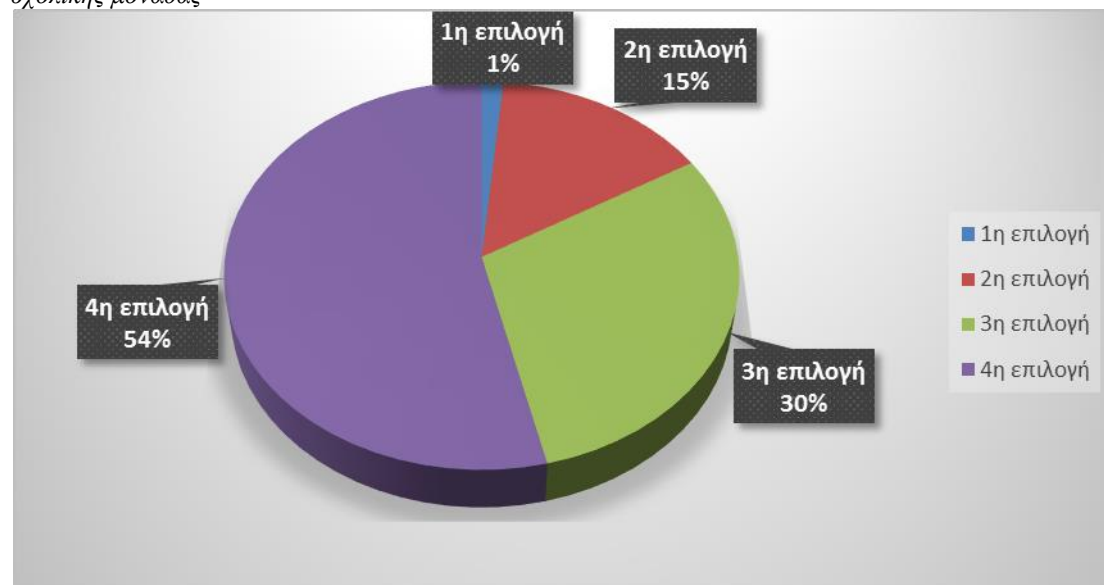
Ερώτηση 16: Τρόπος διαχείρισης λειτουργικών αναγκών σχολικής μονάδας

Πίνακας 23: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Τρόπος διαχείρισης και κάλυψης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
1η επιλογή: Κατανομή όλων των πιστώσεων στη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιό της	1	1,5%
2η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	10	14,9%
3η επιλογή: Κάλυψη από την Σχολική Επιτροπή όλων των λογαριασμών κοινής ωφέλειας και κατανομή πίστωσης για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας	20	29,9%
4η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα της σχολικής μονάδας	36	53,7%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 16: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 16 είναι η ουσιαστικότερη ερώτηση του ερωτηματολογίου γιατί ακουμπά το κεντρικό και βασικό πρόβλημα τόσο των σχολικών μονάδων, όσο και της διοίκησης των Σχολικών Επιτροπών. Οι συμμετέχοντες επιλέγουν τον τρόπο διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων που θεωρούν καλύτερο και αποτελεσματικότερο. Οι 4 τρόποι που φαίνονται στον πίνακα 4.16 έχουν εφαρμοστεί στην πράξη από το 2011 έως σήμερα, άρα οι ερωτώμενοι απαντούν επί πραγματικών γεγονότων και όχι σε θεωρητικό επίπεδο.

Παρατηρούμε ότι το 54% των ερωτώμενων επιλέγουν την 4η επιλογή, το 30% την 3η ενώ το σημερινό τρόπο διαχείρισης (2η επιλογή) επιλέγουν μόνο το 15% των ερωτώμενων. Μόνο ένας ερωτώμενος (1,5%) επιλέγει την 1η επιλογή που είναι η κατανομή όλων των πιστώσεων από την Σχολική Επιτροπή προς την σχολική μονάδα και η διαχείρισή τους από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας. Ο τρόπος αυτός είναι και η επιλογή του νομοθέτη σύμφωνα με το <<γράμμα>> της υπουργικής απόφασης που καθορίζει την λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα εκπαιδευτικοί όμως, θεωρούν ως καλύτερο τρόπο την κεντρική διαχείριση όλων των λειτουργικών αναγκών από την Σχολική Επιτροπή και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας.

Επίσης το 30% που επιλέγουν την 3η επιλογή προέρχονται κατά κύριο λόγο από τα νηπιαγωγεία, που επιθυμούν την κατανομή πίστωσης από την Σχολική Επιτροπή και διαχείριση των χρηματικών ποσών από τα Συμβούλιά τους, εκτός των λογαριασμών κοινής ωφέλειας.

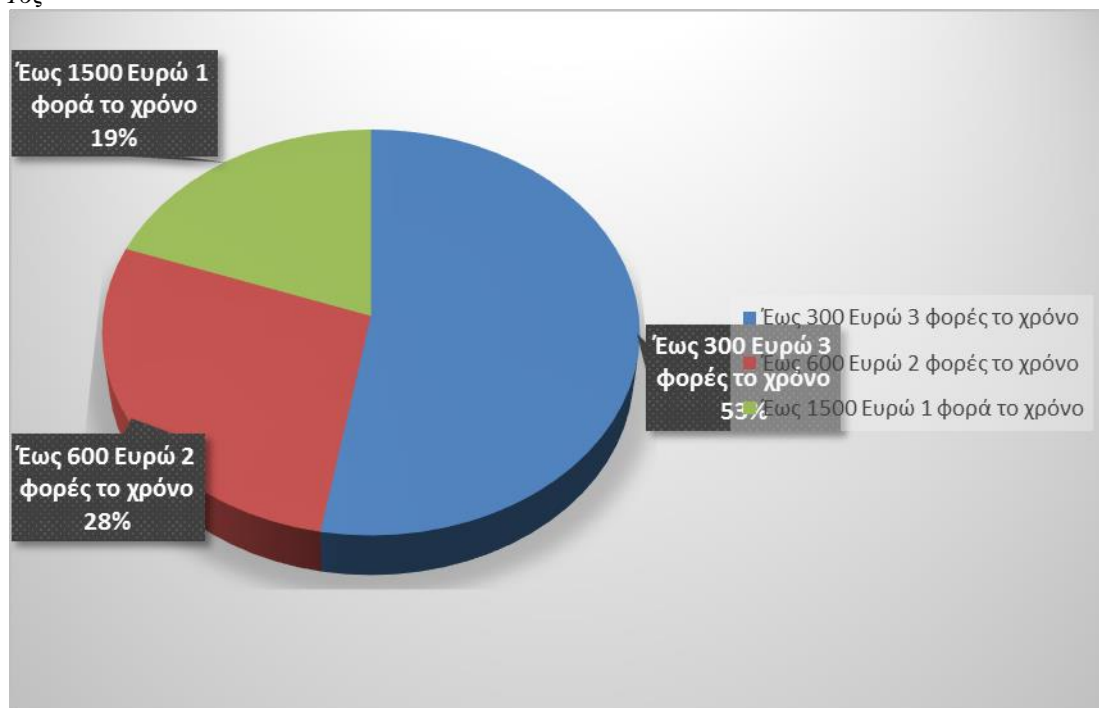
Ερώτηση 17: Χρηματικό ποσό της 4ης επιλογής της ερώτησης 16

Πίνακας 24: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16

Χρηματικό ποσό αρκετό για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο	19	52,8%
Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο	10	27,8%
Έως 1500 Ευρώ 1 φορά το χρόνο	7	19,4%
Σύνολο	36	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 17: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16ς

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση αυτή απαντούν μόνο οι ερωτώμενοι που επέλεξαν την 4η επιλογή στην προηγούμενη ερώτηση 16. Παρατηρούμε ότι το 53% επιλέγουν ως χρηματικό ποσό για την κάλυψη μικροεξόδων έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο, δηλαδή μέγιστο ετήσιο ποσό τα 900 Ευρώ. Θεωρούν ότι η τμηματική καταβολή του ποσού βοηθά στον προγραμματισμό των αναγκών και στην οικονομική διαχείριση της σχολικής μονάδας.

Ερωτήσεις 18-24: Προτάσεις για την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 25: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
18	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της	1	1,5%	1	1,5%	11	16,4%	33	49,3%	21	31,3%
19	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτιώνει τη λειτουργία της	3	4,5%	6	9,0%	12	17,9%	31	46,3%	15	22,4%
20	Η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία από το σύνολο των διευθυντών των σχολείων και όχι με βάση την αρχαιότητα, που ισχύει σήμερα θα βελτιώνει τη λειτουργία της	5	7,5%	5	7,5%	21	31,3%	22	32,8%	14	20,9%
21	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της	2	3,0%	7	10,4%	15	22,4%	34	50,7%	9	13,4%
22	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της	0	0,0%	0	0,0%	3	4,5%	25	37,3%	39	58,2%
23	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης	0	0,0%	1	1,5%	3	4,5%	26	38,8%	37	55,2%
24	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες	3	4,5%	4	6,0%	22	32,8%	22	32,8%	16	23,9%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όσον αφορά το πακέτο ερωτήσεων σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Σχετικά με την ερώτηση 18 που αναφέρεται στον αριθμό των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής το 80,4% των ερωτώμενων συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα ότι τα υπάρχοντα μέλη (9) του Δ.Σ. επαρκούν για την λειτουργία της.
- Σχετικά με την ερώτηση 19 το 68,7% των ερωτώμενων, συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε την λειτουργία της.
- Η άποψη αυτή συμφωνεί με την νέα υπουργική απόφαση (Υ.Α. Αριθμ. 1940/2018, ΦΕΚ Β' 310) που διέπει την λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών και θα ισχύσει από την νέα δημοτική περίοδο μετά τις δημοτικές – περιφερειακές εκλογές του 2019. Η υπουργική απόφαση προβλέπει, όπως αναφέραμε στο Κεφάλαιο 2 ότι στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών θα μετέχουν τουλάχιστον 5 διευθυντές σχολικών μονάδων εκ των αρχαιότερων καθώς και τουλάχιστον 1 διευθυντής/προϊστάμενος νηπιαγωγείων στις Σχολικές Επιτροπές Α/θμιας Εκπαίδευσης.
- Στην ερώτηση 20 το 53,7% των ερωτώμενων, συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία και όχι με τη σειρά αρχαιότητας που ισχύει σήμερα θα βελτίωνε την λειτουργία της. Όμως ένα μεγάλο ποσοστό 31,3% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί με την άποψη αυτή και μάλλον στέκεται αδιάφορα ως προς την χρησιμότητα της πρότασης αυτής στη βελτίωση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.
- Στην ερώτηση 21 το 64,1% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων δυσχεραίνει το έργο της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής, ενώ το 22,4% είναι αδιάφορο με την άποψη αυτή.
- Στην ερώτηση 22 η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών σε ποσοστό 95,5% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι οι οικονομικοί πόροι – έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για την λειτουργία της.

- Σχετικά με την ερώτηση 23 το 94% των ερωτώμενων πιστεύει ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης
- Σχετικά με την ερώτηση 24 το 56,7% των ερωτώμενων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες. Όμως ένα σημαντικό 32,8% των ερωτώμενων ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί με την άποψη αυτή και μάλλον δεν τη θεωρεί σημαντική για την λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής.

Δ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Ερωτήσεις 25-32: Προτάσεις για την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 26: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
25	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	2	3,0%	9	13,4%	32	47,8%	24	35,8%
26	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.	1	1,5%	4	6,0%	10	14,9%	40	59,7%	12	17,9%
27	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.	0	0,0%	0	0,0%	3	4,5%	31	46,3%	33	49,3%
28	Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.	0	0,0%	4	6,0%	10	14,9%	36	53,7%	17	25,4%

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ											
29	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	7	10,4%	12	17,9%	29	43,3%	19	28,4%
30	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.	3	4,5%	4	6,0%	12	17,9%	33	49,3%	15	22,4%
31	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.	2	3,8%	2	3,8%	14	26,9%	19	36,5%	15	28,8%
32	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.	1	1,5%	5	7,5%	14	20,9%	32	47,8%	15	22,4%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όσον αφορά την ομάδα ερωτήσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Όσον αφορά την ερώτηση 25 το 83,6% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.
- Σχετικά με την ερώτηση 26 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό 77,6% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Στην ερώτηση 27 το 95,6% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.

- Σχετικά με την ερώτηση 28 το 79,1% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.
- Στην ερώτηση 29 που αναφέρεται στην άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας το 71,7% συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη αυτή και το 17,9% των ερωτώμενων ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί.
- Σχετικά με την ερώτηση 30 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό 71,7% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη της ερώτησης και ένα ποσοστό 17,9% είναι αδιάφορο με την άποψη.
- Στην ερώτηση 31 οι 15 από τους 67 ερωτώμενους (28,8%) δεν απάντησαν γιατί η σχολική τους μονάδα δεν διαθέτει κυλικείο. Από τους 52 που απάντησαν το 65,3% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας. Ένα σημαντικό ποσοστό 26,9% αμφιταλαντεύεται και δεν δίνει θετικό βαθμό συμφωνίας με την άποψη αυτή.
- Όσον αφορά την ερώτηση 32 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό 70,2% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη που εκφράζει η ερώτηση και ένα ποσοστό 20,9% δεν συμερίζεται την άποψη αυτή χωρίς όμως να διαφωνεί.

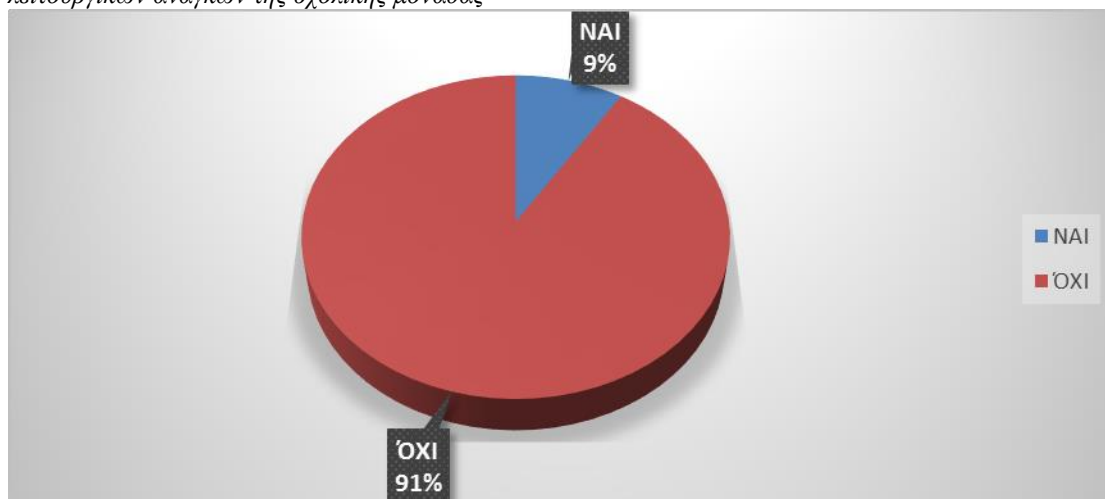
Ερώτηση 33: Εναλλακτική πρόταση διαχείρισης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 27: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πρόταση εναλλακτικού τρόπου διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	6	9,0%
ΌΧΙ	61	91,0%
Σύνολο	67	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 18: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση 33 που είναι ανοικτού τύπου το 91% των ερωτώμενων δεν πρότεινε έναν άλλον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας και θεώρησε ότι καλύπτεται από τους τρόπους που περιγράφηκαν στην ερώτηση 16. Ένα 9% των ερωτώμενων έκαναν προτάσεις, οι οποίες ανακύκλωναν τους ήδη υπάρχοντες τρόπους διαχείρισης και πολλές από αυτές τις προτάσεις δεν είχαν σχέση με την ερώτηση, αλλά με τη γενικότερη λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής, όπως οι συχνότερες επισκέψεις του προέδρου της Σχολικής Επιτροπής στις σχολικές μονάδες για να έχει καλύτερη εικόνα των αναγκών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Χαρακτηριστικό αυτών που διατύπωσαν κάποια πρόταση είναι ότι επιθυμούν να διαχειρίζονται ένα ποσό για τις καθημερινές ανάγκες της σχολικής μονάδας, αλλά την κεντρική διαχείριση να την ενεργεί η ενιαία Σχολική Επιτροπή.

2) Ερωτηματολόγιο Β (συμπληρώνεται από εκπροσώπους συλλόγου γονέων – κηδεμόνων)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

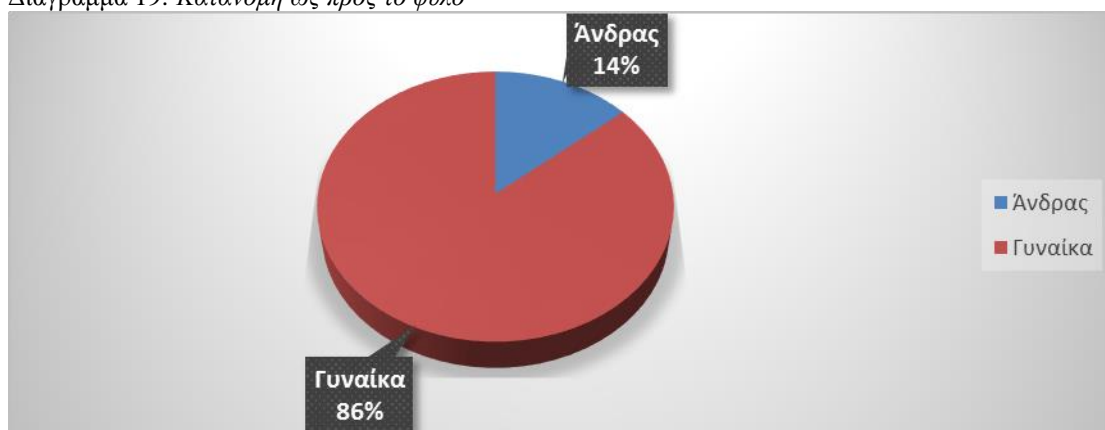
Ερώτηση 1: Φύλο

Πίνακας 28: Κατανομή ως προς το φύλο

Φύλο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Άνδρας	4	13,8%
Γυναίκα	25	86,2%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 19: Κατανομή ως προς το φύλο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όπως παρατηρούμε, περίπου το 86% των συμμετεχόντων γονέων είναι γυναίκες και μόνο το 14% είναι άνδρες. Το εύρημα είναι αναμενόμενο γιατί κυρίως οι γυναίκες εκπροσωπούν την οικογένεια στο σύλλογο γονέων του σχολείου ή έχουν την επιμέλεια των παιδιών, όταν αυτά βρίσκονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (νηπιαγωγεία και δημοτικά).

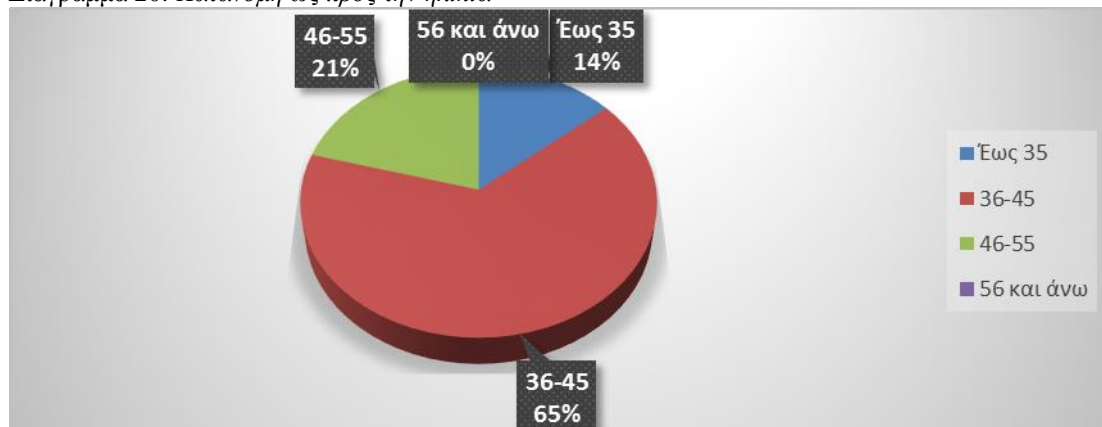
Ερώτηση 2: Ηλικία

Πίνακας 29: Κατανομή ως προς την ηλικία

Ηλικία (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 35	4	13,8%
36-45	19	65,5%
46-55	6	20,7%
56 και άνω	0	0,0%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 20: Κατανομή ως προς την ηλικία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από την κατανομή ως προς την ηλικία παρατηρούμε ότι το 65% των γονέων ανήκει στην ηλικιακή κλάση 36-45, το 21% στην κλάση 46-55 και μόνο το 14% έχει ηλικία έως 35 έτη. Τα ευρήματα είναι και εδώ αναμενόμενα γιατί οι περισσότεροι γονείς με παιδιά στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχουν ηλικία άνω των 35, δεδομένου της αυξημένης ηλικίας γάμου και τεκνοποίησης που παρατηρείται στη σημερινή εποχή.

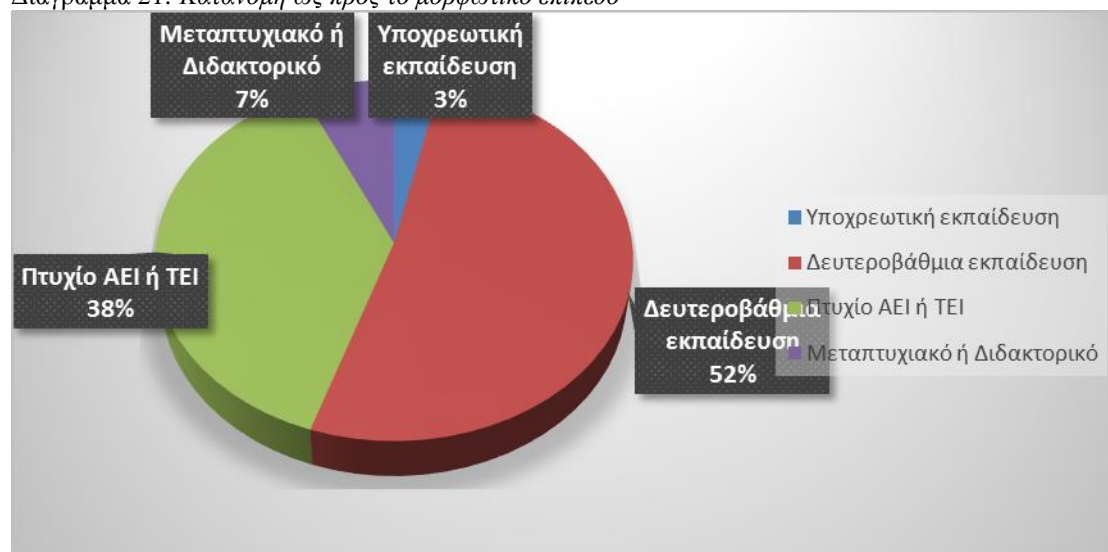
Ερώτηση 3: Μορφωτικό επίπεδο

Πίνακας 30: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Μορφωτικό επίπεδο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Υποχρεωτική εκπαίδευση	1	3,4%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	15	51,7%
Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ	11	37,9%
Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό	2	6,9%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 21: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς το μορφωτικό επίπεδο παρατηρούμε ότι το 52% των ερωτώμενων γονέων είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ένα σημαντικό ποσοστό 38% έχουν πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Γενικά το 80% των γονέων έχουν μορφωτικό επίπεδο μέσης εκπαίδευσης και άνω. Το εύρημα είναι αντίστοιχο του μέσου μορφωτικού επιπέδου της ελληνικής κοινωνίας.

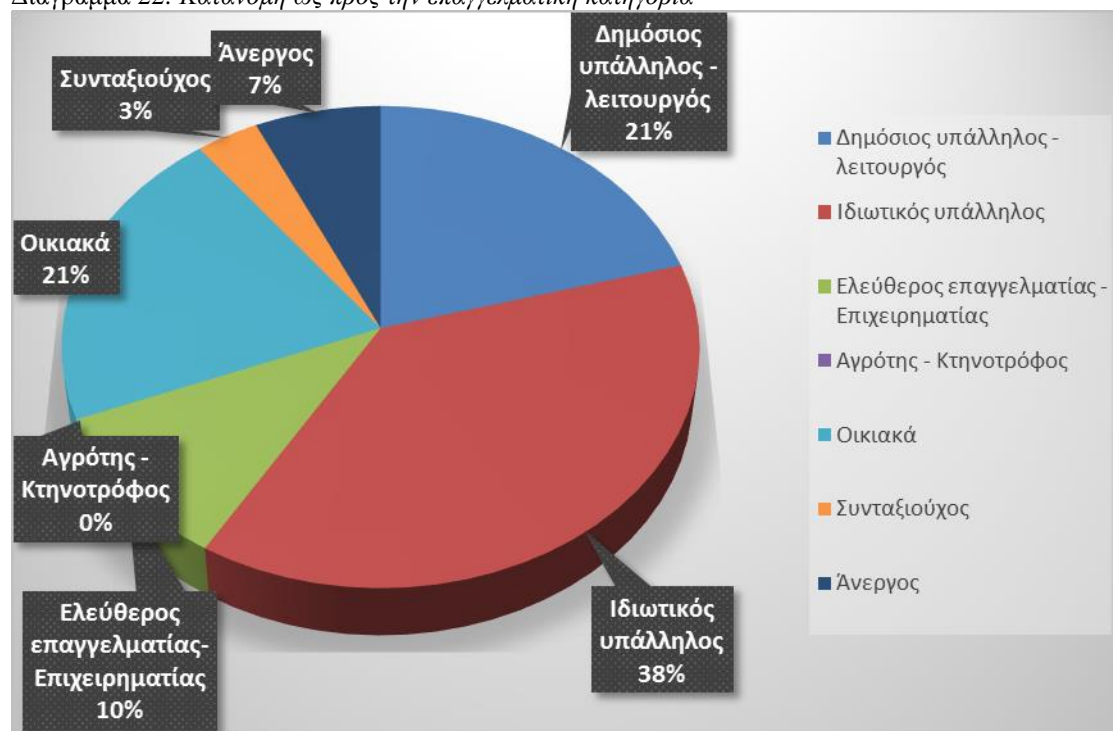
Ερώτηση 4: Επαγγελματική κατηγορία

Πίνακας 31: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία

Επαγγελματική κατηγορία	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Δημόσιος υπάλληλος- λειτουργός	6	20,7%
Ιδιωτικός υπάλληλος	11	37,9%
Ελεύθερος επαγγελματίας- Επιχειρηματίας	3	10,3%
Αγρότης - Κτηνοτρόφος	0	0,0%
Οικιακά	6	20,7%
Συνταξιούχος	1	3,4%
Άνεργος	2	6,9%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 22: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Εδώ παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι γονείς (περίπου το 38%) είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι – λειτουργοί με ποσοστό 21% και οι ελεύθεροι επαγγελματίες – επιχειρηματίες με 10%. Συνολικά το 59% των γονέων που συμμετέχουν στα διοικητικά συμβούλια των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων είναι υπάλληλοι είτε του δημοσίου, είτε του ιδιωτικού τομέα.

Β) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

Ερώτηση 5: Συμμετοχή στο Δ.Σ της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 32: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	0	0,00%
ΌΧΙ	29	100,00%
Σύνολο	29	100,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση αυτή το γράφημα είναι περιττό. Κανένας από τους ερωτώμενους γονείς δεν έχει συμμετάσχει ως μέλος στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά. Βέβαια ένας εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων συμμετέχει

υποχρεωτικά στη Σχολική Επιτροπή, απλώς δεν ανταποκρίθηκε στο ερωτηματολόγιο της έρευνας.

Η επόμενη ερώτηση 6 δεν απαντάται αφού δεν υπάρχει καμία θετική απάντηση στην ερώτηση 5.

Ερώτηση 7: Συμμετοχή του Συμβουλίου στα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πίνακας 33: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	28	96,6%
ΌΧΙ	1	3,4%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ερώτηση 8: Υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου προς την Σχολική Επιτροπή

Πίνακας 34: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	28	96,6%
ΌΧΙ	1	3,4%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στις ερωτήσεις 7 και 8 η συντριπτική πλειονότητα των ερωτώμενων γονέων (περίπου 97%) θεωρούν ότι το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου τους – στο οποίο είναι μέλη – ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες της σχολικής μονάδας και διατυπώνει προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία της προς την ενιαία Σχολική Επιτροπή. Διαπιστώνουμε την ενεργό συμμετοχή των γονέων στη λειτουργία του Συμβουλίου του σχολείου και το ενδιαφέρον τους για τα θέματα που απασχολούν την σχολική μονάδα. Η ουσιαστική συμμετοχή εκπαιδευτικών και γονέων θεωρείται << κλειδί.>> για την λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου, όπως το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας.

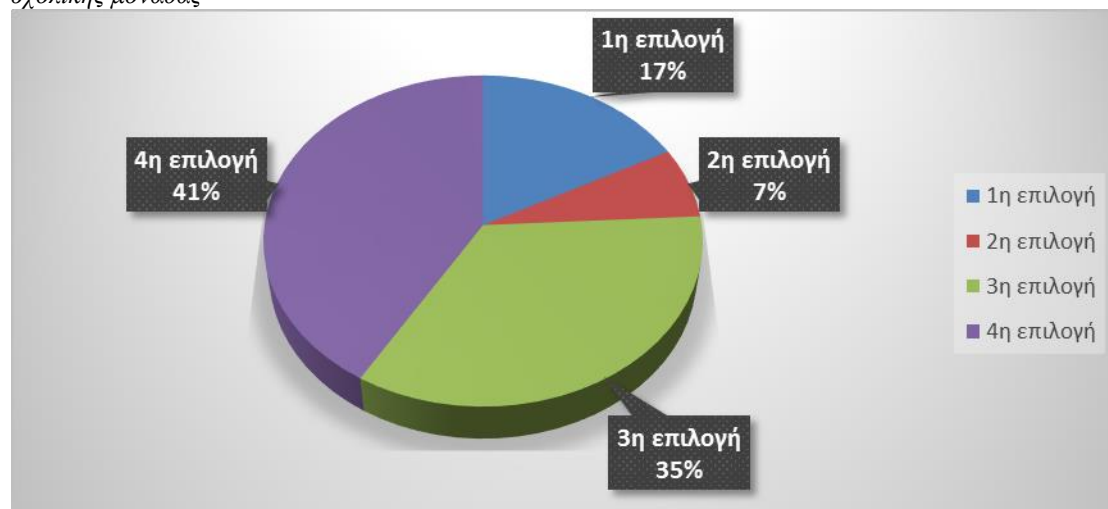
Ερώτηση 9: Τρόπος διαχείρισης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 35: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Τρόπος διαχείρισης και κάλυψης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
1η επιλογή: Κατανομή όλων των πιστώσεων στη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιό της	5	17,2%
2η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	2	6,9%
3η επιλογή: Κάλυψη από την Σχολική Επιτροπή όλων των λογαριασμών κοινής ωφέλειας και κατανομή πίστωσης για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας	10	34,5%
4η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα της σχολικής μονάδας	12	41,4%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 23: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 9 είναι και στο ερωτηματολόγιο Β από τις πιο σημαντικές. Οι απαντήσεις των ερωτώμενων γονέων εκφράζουν την επιλογή τους για τον τρόπο οικονομικής διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας, που θεωρούν ενδεδειγμένο. Παρατηρούμε ότι το 41% θεωρεί την 4η επιλογή καλύτερη και ακολουθεί η 3η επιλογή με 35%, η 1η επιλογή με 17% και τέλος η 2η επιλογή με 7%. Οι προτιμήσεις των γονέων ως προς τις δύο δημοφιλέστερες επιλογές ακολουθούν τη σειρά προτιμήσεων των εκπαιδευτικών με

διαφορετικά όμως ποσοστά. Σημαντική διαφοροποίηση έχουμε στην 1η επιλογή την οποία επιλέγει μόνο το 1% των εκπαιδευτικών έναντι 17% των γονέων και στην 2η επιλογή την οποία επιλέγει διπλάσιο ποσοστό εκπαιδευτικών (15%) σε σχέση με αυτό των γονέων (7%).

Συμπερασματικά και οι εκπρόσωποι των γονέων επιλέγουν σε ποσοστό 76% έναν τρόπο οικονομικής διαχείρισης (3η και 4η επιλογή) που η ενιαία Σχολική Επιτροπή καλύπτει τα βασικά λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας, αλλά καταβάλλεται και ένα ποσό που το διαχειρίζεται το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας για τις υπόλοιπες ανάγκες.

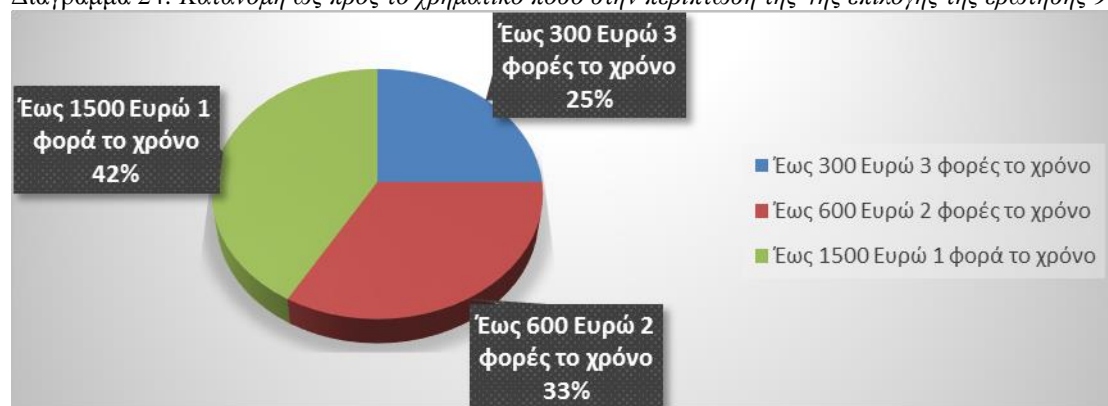
Ερώτηση 10: Χρηματικό ποσό της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Πίνακας 36: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Χρηματικό ποσό αρκετό για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο	3	25,0%
Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο	4	33,3%
Έως 1500 Ευρώ 1 φορά το χρόνο	5	41,7%
Σύνολο	12	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 24: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από τους γονείς που επέλεξαν την 4η επιλογή, δεν μπορούμε να βγάλουμε ασφαλή και γενικευμένα συμπεράσματα για το ποσό που θεωρούν αρκετό γιατί ο αριθμός τους είναι μικρός (12 άτομα) και η διασπορά των επιλογών μεγάλη, όπως φαίνεται από τον πίνακα και το διάγραμμα.

Ερωτήσεις 11-17: Προτάσεις για την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 37: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική Συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική Συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική Συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική Συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική Συχνότητα
11	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της	1	3,4%	0	0,0%	4	13,8%	20	69,0%	4	13,8%
12	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της	3	10,3%	4	13,8%	6	20,7%	13	44,8%	3	10,3%
13	Η συμμετοχή περισσότερων του ενός γονέων δύο στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε την λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες	2	6,9%	0	0,0%	2	6,9%	16	55,2%	9	31,0%
14	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της	2	6,9%	5	17,2%	10	34,5%	7	24,1%	5	17,2%
15	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της	0	0,0%	0	0,0%	2	6,9%	14	48,3%	13	44,8%
16	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης	0	0,0%	1	3,4%	4	13,8%	11	37,9%	13	44,8%
17	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες	1	3,4%	5	17,2%	7	24,1%	11	37,9%	5	17,2%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από το πακέτο ερωτήσεων σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Στην ερώτηση 11 η συντριπτική πλειονότητα των ερωτώμενων γονέων (82,8%) συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο αριθμός των

μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (9) είναι επαρκής για τη λειτουργία της. Το εύρημα είναι αντίστοιχο με αυτό των εκπαιδευτικών.

- Στην ερώτηση 12 οι γονείς σε ποσοστό 55,1% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτιώνει τη λειτουργία της. Όμως έχουμε και διαφορετικές απόψεις με σημαντικά ποσοστά και διασπορά, το οποίο δείχνει τη διαφοροποίηση των απόψεων των γονέων σε σχέση με αυτές των εκπαιδευτικών.
- Στην ερώτηση 13 το 86,2% των γονέων θεωρεί ότι η συμμετοχή περισσότερων γονέων στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτιώνει την λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες. Αναμενόμενο εύρημα που εκφράζει τη βούληση για ουσιαστική συμμετοχή των γονέων στη διοίκηση της Σχολικής Επιτροπής και στις αποφάσεις που λαμβάνονται για τα σχολεία. Η πλειονότητα των γονέων επιθυμούν να παίρνουν μέρος στις δράσεις της Σχολικής Επιτροπής και οι αποφάσεις να μην λαμβάνονται ερήμην τους, Εξάλλου οι απόψεις των γονέων εκφράζουν και τους μικρούς μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Όσον αφορά την ερώτηση 14 υπάρχει διασπορά του βαθμού συμφωνίας ή διαφωνίας και δεν επικρατεί καθαρά κάποια άποψη. Το 41,3% συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα ότι η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της και το 34,5% στέκεται αδιάφορα στην άποψη αυτή. Μάλλον η ερώτηση αυτή δεν έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους γονείς.
- Στην ερώτηση 15 έχουμε αντίστοιχο εύρημα με αυτό των εκπαιδευτικών. Το 93,1% των γονέων εκφράζει την συμφωνία ή την απόλυτη συμφωνία του με την άποψη ότι τα έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικά για την λειτουργία της.
- Όσον αφορά την ερώτηση 16 οι ερωτώμενοι γονείς σε ποσοστό 82,7% θεωρούν ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης. Και εδώ έχουμε συμφωνία εκπαιδευτικών και γονέων που πιστεύουν ότι τη διοίκηση της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να αναλαμβάνουν άνθρωποι που είναι γνώστες των θεμάτων της εκπαίδευσης

και με εμπειρία στο χώρο, ώστε να έχουν καλύτερη αντίληψη των αναγκών και των προβλημάτων των σχολικών μονάδων.

- Στην ερώτηση 17 το 55,1% των ερωτώμενων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα, ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες. Επίσης το 24,1% είναι αδιάφορο με την άποψη αυτή και ένα 17,2% εκφράζει τη διαφωνία του με την άποψη. Η διαφορά με το αντίστοιχο εύρημα των εκπαιδευτικών είναι το σχετικά μεγάλο ποσοστό διαφωνίας των γονέων.

Γ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Ερωτήσεις 18-25: Προτάσεις για την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 38: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
18	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	2	6,9%	3	10,3%	16	55,2%	8	27,6%
19	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.	1	3,4%	3	10,3%	1	3,4%	15	51,7%	9	31,0%
20	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	20	69,0%	9	31,0%
21	Ο διευθυντής και τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.	0	0,0%	3	10,3%	1	3,4%	19	65,5%	6	20,7%
22	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	3	10,3%	8	27,6%	13	44,8%	5	17,2%
23	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.	1	3,4%	2	6,9%	7	24,1%	14	48,3%	5	17,2%
24	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.	1	4,3%	3	13,0%	4	17,4%	10	43,5%	5	21,7%
25	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.	2	6,9%	1	3,4%	3	10,3%	17	58,6%	6	20,7%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία, 2018

Από την ομάδα ερωτήσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής διαπιστώνουμε τα εξής:

- Στην ερώτηση 18 το 82,8% των γονέων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με την άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.
- Σχετικά με την ερώτηση 19 το 82,7% των ερωτώμενων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Η ερώτηση 20 δεν επιδέχεται σχολιασμό αφού το 100% των ερωτώμενων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με την πρόταση ότι η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία από την εκπαίδευση συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.
- Στην ερώτηση 21 το 86,2% των γονέων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας και ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.
- Σχετικά με την ερώτηση 22 το 62% των γονέων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα του σχολείου, όμως ένα ποσοστό 27,6% είναι διστακτικό με την άποψη αυτή και ένα ποσοστό 10,3% διαφωνεί με τη θέση αυτή, θεωρώντας ότι δεν αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Σχετικά με την ερώτηση 23 το 65,5% των ερωτώμενων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με τη θέση ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τους υπαλλήλους του δήμου που απασχολούνται στη σχολική μονάδα, αλλά ένα ποσοστό 24,1% είναι διστακτικό με την άποψη αυτή υποκρύβοντας ελλιπή εποπτεία και έλεγχο από την Σχολική Επιτροπή.
- Στην ερώτηση 24 από τους 29 συμμετέχοντες γονείς δεν απάντησαν στην ερώτηση οι 6 (20,6%), γιατί στη σχολική μονάδα τους δεν λειτουργεί κυλικείο. Από τους 23 που απάντησαν το 65,2% συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.

- Σχετικά με την ερώτηση 25 το 79,3% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει ισότιμα και ισόρροπα όλες τις σχολικές μονάδες και βοηθά στη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.

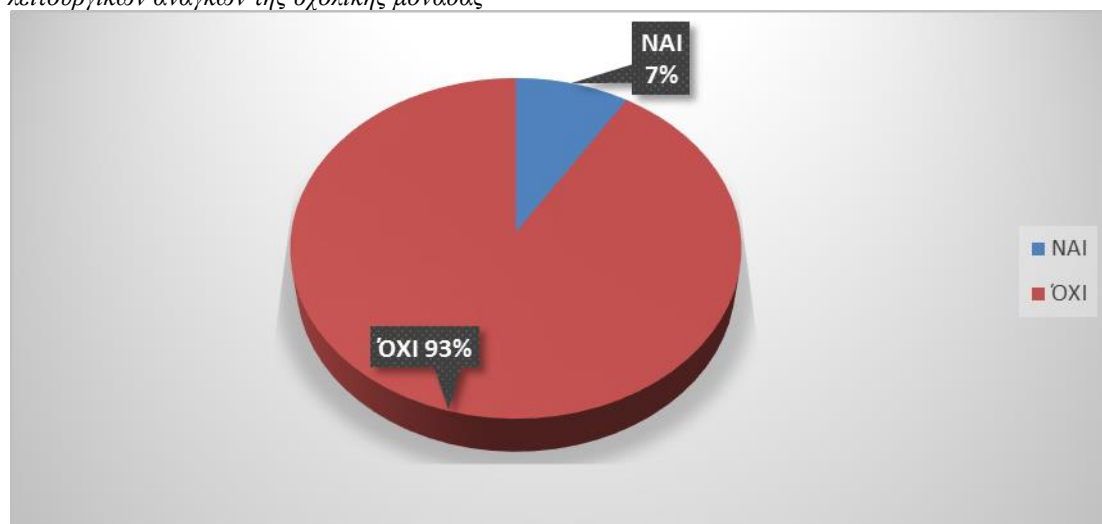
Ερώτηση 26: Εναλλακτική πρόταση για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 39: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πρόταση εναλλακτικού τρόπου διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	2	6,8%
ΌΧΙ	27	93,2%
Σύνολο	29	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 25: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 26 είναι ανοικτού τύπου και δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προτείνουν εναλλακτικό τρόπο διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας. Παρατηρούμε ότι το 93% των ερωτώμενων δεν πρότειναν κάποιον άλλο τρόπο διαχείρισης, που σημαίνει ότι καλύπτονται από τους τρόπους που περιγράφηκαν στην ερώτηση 9. Δύο μόνο (περίπου 7%) πρότειναν εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης. Ο ένας ερωτώμενος γονέας πρότεινε κάθε σχολική μονάδα να διαχειρίζεται μόνη της την περιουσία της, τα έσοδά της και τις δαπάνες της. Ουσιαστικά πρότεινε διοικητική και οικονομική αυτονομία του σχολείου που δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Καταγράφεται η άποψη

όμως στο πλαίσιο της συζήτησης για οικονομική αυτοτέλεια και αποκέντρωση των σχολικών μονάδων.

Ο άλλος γονέας πρότεινε ουσιαστικά, κατανομή των πόρων της Σχολικής Επιτροπής στα σχολεία και διαχείρισή τους από τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας, δηλαδή την 1η επιλογή της ερώτησης 9.

4.3.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στην έρευνα για τη Σχολική Επιτροπή Β/θμιας Εκπαίδευσης διανεμήθηκαν ηλεκτρονικά 32 ερωτηματολόγια Α σε εκπαιδευτικούς και 16 ερωτηματολόγια Β σε γονείς – κηδεμόνες, οι οποίοι αποτελούν το συνολικό πληθυσμό των 16 Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας όπως αναφέραμε στην παράγραφο 4.2.3.

Ανταποκρίθηκαν 32 εκπαιδευτικοί (100% του συνόλου) και 10 γονείς (62,5% του συνόλου) οι οποίοι προέρχονται από 16 Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας (100% του συνόλου) και παρέδωσαν συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

Τα πρωτογενή δεδομένα από τις απαντήσεις των ερωτώμενων ταξινομήθηκαν και επεξεργάστηκαν με το στατιστικό – λογιστικό πρόγραμμα EXCEL 2007 του Microsoft Office και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα.

1) Ερωτηματολόγιο Α (συμπληρώνεται από διευθυντές σχολικών μονάδων και εκπροσώπους συλλόγου διδασκόντων)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

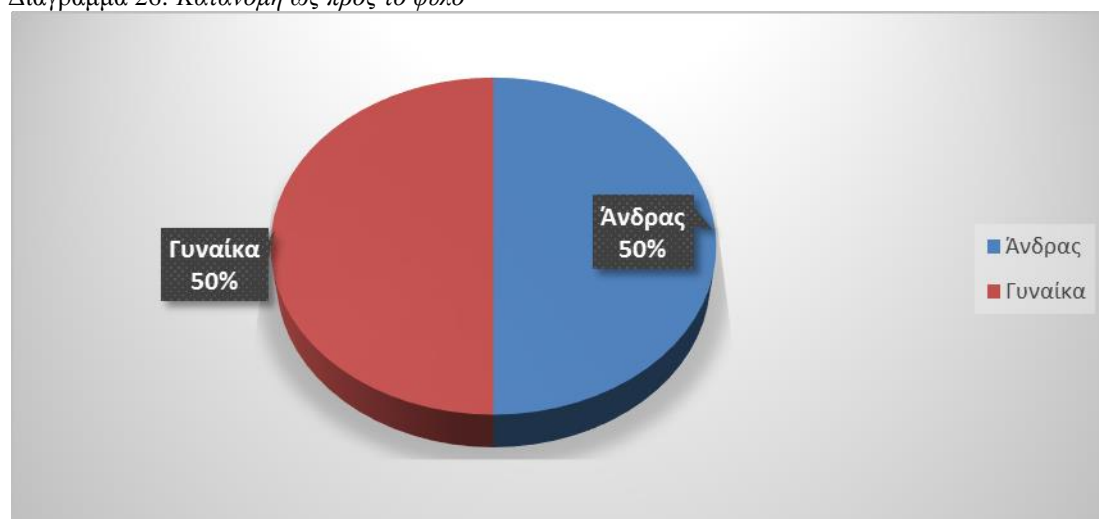
Ερώτηση 1: Φύλο

Πίνακας 40: Κατανομή ως προς το φύλο

Φύλο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Άνδρας	16	50,0%
Γυναίκα	16	50,0%
Σύνολο	32	100,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 26: Κατανομή ως προς το φύλο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Παρατηρούμε από τον πίνακα ότι η συχνότητα εμφάνισης και για τα δύο φύλα είναι ακριβώς η ίδια. Δηλαδή σε πληθυσμό 32 εκπαιδευτικών η αναλογία ανδρών – γυναικών είναι 1:1. Το εύρημα μπορεί να είναι τυχαίο, όμως δείχνει την τάση ότι στη Β/θμια εκπαίδευση οι θέσεις ευθύνης (διευθυντής, υποδιευθυντής) καταλαμβάνονται ισότιμα από άνδρες και γυναίκες χωρίς ιδιαίτερη υπεροχή κάποιου φύλου, σε αντίθεση με την Α/θμια εκπαίδευση.

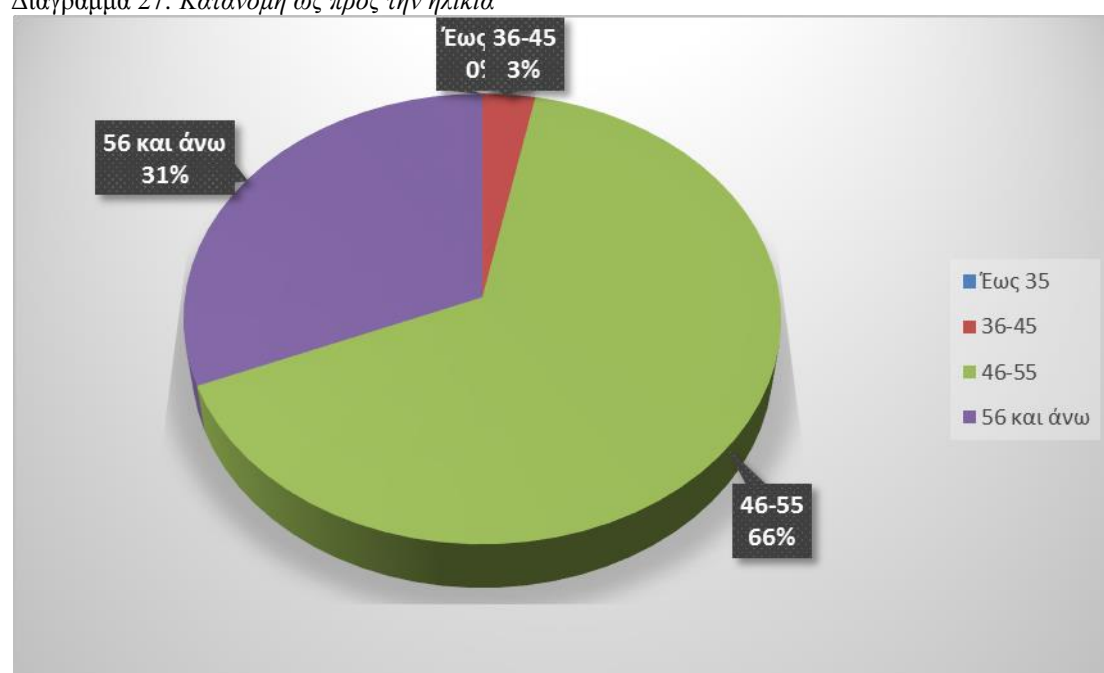
Ερώτηση 2: Ηλικία

Πίνακας 41: Κατανομή ως προς την ηλικία

Ηλικία (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 35	0	0,0%
36-45	1	3,1%
46-55	21	65,6%
56 και άνω	10	31,3%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 27: Κατανομή ως προς την ηλικία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από την κατανομή ως προς την ηλικία των ερωτώμενων παρατηρούμε ότι περίπου το 66% ανήκει στην ηλικιακή κλάση 46-55 ετών. Αυτό δείχνει ότι τις θέσεις ευθύνης στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση (διευθυντές – υποδιευθυντές – εκπρόσωποι συλλόγου διδασκόντων) καταλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί αυτής της ηλικιακής κλάσης, που έχουν και τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας.

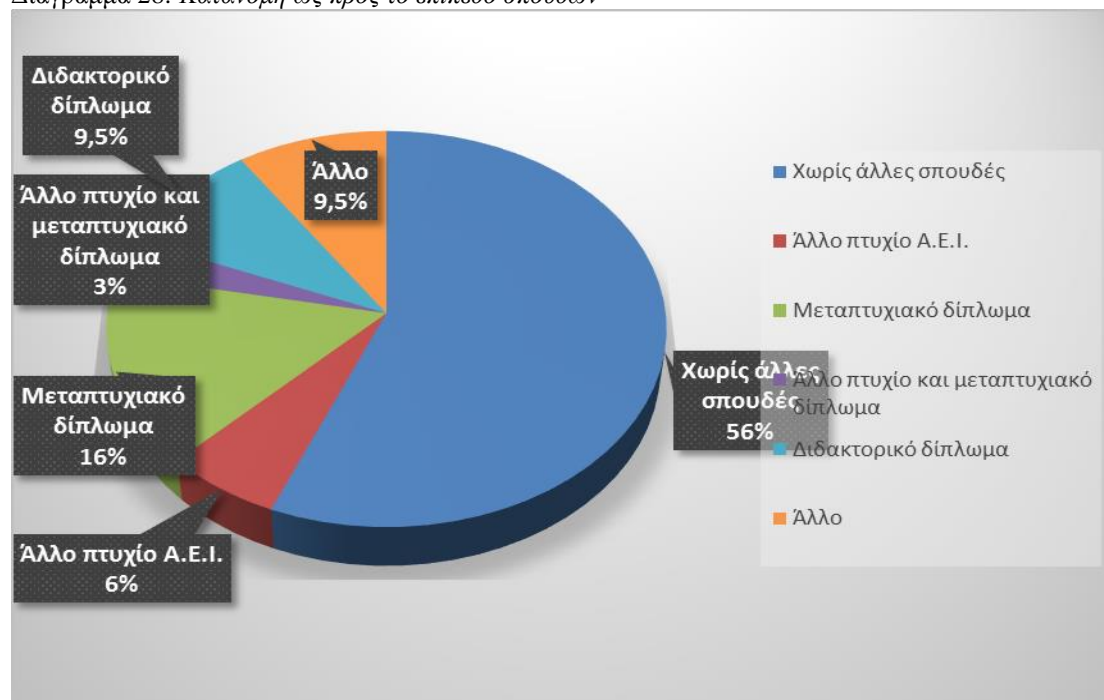
Ερώτηση 3: Επίπεδο σπουδών

Πίνακας 42: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών

Άλλες σπουδές εκτός πτυχίου διορισμού	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Χωρίς άλλες σπουδές	18	56,3%
Άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι.	2	6,3%
Μεταπτυχιακό δίπλωμα	5	15,6%
Άλλο πτυχίο και μεταπτυχιακό δίπλωμα	1	3,1%
Διδακτορικό δίπλωμα	3	9,4%
Άλλο	3	9,4%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 28: Κατανομή ως προς το επίπεδο σπουδών

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς το επίπεδο σπουδών φαίνεται από τον πίνακα και το σχήμα ότι το 56% περίπου των συμμετεχόντων δεν έχει άλλες σπουδές εκτός του πτυχίου διορισμού του. Επίσης ένα ποσοστό περίπου 9,5% απάντησε ότι έχει και άλλο προσόν εκτός του πτυχίου, το οποίο όμως δεν εξειδίκευσε. Ακόμα ένα 16% κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα, ένα 6% άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι., ένα 9,5% έχει διδακτορικό δίπλωμα και ένα 3% έχει άλλο πτυχίο Α.Ε.Ι. και μεταπτυχιακό. Συνολικά το 44% των συμμετεχόντων έχει και άλλες σπουδές εκτός του βασικού πτυχίου, το οποίο δείχνει το αρκετά υψηλό

επίπεδο σπουδών των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στα σχολεία του δήμου Αρταίων.

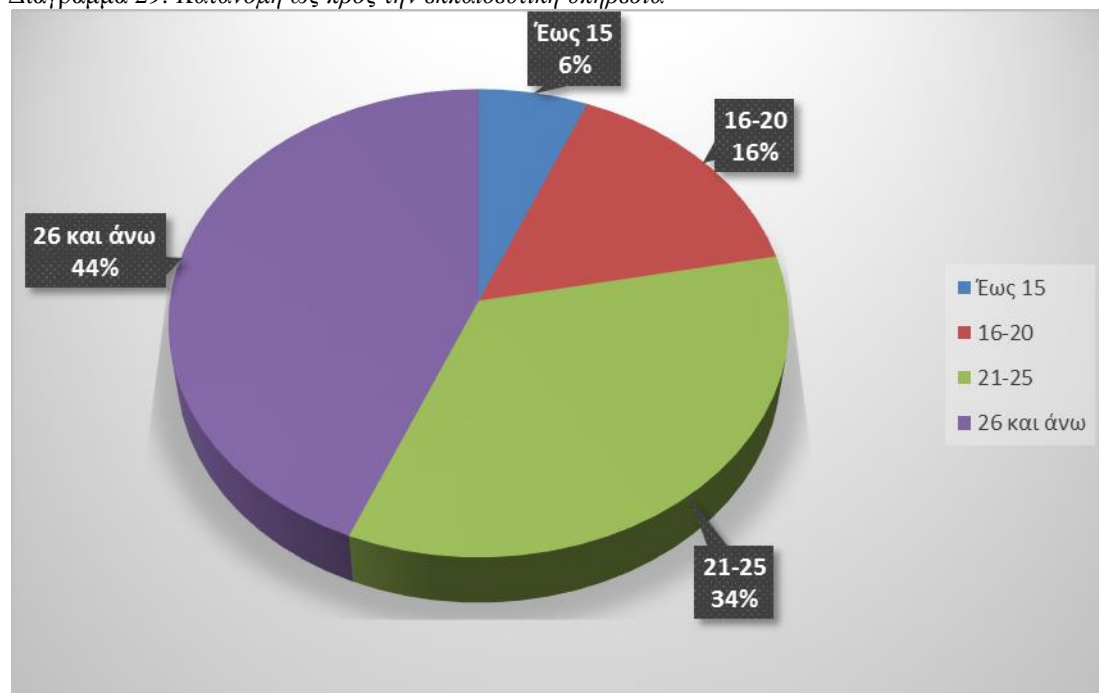
Ερώτηση 4 : Εκπαιδευτική υπηρεσία

ΠΙΝΑΚΑΣ 43: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Χρόνος εκπαιδευτικής υπηρεσίας (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 15	2	6,3%
16-20	5	15,6%
21-25	11	34,4%
26 και άνω	14	43,8%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 29: Κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην κατανομή ως προς την εκπαιδευτική υπηρεσία βλέπουμε ότι το 44% των ερωτώμενων έχει πάνω από 26 χρόνια υπηρεσίας, το 34% από 21-25 χρόνια και το 16% από 16-20 χρόνια. Συνολικά το 94% των ερωτώμενων έχει εκπαιδευτική υπηρεσία πάνω από 16 χρόνια. Αυτό συμφωνεί με τα ευρήματα της ηλικιακής κατανομής και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η αρχαιότητα και κατά συνέπεια και η ηλικία παίζουν σημαντικό ρόλο για την κατάληψη θέσης ευθύνης στην εκπαίδευση. Το φαινόμενο είναι πιο έντονο σε σχέση με την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

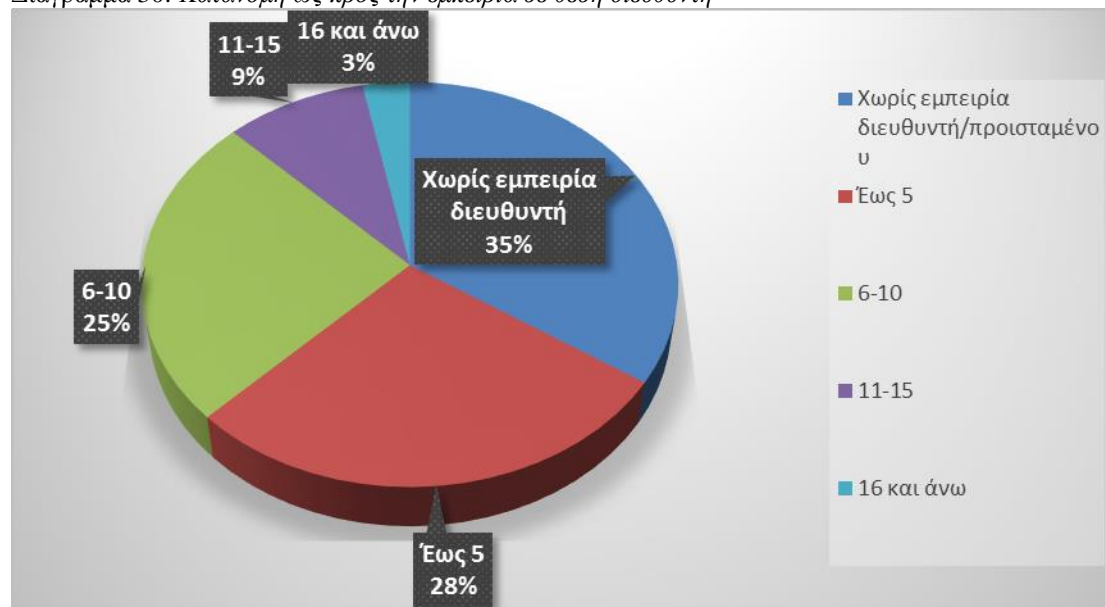
Ερώτηση 5: Διευθυντική εμπειρία

Πίνακας 44: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή

Χρόνος εμπειρίας σε θέση διευθυντή σχολικής μονάδας (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Χωρίς εμπειρία διευθυντή	11	34,4%
Έως 5	9	28,1%
6-10	8	25,0%
11-15	3	9,4%
16 και άνω	1	3,1%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 30: Κατανομή ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς την εμπειρία σε θέση διευθυντή σχολικής μονάδας παρατηρούμε ότι περίπου το 28% των συμμετεχόντων έχει διευθυντική εμπειρία έως 5 χρόνια, το 25% έχει 6-10 χρόνια, το 9% 11-15 χρόνια και το 3% από 16 χρόνια και άνω. Χωρίς εμπειρία σε θέση διευθυντή είναι το 35% των ερωτώμενων, δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό. Συνολικά το 65% των συμμετεχόντων στην έρευνα έχει εμπειρία σε θέση ευθύνης σε σχολική μονάδα. Αυτό δείχνει ότι τα μέλη των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας της Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας Εκπαίδευσης έχουν μικρή διοικητική εμπειρία σε σχέση με τα αντίστοιχα μέλη της Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας

Εκπαίδευσης. Επίσης φαίνεται ότι οι διοικητικές αλλαγές σε επίπεδο διευθυντών σχολείων γίνονται με αργό ρυθμό (λιγότερες εναλλαγές προσώπων).

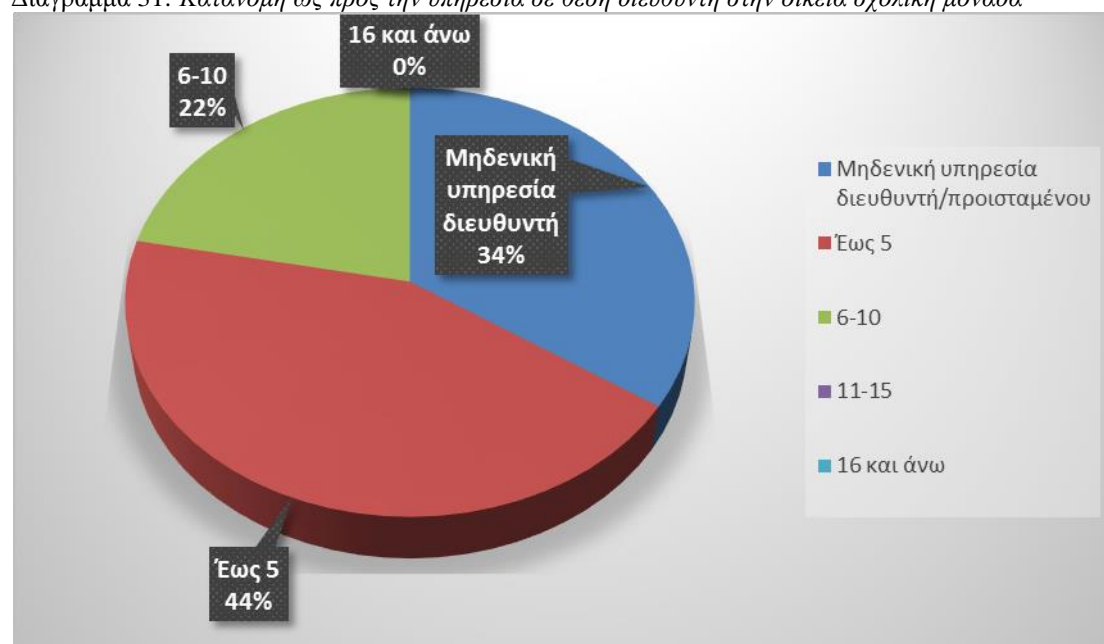
Ερώτηση 6: Διευθυντική υπηρεσία στην οικεία σχολική μονάδα

Πίνακας 45: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή στην οικεία σχολική μονάδα

Χρόνος υπηρεσίας ως διευθυντής στην οικεία σχολική μονάδα υπηρετήσης (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Μηδενική υπηρεσία διευθυντή στο οικεία σχολική μονάδα	11	34,4%
Έως 5	14	43,8%
6-10	7	21,9%
11-15	0	0,0%
16 και άνω	0	0,0%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 31: Κατανομή ως προς την υπηρεσία σε θέση διευθυντή στην οικεία σχολική μονάδα

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από τον πίνακα 4.38 και το αντίστοιχο σχήμα παρατηρούμε ότι το 44% των ερωτώμενων έχει υπηρετήσει ως διευθυντής στο σχολείο που υπηρετεί σήμερα έως 5 χρόνια και το 22% έχει υπηρετήσει 6-10 χρόνια, ενώ μηδενική υπηρεσία ως διευθυντής στο οικείο σχολείο έχει το 34% των ερωτώμενων. Συνολικά το 66% των συμμετεχόντων στην έρευνα εκπαιδευτικών έχει υπηρετήσει σε διοικητική θέση ευθύνης στο σχολείο που υπηρετούν σήμερα. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι

γνωρίζουν τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας και μπορούν να διατυπώνουν προτάσεις για τη λειτουργία της προς την Σχολική Επιτροπή.

Β) Χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας

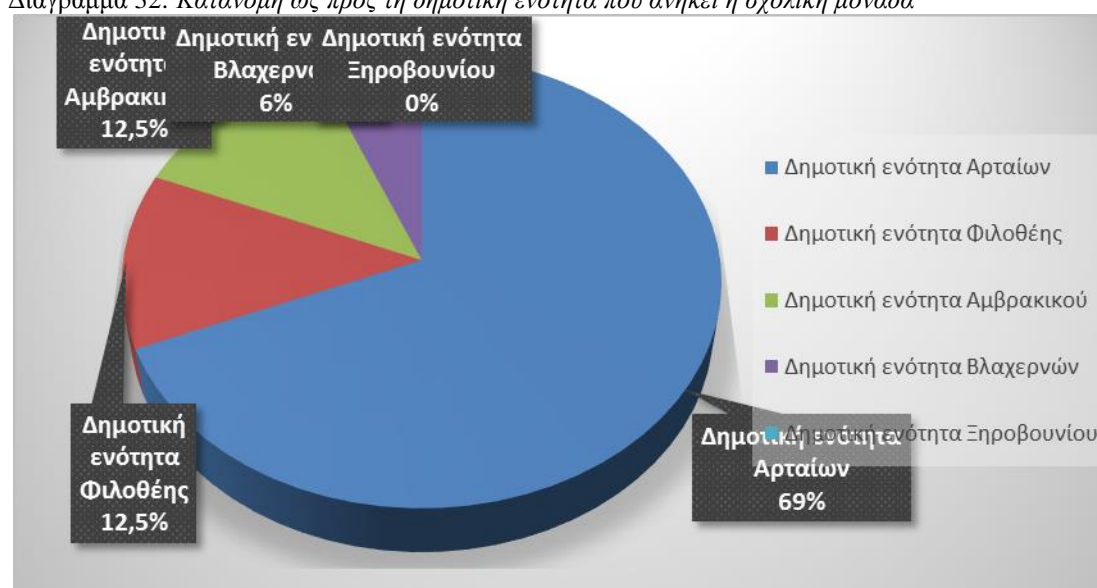
Ερώτηση 7: Δημοτική ενότητα σχολικής μονάδας

Πίνακας 46: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα

Δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Δημοτική ενότητα Αρταίων	11	68,8%
Δημοτική ενότητα Φιλοθέης	2	12,5%
Δημοτική ενότητα Αμβρακικού	2	12,5%
Δημοτική ενότητα Βλαχερνών	1	6,3%
Δημοτική ενότητα Ξηροβουνίου	0	0,0%
Σύνολο	16	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 32: Κατανομή ως προς τη δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς την δημοτική ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα βλέπουμε ότι το 69% των συμμετεχόντων στην έρευνα σχολικών μονάδων ανήκει στη δημοτική ενότητα Αρταίων που είναι η μεγαλύτερη δημοτική ενότητα του δήμου και η έδρα του παλαιού Καποδιστριακού δήμου Αρταίων.

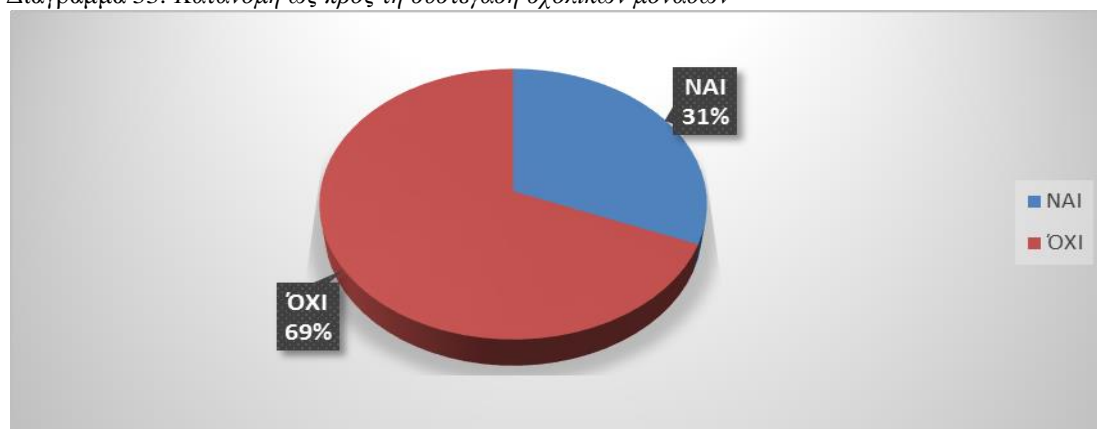
Ερώτηση 8: Συστέγαση σχολικών μονάδων

Πίνακας 47: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων

Το σχολείο ανήκει σε συγκρότημα με 2 και άνω σχολικές μονάδες	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	5	31,3%
ΌΧΙ	11	68,7%
Σύνολο	16	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 33: Κατανομή ως προς τη συστέγαση σχολικών μονάδων

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 69% των σχολικών μονάδων δεν ανήκουν σε συγκρότημα σχολείων, ενώ το 31% ανήκουν σε συγκρότημα με δύο και άνω σχολεία. Συνήθως τα μικρά γυμνάσια και λύκεια στις περιφερειακές δημοτικές ενότητες δεν είναι συστεγαζόμενα. Τα σχολεία του αστικού ιστού που κατασκευάστηκαν την τελευταία τριακονταετία ακολουθούν το μοντέλο του ανεξάρτητου μη συστεγαζόμενου σχολείου. Τα παλαιά γυμνάσια και λύκεια της πόλης είναι συστεγαζόμενα.

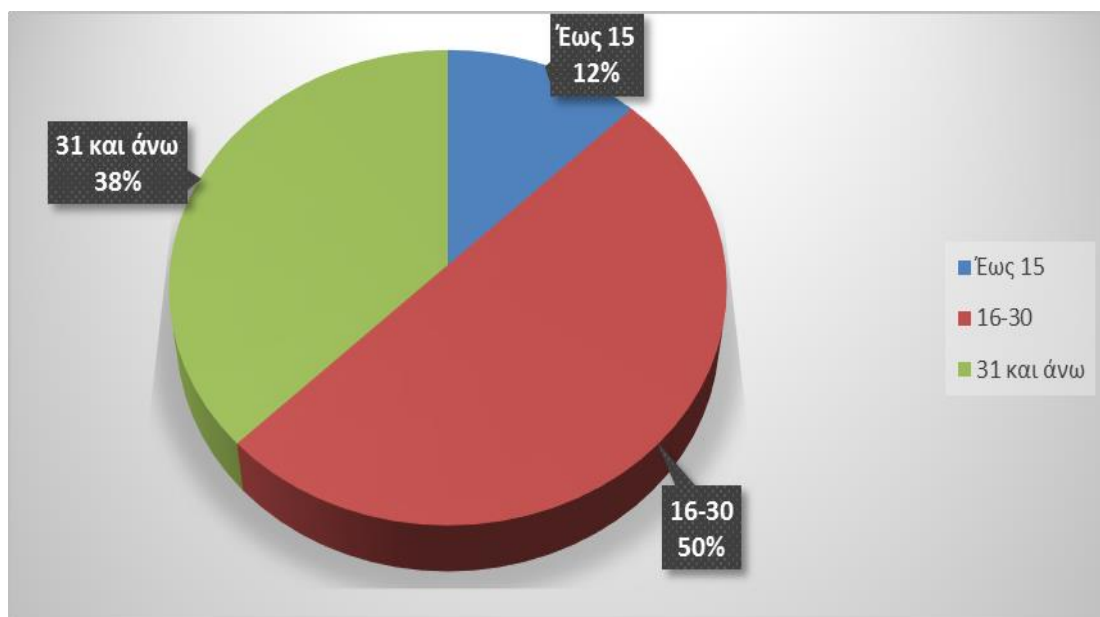
Ερώτηση 9: Παλαιότητα κτιρίων σχολείου ή συγκροτήματος σχολείων

Πίνακας 48: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων

Παλαιότητα κτιρίων (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 15	2	12,5%
16-30	8	50,0%
31 και άνω	6	37,5%
Σύνολο	16	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 34: Κατανομή ως προς την παλαιότητα των κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Παρατηρούμε ότι το 38% των κτιρίων των σχολικών μονάδων της έρευνας έχουν παλαιότητα άνω των 31 χρόνων, το 50% είναι 16-30 χρόνια και μόνο το 12% των σχολείων έχουν κατασκευαστεί την τελευταία 15ετία. Συνολικά το 88% των κτιρίων των σχολείων έχουν παλαιότητα άνω των 15 χρόνων, το οποίο σημαίνει αυξημένα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας που επιβαρύνουν την Σχολική Επιτροπή.

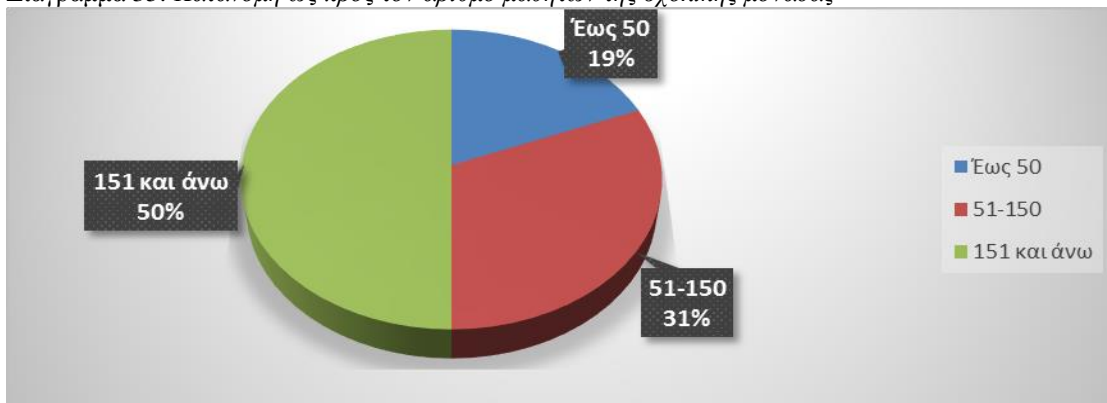
Ερώτηση 10: Αριθμός μαθητών σχολικής μονάδας

Πίνακας 49: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας

Αριθμός μαθητών	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 50	3	18,8%
51-150	5	31,3%
151 και άνω	8	50,0%
Σύνολο	16	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 35: Κατανομή ως προς τον αριθμό μαθητών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς τον αριθμό των μαθητών το 19% των σχολικών μονάδων έχουν έως 50 μαθητές. Πρόκειται για τα μικρά περιφερειακά γυμνάσια του δήμου Αρταίων. Το 31% των σχολείων έχουν 51-150 μαθητές και θεωρούνται μεσαία σχολεία. Τέλος το 50% των σχολικών μονάδων έχουν από 151 και άνω μαθητές και αποτελούν τα μεγάλα σχολεία της πόλης και του δήμου. Εδώ παρατηρούμε συσσώρευση των μεγάλων σχολείων στον αστικό ιστό σε αντίθεση με τα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στα οποία υπάρχει μεγάλη διασπορά.

Γ) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

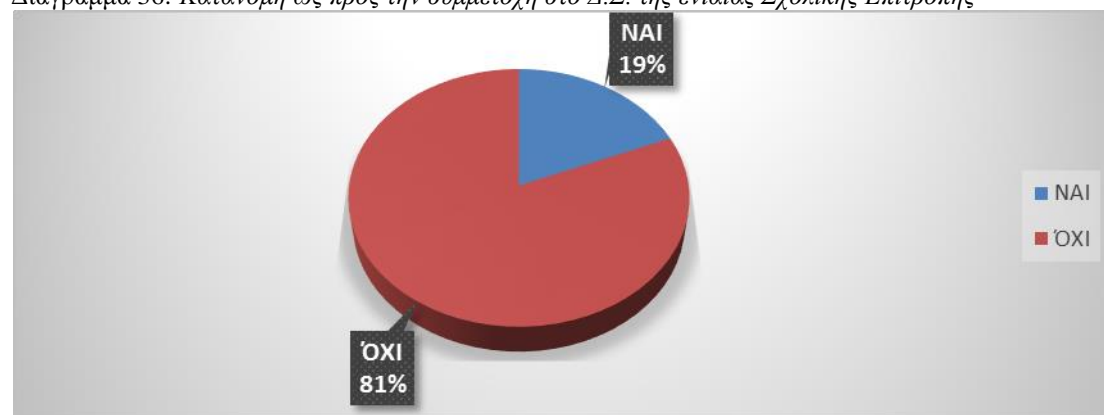
Ερώτηση 11: Συμμετοχή στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 50: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	6	18,8%
ΌΧΙ	26	81,2%
Σύνολο	32	100,00%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 36: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 81% των ερωτώμενων δεν έχει συμμετάσχει στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 που συστάθηκε σαν νομικό πρόσωπο και μόνο το 19% έχει συμμετάσχει. Όπως έχουμε αναφέρει μόνο δύο διευθυντές εκ των πέντε αρχαιότερων συμμετέχουν στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών, οπότε το εύρημα είναι αναμενόμενο. Ο πίνακας 4.44 δείχνει ότι από τους 6 συμμετέχοντες στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής και οι 6 είχαν την ιδιότητα του μέλους, το οποίο είναι

αναμενόμενο, αφού συνήθως τις θέσεις προέδρου και αντιπροέδρου καταλαμβάνουν αιρετοί.

Ερώτηση 12: Ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 51: Κατανομή ως προς την ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Ιδιότητα συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Μέλος Δ.Σ.	6	100,0%
Αντιπρόεδρος	0	0,0%
Πρόεδρος	0	0,0%
Σύνολο	6	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

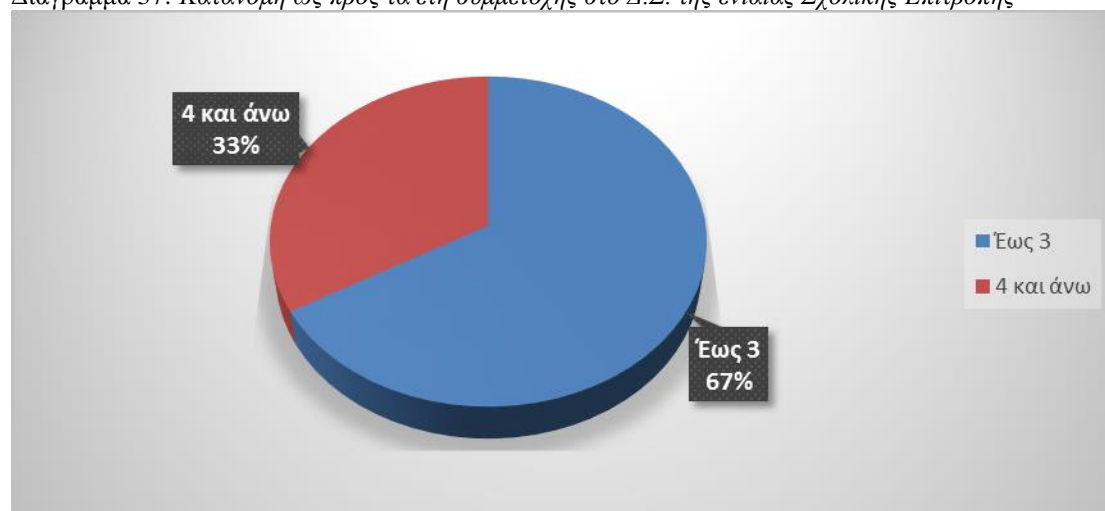
Ερώτηση 13: Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 52: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 3	4	66,7%
4 και άνω	2	33,3%
Σύνολο	6	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 37: Κατανομή ως προς τα έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 67% των συμμετεχόντων στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής έχουν συμμετάσχει χρονικό διάστημα έως 3 χρόνια και το 33% από 4 και άνω χρόνια.

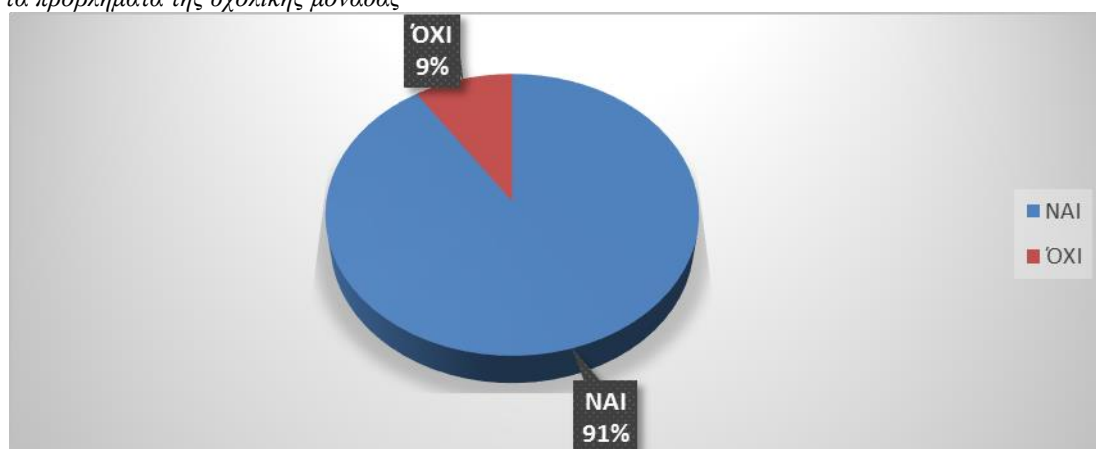
Ερώτηση 14: Συμμετοχή του Συμβουλίου στα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πίνακας 53: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	29	90,6%
ΌΧΙ	3	9,4%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 38: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Το 91% των ερωτώμενων απάντησαν ότι το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας στο οποίο είναι μέλη ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας. Αυτό δείχνει την ενεργό συμμετοχή των ερωτώμενων στη λειτουργία του Συμβουλίου του σχολείου και την ουσιαστική δράση τους στα θέματα που απασχολούν την σχολική μονάδα. Μόνο ένα 9% απάντησε ότι το Συμβούλιο δεν ασχολείται ουσιαστικά με τα θέματα του σχολείου.

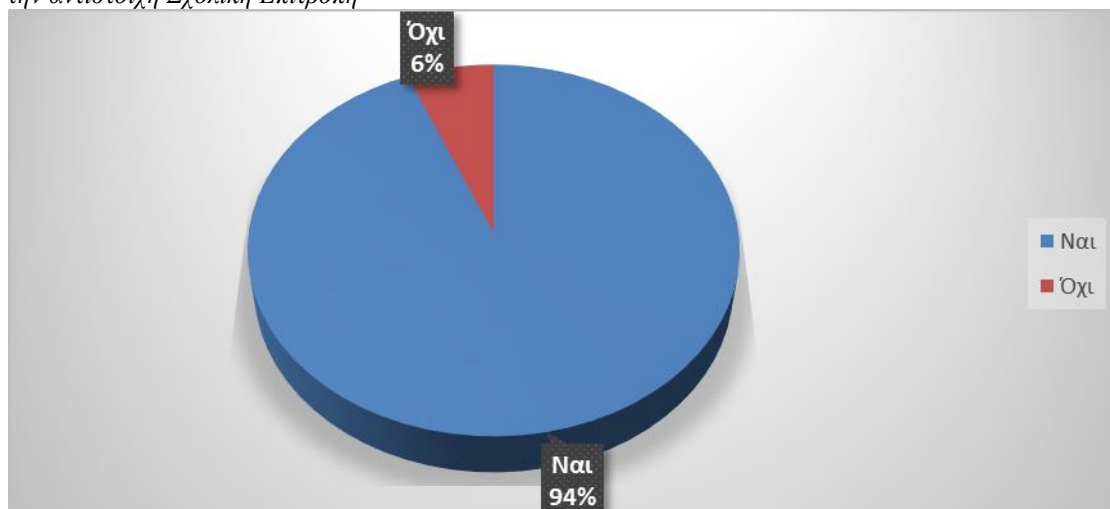
Ερώτηση 15: Υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου προς την Σχολική Επιτροπή

Πίνακας 54: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	30	93,8%
ΌΧΙ	2	6,2%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 39: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ακριβώς η ίδια εικόνα με την προηγούμενη ερώτηση τόσο σε απόλυτους αριθμούς, όσο και σε ποσοστά. Οι ερωτώμενοι πιστεύουν σε ποσοστό 94% ότι το Συμβούλιο σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την Σχολική Επιτροπή. Ουσιαστικά οι δύο ερωτήσεις αναφέρονται στη σωστή λειτουργία του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας σαν αποκεντρωμένη δομή της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής.

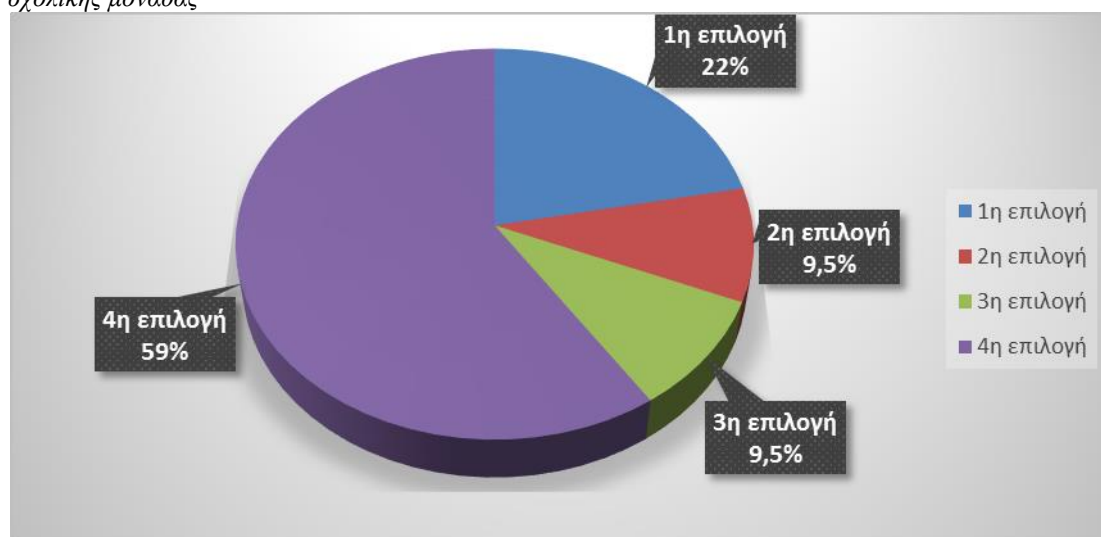
Ερώτηση 16: Τρόπος διαχείρισης λειτουργικών αναγκών σχολικής μονάδας

Πίνακας 55: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Τρόπος διαχείρισης και κάλυψης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
1η επιλογή: Κατανομή όλων των πιστώσεων στη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιό της	7	21,9%
2η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	3	9,4%
3η επιλογή: Κάλυψη από την Σχολική Επιτροπή όλων των λογαριασμών κοινής ωφέλειας και κατανομή πίστωσης για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας	3	9,4%
4η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα της σχολικής μονάδας	19	59,3%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 40: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 16 είναι η ουσιαστικότερη ερώτηση του ερωτηματολογίου γιατί ακουμπά το κεντρικό και βασικό πρόβλημα τόσο των σχολικών μονάδων, όσο και της διοίκησης των Σχολικών Επιτροπών. Οι συμμετέχοντες επιλέγουν τον τρόπο διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων που θεωρούν καλύτερο και αποτελεσματικότερο. Οι 4 τρόποι που φαίνονται στον πίνακα 4.48 έχουν εφαρμοστεί στην πράξη από το 2011 έως σήμερα, άρα οι ερωτώμενοι απαντούν επί πραγματικών γεγονότων και όχι σε θεωρητικό επίπεδο.

Παρατηρούμε ότι το 59% των ερωτώμενων επιλέγουν την 4η επιλογή, το 9,5% την 3η ενώ το σημερινό τρόπο διαχείρισης (2η επιλογή) επιλέγει μόνο το 9,5% των ερωτώμενων. Ένα σημαντικό ποσοστό (22%) επιλέγει την 1η επιλογή που είναι η κατανομή όλων των πιστώσεων από την Σχολική Επιτροπή προς την σχολική μονάδα και η διαχείρισή τους από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας. Ο τρόπος αυτός είναι και η επιλογή του νομοθέτη σύμφωνα με το <<γράμμα>> της υπουργικής απόφασης που καθορίζει την λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα εκπαιδευτικοί όμως, θεωρούν ως καλύτερο τρόπο την κεντρική διαχείριση όλων των λειτουργικών αναγκών από την Σχολική Επιτροπή και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας.

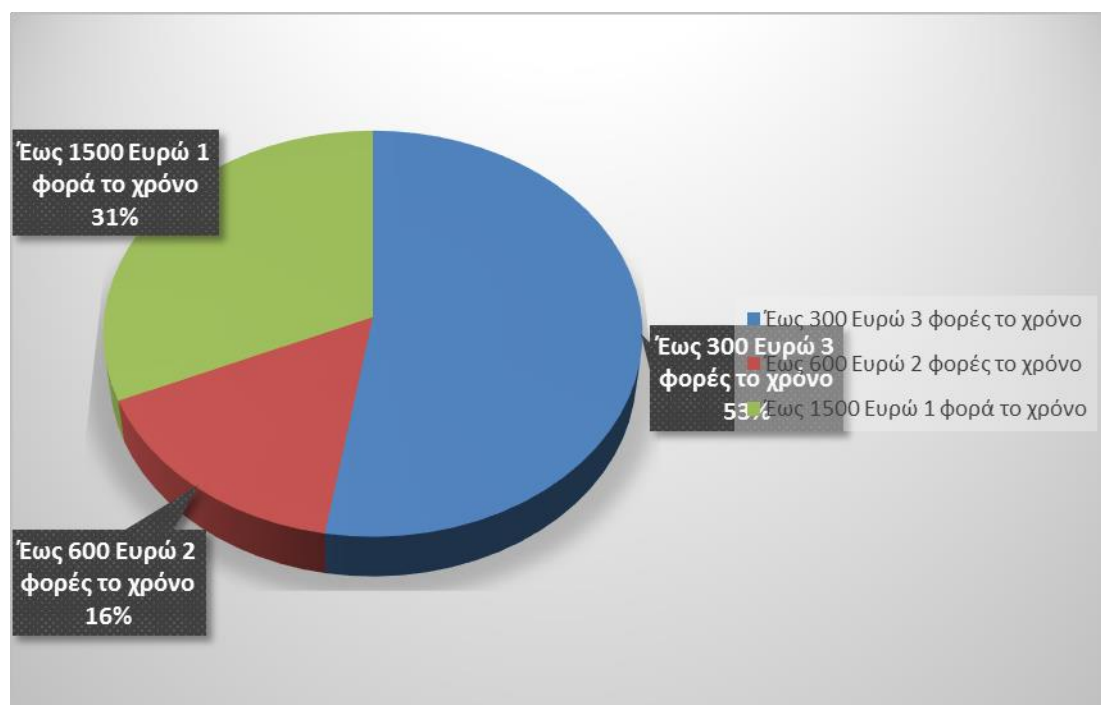
Ερώτηση 17: Χρηματικό ποσό της 4ης επιλογής της ερώτησης 16

Πίνακας 56: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16

Χρηματικό ποσό αρκετό για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο	10	52,6%
Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο	3	15,8%
Έως 1500 Ευρώ 1 φορά το χρόνο	6	31,6%
Σύνολο	19	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 41: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 16

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση αυτή απαντούν μόνο οι ερωτώμενοι που επέλεξαν την 4η επιλογή στην προηγούμενη ερώτηση 16. Παρατηρούμε ότι το 53% επιλέγει ως χρηματικό ποσό για την κάλυψη μικροεξόδων έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο, δηλαδή μέγιστο ετήσιο ποσό τα 900 Ευρώ. Θεωρούν ότι η τμηματική καταβολή του ποσού βοηθά στον προγραμματισμό των αναγκών και στην οικονομική διαχείριση της σχολικής μονάδας. Επίσης το 31% επιλέγει ως χρηματικό ποσό έως 1500 Ευρώ 1 φορά και το 16% επιλέγει έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο, δηλαδή μέγιστο ετήσιο ποσό τα 1200 Ευρώ.

Ερωτήσεις 18-24: Προτάσεις για την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 57: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
18	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της	0	0,0%	2	6,3%	5	15,6%	11	34,4%	14	43,8%
19	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτιώνει τη λειτουργία της	4	12,5%	3	9,4%	4	12,5%	10	31,3%	11	34,4%
20	Η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία από το σύνολο των διευθυντών των σχολείων και όχι με βάση την αρχαιότητα, που ισχύει σήμερα θα βελτιώνει τη λειτουργία της	3	9,4%	2	6,3%	9	28,1%	8	25,0%	10	31,3%
21	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της	1	3,1%	9	28,1%	10	31,3%	10	31,3%	2	6,3%
22	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της	0	0,0%	0	0,0%	2	6,3%	10	31,3%	20	62,5%
23	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	6	18,7%	26	81,3%
24	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες	0	0,0%	3	9,4%	8	25,0%	6	18,8%	15	46,8%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όσον αφορά το πακέτο ερωτήσεων σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Σχετικά με την ερώτηση 18 που αναφέρεται στον αριθμό των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής το 78,2% των ερωτώμενων συμφωνούν και

συμφωνούν απόλυτα ότι τα υπάρχοντα μέλη (11) του Δ.Σ. επαρκούν για την λειτουργία της.

- Σχετικά με την ερώτηση 19 το 65,7% των ερωτώμενων, συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε την λειτουργία της.
- Η άποψη αυτή συμφωνεί με την νέα υπουργική απόφαση (Υ.Α. Αριθμ. 1940/2018, ΦΕΚ Β' 310) που διέπει την λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών και θα ισχύσει από την νέα δημοτική περίοδο μετά τις δημοτικές – περιφερειακές εκλογές του 2019. Η υπουργική απόφαση προβλέπει, όπως αναφέραμε στο Κεφάλαιο 2 ότι στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών θα μετέχουν τουλάχιστον 5 διευθυντές σχολικών μονάδων εκ των αρχαιότερων καθώς και τουλάχιστον 1 διευθυντής/προϊστάμενος νηπιαγωγείων στις Σχολικές Επιτροπές Α/θμιας Εκπαίδευσης.
- Στην ερώτηση 20 το 56,3% των ερωτώμενων, συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία και όχι με τη σειρά αρχαιότητας που ισχύει σήμερα θα βελτίωνε την λειτουργία της. Όμως ένα μεγάλο ποσοστό 28,1% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί με την άποψη αυτή και μάλλον στέκεται αδιάφορα ως προς την χρησιμότητα της πρότασης αυτής στη βελτίωση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.
- Στην ερώτηση 21 το 37,6% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων δυσχεραίνει το έργο της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής, ενώ το 31,3% είναι αδιάφορο με την άποψη αυτή. Επίσης ένα σημαντικό ποσοστό 28,1% διαφωνεί με την άποψη ότι η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων δυσχεραίνει το έργο της Σχολικής Επιτροπής.
- Στην ερώτηση 22 η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών σε ποσοστό 93,8% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι οι οικονομικοί πόροι – έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για την λειτουργία της.
- Σχετικά με την ερώτηση 23 το 100% των ερωτώμενων πιστεύει ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης

- Σχετικά με την ερώτηση 24 το 65,6% των ερωτώμενων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες. Όμως ένα σημαντικό 25% των ερωτώμενων ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί με την άποψη αυτή και μάλλον δεν τη θεωρεί σημαντική για την λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής.

Δ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Ερωτήσεις 25-32: Προτάσεις για την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 58: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
25	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	0	0,0%	2	6,3%	17	53,1%	13	40,6%
26	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.	1	3,1%	0	0,0%	1	3,1%	13	40,6%	17	53,1%
27	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.	0	0,0%	0	0,0%	1	3,1%	14	43,8%	17	53,1%
28	Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.	0	0,0%	2	6,3%	2	6,3%	15	46,9%	13	40,6%
29	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	3	9,4%	5	15,6%	14	43,8%	10	31,3%
30	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.	1	3,1%	3	9,4%	4	12,5%	11	34,4%	13	40,6%

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
31	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.	1	3,1%	5	15,6%	10	31,3%	7	21,9%	9	28,1%
32	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.	0	0,0%	2	6,3%	9	28,1%	11	34,4%	10	31,3%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όσον αφορά την ομάδα ερωτήσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Όσον αφορά την ερώτηση 25 το 93,7% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.
- Σχετικά με την ερώτηση 26 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό πάλι 93,7% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Στην ερώτηση 27 το 96,9% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.
- Σχετικά με την ερώτηση 28 το 87,5% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.
- Στην ερώτηση 29 που αναφέρεται στην άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας το 75,1% συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη αυτή και το 15,6% των ερωτώμενων ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί.

- Σχετικά με την ερώτηση 30 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό 75% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη της ερώτησης και ένα ποσοστό 12,5% είναι αδιάφορο με την άποψη.
- Στην ερώτηση 31 το 50% των ερωτώμενων εκπαιδευτικών απάντησαν ότι συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας. Ένα σημαντικό ποσοστό 31,3% αμφιταλαντεύεται και δεν δίνει θετικό βαθμό συμφωνίας με την άποψη αυτή και ένα 18,7% διαφωνεί και διαφωνεί απόλυτα.
- Όσον αφορά την ερώτηση 32 οι ερωτώμενοι σε ποσοστό 65,7% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη που εκφράζει η ερώτηση και ένα ποσοστό 28,1% δεν συμμερίζεται την άποψη αυτή χωρίς όμως να διαφωνεί.

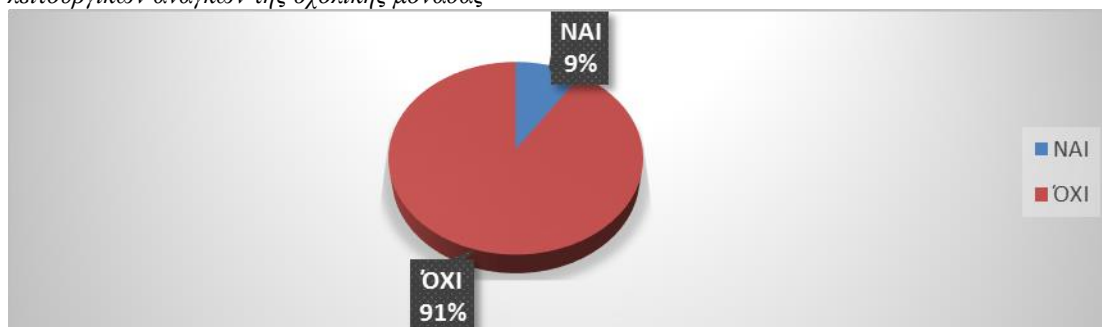
Ερώτηση 33: Εναλλακτική πρόταση διαχείρισης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 59: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πρόταση εναλλακτικού τρόπου διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	3	9,4%
ΌΧΙ	29	90,6%
Σύνολο	32	100,0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 42: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση 33 που είναι ανοικτού τύπου το 91% των ερωτώμενων δεν πρότεινε έναν άλλον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας και θεώρησε ότι καλύπτεται από τους τρόπους που περιγράφηκαν

στην ερώτηση 16. Ένα 9% των ερωτώμενων (3 άτομα) έκαναν προτάσεις οι οποίες δεν είχαν σχέση με την ερώτηση, αλλά με τη γενικότερη λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής, όπως οι συχνότερες επισκέψεις του προέδρου της Σχολικής Επιτροπής και των αρμοδίων στελεχών του δήμου στις σχολικές μονάδες για να έχουν καλύτερη εικόνα των αναγκών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Επίσης δύο εκπαιδευτικοί εστίασαν την πρότασή τους στα θέματα καθαριότητας τόσο των κτιρίων, όσο και των αύλειων χώρων των σχολικών μονάδων, καθώς και στην καλύτερη εποπτεία και έλεγχο των υπαλλήλων του δήμου που απασχολούνται στη σχολική μονάδα (καθαρίστριες, φύλακες κ.ά.). Τέλος ένας εκπαιδευτικός εξέφρασε την ενδιαφέρουσα πρόταση για την ενεργειακή αναβάθμιση των σχολικών μονάδων κατά σειρά παλαιότητας, ώστε να μειωθούν τα έξοδα θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας και να βελτιωθεί η ποιότητα του μικροκλίματος του σχολείου.

2) Ερωτηματολόγιο Β (συμπληρώνεται από εκπροσώπους συλλόγου γονέων – κηδεμόνων)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

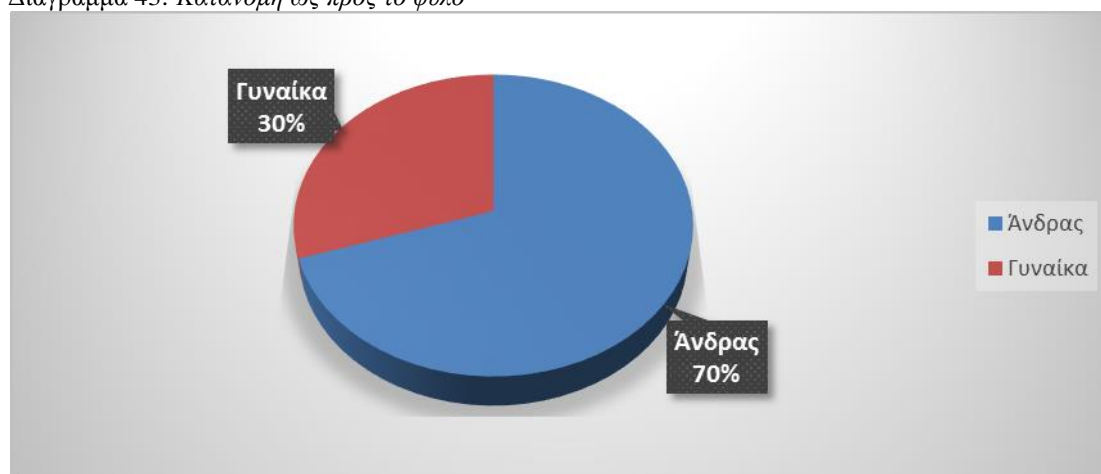
Ερώτηση 1: Φύλο

Πίνακας 60: Κατανομή ως προς το φύλο

Φύλο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Άνδρας	7	70,0%
Γυναίκα	3	30,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 43: Κατανομή ως προς το φύλο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Όπως παρατηρούμε, περίπου το 70% των συμμετεχόντων γονέων είναι άνδρες και μόνο το 30% είναι γυναίκες. Το εύρημα είναι αντίστροφο από το αντίστοιχο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουμε πιο ενεργό συμμετοχή των ανδρών στους συλλόγους γονέων και στα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας των σχολείων.

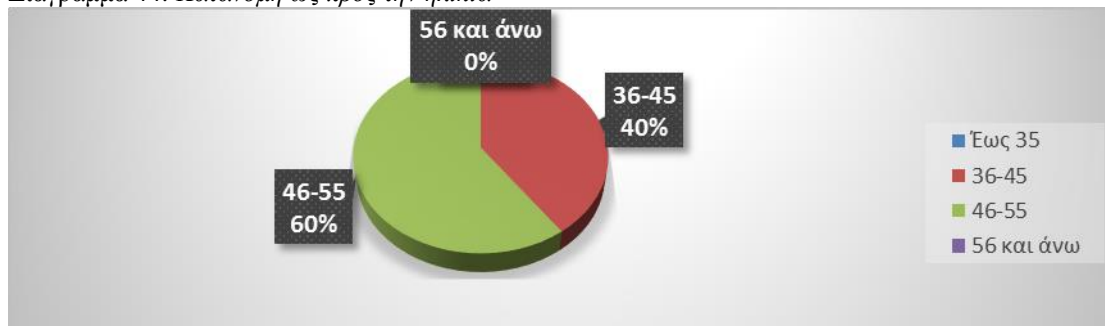
Ερώτηση 2: Ηλικία

Πίνακας 61: Κατανομή ως προς την ηλικία

Ηλικία (έτη)	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 35	0	0,0%
36-45	4	40,0%
46-55	6	60,0%
56 και άνω	0	0,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 44: Κατανομή ως προς την ηλικία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από την κατανομή ως προς την ηλικία παρατηρούμε ότι το 40% των γονέων ανήκει στην ηλικιακή κλάση 36-45 και το 60% στην κλάση 46-55. Τα ευρήματα είναι και εδώ αναμενόμενα γιατί σχεδόν όλοι οι γονείς με παιδιά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουν ηλικία άνω των 35, με τους περισσότερους να είναι άνω των 45 ετών.

Ερώτηση 3: Μορφωτικό επίπεδο

Πίνακας 62: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Μορφωτικό επίπεδο	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Υποχρεωτική εκπαίδευση	0	0,0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	5	50,0%
Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ	5	50,0%
Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό	0	0,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 45: Κατανομή ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ως προς το μορφωτικό επίπεδο παρατηρούμε ότι το 50% των ερωτώμενων γονέων είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το υπόλοιπο 50% έχουν πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Γενικά το σύνολο των γονέων έχουν μορφωτικό επίπεδο μέσης εκπαίδευσης και άνω. Το εύρημα είναι αντίστοιχο του μέσου μορφωτικού επιπέδου της ελληνικής κοινωνίας.

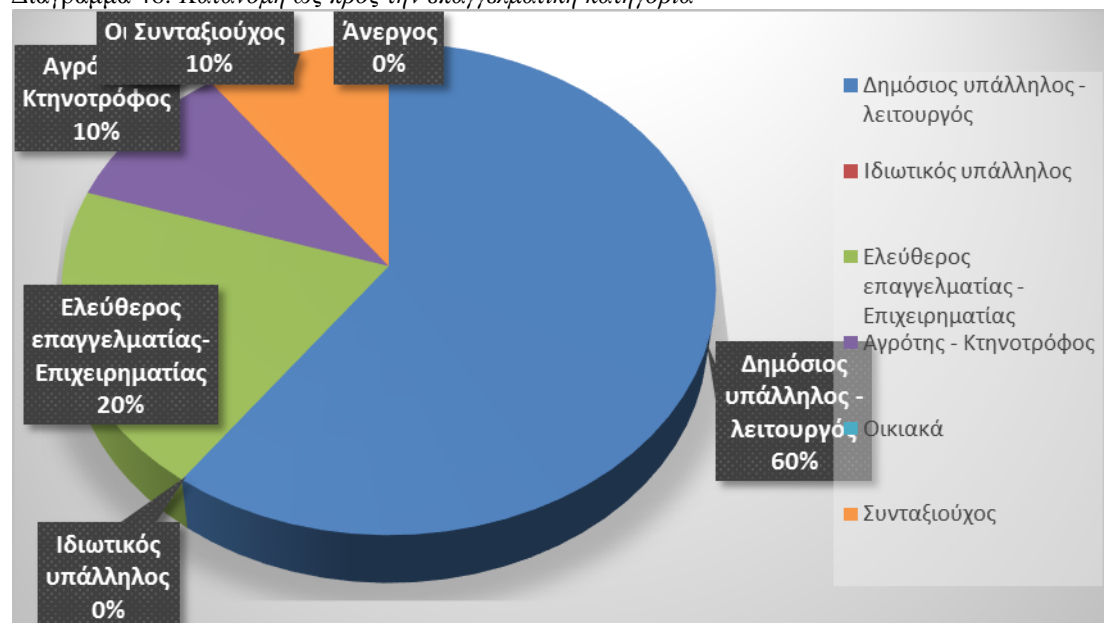
Ερώτηση 4: Επαγγελματική κατηγορία

Πίνακας 63: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία

Επαγγελματική κατηγορία	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Δημόσιος υπάλληλος- λειτουργός	6	60,0%
Ιδιωτικός υπάλληλος	0	0,0%
Ελεύθερος επαγγελματίας- Επιχειρηματίας	2	20,0%
Αγρότης - Κτηνοτρόφος	1	10,0%
Οικιακά	0	0,0%
Συνταξιούχος	1	10,0%
Άνεργος	0	0,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 46: Κατανομή ως προς την επαγγελματική κατηγορία

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Εδώ παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι γονείς (το 60%) είναι δημόσιοι υπάλληλοι και ακολουθούν οι ελεύθεροι επαγγελματίες – επιχειρηματίες με 20%. Μετά έπονται οι αγρότες – κτηνοτρόφοι με 10% και οι συνταξιούχοι επίσης με 10%.

Β) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

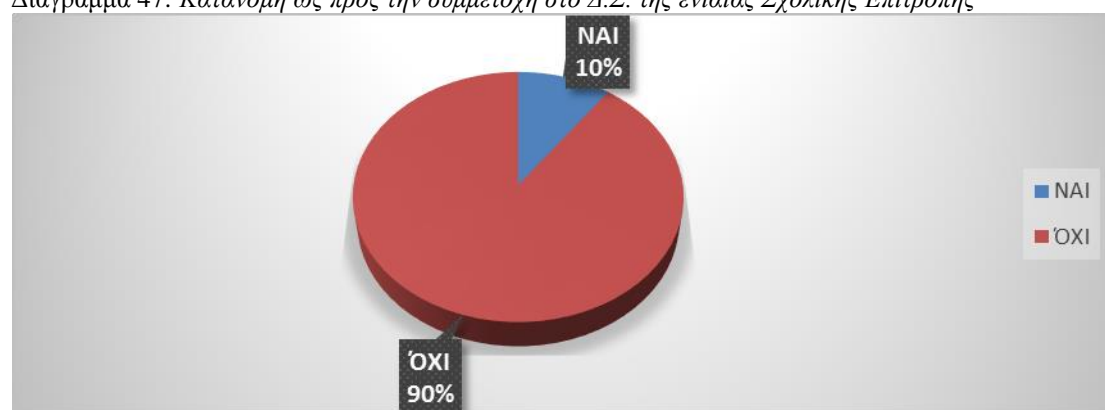
Ερώτηση 5: Συμμετοχή στο Δ.Σ της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 64: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	1	10,0%
ΌΧΙ	9	90,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 47: Κατανομή ως προς την συμμετοχή στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στην ερώτηση αυτή το 90% από τους ερωτώμενους γονείς δεν έχει συμμετάσχει ως μέλος στο Δ.Σ. της ενιαίας Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά. Μόνο ένας εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων (10%) έχει συμμετάσχει στη Σχολική Επιτροπή. Το εύρημα είναι αντίστοιχο με αυτό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η επόμενη **ερώτηση 6** δεν χρειάζεται πίνακα και γράφημα, αφού ο μοναδικός εκπρόσωπος των συλλόγων γονέων στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής έχει συμμετάσχει έως 3 έτη.

Ερώτηση 7: Συμμετοχή του Συμβουλίου στα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Πίνακας 65: Κατανομή ως προς τη συμμετοχή του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας στις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	8	80,0%
ΌΧΙ	2	20,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Ερώτηση 8: Υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου προς την Σχολική Επιτροπή

Πίνακας 66: Κατανομή ως προς την υποβολή προτάσεων του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή

Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	9	90,0%
ΌΧΙ	1	10,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Στις ερωτήσεις 7 και 8 η συντριπτική πλειονότητα των ερωτώμενων γονέων (80% και 90% αντίστοιχα) θεωρούν ότι το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου τους – στο οποίο είναι μέλη – ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες της σχολικής μονάδας και διατυπώνει προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία της προς την ενιαία Σχολική Επιτροπή. Διαπιστώνουμε την ενεργό συμμετοχή των γονέων στη λειτουργία του Συμβουλίου του σχολείου και το ενδιαφέρον τους για τα θέματα που απασχολούν την σχολική μονάδα. Η ουσιαστική συμμετοχή εκπαιδευτικών και γονέων θεωρείται << κλειδί.>> για την λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου, όπως το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας.

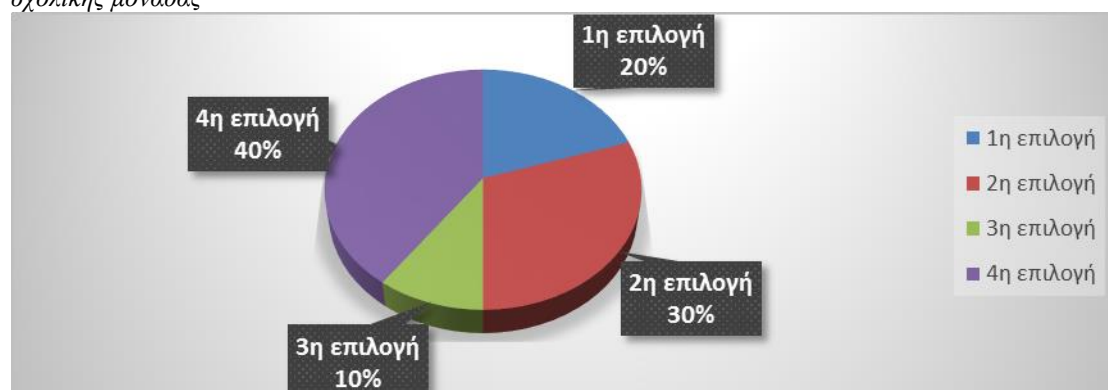
Ερώτηση 9: Τρόπος διαχείρισης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 67: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Τρόπος διαχείρισης και κάλυψης λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
1η επιλογή: Κατανομή όλων των πιστώσεων στη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιό της	2	20,0%
2η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	3	30,0%
3η επιλογή: Κάλυψη από την Σχολική Επιτροπή όλων των λογαριασμών κοινής ωφέλειας και κατανομή πίστωσης για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας	1	10,0%
4η επιλογή: Κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα της σχολικής μονάδας	4	40,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 48: Κατανομή ως προς τον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 9 είναι και στο ερωτηματολόγιο Β από τις πιο σημαντικές. Οι απαντήσεις των ερωτώμενων γονέων εκφράζουν την επιλογή τους για τον τρόπο οικονομικής διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας, που θεωρούν ενδεδειγμένο. Παρατηρούμε ότι το 40% θεωρεί την 4η επιλογή καλύτερη και ακολουθεί η 2η επιλογή με 30%, η 1η επιλογή με 20% και τέλος η 3η επιλογή με 10%. Οι προτιμήσεις των γονέων ως προς τη δημοφιλέστερη επιλογή (4η) ακολουθούν τις προτιμήσεις των εκπαιδευτικών με διαφορετικά όμως ποσοστά. Σημαντική διαφοροποίηση έχουμε στην 2η επιλογή την οποία επιλέγει μόνο το 9,5% των εκπαιδευτικών έναντι 30% των γονέων, ενώ στις επιλογές 1η και 3η τα ποσοστά είναι περίπου ίδια.

Συμπερασματικά οι εκπρόσωποι των γονέων επιλέγουν σε ποσοστό 80% έναν τρόπο οικονομικής διαχείρισης, που η ενιαία Σχολική Επιτροπή διαχειρίζεται και καλύπτει κεντρικά τα βασικά λειτουργικά έξοδα της σχολικής μονάδας, αλλά υπάρχει και ένα ποσοστό 20% που επιθυμεί κατανομή των πιστώσεων και διαχείριση από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας.

Ερώτηση 10: Χρηματικό ποσό της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Πίνακας 68: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Χρηματικό ποσό αρκετό για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο	0	0,,0%
Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο	1	25,0%
Έως 1500 Ευρώ 1 φορά το χρόνο	3	75,0%
Σύνολο	4	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 49: Κατανομή ως προς το χρηματικό ποσό στην περίπτωση της 4ης επιλογής της ερώτησης 9

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από τους γονείς που επέλεξαν την 4η επιλογή, δεν μπορούμε να βγάλουμε ασφαλή και γενικευμένα συμπεράσματα για το ποσό που θεωρούν αρκετό γιατί ο αριθμός τους είναι μικρός (μόνο 4 άτομα). Από αυτούς οι 3 (75%) επιλέγουν το ποσό των 1500 Ευρώ 1 φορά το χρόνο για την κάλυψη των καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας και ο 1 (25%) επιλέγει το ποσό των 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο.

Ερωτήσεις 11-17: Προτάσεις για την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 69: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
11	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της	0	0,0%	1	10,0%	2	20,0%	5	50,0%	2	20,0%
		2	20,0%	0	0,0%	3	30,0%	3	30,0%	2	20,0%
		1	10,0%	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	5	50,0%
12	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της	2	20,0%	0	0,0%	3	30,0%	3	30,0%	2	20,0%
		1	10,0%	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	5	50,0%
		1	10,0%	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	5	50,0%
13	Η συμμετοχή περισσότερων του ενός γονέων δύο στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε την λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες	2	20,0%	0	0,0%	3	30,0%	3	30,0%	2	20,0%
		1	10,0%	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	5	50,0%
		1	10,0%	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	5	50,0%

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
14	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της	0	0,0%	1	10,0%	7	70,0%	2	20,0%	0	0,0%
15	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	30,0%	7	70,0%
16	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης	0	0,0%	0	0,0%	1	10,0%	2	20,0%	7	70,0%
17	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες	1	10,0%	0	0,0%	4	40,0%	0	0,0%	5	50,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Από το πακέτο ερωτήσεων σχετικά με την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής παρατηρούμε τα εξής:

- Στην ερώτηση 11 η πλειονότητα των ερωτώμενων γονέων (70%) συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής (11) είναι επαρκής για τη λειτουργία της. Το 20% όμως ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί και ένα 10% διαφωνεί με αυτή την άποψη.
- Στην ερώτηση 12 οι γονείς σε ποσοστό 50% συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της. Όμως έχουμε και διαφορετικές απόψεις με σημαντικά ποσοστά – το 20% διαφωνεί απόλυτα και το 30% δεν δίνει θετικό βαθμό συμφωνίας, ούτε διαφωνεί ανοιχτά - το οποίο δείχνει τη διαφοροποίηση των απόψεων των γονέων σε σχέση με αυτές των εκπαιδευτικών.
- Στην ερώτηση 13 το 80% των γονέων θεωρεί ότι η συμμετοχή περισσότερων γονέων στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε την λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες.

Αναμενόμενο εύρημα που εκφράζει τη βούληση για ουσιαστική συμμετοχή των γονέων στη διοίκηση της Σχολικής Επιτροπής και στις αποφάσεις που λαμβάνονται για τα σχολεία. Η πλειονότητα των γονέων επιθυμεί να παίρνει μέρος στις δράσεις της Σχολικής Επιτροπής και οι αποφάσεις να μην λαμβάνονται ερήμην τους. Υπάρχουν όμως και διαφορετικές απόψεις, καθώς το 10% των γονέων διαφωνεί απόλυτα και το υπόλοιπο 10% ούτε διαφωνεί, ούτε συμφωνεί με την άποψη αυτή.

- Όσον αφορά την ερώτηση 14 υπάρχει διασπορά του βαθμού συμφωνίας ή διαφωνίας και δεν επικρατεί καθαρά κάποια άποψη. Το 20% συμφωνεί ότι η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της και το 70% στέκεται αδιάφορα στην άποψη αυτή. Επίσης το 10% των γονέων διαφωνεί με αυτή τη θέση. Μάλλον η ερώτηση αυτή δεν έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους γονείς.
- Στην ερώτηση 15 έχουμε αντίστοιχο εύρημα με αυτό των εκπαιδευτικών. Το 100% των γονέων εκφράζει την συμφωνία ή την απόλυτη συμφωνία του με την άποψη ότι τα έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικά για την λειτουργία της.
- Όσον αφορά την ερώτηση 16 οι ερωτώμενοι γονείς σε ποσοστό 90% θεωρούν ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης. Και εδώ έχουμε συμφωνία εκπαιδευτικών και γονέων που πιστεύουν ότι τη διοίκηση της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να αναλαμβάνουν άνθρωποι που είναι γνώστες των θεμάτων της εκπαίδευσης και με εμπειρία στο χώρο, ώστε να έχουν καλύτερη αντίληψη των αναγκών και των προβλημάτων των σχολικών μονάδων.
- Στην ερώτηση 17 το 50% των ερωτώμενων συμφωνεί απόλυτα, ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες. Επίσης το 40% είναι αδιάφορο με την άποψη αυτή και ένα 10% εκφράζει την απόλυτη διαφωνία του με την άποψη. Η διαφορά με το αντίστοιχο εύρημα των εκπαιδευτικών είναι το μεγάλο ποσοστό των γονέων που ουσιαστικά δεν παίρνει θέση στην άποψη της ερώτησης και μάλλον δεν τη θεωρεί σημαντική για την λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής.

Γ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Ερωτήσεις 18-25: Προτάσεις για την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

Πίνακας 70: Κατανομή ως προς το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας με τις προτάσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ		Διαφωνώ απόλυτα		Διαφωνώ		Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ		Συμφωνώ		Συμφωνώ απόλυτα	
		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ		Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
18	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	0	0,0%	3	30,0%	3	30,0%	4	40,0%
19	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	0	0,0%	2	20,0%	3	30,0%	5	50,0%
20	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.	0	0,0%	0	0,0%	1	10,0%	5	50,0%	4	40,0%
21	Ο διευθυντής και τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.	0	0,0%	1	10,0%	2	20,0%	2	20,0%	5	50,0%
22	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	1	10,0%	3	30,0%	3	30,0%	3	30,0%
23	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαριστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.	0	0,0%	3	30,0%	1	10,0%	4	40,0%	2	20,0%
24	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.	0	0,0%	2	20,0%	4	40,0%	2	20,0%	2	20,0%
25	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.	1	10,0%	1	10,0%	4	40,0%	3	30,0%	1	10,0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία, 2018

Από την ομάδα ερωτήσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής διαπιστώνουμε τα εξής:

- Στην ερώτηση 18 το 70% των γονέων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με την άποψη ότι η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας. Όμως ένα σημαντικό ποσοστό 30% δεν παίρνει θέση με την άποψη αυτή.
- Σχετικά με την ερώτηση 19 το 80% των ερωτώμενων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Η ερώτηση 20 δεν επιδέχεται ιδιαίτερο σχολιασμό αφού το 90% των ερωτώμενων γονέων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με την πρόταση, ότι η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία από την εκπαίδευση συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.
- Στην ερώτηση 21 το 70% των γονέων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας και ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής. Το 20% δεν παίρνει ουσιαστικά θέση και το 10% διαφωνεί με αυτή την άποψη.
- Σχετικά με την ερώτηση 22 το 60% των γονέων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα του σχολείου, όμως ένα ποσοστό 30% είναι διστακτικό με την άποψη αυτή και ένα ποσοστό 10% διαφωνεί με τη θέση αυτή, θεωρώντας ότι δεν αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.
- Σχετικά με την ερώτηση 23 το 60% των ερωτώμενων εκφράζει συμφωνία και απόλυτη συμφωνία με τη θέση ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τους υπαλλήλους του δήμου που απασχολούνται στη σχολική μονάδα, αλλά ένα σημαντικό ποσοστό 30% διαφωνεί με την άποψη αυτή, θεωρώντας ελλιπή την εποπτεία και τον έλεγχο των υπαλλήλων από την Σχολική Επιτροπή.
- Στην ερώτηση 24 μόνο το 40% των γονέων συμφωνεί και συμφωνεί απόλυτα, ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας. Το 20% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή δεν ελέγχει την σωστή λειτουργία του κυλικείου του

σχολείου και το υπόλοιπο 40% δεν παίρνει θέση και δεν αξιολογεί ουσιαστικά την άποψη.

- Σχετικά με την ερώτηση 25 μόνο το 40% των ερωτώμενων θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει ισότιμα και ισόρροπα όλες τις σχολικές μονάδες και βοηθά στη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές. Εδώ υπάρχει μεγάλη διασπορά των απαντήσεων με τους περισσότερους γονείς (40%) να στέκονται αδιάφορα στην άποψη αυτή και να μην παίρνουν θετική ή αρνητική θέση.

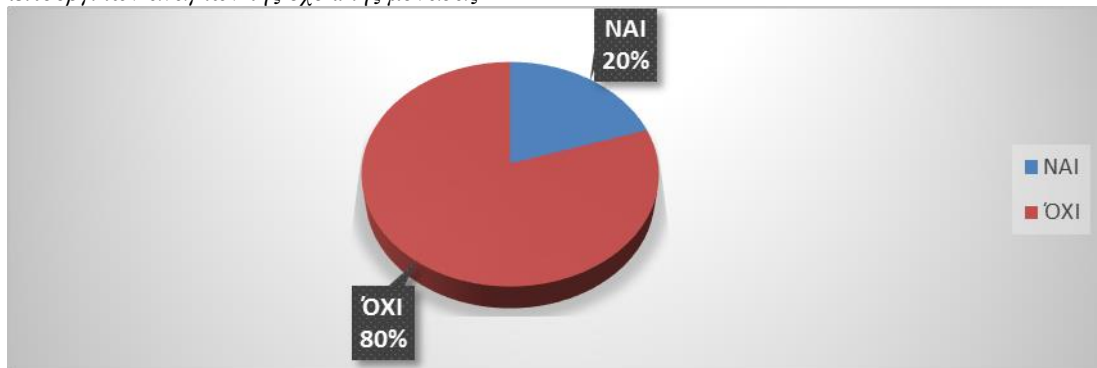
Ερώτηση 26: Εναλλακτική πρόταση για τη διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πίνακας 71: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πρόταση εναλλακτικού τρόπου διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας	Συχνότητα	% Σχετική συχνότητα
ΝΑΙ	2	20,0%
ΌΧΙ	8	80,0%
Σύνολο	10	100,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Διάγραμμα 50: Κατανομή ως προς την διατύπωση εναλλακτικής πρότασης για την διαχείριση των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία, 2018

Η ερώτηση 26 είναι ανοικτού τύπου και δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προτείνουν εναλλακτικό τρόπο διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας. Παρατηρούμε ότι το 80% των ερωτώμενων δεν πρότειναν κάποιον άλλο τρόπο διαχείρισης, που σημαίνει ότι καλύπτονται από τους τρόπους που περιγράφηκαν στην ερώτηση 9. Δύο μόνο γονείς (το 20%) έκαναν προτάσεις. Ο ένας ερωτώμενος γονέας δεν πρότεινε κάποιον εναλλακτικό τρόπο,

αλλά ζήτησε να γίνεται συχνή ενημέρωση των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων των σχολικών μονάδων για τα πεπραγμένα της Σχολικής Επιτροπής και οι αποφάσεις της να λαμβάνονται με πιο δημοκρατικό τρόπο έχοντας ως βάση τα αιτήματα των Συμβουλίων των σχολείων.

Ο άλλος γονέας πρότεινε ουσιαστικά, κατανομή των πόρων της Σχολικής Επιτροπής στα σχολεία και διαχείρισή τους από τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας, δηλαδή την 1η επιλογή της ερώτησης 9. Μάλιστα πρότεινε η κατανομή να γίνεται από τον συνδυασμό δυναμικότητας μαθητών και επιφάνειας κτιρίων της σχολικής μονάδας.

4.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μετά την επεξεργασία και την ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων της έρευνας για την Σχολική Επιτροπή Α/θμιας εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα για την λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα του νομικού προσώπου, αλλά και για την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του προς τους χρήστες – πολίτες.

1. Λειτουργικότητα του νομικού προσώπου

Όσον αφορά την λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής η έρευνα στις αποκεντρωμένες δομές της που είναι τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας κάθε σχολείου ή συγκροτήματος σχολείων εξήγαγε τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας δεν είναι ανενεργές δομές της Σχολικής Επιτροπής, αλλά έχουν έντονη δραστηριότητα και ασχολούνται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα των σχολικών μονάδων και διατυπώνουν προτάσεις για την λειτουργία των σχολείων προς την ενιαία Σχολική Επιτροπή. Την άποψη αυτή υποστηρίζει η συντριπτική πλειοψηφία τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των γονέων.
- Ο τρόπος διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων που θεωρείται καλύτερος σύμφωνα με την έρευνα, είναι η κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα του σχολείου. Αυτόν τον τρόπο επιλέγει η απόλυτη πλειοψηφία των εκπαιδευτικών και η σχετική πλειοψηφία των γονέων. Τον σημερινό τρόπο διαχείρισης, που είναι η κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή χωρίς καταβολή χρηματικού ποσού στις σχολικές μονάδες τον απορρίπτουν και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς.
- Για τη δομή της Σχολικής Επιτροπής, η έρευνα έδειξε ότι ενώ ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. είναι επαρκής για την λειτουργία της, χρειάζεται ανασυγκρότηση του Δ.Σ. με την συμμετοχή περισσότερων των δύο

διευθυντών και περισσότερων του ενός γονέων. Έτσι θα προκύψει ένα συλλογικό όργανο με την πλειοψηφία του να καθορίζεται κυρίως από τους εκπαιδευτικούς και όχι από τους αιρετούς εκπροσώπους του δημοτικού συμβουλίου του δήμου. Η επικρατούσα άποψη στην έρευνα, όσον αφορά την αυξημένη συμμετοχή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής έχει ήδη υιοθετηθεί από την πολιτεία όπως αναφέραμε στην παράγραφο 4.3.1. Επίσης η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. πρέπει να γίνεται με εκλογική διαδικασία και όχι με σειρά αρχαιότητας όπως ισχύει σήμερα.

- Οι οικονομικοί πόροι – έσοδα είναι καθοριστικοί για την λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής και η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων σαφώς δυσχεραίνουν το έργο της, αναλογιζόμενοι και την ελλιπή στελέχωσή της με προσωπικό.
- Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης για να αντιλαμβάνεται καλύτερα τις ανάγκες των σχολικών μονάδων, αλλά εκπαιδευτικοί και γονείς θεωρούν επίσης ότι πρέπει να είναι και αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες – χρήστες των υπηρεσιών του νομικού προσώπου. Ουσιαστικά η έρευνα θεωρεί ότι την προεδρία της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να αναλαμβάνει δημοτικός σύμβουλος με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης (επάγγελμα, σπουδές κ.τ.λ.) το οποίο εφαρμόζεται στις περισσότερες των περιπτώσεων (4 από τους 5 προέδρους της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά ήταν εκπαιδευτικοί).

2. Αποτελεσματικότητα του νομικού προσώπου

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής η έρευνα στα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας εξήγαγε τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Αρμονική συνεργασία Σχολικής Επιτροπής και Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας, το οποίο θεωρείται βασικό για την αποτελεσματικότητα του νομικού προσώπου.
- Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα των σχολικών μονάδων και ο διευθυντής με τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο

και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής. Η γνώση της πραγματικής λειτουργίας των σχολείων από το μέρος του προέδρου του νομικού προσώπου και η γνώση και η κατανόηση του θεσμικού πλαισίου της Σχολικής Επιτροπής από την πλευρά των Συμβουλίων των σχολείων, δημιουργεί τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής λειτουργίας του νομικού προσώπου.

- Η συντριπτική πλειονότητα εκπαιδευτικών και γονέων θεωρεί ότι μεγάλη συμβολή στην αποτελεσματικότητα της Σχολικής Επιτροπής έχει η επιλογή μελών στο Δ.Σ. με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης.
- Άμεση αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή. Η πλειοψηφία θεωρεί αποτελεσματική και άμεση την λειτουργία του νομικού προσώπου.
- Επαρκής έλεγχος και εποπτεία των υπαλλήλων του δήμου που απασχολούνται στις σχολικές μονάδες από την Σχολική Επιτροπή καθώς και εποπτεία στη σωστή λειτουργία των κυλικείων των σχολικών μονάδων. Παρά την έλλειψη προσωπικού η πλειοψηφία των μελών των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας θεωρεί ότι η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει αποτελεσματικά τις καθαρίστριες, τους φύλακες, τους υπαλλήλους γενικών καθηκόντων των σχολείων και την λειτουργία του κυλικείου.
- Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής που λογοδοτεί στους πολίτες, φροντίζει για την ισότιμη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και την δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές. Αυτή την άποψη έχει η ισχυρή πλειοψηφία των εκπαιδευτικών αλλά και των γονέων.
- Παρατηρούμε ότι οι άμεσοι χρήστες των υπηρεσιών του νομικού προσώπου, αξιολογούν θετικά σε μεγάλο βαθμό τόσο την λειτουργικότητά του, όσο και την αποτελεσματικότητά του. Η Σχολική Επιτροπή ακολουθεί πελατοκεντρική πολιτική ποιότητας που είναι αποδεκτή από τις αποκεντρωμένες δομές της και βασίζεται στην ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών των υπηρεσιών της που δεν είναι μόνο τα μέλη των Συμβουλίων, αλλά ολόκληρη η εκπαιδευτική κοινότητα (εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές).

4.4.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Από την επεξεργασία και την ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων της έρευνας για την Σχολική Επιτροπή Β/θμιας εκπαίδευσης του δήμου Αρταίων εξάγονται συμπεράσματα για την λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα του νομικού προσώπου αντίστοιχα με αυτά της Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας εκπαίδευσης.

Παρατηρούμε ότι παρόλο που τα ατομικά – επαγγελματικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στην έρευνα αλλά και τα χαρακτηριστικά των σχολικών μονάδων είναι τελείως διαφορετικά στα δύο νομικά πρόσωπα, τα αποτελέσματα της έρευνας συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με μικρές διαφορές στις % σχετικές συχνότητες των κατανομών των απαντήσεων. Μόνο σε ορισμένα θέματα όπως η λειτουργία του κυλικείου των σχολικών μονάδων παρατηρούνται διαφορές στις δύο σχολικές επιτροπές, αλλά στα κύρια ερωτήματα που αφορούν τη δομή, την λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα των νομικών προσώπων παρατηρείται ταύτιση απόψεων και εξάγονται κοινά συμπεράσματα.

Θα σχολιαστεί μόνο ο τρόπος διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που είναι το μεγάλο και κεντρικό πρόβλημα της λειτουργίας των σχολικών επιτροπών.

Ο τρόπος διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων που θεωρείται καλύτερος σύμφωνα με την έρευνα, είναι η κεντρική διαχείριση από την Σχολική Επιτροπή των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για τα καθημερινά μικροέξοδα του σχολείου. Τον ίδιο ακριβώς τρόπο επιλέγουν εκπαιδευτικοί και γονείς τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όμως στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση λόγω διαφορετικών συνθηκών σε σχέση με την πρωτοβάθμια επικρατούν και απόψεις των μελών των Συμβουλίων με σημαντικά ποσοστά, που επιθυμούν κατανομή όλων των πιστώσεων στις σχολικές μονάδες και διαχείριση τοπικά από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας.

Σαν γενικό συμπέρασμα και για τα δύο νομικά πρόσωπα είναι ότι η αξιολόγηση των υπηρεσιών τους από τους χρήστες τους είναι πολύ θετική και οι υπηρεσίες που

παρέχουν είναι αξιόπιστες και ποιοτικές σε μεγάλο βαθμό. Απαιτούνται όμως διορθωτικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας τους και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους.

4.4.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από την εξαγωγή των συμπερασμάτων της έρευνας και την εμπειρία από την ενασχόληση με τα θέματα των σχολικών επιτροπών μπορούν να γίνουν προτάσεις με σκοπό τη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας τους και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους δημότες του δήμου Αρταίων.

Ως προς τη δομή των δύο νομικών προσώπων δεν απαιτούνται αλλαγές, εκτός της αλλαγής που θεσμοθέτησε η πολιτεία με ισχύ από το 2019 και μετά και αφορά την αυξημένη συμμετοχή των διευθυντών των σχολικών μονάδων στο Δ.Σ. των Σχολικών Επιτροπών. Η ανασυγκρότηση αυτή θα δημιουργήσει αλλαγές στον συσχετισμό των κοινωνικών ομάδων που εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο, απώλεια της πλειοψηφίας από τη δημοτική αρχή, μεγαλύτερη εκπροσώπηση των σχολείων και σαφώς πιο δημοκρατική συγκρότηση των νομικών προσώπων. Όμως θα δημιουργήσει και πιθανές συγκρούσεις μεταξύ των ομάδων διαφορετικών συμφερόντων, όπως μεταξύ δημοτικής αρχής και διευθυντών σχολείων.

Ως προς την λειτουργικότητα των σχολικών επιτροπών θα εστιάσουμε στον τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων σε κάθε νομικό πρόσωπο:

1. Στην Σχολική Επιτροπή **Α/θμιας Εκπαίδευσης** παρά το γεγονός ότι η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των μελών των Συμβουλίων των σχολικών μονάδων, θεωρεί ότι καλύτερος τρόπος διαχείρισης είναι αυτός της κεντρικής διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών από την ενιαία Σχολική Επιτροπή με ταυτόχρονη καταβολή μικρού ποσού στα σχολεία για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων θα προτείνουμε έναν άλλο τρόπο λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαίτερες συνθήκες στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Έτσι προτείνεται η κάλυψη από την ενιαία Σχολική Επιτροπή όλων των πάγιων δαπανών των σχολικών μονάδων που έχουν σχέση με τους οργανισμούς κοινής

ωφελείας (ηλεκτρική ενέργεια, τηλεφωνία, διαδίκτυο, ύδρευση, πετρέλαιο θέρμανσης) και για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα κατανομή πίστωσης στις σχολικές μονάδες και διαχείριση των ποσών από τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας.

Ο τρόπος αυτός, που στην έρευνα επιλέχθηκε από το 30% των εκπαιδευτικών και το 35% των γονέων παρουσιάζει αρκετά πλεονεκτήματα που αναφέρονται παρακάτω:

- Αποσυμφορεί την Σχολική Επιτροπή από την καθημερινή ενασχόληση και τριβή με τα μικροπροβλήματα και τις μικροσυντηρήσεις των σχολικών μονάδων, δεδομένου ότι διαχειρίζεται 52 σχολεία και συγκροτήματα σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης διάσπαρτα σε όλες τις δημοτικές ενότητες του δήμου Αρταίων, με ελάχιστο προσωπικό (ουσιαστικά 1 υπάλληλος).
- Εγγυάται την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων από πλευράς υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Όλοι οι λογαριασμοί των οργανισμών κοινής ωφέλειας και το πετρέλαιο θέρμανσης πληρώνονται έγκαιρα με την ευθύνη της Σχολικής Επιτροπής και αποφεύγονται φαινόμενα αδιαφορίας και κακοδιαχείρισης, που έχουν παρατηρηθεί κατά καιρούς από ορισμένους διευθυντές και μέλη Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας.
- Αποκεντρώνει την λειτουργία του νομικού προσώπου δίνοντας τη δυνατότητα στις δομές των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας να έχουν ουσιαστικό και υπεύθυνο ρόλο αντιμετωπίζοντας τις ανάγκες των σχολικών μονάδων άμεσα και γρήγορα, χωρίς την παρεμβολή της κεντρικής Σχολικής Επιτροπής. Επίσης δημιουργεί τις προϋποθέσεις χρηστής διαχείρισης και λογοδοσίας στα ίδια τα σχολεία και αυξάνει το βαθμό αυτονομίας τους.
- Μειώνονται οι παρεμβάσεις της δημοτικής αρχής στα Συμβούλια των σχολικών μονάδων καθώς και η άσκηση πολιτικής των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης με χρήματα που προορίζονται αποκλειστικά για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων.
- Ικανοποιούνται πάγια αιτήματα των νηπιαγωγείων, που λόγω των ειδικών αναγκών που έχουν δεν μπορούσαν να ικανοποιηθούν άμεσα και σωστά μέσα από τις διαδικασίες της Σχολικής Επιτροπής. Η αυτοδιαχείριση των λειτουργικών αναγκών τους είναι μονόδρομος γι' αυτές τις ευαίσθητες μονάδες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ο τρόπος αυτός διαχείρισης προσδίδει στις σχολικές μονάδες αυτονομία, αποκέντρωση στην λειτουργία τους, ευνοεί τον καλώς εννοούμενο ανταγωνισμό μεταξύ τους, αναδεικνύει τον ηγετικό ρόλο του διευθυντή και βοηθά στην λειτουργικότητα της Σχολικής Επιτροπής, αφού της δίνει τη δυνατότητα να ασχολείται με τον συντονισμό, τον έλεγχο, την δίκαιη και ισότιμη κατανομή των πιστώσεων και την διοίκηση των Συμβουλίων Σχολικής Κοινότητας και όχι με θέματα που αφορούν τα ίδια τα σχολεία και επιλύονται καλύτερα από αυτά.

2. Στην Σχολική Επιτροπή **Β/θμιας Εκπαίδευσης** η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών και των γονέων θεωρεί ότι καλύτερος και αποτελεσματικότερος τρόπος διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων είναι αυτός της κεντρικής διαχείρισης των λειτουργικών αναγκών από την ενιαία Σχολική Επιτροπή με ταυτόχρονη καταβολή μικρού ποσού στα σχολεία για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων. Ο τρόπος αυτός είναι ο ίδιος με αυτόν που επέλεξε η πλειοψηφία στη έρευνα της Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας εκπαίδευσης.

Στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι λειτουργικές ανάγκες είναι διαφορετικές από αυτά της πρωτοβάθμιας. Επίσης περίπου το 70% των σχολικών μονάδων βρίσκεται εντός του αστικού ιστού της πόλης και τέλος τα καθήκοντα των διευθυντών των σχολείων (παιδαγωγικά, διοικητικά κ.ά.) διαφορετικά από τα καθήκοντα των διευθυντών των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για τους παραπάνω λόγους προτείνουμε ως τρόπο διαχείρισης αυτόν που επέλεξε η έρευνα. Τα πλεονεκτήματα αυτού του τρόπου διαχείρισης είναι:

- Αποσυμφόρηση του διευθυντή και του υποδιευθυντή της σχολικής μονάδας από καθήκοντα διοικητικής και οικονομικής φύσεως που επιβαρύνουν το ήδη φορτωμένο πρόγραμμά τους.
- Τα Συμβούλια Σχολικής Κοινότητας περιορίζονται σε ρόλο γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό, καταγράφοντας προβλήματα και διατυπώνοντας προτάσεις προς την Σχολική Επιτροπή.
- Η Σχολική Επιτροπή διαχειρίζεται εύκολα 16 σχολεία και συγκροτήματα σχολείων με κοινά προβλήματα και περίπου ίδιας δυναμικότητας σε σχέση με τα τελείως διαφορετικά σχολεία της πρωτοβάθμιας.

- Καταβάλλεται στην σχολική μονάδα μικρό ποσό για την κάλυψη μικροεξόδων καθημερινότητας, βελτιώνοντας την λειτουργία της άμεσα, χωρίς έγκριση από την Σχολική Επιτροπή.

Το σημερινό μοντέλο διαχείρισης που δεν καταβάλλει καθόλου χρήματα στις σχολικές μονάδες απορρίπτεται από την έρευνα και από τις προτάσεις μας.

Με τις αλλαγές που περιγράψαμε στον τρόπο οικονομικής διαχείρισης των σχολικών μονάδων, θεωρούμε ότι θα βελτιωθεί η λειτουργικότητα και η αποτελεσματικότητα των δύο νομικών προσώπων των Σχολικών Επιτροπών και θα αναβαθμιστούν οι ήδη ποιοτικές υπηρεσίες που παρέχουν στους χρήστες – πολίτες του δήμου Αρταίων.

Τέλος η έρευνα με τα συμπεράσματά της και τις προτάσεις που κατατέθηκαν θα μπορούσε να αποτελέσει την αφορμή για μία μεγάλη πανελλαδική έρευνα με θέμα την λειτουργία των σχολικών επιτροπών και με την συμμετοχή αιρετών της αυτοδιοίκησης, στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών. Τα αποτελέσματα μιας τέτοιας έρευνας θα μπορούσαν να μετουσιωθούν σε νομοθετική πρωτοβουλία της πολιτείας για εκσυγχρονισμό της διοικητικής λειτουργίας και υποστήριξης των σχολείων πάντα υπό την αιγίδα και τον έλεγχο της τοπικής αυτοδιοίκησης, που είναι η κοντινότερη στον πολίτη μορφή εξουσίας και με τη μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση.

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

1. Γερμανός, Δ. (2003). Παιδαγωγικός ανασχεδιασμός του σχολικού χώρου για την προώθηση της Συνεργατικής Μάθησης. Στο Χαραλάμπους Ν. (Επιμ.), *Το Συνεργατικό Σχολείο: Από τη Θεωρία στην Πράξη* (79-88). Λευκωσία: Κυπριακός Σύνδεσμος Συνεργατικής Μάθησης
2. Γεωργακόπουλος, Θ. & Πατσουράτης, Β. (1995). *Δημόσια Οικονομική*. Αθήνα: Εκδόσεις Το Οικονομικό
3. Γκιζελή, Β. (2008). Σχολικός χώρος: ένα ιδιόρρυθμο πεδίο έρευνας. *Εκπαίδευση και Ποιότητα στο Ελληνικό Σχολείο* (σ. 77-87). Εισηγήσεις διημερίδων. Αθήνα 20-21 Μαρτίου & Θεσσαλονίκη 17-18 Απριλίου 2008
4. Γκιζελή, Β.Δ., Αγγελάκης, Γ., Ιατρού, Κ., Μακρίδης, Γ. & Τσάλμα, Μ. (2007). Υλικοτεχνική Υποδομή. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 13, 281-326.
5. Γλωσσάριο όρων Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανακτήθηκε από http://europa.eu/legislationsummaries/glossary/public_service_el.htm Τελευταία πρόσβαση στις 20/03/2018
6. Γούβαλης, Θ. (2015). *Καταγραφή στάσεων και αντιλήψεων Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τη λειτουργία της Σχολικής Επιτροπής*. (Διπλωματική Εργασία). Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
7. Γρηγορούδης, Ε. & Σίσκος, Γ. (2005). *Ποιότητα Υπηρεσιών και Μέτρηση Ικανοποίησης Πελατών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών
8. Δερβιτσιώτης, Κ. (2005). *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη ΑΕΒΕ
9. Ζαβλάνος, Μ. (2006). *Η ποιότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες και τα προϊόντα*. Αθήνα: Σταμούλης

10. Ζωγόπουλος, Α. (2013). Η σπουδαιότητα των παραγόντων «Υλικοτεχνική Υποδομή» και «Πόροι» στις εκπαιδευτικές διαδικασίες. *Τα Εκπαιδευτικά*, 107-108, 47-62
11. Κέφης, Β. (2005). *Διοίκηση Ολικής Ποιότητας – Θεωρία και Πρότυπα*. Αθήνα: Κριτική
12. Κίτσιος, Φ. (2011). *Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία*. Παρουσίαση. Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας
13. Κοινωνικό Πολύκεντρο (τμήμα ερευνών). (2011). *Όροι και συνθήκες άσκησης του εκπαιδευτικού έργου στη δημόσια πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Έκδοση του Κοινωνικού Πολύκεντρου.
14. Κοντογιώργης, Γ. (1982). *Κοινωνική και πολιτική αυτοδιοίκηση. Οι ελληνικές κοινότητες της Τουρκοκρατίας*. Αθήνα: Λιβάνης
15. Κόφφας, Α. (2002). *Γενική και Ειδική Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Προσχολικής Αγωγής*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
16. Λιάτα, Ε. (2003). *Οι κοινότητες στο Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000* (Τομ.2). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
17. Λινάδρης, Α., Παπαγιανόπουλος, Κ. & Καλησπεράτη, Ε. (2011). *Η Διαδικτυακή Έρευνα. Πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και εργαλεία διεξαγωγής διαδικτυακών ερευνών*. Ανακτήθηκε από <https://www.ekke.gr/publications/wp/wp23.pdf> Τελευταία πρόσβαση στις 21/05/2018
18. Λογοθέτης, Ν. (2005). *Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας: Από τον Demming στον Taguchi και το SPC*. Αθήνα: Interbooks
19. Μαργαρίτου, Ε. (2015). *Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους Δημόσιους Φορείς – Κ.Ε.Π.* (Διπλωματική εργασία). Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
20. Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Η σχολική τάξη*. Αθήνα: Γρηγόρης.

21. Μπαντή, Χ. (2011). *Η διερεύνηση των αντιλήψεων των διευθυντών δημοσίων νηπιαγωγείων σχετικά με τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών: η περίπτωση των περιφερειών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της Αθήνας*. (Μεταπτυχιακή Εργασία). Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
22. Μπέσιλα – Βήκα, Ε. (1995). *Το Συνταγματικό πλαίσιο του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Αθήνα: Σάκκουλας
23. Παπαρρηγόπουλος, Κ. Δ. (2001). *Ιστορία του ελληνικού έθνους: Από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα / Κ. Παπαρρηγόπουλου, Π. Καρολίδη, Γ. Αναστασιάδη, Ν. Μουτσόπουλου*. (2^η έκδ.). Αθήνα: Αλέξανδρος
24. Παυλόπουλος, Π. (1984). *Τοπικές Υποθέσεις και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η νομική παραμόρφωση του περιεχομένου ενός όρου και οι συνέπειές της. Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, 5*
25. Σαμαρά, Μ. (2010). *Διερεύνηση των αντιλήψεων διευθυντών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευση αναφορικά με τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών: Η περίπτωση της Διεύθυνσης Π.Ε. Β' Αθήνας*. (Μεταπτυχιακή Εργασία). Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
26. Σαπουνάκης, Τ. (1997). *Η επιχειρηματική δραστηριότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. ΤΕΙ Καλαμάτας. Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης
27. Σκριβάνου, Α. (2006). *Διοίκηση ολικής ποιότητας στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης: Η μέτρηση της ικανοποίησης των δημοτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες αυτών. Η περίπτωση του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης Κορυδαλλού*. (Διπλωματική εργασία). Πειραιάς: Πανεπιστήμιο Πειραιώς
28. Σπηλιωτόπουλος, Ε. (1996). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου Τόμος Ι*. Αθήνα: Σάκκουλας
29. Σταμάτης, Π. Ι. (2006). *Αντιλήψεις των εκπαιδευτικών προσχολικής αγωγής για το νηπιαγωγικό χώρο*. Πρακτικά Ε' Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος. Θεσσαλονίκη.

30. Σταμάτης, Π. Ι. (2006). Κτιριολογικός σχεδιασμός εκπαιδευτικών μονάδων. Στο Συλλογικό Τόμο του ΤΕΠΑΕΣ. Στο Φ. Καλαβάσης και Α. Κοντάκος (Επιμ.), *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού* (84-99). Αθήνα: Ατραπός
31. Σωτηρέλη, Γ. (2006). *Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Προκλήσεις και προοπτικές*. (2^η έκδ.). Αθήνα: Παπαζήσης / ΙΤΑ
32. Τσέκος, Θ. (2002). Τοπική Αυτοδιοίκηση και Ποιότητα Υπηρεσιών, Δημόσια Δράση, Τοπικές Κοινωνίες και οι Νέοι ρόλοι των Ο.Τ.Α. *Τετράδια Αυτοδιοίκησης*
33. Τσέκος, Θ. (2007). *Ποιότητα Υπηρεσιών και Δημόσιο Marketing*. Αθήνα: Σάκκουλας
34. Τσιότρας, Γ. (1995). *Βελτίωση Ποιότητας*. Αθήνα: Μπένος
35. Χυτήρης, Λ. & Άννινος, Λ. (2005). Ηγεσία και ποιότητα σε ιδιωτικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. *1ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*. Αθήνα: Σάκκουλας
36. Χυτήρης, Λ. & Άννινος, Λ. (2015). *Διοίκηση και Ποιότητα Υπηρεσιών*. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
37. Χυτήρης, Λ. (2004). *Ποιότητα υπηρεσιών στα τουριστικά γραφεία*. Πανεπιστήμιο Πειραιώς
38. Ψυχάρης, Γ. και Σιμάτου, Έλ. (2003). *Η οργάνωση της δημόσιας διοίκησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην Ελλάδα*. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης: Σειρά Ερευνητικών Εργασιών.

Ξενογλώσση

1. Borins, S. (1995). The new public management is here to stay. *Canadian Public Administration*, 38, 122-132
2. Buttle, F. (1996). SERVQUAL: review, critique, research agenda. *European Journal of Marketing*, 30 (1), 8-32
3. Cohen, L., & Manion, L. (1994). *Research methods in education* (4th ed.). London: Routledge
4. Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. (μετ.) Σ. Κυρανάκης, Μ. Μαυράκη, Χ. Μητσοπούλου, Π. Μπιθάρá & Μ. Φιλοπούλου. Αθήνα: Μεταίχμιο
5. Crosby, P. B. (1979). *Quality is Free: The art of making quality certain*. New York: Mc Graw-Hill
6. Deming, W.E. (1986). *Out of crisis. Massachusetts Institute of Technology. Center of Advanced Engineering Study. Cambridge MA*
7. Dias, G. & Rafael, J. (2007). A simple model and a distributed architecture for realizing one – stop e-government. *Electronic Commerce Research and Applications*, 6, 81-90
8. Fornell, C., Johnson, M., Anderson, W., Cha, J. & Bryant, B. (1996). The American Customer Satisfaction Index: Nature, Purpose and Findings. *Journal of Marketing*, 60, 7-18
9. Fryer, K., Jiju, A. & Ogden, S. (2009). Performance management in the public sector. *International Journal of Public Sector Management*, 22 (6), 478-498
10. Giannoccaro, R., Costantino, N., Domenico, L., & Pietroforte, R. (2008). Measuring Citizen Satisfaction with Aspects of Public Services from a Local Authority and Determining Their Importance: A Case Study. *Public Organiz Rev*, 8, 1-15

11. Goetsch, D. & Davis, S. (2013). *Διαχείριση Ποιότητας και Οργανωσιακή Αριστεία: Εισαγωγή στην Ολική Ποιότητα*. Θεσσαλονίκη: Τζιόλας
12. Grönroos, C. (1984). A service quality models and its marketing implications. *European Journal of Marketing*, 18 (4), 36-44.
13. Grönroos, C. (1988). Service quality: The six criteria of good perceived service quality. *Review of Business*, 93, 10-13
14. Guglielmetti, R. & Musella, F. (2013). Customer satisfaction and statistical techniques for the implementation of benchmarking in the public sector. *Total Quality Management & Business Excellence*, 24:5-6, 619-664
15. ISO. (2012). *Measuring customer satisfaction with new ISO technical specification*. Ανακτήθηκε από <http://www.iso.org/iso/news.htm?refid=Ref1334> Τελευταία πρόσβαση στις 25/05/2018
16. ISO: *Selection and use of the ISO 9000 family of standards*. Ανακτήθηκε από http://www.iso.org/iso/home/store/publications_and_e-products/publication_item.htm%3Fpid%3DPUB100208 Τελευταία πρόσβαση στις 25/05/2018
17. Juran, J. M. (1988). *Juran on Planning for Quality*. New York: The Free Press
18. Kakouris, A. & Meliou, E. (2011). New Public Management: Promote the Public Sector Modernization Through Service Quality. Current Experience and Future Challenges. *Public Organiz Rev*, 11, 351-369
19. Kotler, P. (1996). *Principles of Marketing*. The European Edition. Engelwood Cliffs. NJ: Prentice Hall
20. Kotler, P. (1997). *Marketing Management*. International Edition. Engelwood Cliffs. NJ: Prentice Hall
21. Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140 (22), 5-55

22. Oakland, J. (2005). From quality to excellence in the 21st century. *Total Quality Management & Business Excellence*, 16:8-9, 1053-1060
23. Parasuraman, A., Berry, L. L. & Zeithaml, V. A. (1985). A conceptual model of service quality and implications for future research, *Journal of Marketing*, 49, 41-50
24. Parasuraman, A., Zeithaml, V.A. & Berry, L.L. (1988). SERVQUAL: A multiple item scale for measuring consumer perceptions of service quality. *Journal of Retailing*, 64 (1), 16-40
25. Parasuraman, A., Zeithaml, V.A. & Berry, L.L. (1990). *Delivering quality service: Balancing Customer Perceptions and Expectations*. New York: The Free Press
26. Robson, C. (2007). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. (μετ.) Β. Νταλάκου, Κ. Βασιλικού. Αθήνα: Gutenberg
27. Tsitskari, E., Tsiotras, D. & Tsiotras, G. (2006). Measuring service quality in sport services. *TQM*, 17(5), 623-631
28. Wright, B. K. (2006). Researching Internet-Based Populations: Advantages and Disadvantages of Online Survey Research, Online Questionnaire Authoring Software Packages ,and Web Survey Services. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 10 (3).
doi:10.1111/j.1083-6101.2005.tb00259.x

Νομοθεσία

1. Β.Δ. της 27^{ης} Δεκεμβρίου 1833. *Περί συστάσεως των Δήμων*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 3/ 10-1-1834).
2. Ν. ΔΝΖ/1912. *Περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ Α58/1912).
3. Σύνταγμα της Ελλάδος του 1927. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 107/Α/3-6-1927).
4. Ν.5019/1931. *Περί ιδρύσεως Σχολικών Ταμείων και Σχολικών Εφορειών*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 160/Α/1931).
5. Σύνταγμα της Ελλάδος του 1952. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 1/Α/1-1-1952).
6. Ν. 1566/1985. *Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 167/Α/30-9-1985).
7. Ν. 1894/1990. *Για την Ακαδημία Αθηνών και άλλες εκπαιδευτικές διατάξεις*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 110/Α/27-8-1990).
8. Ν. 2218/1994. *Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 90/Α/13-6-1994).
9. Π.Δ. 30/1996. *Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 21/Α/2-2-1996).
10. Ν.2539/1997. *Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 244/Α/4-12-1997). <<Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας>>.
11. Ν.3463/2006. *Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 114/Α/08- 6-2006).

12. Σύνταγμα της Ελλάδος 1975/1986/2001/2008. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 120/Α/27-6-2008). Τελευταία Αναθεώρηση στις 27-5-2008.
13. Ν.3852/2010. *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010).
14. Υ.Α. 8440/2011. *Καθορισμός λειτουργίας των Σχολικών Επιτροπών και ρύθμιση οικονομικών θεμάτων αυτών*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 318/Β/25-2-2011).
15. Υ.Α. 1940/2018. *Τροποποίηση Υπουργικής Απόφασης 8440/2011 για τις Σχολικές Επιτροπές*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 310/Β/2-2-2018).
16. Υ.Α. 5293/2018. *Τροποποίηση Υπουργικής Απόφασης 1940/2018 για τις Σχολικές Επιτροπές*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 816/Β/8-3-2018).

Αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αρταίων

1. Αποφάσεις 126,127,129,130,133/14-3-2011 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Συγχώνευση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελών επιχειρήσεων και σχολικών επιτροπών και σύσταση ενός νέου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, δύο ενιαίων σχολικών επιτροπών και μιας νέας κοινωφελούς επιχείρησης κατ' εφαρμογή του Ν.3852/2010*. Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 634/Β/2011).
2. Απόφαση 131/14-3-2011 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Ορισμός Διοικητικού Συμβουλίου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων>>*.
3. Απόφαση 132/14-3-2011 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Ορισμός Διοικητικού Συμβουλίου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων>>*.
4. Απόφαση 232/3-5-2017 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Ορισμός Διοικητικού Συμβουλίου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων>>*.

5. Απόφαση 233/3-5-2017 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Ορισμός Διοικητικού Συμβουλίου Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία <<Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αρταίων>>.*
6. Απόφαση 423/14-7-2017 δημοτικού συμβουλίου δήμου Αρταίων. *Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) δήμου Αρταίων.* Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 3464/Β/4-10-2017).

Αποφάσεις Δ.Σ. Σχολικών Επιτροπών

1. Απόφαση 27/2016 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2016 (χρήση 2015).*
2. Απόφαση 7/2016 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2016 (χρήση 2015).*
3. Απόφαση 2/2017 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2017 (χρήση 2016).*
4. Απόφαση 3/2017 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2017 (χρήση 2016).*
5. Απόφαση 7/2018 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Α/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2018 (χρήση 2017).*
6. Απόφαση 5/2018 διοικητικού συμβουλίου Σχολικής Επιτροπής Β/θμιας Εκπαίδευσης δήμου Αρταίων. *Απολογισμός οικονομικού έτους 2018 (χρήση 2017).*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1 Α/θμιας

Αξιολόγηση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Αρταίων σύμφωνα με τις αντιλήψεις των μελών του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας των σχολικών μονάδων του Δήμου (Νηπιαγωγεία και Δημοτικά σχολεία)

(Συμπληρώνεται από τον Διευθυντή/τρια ή Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας και τον εκπρόσωπο του συλλόγου διδασκόντων)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

- 1) Φύλο: Άνδρας Γυναίκα
- 2) Ηλικία: έως 35 36-45 46-55 56 και άνω
- 3) Άλλες σπουδές εκτός πτυχίου διορισμού:
- Άλλο πτυχίο ΑΕΙ
 - Μεταπτυχιακό δίπλωμα
 - Διδακτορικό δίπλωμα
 - Άλλο
- 4) Χρόνος εκπαιδευτικής υπηρεσίας σε έτη:
- Έως 15 16-20 21-25 26 και άνω
- 5) Χρόνος εμπειρίας σε έτη σε θέση διευθυντή/τριας ή προϊσταμένου/ης σχολικής μονάδας: (συμπληρώνεται μόνο εάν έχετε διατελέσει διευθυντής/τρια ή προϊστάμενος/η σχολικής μονάδας)

Έως 5 6-10 11-15 16 και άνω

6) Χρόνος υπηρεσίας σε έτη ως διευθυντής/τρια ή προϊστάμενος/η στη σχολική μονάδα που υπηρετείται σήμερα (συμπληρώνεται μόνο εάν έχετε διατελέσει διευθυντής/τρια ή προϊστάμενος/η της οικείας σχολικής μονάδας):

Έως 5 6-10 11-15 16 και άνω

B) Χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας

(Συμπληρώνεται μόνο από το διευθυντή/τρια ή προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας)

7) Δημοτική Ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα:

Δημοτική Ενότητα Αρταίων

Δημοτική Ενότητα Φιλοθέης

Δημοτική Ενότητα Αμβρακικού

Δημοτική Ενότητα Βλαχερνών

Δημοτική Ενότητα Ξηροβουνίου

8) Το σχολείο σας ανήκει σε συγκρότημα με δύο και άνω σχολικές μονάδες;

ΝΑΙ ΟΧΙ

9) Παλαιότητα κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων σε έτη:

Έως 15 16-30 31 και άνω

10) Αριθμός μαθητών σχολικής μονάδας:

Έως 50 51-150 151 και άνω

Γ) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

11) Έχετε συμμετάσχει στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά;

ΝΑΙ ΟΧΙ

12) Εάν έχετε συμμετάσχει με ποια ιδιότητα;

Μέλος Δ.Σ. Αντιπρόεδρος Πρόεδρος

13) Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά:
(απαντήστε μόνο εάν έχετε θετική απάντηση στην ερώτηση 11)

Έως 3 4 και άνω

14) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου σας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

15) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή;

ΝΑΙ ΟΧΙ

16) Ποιόν θεωρείτε καλύτερο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας; (Επιλέξτε 1 από τις παρακάτω 4 επιλογές)

- 1) Κατανομή όλων των εγκεκριμένων πιστώσεων από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας
- 2) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας
- 3) Κάλυψη από τη Σχολική Επιτροπή των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (θέρμανση, ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, τηλεφωνία και διαδίκτυο) και κατανομή πίστωσης από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα
- 4) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας

17) Ποιο χρηματικό ποσό θεωρείτε αρκετό για την κάλυψη των καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας; (Απαντήστε μόνο αν επιλέξατε την απάντηση 4 στην προηγούμενη ερώτηση)

5) Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο

6) Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο

7) Έως 1500 Ευρώ 1 φορές το χρόνο

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
18)	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της.					
19)	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτιώνει τη λειτουργία της.					
20)	Η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία από το σύνολο των διευθυντών των σχολείων και όχι με βάση την αρχαιότητα, που ισχύει σήμερα θα βελτιώνει τη λειτουργία της.					
21)	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της.					
22)	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της.					
23)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης.					
24)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες.					

Δ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
25)	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.					
26)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
27)	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.					
28)	Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.					
29)	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
30)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.					
31)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.					
32)	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.					

33) Θα θέλατε να προτείνετε έναν άλλο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας που θεωρείτε αποτελεσματικότερο;

Όχι

Ναι Περιγράψτε την πρότασή σας:-

-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2 Α/θμιας

Αξιολόγηση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Αρταίων σύμφωνα με τις αντιλήψεις των μελών του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας των σχολικών μονάδων του Δήμου (Νηπιαγωγεία και Δημοτικά σχολεία)

(Συμπληρώνεται από τον εκπρόσωπο του συλλόγου γονέων της σχολικής μονάδας)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

- 1) Φύλο: Άνδρας Γυναίκα
- 2) Ηλικία: έως 35 36-45 46-55 56 και άνω
- 3) Μορφωτικό επίπεδο:
- Υποχρεωτική εκπαίδευση
 - Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
 - Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ
 - Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό
- 4) Επαγγελματική κατηγορία:
- Δημόσιος υπάλληλος-λειτουργός
 - Ιδιωτικός υπάλληλος
 - Ελεύθερος επαγγελματίας-Επιχειρηματίας
 - Αγρότης-Κτηνοτρόφος
 - Οικιακά
 - Συνταξιούχος
 - Άνεργος

B) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

5) Έχετε συμμετάσχει ως μέλος στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά;

ΝΑΙ ΟΧΙ

6) Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά (απαντήστε μόνο εάν έχετε θετική απάντηση στην ερώτηση 5)

Έως 3 4 και άνω

7) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου σας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

8) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή;

ΝΑΙ ΟΧΙ

9) Ποιόν θεωρείτε καλύτερο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας (Επιλέξτε 1 από τις παρακάτω 4 επιλογές);

1) Κατανομή όλων των εγκεκριμένων πιστώσεων από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας

2) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

3) Κάλυψη από τη Σχολική Επιτροπή των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (θέρμανση, ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, τηλεφωνία και διαδίκτυο) και κατανομή πίστωσης από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα

4) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας

10) Ποιο χρηματικό ποσό θεωρείτε αρκετό για την κάλυψη των καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας; (Απαντήστε μόνο αν επιλέξατε την απάντηση 4 στην προηγούμενη ερώτηση)

8) Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο

9) Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο

10) Έως 1500 Ευρώ 1 φορές το χρόνο

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
11)	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της.					
12)	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της.					
13)	Η συμμετοχή περισσότερων του ενός γονέων στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες.					
14)	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της.					
15)	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της.					
16)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία					

	στο χώρο της εκπαίδευσης.					
17)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες.					

Γ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
18)	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.					
19)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
20)	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.					
21)	Ο διευθυντής και τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.					
22)	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
23)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.					
24)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.					
25)	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών					

	μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.					
--	--	--	--	--	--	--

26) Θα θέλατε να προτείνετε έναν άλλο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας που θεωρείτε αποτελεσματικότερο;

Όχι

Ναι Περιγράψτε την πρότασή σας:-

-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1 Β/θμιας

Αξιολόγηση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Αρταίων σύμφωνα με τις αντιλήψεις των μελών του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας των σχολικών μονάδων του Δήμου (Γυμνάσια, Λύκεια, ΕΠΑΛ και Εργαστηριακά κέντρα)

(Συμπληρώνεται από τον Διευθυντή/τρια της σχολικής μονάδας και τον εκπρόσωπο του συλλόγου διδασκόντων)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

- 1) Φύλο: Άνδρας Γυναίκα
- 2) Ηλικία: έως 35 36-45 46-55 56 και άνω
- 3) Άλλες σπουδές εκτός πτυχίου διορισμού:
- Άλλο πτυχίο ΑΕΙ
 - Μεταπτυχιακό δίπλωμα
 - Διδακτορικό δίπλωμα
 - Άλλο
- 4) Χρόνος εκπαιδευτικής υπηρεσίας σε έτη:
- Έως 15 16-20 21-25 26 και άνω
- 5) Χρόνος εμπειρίας σε έτη σε θέση διευθυντή/τριας σχολικής μονάδας:
(συμπληρώνεται μόνο εάν έχετε διατελέσει διευθυντής/τρια σχολικής μονάδας)
- Έως 5 6-10 11-15 16 και άνω

6) Χρόνος υπηρεσίας σε έτη ως διευθυντής/τρια στη σχολική μονάδα που υπηρετείται σήμερα (συμπληρώνεται μόνο εάν έχετε διατελέσει διευθυντής/τρια της οικείας σχολικής μονάδας):

Έως 5 6-10 11-15 16 και άνω

B) Χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας

(Συμπληρώνεται μόνο από το διευθυντή/τρια της σχολικής μονάδας)

7) Δημοτική Ενότητα που ανήκει η σχολική μονάδα:

Δημοτική Ενότητα Αρταίων

Δημοτική Ενότητα Φιλοθέης

Δημοτική Ενότητα Αμβρακικού

Δημοτική Ενότητα Βλαχερνών

Δημοτική Ενότητα Ξηροβουνίου

8) Το σχολείο σας ανήκει σε συγκρότημα με δύο και άνω σχολικές μονάδες;

ΝΑΙ ΟΧΙ

9) Παλαιότητα κτιρίων του σχολείου ή του συγκροτήματος σχολείων σε έτη:

Έως 15 16-30 31 και άνω

10) Αριθμός μαθητών σχολικής μονάδας:

Έως 50 51-150 151 και άνω

Γ) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

11) Έχετε συμμετάσχει στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά;

ΝΑΙ ΟΧΙ

12) Εάν έχετε συμμετάσχει με ποια ιδιότητα;

Μέλος Δ.Σ. Αντιπρόεδρος Πρόεδρος

13) Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά:
(απαντήστε μόνο εάν έχετε θετική απάντηση στην ερώτηση 11)

Έως 3 4 και άνω

14) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου σας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

15) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή;

ΝΑΙ ΟΧΙ

16) Ποιόν θεωρείτε καλύτερο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας; (Επιλέξτε 1 από τις παρακάτω 4 επιλογές)

5) Κατανομή όλων των εγκεκριμένων πιστώσεων από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας

6) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

7) Κάλυψη από τη Σχολική Επιτροπή των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (θέρμανση, ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, τηλεφωνία και διαδίκτυο)

και κατανομή πίστωσης από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα

- 8) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας

17) Ποιο χρηματικό ποσό θεωρείτε αρκετό για την κάλυψη των καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας; (Απαντήστε μόνο αν επιλέξατε την απάντηση 4 στην προηγούμενη ερώτηση)

- 11) Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο
- 12) Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο
- 13) Έως 1500 Ευρώ 1 φορές το χρόνο

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
18)	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της.					
19)	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της.					
20)	Η επιλογή των διευθυντών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εκλογική διαδικασία από το σύνολο των διευθυντών των σχολείων και όχι με βάση την αρχαιότητα, που ισχύει σήμερα θα βελτίωνε τη λειτουργία της.					
21)	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της.					
22)	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι					

	καθοριστικοί για τη λειτουργία της.					
23)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης.					
24)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες.					

Δ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
25)	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.					
26)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
27)	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.					
28)	Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.					
29)	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
30)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.					
31)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του					

	κυλικείου της σχολικής μονάδας.					
32)	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.					

33) Θα θέλατε να προτείνετε έναν άλλο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας που θεωρείτε αποτελεσματικότερο;

Όχι

Ναι Περιγράψτε την πρότασή σας:-

-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2 Β/θμιας

Αξιολόγηση της λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Αρταίων σύμφωνα με τις αντιλήψεις των μελών του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας των σχολικών μονάδων του Δήμου (Γυμνάσια, Λύκεια, ΕΠΑΛ και Εργαστηριακά κέντρα)

(Συμπληρώνεται από τον εκπρόσωπο του συλλόγου γονέων της σχολικής μονάδας)

Α) Ατομικά – Επαγγελματικά χαρακτηριστικά

- 1) Φύλο: Άνδρας Γυναίκα
- 2) Ηλικία: έως 35 36-45 46-55 56 και άνω
- 3) Μορφωτικό επίπεδο:
- Υποχρεωτική εκπαίδευση
 - Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
 - Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ
 - Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό
- 4) Επαγγελματική κατηγορία:
- Δημόσιος υπάλληλος-λειτουργός
 - Ιδιωτικός υπάλληλος
 - Ελεύθερος επαγγελματίας-Επιχειρηματίας
 - Αγρότης-Κτηνοτρόφος
 - Οικιακά
 - Συνταξιούχος
 - Άνεργος

B) Λειτουργικότητα Σχολικής Επιτροπής

5) Έχετε συμμετάσχει ως μέλος στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά;

ΝΑΙ ΟΧΙ

6) Έτη συμμετοχής στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής από το 2011 και μετά (απαντήστε μόνο εάν έχετε θετική απάντηση στην ερώτηση 5)

Έως 3 4 και άνω

7) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας του σχολείου σας ασχολείται ουσιαστικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

8) Το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας σαν συλλογικό όργανο διατυπώνει προτάσεις για τη λειτουργία της σχολικής μονάδας προς την αντίστοιχη Σχολική Επιτροπή;

ΝΑΙ ΟΧΙ

9) Ποιόν θεωρείτε καλύτερο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας (Επιλέξτε 1 από τις παρακάτω 4 επιλογές);

9) Κατανομή όλων των εγκεκριμένων πιστώσεων από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα και διαχείριση από το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας

10) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας

11) Κάλυψη από τη Σχολική Επιτροπή των λογαριασμών κοινής ωφέλειας (θέρμανση, ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, τηλεφωνία και διαδίκτυο) και κατανομή πίστωσης από τη Σχολική Επιτροπή προς τη σχολική μονάδα για τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα

12) Κεντρική διαχείριση από τη Σχολική Επιτροπή όλων των λειτουργικών αναγκών και καταβολή μικρού ποσού για την κάλυψη καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας

10) Ποιο χρηματικό ποσό θεωρείτε αρκετό για την κάλυψη των καθημερινών μικροεξόδων της σχολικής μονάδας; (Απαντήστε μόνο αν επιλέξατε την απάντηση 4 στην προηγούμενη ερώτηση)

14) Έως 300 Ευρώ 3 φορές το χρόνο

15) Έως 600 Ευρώ 2 φορές το χρόνο

16) Έως 1500 Ευρώ 1 φορές το χρόνο

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
11)	Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής (5-15) είναι επαρκής για τη λειτουργία της.					
12)	Η συμμετοχή περισσότερων των δύο διευθυντών στο Δ.Σ. στους Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της.					
13)	Η συμμετοχή περισσότερων του ενός γονέων στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής θα βελτίωνε τη λειτουργία της και θα αντιπροσώπευε καλύτερα τις σχολικές μονάδες.					
14)	Η διαχείριση πολλών σχολικών μονάδων από την ενιαία					

	Σχολική Επιτροπή δυσχεραίνει το έργο της.					
15)	Οι οικονομικοί πόροι-έσοδα της Σχολικής Επιτροπής είναι καθοριστικοί για τη λειτουργία της.					
16)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να έχει εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης.					
17)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι απαραίτητο να είναι αιρετός για να λογοδοτεί στους πολίτες.					

Γ) Αποτελεσματικότητα Σχολικής Επιτροπής

Σημειώστε το βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις-απόψεις (όπου 1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=Συμφωνώ, 5=Συμφωνώ απόλυτα)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ		1	2	3	4	5
18)	Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αρμονικά με το Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας.					
19)	Ο πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
20)	Η επιλογή μελών στο Δ.Σ. της Σχολικής Επιτροπής με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης συμβάλλει στην αποτελεσματικότητά της.					
21)	Ο διευθυντής και τα μέλη του Συμβουλίου Σχολικής Κοινότητας της σχολικής μονάδας γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο λειτουργίας της Σχολικής Επιτροπής.					
22)	Η Σχολική Επιτροπή αντιμετωπίζει άμεσα τα λειτουργικά προβλήματα της σχολικής μονάδας.					
23)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει και ελέγχει τις σχολικές καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους υπαλλήλους γενικά του δήμου, που απασχολούνται στις σχολική μονάδα.					

24)	Η Σχολική Επιτροπή εποπτεύει τη σωστή λειτουργία του κυλικείου της σχολικής μονάδας.					
25)	Η Σχολική Επιτροπή ως όργανο λαϊκής συμμετοχής βοηθά στην ισότιμη και ισόρροπη αντιμετώπιση όλων των σχολικών μονάδων και τη δίκαιη κατανομή των πόρων σε αυτές.					

26) Θα θέλατε να προτείνετε έναν άλλο τρόπο διαχείρισης και κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της σχολικής μονάδας που θεωρείτε αποτελεσματικότερο;

Όχι

Ναι Περιγράψτε την πρότασή σας:-

-